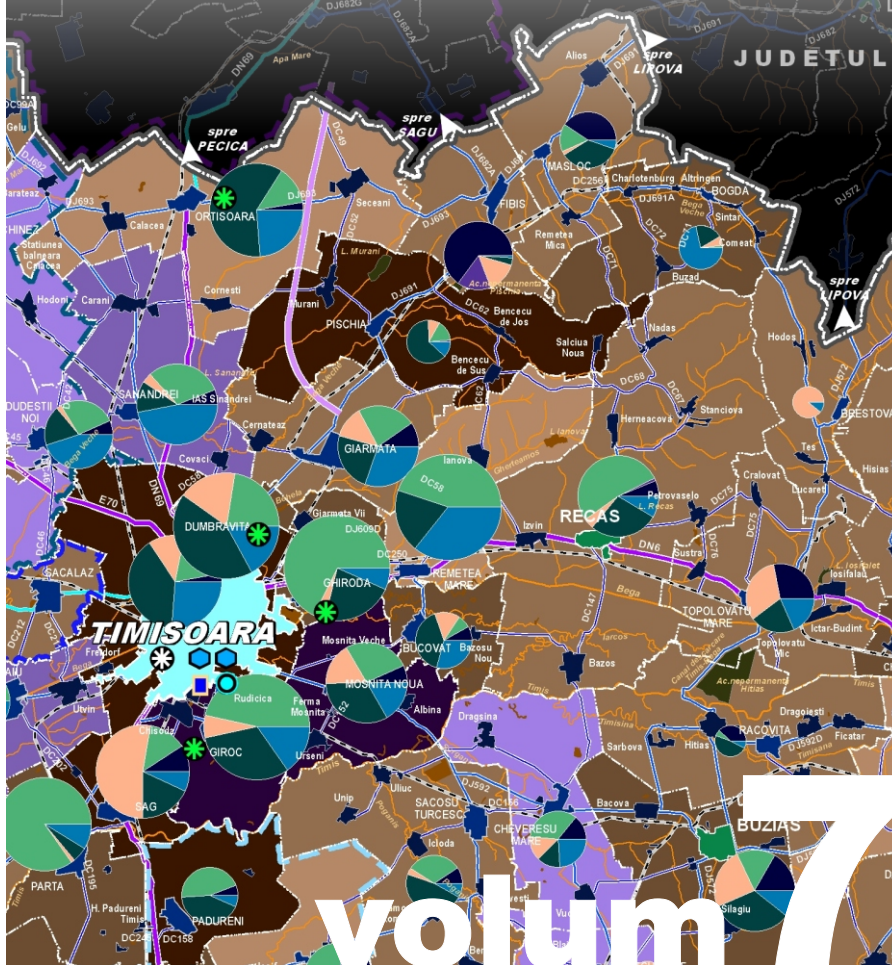
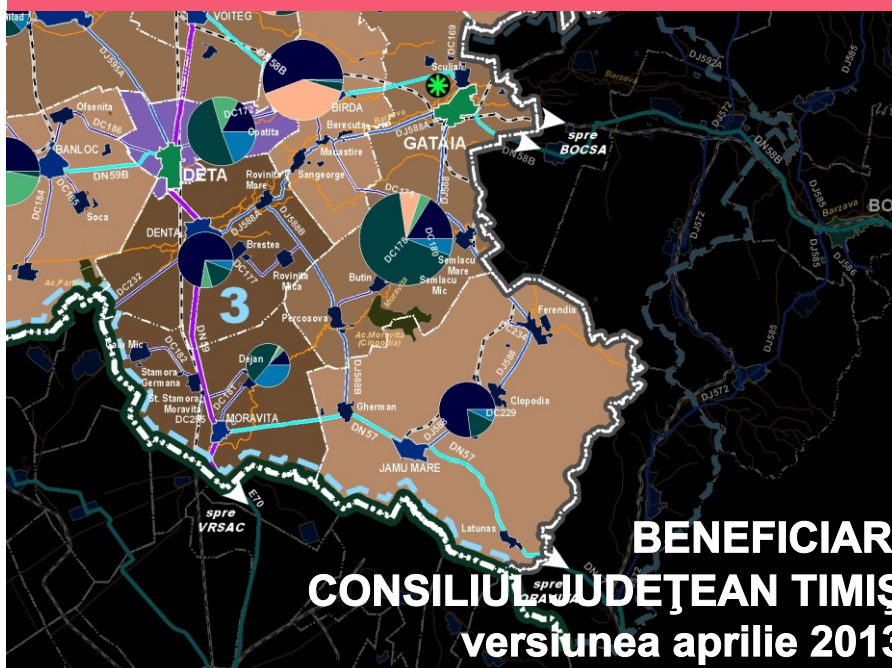

S.C. URBAN TEAM S.R.L.
S.C. VELPLAN DESIGN S.R.L.

S.C. URBAN PROFESIONAL CONSULTING S.R.L.

STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ȘI ZONIFICAREA TERITORIULUI

BENEFICIAR
CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ
versiunea aprilie 2013

S
T
I
M
I
S
P
A
T
I
U
S

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚULUI TIMIȘ

ETAPA IV: VOLUMUL 7: STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ȘI ZONIFICAREA TERITORIULUI

BENEFICIAR: CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

ELABORATORI:

ASOCIEREA:

S.C. URBAN TEAM S.R.L.
Administrator: urb. Dana APOSTOL
Șef proiect: urb. Victor GHEORGHE

S.C. VELPLAN DESIGN S.R.L.
Administrator: urb. Liviu VELUDA
Verificator proiect: urb. Liviu VELUDA

și

S.C. URBAN PROFESIONAL CONSULTING S.R.L.
Administrator: urb. Gabriel CODREANU

DENUMIRE PROIECT:

**ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI
JUDEȚULUI TIMIȘ**

FAZA DE PROIECTARE:

ETAPA IV:

VOLUMUL 7:

**STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR
ȘI ZONIFICAREA TERITORIULUI**

PROIECT NR.:

2391/03.03.2011

BENEFICIAR:

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

PREȘEDINTELE CONSILIULUI JUDEȚEAN TIMIȘ:

Titu BOJIN

ARHITECT ȘEF AL JUDEȚULUI TIMIȘ:

arh. Loredana PĂLĂLĂU

PROIECTANT:

**ASOCIEREA: S.C. URBAN TEAM S.R.L.
S.C. VELPLAN DESIGN S.R.L.**

ȘEF PROIECT:

urb. Victor GHEORGHE

VERIFICATOR PROIECT:

drd. urb. Liviu VELUDA

S.C. URBAN TEAM S.R.L., S.C. VELPLAN DESIGN S.R.L.

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

PROIECTANT:

**ASOCIEREA: S.C. URBAN TEAM S.R.L.
S.C. VELPLAN DESIGN S.R.L.**

LIDER ASOCIERE:

S.C. URBAN TEAM S.R.L.

ADMINISTRATOR:

urb. Dana APOSTOL

ȘEF PROIECT:

urb. Victor GHEORGHE

ASOCIAT:

S.C. VELPLAN DESIGN S.R.L.

ADMINISTRATOR:

drd. urb. Liviu VELUDA

VERIFICATOR PROIECT:

drd. urb. Liviu VELUDA

SUBPROIECTANT:

S.C. URBAN PROFESIONAL CONSULTING S.R.L.

ADMINISTRATOR:

urb. Gabriel CODREANU

SUBPROIECTANT:

S.C. GENIUS LOCCI S.R.L.

ADMINISTRATOR:

urb. Carmen FALNIȚĂ

COLECTIV DE ELABORARE:**S.C. URBAN TEAM S.R.L.**

urb. dipl. Victor GHEORGHE	Șef proiect complex, Specialist urbanist, atestat RUR
urb. dipl. Dana APOSTOL	Specialist urbanist, atestat RUR
urb. dipl. Constantin OLTEANU	Specialist urbanist, atestat RUR
drd. urb. peisag. Irina CIOANGHER	Urbanist peisagist, atestat RUR
ec. CS III – Cristina BURTEA	Economist, atestat RUR
tehn. Bogdan SANDU	Tehnician pentru urbanism și amenajarea teritoriului

S.C. VELPLAN DESIGN S.R.L.

drd. urb. dipl. Liviu VELUDA	Verificator proiect complex, Specialist urbanist, atestat RUR
drd. urb. peisag. Andreea BUNEA	Specialist urbanist peisagist
urb. dipl. Raluca EPIFAN-CUCOȘ	Specialist urbanist, atestat RUR
urb. dipl. Alexandra BOGDAN	Specialist urbanist, atestat RUR

S.C. URBAN PROFESIONAL CONSULTING S.R.L.

urb. dipl. Gabriel CODREANU	Specialist urbanist, atestat RUR
-----------------------------	----------------------------------

S.C. GENIUS LOCCI S.R.L.

urb. dipl. Carmen FALNIȚĂ	Specialist urbanist, atestat RUR
---------------------------	----------------------------------

CUPRINS

Capitolul 1.....1

I. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE CU EVIDENȚIEREA PROBLEMELOR ȘI DISFUNCTIONALITĂȚILOR ÎN VEDEREA IDENTIFICĂRII ELEMENTELOR CARE CONDIȚIONEAZĂ DEZVOLTAREA.....1

1. CONTEXTUL ECONOMIC SUPRATERITORIAL4

1.1. REZULTATELE ECONOMIEI JUDEȚENE4

1.2. COMERȚUL EXTERIOR8

1.3. SECTORUL IMM11

1.4. MEDIUL INVESTIȚIONAL12

1.5. INFRASTRUCTURA DE SPRIJIN A MEDIULUI DE AFACERI ȘI GRUPURILE DE ACȚIUNE LOCALE15

1.5.1. Grupurile de acțiune locală18

1.6. INOVAREA ȘI CERCETAREA20

1.6.1. Contextul european21

1.6.2. Contextul național22

1.6.3. Contextul regional26

2. ECONOMIA JUDEȚEANĂ ÎN PROFIL TERITORIAL30

2.1. DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A UNITĂȚILOR ECONOMICE30

2.2. DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A SALARIAȚILOR DIN UNITĂȚILE ECONOMICE32

2.2.1. Profilul ocupațional33

2.2.1.1. Ponderea populației salariate în grupa în vârstă de muncă33

2.2.1.2. Profilul ocupațional al U.A.T.-urilor35

2.3. DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A REZULTATELOR DIN ECONOMIE39

2.3.1. Profilul economic41

2.3.2. Distribuția bunăstării economice în teritoriu și activitățile care o determină43

2.3.3. Productivitatea muncii48

2.4. STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE49

2.4.1. Sectorul primar. Agricultură. Silvicultură. Piscicultură.49

2.4.1.1. Agricultură49

2.4.1.1.1. Potențialul agricol49

2.4.1.1.2. Producția agricolă vegetală53

2.4.1.1.3. Efectivele de animale58

2.4.1.1.4. Producția agricolă animală60

2.4.1.1.5. Structura și dinamica mediului de afaceri din activitățile agricole63

2.4.1.1.6. Agricultură ecologică67

2.4.1.2. Silvicultură77

2.4.1.2.1. Potențialul economic al silviculturii77

2.4.1.2.2. Structura și dinamica mediului de afaceri din activitățile silvice78

2.4.1.3. Piscicultură80

2.4.1.3.1. Potențialul pisciculturii80

2.4.1.3.2. Structura și dinamica mediului de afaceri din activitățile piscicole80

2.4.2. Sectorul secundar. Industria. Construcțiile86

2.4.2.1. Industria86

2.4.2.1.1. Resursele naturale utilizabile în industrie86

2.4.2.1.2. Structura și dinamica mediului de afaceri din activitățile industriale88

2.4.2.1.3. Industria automotive92

2.4.2.2. Construcțiile.....	95
2.4.3. Sectorul terțiar. Comerțul. Serviciile.....	97
2.4.3.1. Comerțul.....	97
2.4.3.2. Serviciile.....	99
2.4.3.2.1. Logistică – transport și depozitare.....	103
2.4.4. Sectorul cuaternar.....	104
2.4.4.1. Infrastructura pentru Cercetare Dezvoltare.....	104
2.4.4.2. Cheltuielile pentru Cercetare Dezvoltare.....	108
2.4.4.3. Capitalul uman în Cercetare Dezvoltare.....	109
2.4.4.4. Protecția creativității tehnice.....	111
3. ZONIFICAREA TERITORIULUI.....	112
3.1. UTILIZAREA TERENURILOR.....	112
3.2. ZONE FUNCȚIONAL SPAȚIALE.....	115
Capitolul 2.....	117
II. DIAGNOSTIC PROSPECTIV, DISFUNCȚIONALITĂȚI.....	117
1. INTRODUCERE.....	117
2. ANALIZA SWOT.....	118
3. OBIECTIVE MAJORE ALE AMENAJĂRII TERITORIULUI JUDEȚEAN PE PRINCIPALELE DOMENII ȚINTĂ.....	128
4. DIAGNOSTIC PROSPECTIV.....	134
5. DIAGNOSTIC GENERAL.....	135
Capitolul 3.....	141
III. STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ.....	141
1. INTRODUCERE.....	141
2. OBIECTIV SECTORIAL.....	143
3. OBIECTIVE SPECIFICE.....	143
Capitolul 4.....	146
IV. PROGRAMUL DE MASURI.....	146
1. STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE.....	147
1.1. MĂSURI ȘI PROPUNERI PRIVITOARE LA STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE.....	147
Referințe bibliografice.....	152
BIBLIOGRAFIE.....	152
WEBOGRAFIE.....	154
LEGISLAȚIE.....	155
Anexe.....	156

PARTE DESENATĂ

LISTĂ PLANȘE

Planșa nr. 09 - Structura activităților și zonificarea teritoriului - 1:200 000 și scară grafică (situația existentă, probleme, disfuncționalități)

Planșa nr. 09* - Structura activităților și zonificarea teritoriului - 1:200 000 și scară grafică (diagnostic, acțiuni, masuri, propuneri)

LISTĂ CARTOGRAME

Cartograma 7.1	Distribuția și dinamica teritorială a unităților economice - 2011
Cartograma 7.2	Densitatea teritorială a unităților economice - 2011
Cartograma 7.3	Distribuția teritorială a salariaților din unitățile economice - 2011
Cartograma 7.4	Ponderea salariaților din populația în vârstă de muncă - 2011
Cartograma 7.5	Profilul ocupațional al U.A.T.-urilor - 2011
Cartograma 7.6	Distribuția salariaților pe ramuri economice - 2011
Cartograma 7.7	Distribuția și dinamica cifrei de afaceri - 2011
Cartograma 7.8	Distribuția cifrei de afaceri pe ramuri economice - 2011
Cartograma 7.9	Distribuția teritorială a cifrei de afaceri / locuitor - 2011
Cartograma 7.10	Distribuția teritorială a cifrei de afaceri / locuitor și ramura dominantă - 2011
Cartograma 7.11	Profilul economic al unităților administrative-teritoriale - 2011
Cartograma 7.12	Distribuția și dinamica productivității muncii - 2011
Cartograma 7.13	Grupurile de acțiune locală din județul Timiș - 2011
Cartograma 7.14	Structura fondului funciar - categorii de folosință ale fondului funciar - 2011
Cartograma 7.15	Structura fondului funciar - terenuri agricole - 2011
Cartograma 7.16	Structura fondului funciar - terenuri arabile - 2011
Cartograma 7.17	Structura fondului funciar - suprafața arabila / locuitor - 2011
Cartograma 7.18	Structura fondului funciar - pășuni și fânețe - 2011
Cartograma 7.19	Structura fondului funciar - livezi și pepiniere pomicele - 2011
Cartograma 7.20	Structura fondului funciar - suprafața ocupată cu vii și pepiniere viticole - 2011
Cartograma 7.21	Structura fondului funciar - păduri - 2011
Cartograma 7.22	Agricultură - Distribuția suprafețelor cultivate cu cereale și ponderea lor în suprafața arabilă - 2011
Cartograma 7.23	Distribuția teritorială a cerealelor după tipul de cultură - 2011
Cartograma 7.24	Distribuția teritorială a producției de cereale la ha. după tipul de cultură - orz, 2011
Cartograma 7.25	Distribuția teritorială a producției de cereale la ha. după tipul de cultură - grâu, 2011
Cartograma 7.26	Distribuția teritorială a producției de cereale la ha. după tipul de cultură - porumb, 2011

Cartograma 7.27	Distribuția teritorială a suprafețelor cultivate cu plante oleaginoase și producția obținută - 2011
Cartograma 7.28	Distribuția teritorială a suprafețelor cultivate cu legume și producția de legume - 2011
Cartograma 7.29	Distribuția teritorială a suprafețelor de livezi și producția de fructe - 2011
Cartograma 7.30	Structura și dinamica efectivelor de animale - creșterea bovinelor - 2009
Cartograma 7.31	Structura și dinamica efectivelor de animale - creșterea ovinelor - 2009
Cartograma 7.32	Structura și dinamica efectivelor de animale - creșterea suinelor (porcine) - 2009
Cartograma 7.33	Structura și dinamica efectivelor de animale - creșterea păsărilor - 2009
Cartograma 7.34	Structura și dinamica efectivelor de animale - creșterea caprinelor - 2009
Cartograma 7.35	Structura și dinamica efectivelor de animale - creșterea cabalinelor - 2009
Cartograma 7.36	Distribuția și dinamica teritorială a salariaților din activitățile agricole - 2011
Cartograma 7.37	Distribuția și dinamica teritorială a cifrei de afaceri din activitățile agricole - 2011
Cartograma 7.38	Distribuția și dinamica teritorială a salariaților din silvicultură - 2011
Cartograma 7.39	Distribuția și dinamica teritorială a cifrei de afaceri din silvicultură - 2011
Cartograma 7.40	Distribuția și dinamica teritorială a salariaților din industrie - 2011
Cartograma 7.41	Distribuția salariaților pe subramuri ale industriei - 2011
Cartograma 7.42	Distribuția și dinamica teritorială a cifrei de afaceri din industrie - 2011
Cartograma 7.43	Distribuția cifrei de afaceri pe subramuri ale industriei - 2011
Cartograma 7.44	Distribuția și dinamica teritorială a salariaților din construcții - 2011
Cartograma 7.45	Distribuția și dinamica teritorială a cifrei de afaceri din construcții - 2011
Cartograma 7.46	Distribuția și dinamica teritorială a salariaților din comerț
Cartograma 7.47	Distribuția salariaților pe tipuri de activități comerciale
Cartograma 7.48	Distribuția și dinamica teritorială a cifrei de afaceri comerț
Cartograma 7.49	Distribuția cifrei de afaceri pe tipuri de activități comerciale
Cartograma 7.50	Distribuția și dinamica teritorială a salariaților din servicii
Cartograma 7.51	Distribuția salariaților pe tipuri de servicii
Cartograma 7.52	Distribuția și dinamica teritorială a cifrei de afaceri din servicii
Cartograma 7.53	Distribuția cifrei de afaceri pe tipuri de servicii
Cartograma 7.54	Clasificarea localităților după densitatea populației - 2011
Cartograma 7.55	Număr de locuitori săraci - 2011
Cartograma 7.56	Gradul de sărăcie - severitatea sărăciei - 2011
Cartograma 7.57	Gradul de sărăcie - rata sărăciei - 2011
Cartograma 7.58	Gradul de sărăcie - profunzimea sărăciei - 2011
Cartograma 7.59	Centre locale de consultanță agricolă

LISTĂ TABELE

Tabelul nr. 1 - Produsul intern brut total și produsul intern brut pe locuitor al județului Timiș în comparație cu nivelul național și regional, 2009.....	4
Tabelul nr. 2 - Structura teritorială a VAB-ului regional (mil lei), 2009	5
Tabelul nr. 3 - Dinamica VAB-ului regional	6
Tabelul nr. 4 - Numărul întreprinderilor active din județul Timiș în comparație cu nivelul național și regional, întreprinderile la 1000 locuitori, 2010.....	7
Tabelul nr. 5 - Evoluția întreprinderilor active pe clase de mărime în perioada 2008-2010.....	7
Tabelul nr. 6 - Evoluția numărului de întreprinderi active pe activități economice în perioada 2008-2010	7
Tabelul nr. 7 - Exporturi FOB , importuri CIF și soldul balanței comerciale pentru România, Regiunea Vest și județul Timiș în anul 2011 (mii euro)	8
Tabelul nr. 8 - Structura importurilor CIF pe grupe de mărfuri, 2011	10
Tabelul nr. 9 - Structura exporturilor FOB pe grupe de mărfuri	10
Tabelul nr. 10 - Structura IMM pe clase de mărime ale salariaților, cifra de afaceri și numărul unităților economice, 2011	12
Tabelul nr. 11 - Unități economice aflate în topul IMM-urilor din județul Timiș, 2011	12
Tabelul nr. 12 - Situația investițiilor brute (mil lei) din Județul Timiș în comparație cu nivelul național și regional, 2010.....	13
Tabelul nr. 13 - Dinamica investițiilor brute totale și pe activități economice (mil. lei prețuri curente)	14
Tabelul nr. 14 - Situația unităților economice ce au participare de capital străin în anul 2011 ..	14
Tabelul nr. 15 - Centrele locale de consultanță pentru agricultură din județul Timiș	18
Tabelul nr. 16 - Lista grupurilor de acțiune locală (GAL-uri) de pe teritoriul județului Timiș	19
Tabelul nr. 17 - Grupe de țări în UE după performanța și potențialul lor în materie de inovare	22
Tabelul nr. 18 - Tipologia inovatorilor	24
Tabelul nr. 19 - Numărul de întreprinderi inovatoare la nivel național (produs, proces, nefinalizate, abandonate, organizaționale, marketing) pe activități.....	25
Tabelul nr. 20 - Întreprinderi cu inovări tehnologice, pe tipuri de inovări.....	25
Tabelul nr. 21 - Ponderea întreprinderilor care au indicat cea mai importantă sursă de informare pentru inovare, în total întreprinderi cu inovare tehnologică, pe tipuri de surse	26
Tabelul nr. 22 - Situația comparativă generală și ierarhizarea regiunilor pe factori de inovare	27
Tabelul nr. 23 - Bariere în calea inovării la nivel Regiunii Vest.....	29
Tabelul nr. 24 - Distribuția teritorială a salariaților la nivel de ramuri economice, 2011.....	36
Tabelul nr. 25 - Distribuția teritorială a cifrei de afaceri la nivel de ramuri de economice, 2011	45
Tabelul nr. 26 – Suprafața agricolă a județului Timiș comparativ cu nivelul național și regional, 2010	50
Tabelul nr. 27 – Evoluția suprafeței cultivate pe forme de proprietate în perioada 2006-2011.	51
Tabelul nr. 28 – Evoluția suprafeței cultivate cu principalele culturi pe forme de proprietate în perioada 2006-2011	52
Tabelul nr. 32 – Producțiile medii orientative la cultura de grâu și porumb.....	56
Tabelul nr. 33 – Evoluția suprafeței, producției și producției medii la ha cultivată cu rapiță în perioada 2006-2011	57
Tabelul nr. 34 – Evoluția suprafeței cultivate cu vii pe rod după forma de proprietate în perioada 2006 -2011.....	57

Tabelul nr. 35 – Evoluția producției totale de struguri pe forme de proprietate în perioada 1990, 2006 -2011	58
Tabelul nr. 36 – Evoluția producției medii de struguri la hectar, pe forme de proprietate în perioada 2006 -2011.....	58
Tabelul nr. 37 – Efectivele de animale, pe categorii de animale, forme de proprietate în perioada 2006-2011	59
Tabelul nr. 39 – Evoluția producția agricole animală pe forme de proprietate în perioada 2006 - 2011	61
Tabelul nr. 40 – Situația parcului de tractoare și mașini agricole principale din agricultura (la sfârșitul anului) a județului Timiș comparativ cu nivelul național și județean.....	62
Tabelul nr. 42 – Unitățile economice situate în topul domeniului agricultură, 2011.....	65
Tabelul nr. 43 – Lista grupurilor de producători recunoscute de pe teritoriul județului Timiș....	66
Tabelul nr. 44 – Lista organismelor de inspecție și certificare aprobate de M.A.D.R pentru efectuarea inspecției și certificării produselor agroalimentare ecologice pe teritoriul României în anul 2012.....	70
Tabelul nr. 45 – Lista operatorilor înregistrați în agricultura ecologică la M.A.D.R. în anul 2011 în județului Timiș.....	71
Tabelul nr. 46 – Dinamica operatorilor și a suprafețelor în agricultura ecologică.....	73
Tabelul nr. 47 – Lista operatorilor înregistrați în agricultura ecologică la M.A.D.R. în anul 2011 în județului Timiș.....	74
Tabelul nr. 48 – Suprafața fondului forestier pe categorii de terenuri și specii de păduri în perioada 1990, 2006-2011.....	77
Tabelul nr. 49 – Volumul de lemn exploatat (metri cubi) 2011.....	78
Tabelul nr. 48 – Volumul de lemn exploatat de agenții economici pe elemente componente în perioada 2006-2007	78
Tabelul nr. 50 – Unitățile economice situate în topul domeniului silvicultura, 2011.....	79
Tabelul nr. 51 – Situația amenajărilor piscicole din județul Timiș, iulie 2012	82
Tabelul nr. 52 – Topul angajatorilor din industrie din județul Timiș, 2011	89
Tabelul nr. 53 – Topul firmelor din industrie după cifra de afaceri, 2011	90
Tabelul nr. 54 – Principalii producători de componente pentru automobile cu participare străină de capital localizați în județul Timiș, 2008	95
Tabelul nr. 55 – Topul firmelor din construcții după cifra de afaceri, 2011.....	96
Tabelul nr. 56 – Topul angajatorilor din comerț, 2011	98
Tabelul nr. 57 – Topul firmelor din comerț, 2011.....	99
Tabelul nr. 58 – Topul angajatorilor din servicii, 2011	101
Tabelul nr. 59 – Topul firmelor din servicii după cifra de afaceri, 2011	103
Tabelul nr. 61 – Cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare, pe surse de fonduri și sectoare de performanță, în anul 2010.....	109
Tabelul nr. 62 – Cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare prețuri curente (Mii lei RON).....	109
Tabelul nr. 63 – Salariații din activitatea de cercetare-dezvoltare pe sectoare de performanță în anul 2010, comparativ cu anul 2009	110
Tabelul nr. 64 – Salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare la sfârșitul anului	111
Tabelul nr. 65 – Cereri brevet de invenție Regiunea Vest	111
Tabelul nr. 66 – Cerere de înregistrare de marcă Regiunea Vest	112
Tabelul nr. 67 – Cereri de înregistrare desene sau modele Regiunea Vest	112
Tabelul nr. 68 – Suprafața fondului funciar, terenuri agricole, după modul de folosință, pe total țară și regiunii în 2010 (ha)	113

Tabelul nr. 68 – Suprafața fondului funciar, terenuri neagricole, după modul de folosință, pe total țară și regiunii în 2010 (ha)	113
Tabelul nr. 69 - Analiza mediului intern (puncte tari, puncte slabe) și a mediului extern (oportunități, amenințări).....	118
Tabelul nr. 70 – Evoluția produsului intern brut în perioada 2008-2015.	134

LISTĂ FIGURI

Figura nr. 1 - Distribuția PIB-ului regional (mil lei), 2009	4
Figura nr. 2 - Evoluția PIB-ului județean în perioada 2005-2009	5
Figura nr. 3 - Structura VAB pe activități economice a județului Timiș, 2009.....	6
Figura nr. 4 - Evoluția operațiunilor de import-export în perioada 2006-2011.....	9
Figura nr. 5 - Soldul balanței comerciale în perioada 2006-2011	9
Figura nr. 6 - Structura investițiilor brute pe activități economice (mil. lei prețuri curente), 2010	13
Figura nr. 7 - Performanța în inovare a Statelor Membre ale UE	21
Figura nr. 8 - Gradul de inovare al regiunilor de dezvoltare	27
Figura nr. 9 - Scorul pe factori de inovare al Regiunii Vest comparativ cu Regiunea București-Ilfov.....	28
Figura nr. 10 - Situația pe subfactori de inovare a Regiunii Vest.....	28
Figura nr. 11 - Distribuția unităților economice pe ramuri de activitate, 2011	31
Figura nr. 12 - Dinamica unităților economice pe ramuri de activitate 2011-2006	32
Figura nr. 13 - Profilul ocupațional al județului Timiș în anii 2006 și 2011	35
Figura nr. 14 - Structura salariaților la nivel de ramuri în anii 2006 și 2011	35
Figura nr. 15 - Dinamica salariaților pe ramuri de activitate în anii 2006 și 2011	36
Figura nr. 16 - Profilul economic al județului Timiș în anii 2006 și 2011	41
Figura nr. 17 - Structura cifrei de afaceri la nivel de ramuri în anii 2006 și 2011	42
Figura nr. 18 - Dinamica cifrei de afaceri pe ramuri de activitate pentru anii 2011/2006.....	42
Figura nr. 19 - Structura terenurilor agricole (ha), 2010	51
Figura nr. 20 - Structura suprafețelor cultivate cu principalele culturi, 2011	53
Figura nr. 21 - Structura producției vegetale la principalele culturi, 2011	55
Figura nr. 22 - Evoluția producției de fructe în perioada 2006-2011	58
Figura nr. 23 - Evoluția valorii producției agricole în perioada 2006-2010	63
Figura nr. 24 - Structura valorii producției agricole pe sectoare (mii ron), 2010.....	63
Figura nr. 25 - Logoul comunitar al produselor certificate ecologic.....	68
Figura nr. 26 – Companii multinaționale din industria de automobile din România.....	93
Figura nr. 27 – Companii românești din industria de automobile din România	94
Figura nr. 28 - Structura activităților comerciale, 2011	98
Figura nr. 29 - Structura salariaților pe tipuri de servicii, 2011.....	100
Figura nr. 30 - Structura serviciilor după cifra de afaceri, 2011	102
Figura nr. 31 - Principalele universități din Regiunea Vest.....	105
Figura nr. 32 - Principalele unități de cercetare din Regiunea Vest.....	106
Figura nr. 33 - Structura cheltuielilor curente pentru activitatea de cercetare-dezvoltare, pe componente în anul 2010	108
Figura nr. 34 - Structura cheltuielilor de capital pentru activitatea de cercetare-dezvoltare, pe componente în anul 2010	108

LISTĂ ANEXE

Anexa 1 - Potențialul pentru cultura vegetală de grâu, orz, porumb și floarea soarelui pentru localitățile din județul Timiș (identificate prin nume și prin ultima variantă oficială a codului SIRSUP furnizat de Institutul Național de Statistică (2003)).....	156
Anexa 2 - Potențialul pentru cultura vegetală de soia, mazăre, fasole, sfeclă de zahăr, cartof și rapiță pentru localitățile din județul Timiș (identificate prin nume și prin ultima variantă oficială a codului SIRSUP furnizat de Institutul Național de Statistică (2003)).....	159
Anexa 3 - Potențialul pentru cultura vegetală de cânepă, tutun, orez, lucernă, in ulei și in fuior pentru localitățile din județul Timiș (identificate prin nume și prin ultima variantă oficială a codului SIRSUP furnizat de Institutul Național de Statistică (2003)).....	162
Anexa 4 - Potențialul pentru cultura vegetală de trifoi, pășuni, fânețe, legume timpurii, legume crio, vie vin și vie masă pentru localitățile din județul Timiș (identificate prin nume și prin ultima variantă oficială a codului SIRSUP furnizat de Institutul Național de Statistică (2003))	165
Anexa 5 - Potențialul pentru cultura vegetală de piersic, cais, prun, cireș/vișin, măr term și măr crio pentru localitățile din județul Timiș (identificate prin nume și prin ultima variantă oficială a codului SIRSUP furnizat de Institutul Național de Statistică (2003)).....	168
Anexa 6 - Potențialul pentru cultura vegetală de nuc, gutui, nectarine, migdal, și arbuști pentru localitățile din județul Timiș (identificate prin nume și prin ultima variantă oficială a codului SIRSUP furnizat de Institutul Național de Statistică (2003)).....	171
Anexa 7 - Potențialul pentru creșterea taurinelor, procinelor, ovinelor și păsărilor pentru localitățile din județul Timiș (identificate prin nume și prin ultima variantă oficială a codului SIRSUP furnizat de Institutul Național de Statistică (2003)).....	174
Anexa 8 - Producțiile medii orientative în funcție de potențial ale principalelor culturi	177
Anexa 9 - Sporurile orientative ale principalelor specii de animale în funcție de potențial	178
Anexa 10 – Gradul de sărăcie	179
Anexa 11 – Licențe în exploatare pentru resurse minerale în județul Timiș, iunie 2011	181
Anexa 12 – Permisele de exploatare activă, noiembrie 2012.....	182
Anexa 13 – Suprafața fondului funciar după modul de folosință, pe județe și localități in 2010 (ha) – subclase terenuri agricole.....	183
Anexa 14 – Suprafața fondului funciar după modul de folosință, pe județe și localități in 2010 (ha) – subclase terenuri neagricole.....	186

Capitolul 1

I. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE CU EVIDENȚIEREA PROBLEMELOR ȘI DISFUNCȚIONALITĂȚILOR ÎN VEDEREA IDENTIFICĂRII ELEMENTELOR CARE CONDIȚIONEAZĂ DEZVOLTAREA

Volumul privind analiza structurii activităților economice și zonificarea teritoriului are drept obiectiv identificarea elementelor ce condiționează dezvoltarea județului în ceea ce privește caracteristicile economiei în profil teritorial dar și poziția din punct de vedere economic al județului în context regional și național.

Elaborarea analizei cantitative și calitative vizând identificarea caracteristicilor economiei județene a presupus prelucrarea unei baze de date importante la a cărei alcătuire au contribuit Direcția Regională de Statistică Timiș, Institutul Național de Statistică, Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș, Agenția de Dezvoltare Regională Vest, Direcția Agricolă Județeană Timiș, Agenția pentru Pescuit și Acvacultură Filiala Transilvania, Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare Filiala Timiș, Agenția Națională pentru Resurse Minerale, Direcția Generală Inspecție și Supraveghere Teritorială a Activităților Miniere și a Operațiunilor Petroliere - Compartimentul de Inspecție Teritorială Timișoara, astfel:

- Direcția Regională de Statistică Timiș cu date la nivel de județ privind produsul intern brut regional și produsul intern brut regional pe locuitor; valoarea adăugată brută pe activități economice; exporturi FOB și importuri CIF la nivel de județ total și după structura mărfurilor exportate, respectiv importate, investiții brute la nivel de regiune și județ total și pe categorii de activități, numărul întreprinderilor active total și structura acestora la nivel de activități economice, suprafața fondului funciar pe categorii de folosință, suprafețele cultivate cu principalele culturi, producția agricolă vegetală a principalelor culturi, efectivele de animale și producția agricolă animală, parcul de tractoare și mașini agricole, valoarea producției agricole la nivel de județ.
- Institutul Național de Statistică, baza de date Tempo on-line pentru valorile la nivel de țară și regiune a indicatorilor furnizați de Direcția Regională de Statistică Timiș. De asemenea, am utilizat informații din Recensământul General Agricol 2010, date provizorii, privind efectivele de animale la nivel de județ în context național.
- Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș a pus la dispoziție baza de date a unităților economice din județ pe o perioadă de ani consecutivi 2006-2011 conținând informații din contul de profit și pierdere și informații generale din bilanțul contabil al unităților economice referitoare la salariați, cifra de afaceri, profit net, pierdere netă, capital social. Baza de date furnizată a către Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș este limitată în ceea ce privește sectorul bancar. Informațiile puse la dispoziție de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș cuprind date la zi prelucrate la jumătatea anului 2012 și în posesia cărora am intrat la începutul lunii octombrie. Din această bază de date am utilizat informații privind numărul firmelor, numărul de salariați și cifra de afaceri.
- Baza de date BorgDesign, licență pentru firmele din România, conține informații din contul de profit și pierdere și informații generale din bilanțul contabil al firmelor, profitul sau pierderea netă precum și informații privind sursa capitalului, în cazul în care firmele au aport de capital străin. Ultima variantă a aplicației BorgDesign (v9.0.0) a devenit disponibilă în septembrie 2012, fiind adăugate datele de bilanț raportate în 2012 pentru activitatea din cursul anului

2011, respectiv cifra afaceri, profitul/pierdere, numărul angajaților, firme nou adăugate, mutări în alte județe, reîntrări în funcțiune, ieșiri din funcțiune din anul 2011. Din baza de date BorgDesign am prelucrat date privind firmele ce au participare de capital străin, cât reprezintă ele la nivel de județ, precum și date privind firmele cu profil industrial din această categorie.

- Agenția de Dezvoltare Regională Vest ne-a sprijinit cu date referitoare la domeniul cercetare-dezvoltare, inovare privind numărul de cereri de brevete, numărul salariaților din cercetare-dezvoltare, o bază de date (de uz intern) cu unitățile din domeniul cercetare-dezvoltare, inovare, în format excel. ADR Vest ne-a pus la dispoziție și documentații de planificare strategică precum Strategia de Inovare Regională 2009-2013, Strategia de Dezvoltare a Regiunii Vest pentru perioada 2007-2013, capitolul Cercetarea-Dezvoltarea Inovarea din cadrul PDR Vest 2014-2020, informații privind parcurile științifice și tehnologice și clusterelor inovative din județul Timiș.
- Direcția Agricolă Județeană Timiș a furnizat date la nivel de localitate privind suprafețele cultivate și producția obținută la principalele culturi, precum și efectivele de animale.
- Agenția pentru Pescuit și Acvacultură Filiala Transilvania a furnizat date privind amenajările piscicole și situația agenților economici ce au permise pentru exploatarea acestora și a răspuns și la cele câteva întrebări pe care le-am adresat tuturor instituțiilor cărora le-am solicitat date privind problemele pe care le întâmpină fiecare domeniu și care ar fi în opinia specialiștilor din domeniu soluțiile pentru rezolvarea acestor probleme și proiectele de investiții pe care le consideră necesare pentru fiecare domeniu.
- Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare Filiala Timiș a pus la dispoziție date privind situația lucrărilor de îmbunătățiri funciare pe teritoriul județului Timiș actualizate până la sfârșitul lunii septembrie 2012.
- Agenția Națională pentru Resurse Minerale Direcția Generală Inspecție și Supraveghere Teritorială a Activităților Miniere și a Operațiunilor Petroliere - Compartimentul de Inspecție Teritorială Timișoara a furnizat date cu privire la resursele minerale de pe teritoriul județului Timiș exploatate și exploatabile în economie.
- Informații primite de la grupurile de acțiune locală Țara Făgărașului și Triplex Confinium privind strategiile elaborate în susținerea inițiativelor lor.

Metodologia de realizare a analizei pornește de la nivelul suprateritorial și încadrează județul Timiș din punct de vedere economic în structurile teritoriale superioare și se detaliază pe măsura înaintării în analiză, către unitățile administrativ-teritoriale componente. Pentru prezentarea economiei județului în context suprateritorial s-au utilizat date furnizate de Direcția Regională de Statistică Timiș, Institutul Național de Statistică și a vizat o analiză de dinamică pe ani consecutivi, iar în cazul analizei în profil teritorial s-au utilizat date primite de la Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș pentru alcătuirea indicatorilor pe domenii CAEN agregate la nivel de sectoare, ramuri și subramuri de activitate. Această ultim tip de analiză utilizează ca perioadă de comparație pentru indicatori anul 2006 și anul 2011 având în vedere complexitatea unei baze de date de peste 27000 de unități economice și din rațiunea aducerii acestora la o formă utilizabilă.

Primul capitol, de context suprateritorial, a pornit de la o poziționare județului Timiș vizavi de indicatorii macro, produsul intern brut și valoarea adăugată brută, în comparație cu valorile aceluiași indicatori de la nivel regional și național în scopul evidențierii nivelului de dezvoltare economică în

raport cu suprastructurile teritoriale din care face parte și a marca rolul său în economia sistemică.

Tot în acest capitol sunt prezentate inițiativele de cooperare teritorială și infrastructura de susținere a afacerilor.

Aceeași metodă și în același scop, s-a utilizat în cazul indicatorilor privind investițiile, numărul întreprinderilor și operațiunile comerțului exterior.

Capitolul al doilea intră în al doilea palier de detaliu al analizei și prezintă în profil teritorial situația economică a u.a.t-urilor utilizând datele din bilanț ale unităților economice cu referire la numărul acestora, salariați și cifra de afaceri ca și total și ulterior la nivel de sectoare economice, ramuri și subramuri unde am considerat oportună detalierea.

Indicatorii formați au fost constituiți prin agregarea codurilor caen pe sectoare și ramuri de activitate astfel:

- Sectorul primar format din ramurile:
 - agricultură: cod caen 01
 - silvicultură: cod caen 02
 - piscicultură: cod caen 03
- Sectorul secundar format din ramurile:
 - industrie: cod caen 05-38
 - construcții: cod caen 40-43
- Sectorul terțiar format din ramurile:
 - comerț: cod caen 45-47
 - servicii: cod caen 49-99

Indicatorul privind productivitatea muncii a fost calculat utilizând două surse de date – una reprezentată de baza de date BorgDesign și a stat la baza analizei indicatorului în contextul regional, iar cealaltă sursă o reprezintă baza de date furnizată de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș și a fost utilizată pentru analiza indicatorului în profil teritorial pentru județul Timiș.

Capitolul al treilea prezintă fiecare ramură vizavi de potențialul natural pe care îl are, acolo unde este cazul, precum și situația economică a fiecărei ramuri în profil teritorial prezentată prin prisma indicatorilor salariați și cifra de afaceri.

1. CONTEXTUL ECONOMIC SUPRATERITORIAL

1.1. REZULTATELE ECONOMIEI JUDEȚENE

Ultimele date statistice plasează județul Timiș pe a doua poziție la nivel național ca valoare a produsului intern brut după capitală cu o pondere de 4,5% în produsul intern brut al României și de 46,2 procente în produsul intern brut regional.

Aceeași situație favorabilă a economiei județene în context suprateritorial este subliniată de valoarea produsului intern brut pe locuitor, acesta depășind, după cum se poate observa în tabelul 1 valoarea celui de la nivel de regiune cu aproape 31% și cu 43,5% valoarea PIB pe locuitor de la nivel național.

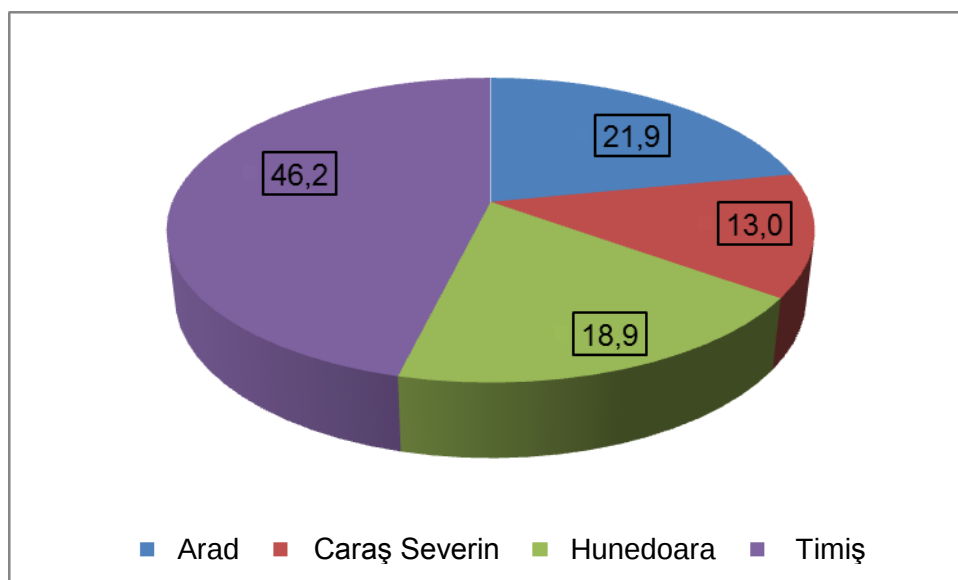
Distribuția produsului brut regional evidențiază poziția de frunte a județului comparativ cu celelalte județe din Regiunea Vest, ponderea sa în totalul PIB-ului regional reprezentând aproape jumătate din valoarea acestuia.

Tabelul nr. 1 - Produsul intern brut total și produsul intern brut pe locuitor al județului Timiș în comparație cu nivelul național și regional, 2009

Unitatea teritorială	2009	
	PIB total	PIB/locuitor
România	501139,4	23341,4
Regiunea VEST	49200,2	25602,4
Județul Timiș	22714,4	33498,7

Sursa – Prelucrări după baza de date a Institutului Național de Statistică

Figura nr. 1 - Distribuția PIB-ului regional (mil lei), 2009

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

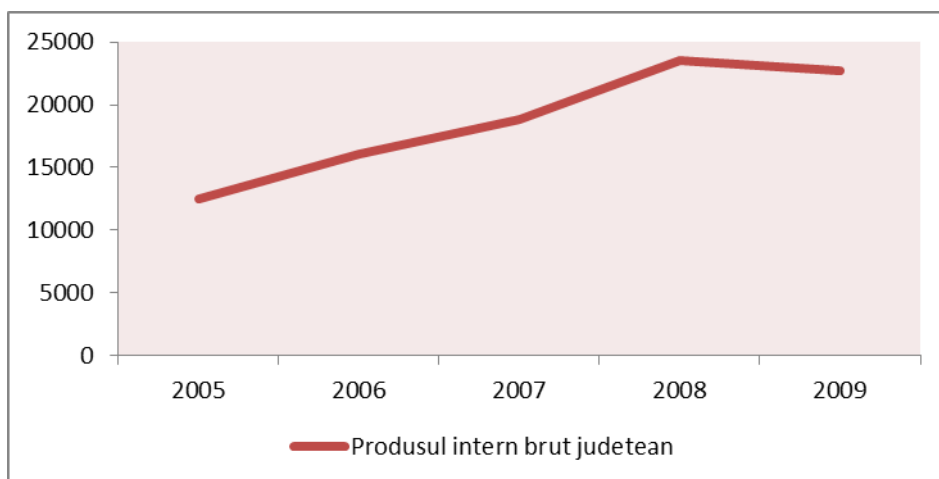
Evoluția recentă a PIB-ului județean evidențiază un trend constant ascendent în perioada 2000 și până în anul 2008, anul de început al crizei economice globale. În acest context PIB-ul județean înregistrează o scădere de 3,4 procente în perioada 2008-2009.

Valoarea în euro a PIB-ului/locuitor exprimată în prețuri de piață curente situează Regiunea Vest la un nivel de 25,5% din media Uniunii Europene în anul 2009, o valoare superioară celei naționale de 23,4

Evoluția și valorile înregistrate de indicatorul macroeconomic PIB în județul Timiș evidențiază un teritoriu cu o dinamică proprie, diferențiată în ansamblul economiei naționale printr-un nivel de dezvoltare economică superioară altor structuri teritoriale similare din România.

Indicatorul valoarea adăugată brută, măsura bogăției efectiv create de unitățile economice¹ și componenta principală a produsului intern brut, poziționează județul Timiș ca principală structură teritorială în crearea valorii adăugate în economia regională cu o pondere de aproape 46,1 % în totalul VAB-ului regional.

Figura nr. 2 - Evoluția PIB-ului județean în perioada 2005-2009

Sursa – Prelucrări după date din Baza Tempo a Institutului Național de Statistică

Tabelul nr. 2 - Structura teritorială a VAB-ului regional (mil lei), 2009

	2009	%
Regiunea Vest	44250,7	100
Arad	9686,2	21,9
Caras-Severin	5765,8	13,0
Hunedoara	8386,1	19,0
Timș	20412,6	46,1

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

Dinamica valorii adăugate brute regionale evidențiază un ușor regres de 1,4 procente, cea mai importantă scădere în structura VAB-ului regional o are, după cum se poate observa în tabelul următor, județul Hunedoara – 2,9%, urmat de județul Timiș cu o scădere de 2,4 procente.

¹ Dobrotă, N. – Dicționar de economie, Ed. Economică, București, 1999

Tabelul nr. 3 - Dinamica VAB-ului regional

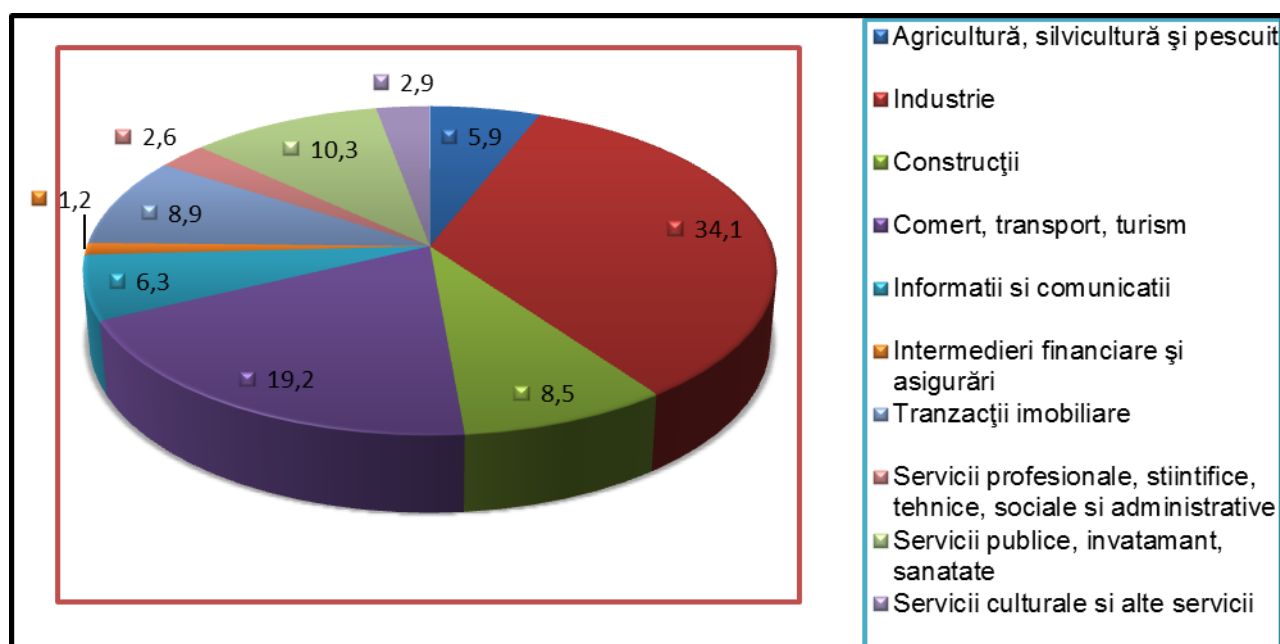
	Dinamica VAB 2008-2009
Regiunea Vest	-1,4
Arad	-1,8
Caras-Severin	5,7
Hunedoara	-2,9
Timiș	-2,4

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

O dinamică diferită în structura teritorială regională o are județul Caraș-Severin, județ ce înregistrează în perioada 2008-2009 o creștere de 5,7% „ajustând” astfel dinamica VAB-ului regional la o valoare superioară scăderii economiei celorlalte județe.

Structura valorii adăugate brute la nivel de activități economice remarcă contribuția importantă a activităților industriale în construcția rezultatelor economice județene cu o pondere de 34,1% în total VAB (vezi figura 3). Activitățile comerciale și serviciile generează peste jumătate din valoarea adăugată din economie (51,4%), iar construcțiile 8,5 procente.

Figura nr. 3 - Structura VAB pe activități economice a județului Timiș, 2009

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

Activitățile sectorului primar, agricultura, silvicultura și pescuitul însumează o pondere destul de mică în economia județului, numai 5,9 %, cea mai mare parte a acestui procent provenind din activitățile agricole al cărui potențial surclasează momentan rezultatele existente.

În ceea ce privește întreprinderile active² în economia județului Timiș, la nivelul anului 2010 acestea reprezentau 46, 07% din totalul întreprinderilor active din Regiunea Vest și 4,3% din numărul celor de la nivel național. Ponderea mare a indicatorului în cadrul regiunii semnalează o atractivitate

² Întreprinderea activă este entitatea care, din punct de vedere economic este activă (în perioada de observare), respectiv realizează bunuri sau servicii, înregistrează cheltuieli și întocmește bilanț contabil – Institutul Național de Statistică

ridicată a modelului de afaceri local, dar și un nivel superior al culturii antreprenoriale și inițiativei private comparativ cu celelalte structuri teritoriale regionale.

Tabelul nr. 4 - Numărul întreprinderilor active din județul Timiș în comparație cu nivelul național și regional, întreprinderile la 1000 locuitori, 2010

Unitatea teritorială	Întreprinderi active	Întreprinderi la 1000 locuitori
Romania	491805	22,9
Regiunea VEST	45970	24,0
Timiș	21182	31,2

Sursa – Prelucrări după baza de date a Institutul Național de Statistică

Evoluția recentă a întreprinderilor active evidențiază un trend ușor descrescător marcat de anul de început al crizei economice și continuat pe parcursul anilor următori. Cele mai afectate unități economice sunt, după cum se observă în tabelul 5, întreprinderile mijlocii acestea înregistrând o scădere de cca. 18 procente în anul 2010 comparativ cu anul 2008.

Tabelul nr. 5 - Evoluția întreprinderilor active pe clase de mărime în perioada 2008-2010

Clase de mărime ale întreprinderilor	2008	2009	2010	Dinamica 2010/2008
Total	24018	23532	21182	-11,8
0-9 persoane	21526	21134	18877	-12,3
10-49 persoane	1946	1920	1855	-4,7
50-249 persoane	463	401	380	-17,9
250 persoane si peste	83	77	70	-15,7

Sursa – Prelucrări după baza de date a Institutul Național de Statistică

Cele mai multe unități economice aparțin categoriei microîntreprinderilor, ele având o pondere de 89,11% în totalul întreprinderilor din județ. Evoluția întreprinderilor active în funcție de domeniul de activitate remarcă, în primul rând, creșterea deosebită a unităților economice din producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat cu 325% remarcând un interes crescând al investitorilor pentru industria energetică. Totuși ponderea lor în total întreprinderi se situează încă la o valoare subunitară.

Tabelul nr. 6 - Evoluția numărului de întreprinderi active pe activități economice în perioada 2008-2010

Activități economice	2008	2009	2010	Dinamica 2010/2008
Agricultură, silvicultură și pescuit	788	836	854	108,4
Industria extractivă	52	53	49	94,2
Industria prelucrătoare	2323	2233	1977	85,1
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	12	21	39	325,0
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	66	67	69	104,5
Construcții	2710	2705	2161	79,7
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	8080	7509	6880	85,1
Transport și depozitare	1261	1268	1122	89,0

Activități economice	2008	2009	2010	Dinamica 2010/2008
Hoteluri și restaurante	1168	1271	1198	102,6
Informații și comunicații	829	799	734	88,5
Intermedieri financiare și asigurări	255	261	236	92,5
Tranzacții imobiliare	1005	1065	954	94,9
Activități profesionale, științifice și tehnice	3079	3115	2825	91,8
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1091	993	847	77,6
Invățământ	108	116	109	100,9
Sănătate și asistență socială	411	408	416	101,2
Activități de spectacole, culturale și recreative	197	215	191	97,0
Alte activități de servicii	583	597	521	89,4

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

1.2. COMERȚUL EXTERIOR

În județul Timiș sunt operate cele mai importante schimburi comerciale din Regiunea Vest. Într-un top realizat de site-ul econext³, Timișul se clasează în 2012 pe locul al doilea după județul Argeș la nivel național în ceea ce privește exporturile .

Contribuția județului în exporturile regiunii reprezenta în anul 2011 57,6%, în totalul exporturilor regionale, dar și 8,4% în totalul exporturilor României. Pe de altă parte, situația operațiunilor de import evidențiază o valoare de 56,7% în totalul importurilor regionale și 6,2 procente în importurile naționale.

Tabelul nr. 7 - Exporturi FOB , importuri CIF și soldul balanței comerciale pentru România, Regiunea Vest și județul Timiș în anul 2011 (mii euro)

Unitatea	Exporturi FOB	Importuri CIF	Soldul balanței comerciale
România	45274473	54947966	-9673493
Regiunea Vest	6559602	5930387	629219
Judetul Timiș	3776092	3368182	407910

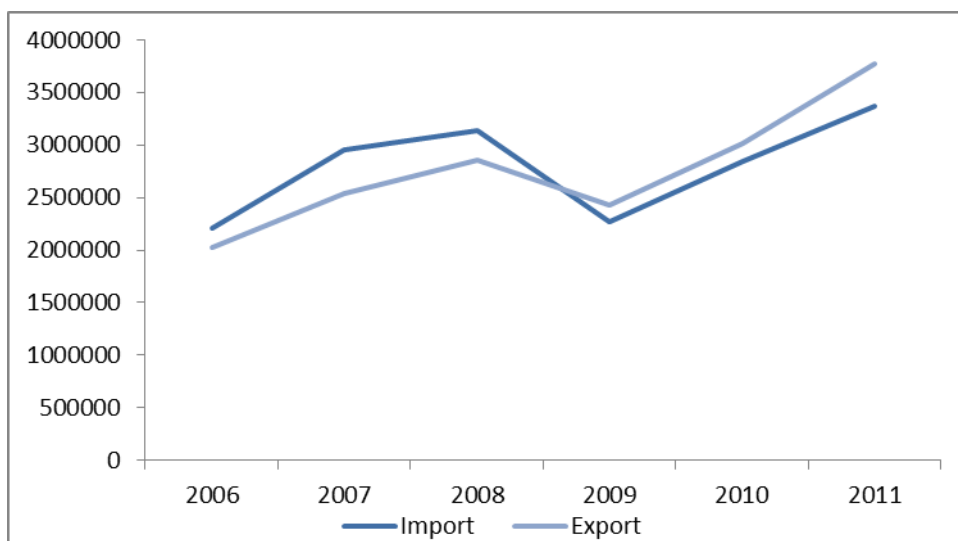
Sursa – Prelucrări după baza de date a Institutul Național de Statistică și Direcția Județeană de Statistică

Soldul balanței comerciale timișene în anul 2011 reprezintă raportat la nivelul regional o pondere foarte importantă de aproape 65% și înregistrează spre deosebire de nivelul național valori pozitive (vezi tabel 7).

³ <http://www.econtext.ro/dosar--2/analiza/topul-celor-mai-profitabile-judete-din-romania-vezi-din-ce-judete-sunt-romanii-care-stiu-sa-faca-bani-multi.html>

Figura nr. 4 - Evoluția operațiunilor de import-export în perioada 2006-2011

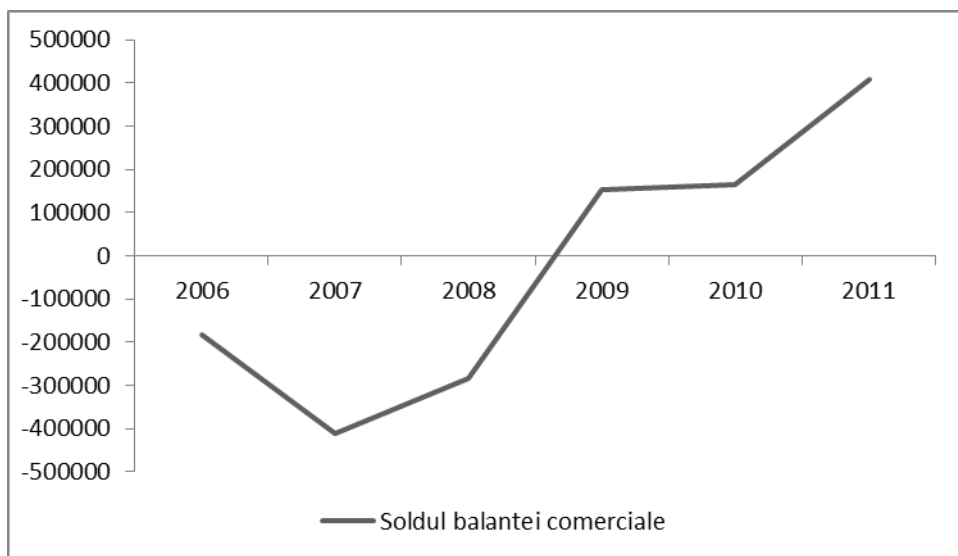

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

În evoluția operațiunilor de import-export, în perioada 2006-2011 se remarcă intervalul de scădere 2008-2009 și revenirea în anul 2011 la un nivel superior vârfului din 2008.

În cifre valoarea importurilor ajunge în anul 2011 la suma de 3368182 mii euro cu o dinamică de 52,4% raportat la anul 2006, iar exporturile au o valoare de 3776092 mii euro și o dinamică de 86,4% în anul 2011 raportat la anul 2006.

Figura nr. 5 - Soldul balanței comerciale în perioada 2006-2011

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

Dinamica soldului balanței comerciale a județului Timiș fluctuează în ultimii ani și cumulează o perioadă de scădere accentuată în intervalul 2006-2007, urmat de creștere în intervalul 2007-2009, stagnare și apoi iarăși creștere începând cu anul 2010.

Nivelul competitivității economiei județene se evidențiază în momentul trecerii de la o valoare negativă la una pozitivă a soldului balanței comerciale în plin an de recesiune, anul 2009, reușind să scadă importurile într-un ritm mai accentuat decât au scăzut exporturile.

Structura importurilor pe grupe de mărfuri, dar și cea a exporturilor se axează în principal pe aceleași tipuri de grupuri de mărfuri în ceea ce privește domeniile cele mai active din punct de vedere al relațiilor de schimb comerciale.

După cum se poate observa în tabelul 8 și în tabelul 9 principalele grupe de mărfuri atât pentru import cât și pentru export sunt cele de mașini, aparate și echipamente electrice cu o pondere de 42,4% în total importuri și 39% în total exporturi și grupa materialelor plastice, cauciuc și alte materiale, cu o pondere de 16,5% în importuri și 14,7% în exporturi.

Tabelul nr. 8 - Structura importurilor CIF pe grupe de mărfuri, 2011

Grupe de mărfuri	Structura importurilor pe grupe de mărfuri
Animale vii și produse animale	0,9
Produse vegetale	1,1
Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale	0,2
Produse alimentare, băuturi, tutun	0,8
Produse minerale	0,7
Produse ale industriei chimice și ale industriilor conexe	4,1
Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea	16,5
Piei crude, piei tăbăcite, blănuri și produse din acestea	3,0
Produse de lemn, plută și împletituri din nulele	0,5
Pastă de lemn, deșeuri de hârtie sau de carton; hârtie și carton și articole din acestea	1,6
Materii textile și articole din acestea	6,0
Încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare	4,4
Articole din piatră, ciment, ceramică, sticlă și din alte materiale similare	0,8
Metale comune și articole din acestea	8,7
Mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imagini	42,4
Mijloace de transport	5,2
Instrumente și aparate optice, fotografice, cinematografice, de măsură, de control sau precizie	1,8
Mărfuri și produse diverse	1,1
Alte produse nenominalizate în altă parte	0,4

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

În structura importurilor, în afara celor două grupe deja menționate se disting cu o pondere mai importantă produsele de metale comune și articole din acestea (8,7%) și articolele textile (6%).

Tabelul nr. 9 - Structura exporturilor FOB pe grupe de mărfuri

Grupe de mărfuri	Structura exporturilor pe grupe de mărfuri (mii euro)
Animale vii și produse animale	1,3
Produse vegetale	1,9
Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale	0,0
Produse alimentare, băuturi, tutun	0,3
Produse minerale	0,1
Produse ale industriei chimice și ale industriilor conexe	1,1
Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea	14,7

Grupe de mărfuri	Structura exporturilor pe grupe de mărfuri (mii euro)
Piei crude, piei tăbăcite, blănuri și produse din acestea	0,8
Produse de lemn, plută și împletituri din nuiele	1,0
Pastă de lemn, deșeuri de hârtie sau de carton; hârtie și carton și articole din acestea	0,5
Materii textile și articole din acestea	4,1
Încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare	9,6
Articole din piatră, ciment, ceramică, sticlă și din alte materiale similare	0,8
Metale comune și articole din acestea	1,6
Mașini, aparate și echipamente electrice	39,0
Mijloace de transport	10,0
Instrumente și aparate optice	8,0
Mărfuri și produse diverse	4,9
Alte produse nenominalizate în altă parte	0,4

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

Analiza schimburilor comerciale externe ale județului Timiș remarcă preponderanța ramurii industriei construcțiilor de mașini, cea a componentelor, echipamente electrice și accesorii auto, mărfuri cu valoare adăugată mare și care susțin potențialul de dezvoltare al județului. Importurile din aceeași categorie sunt efectuate pentru mărirea și modernizarea capacităților de producție existente ceea ce constituie semnal pozitiv pentru dezvoltarea economică a județului.

1.3. SECTORUL IMM

"Categoria Întreprinderilor Micro, Mici și Mijlocii (IMM) este formată din întreprinderi care angajează mai puțin de 250 de persoane și care au o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 de milioane de euro și/ sau dețin active totale de până la 43 de milioane de euro" (Fragment din Articolul 2 al anexei din Recomandarea 361/2003/CE).

Întreprinderile micro, mici și mijlocii (IMM) joacă un rol esențial în economia europeană. Ele reprezintă o sursă de abilități antreprenoriale, inovare și creare de locuri de muncă. În Uniunea Europeană extinsă la 25 de țări, aproximativ 23 de milioane de IMM-uri asigură în jur de 75 de milioane de locuri de muncă și reprezintă 99% din toate întreprinderile (<http://www.aippimm.ro>).

În județul Timiș 99,8% din unitățile economice ce au declarat bilanț în anul 2011, conform datelor prelucrate de la Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș, fac parte din categoria IMM-urilor. Cele 27128 de IMM-uri din Timiș „ocupă” 64,7% din forța de muncă salariată a unităților economice și „produc” 88,6% din cifra de afaceri.

Distribuția pe cele trei categorii de întreprinderi este aproape similară în ceea ce privește numărul de salariați și cifra de afaceri. În ceea ce privește categoria IMM după clasele de mărime ale salariaților, cea mai mare parte din acestea sunt microîntreprinderi (91,8%) (vezi tabel 10).

Ponderea întreprinderilor mici în total IMM este de aproape 7 procente, iar cea a întreprinderilor mijlocii de 1,3%.

Tabelul nr. 10 - Structura IMM pe clase de mărime ale salariaților, cifra de afaceri și numărul unităților economice, 2011

IMM	Număr ul de salariați	Cifra de afaceri	Numărul unităților economice
0-9	37883	6485192587	24896
10-49	36472	5975403358	1883
50-249	33746	5109845460	349
Total	108101	17570441405	27128

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

Densitatea teritorială a IMM-urilor (numărul de IMM-uri la 1000 de locuitori) în județul Timiș este de 39,9%/1000 de locuitori IMM, valoare apropiată de media Uniunii Europene de 42, dar situată mult deasupra mediei naționale de 24 IMM-uri/1000 de locuitori⁴. Aceste statistici poziționează mediul de afaceri al județului Timiș într-o perspectivă pozitivă a inițiativelor antreprenoriale și definește un spațiu economic competitiv și dinamic cu perspective foarte bune de dezvoltare a bunăstării comunităților locale.

Tabelul nr. 11 - Unități economice aflate în topul IMM-urilor din județul Timiș, 2011

TIR EXPRESS S.R.L.	Municipiul Timișoara
MEWI IMPORT EXPORT AGRAR INDUSTRIETECHNIK SRL	Orțișoara
GLISSANDO S.R.L.	Municipiul Timișoara
AXELA CONSTRUCTII S.R.L.	Municipiul Timișoara
AGROCOMERT HOLDING SA	Municipiul Timișoara
DB SCHENKER RAIL ROMANIA SRL	Municipiul Timișoara
MGI COUTIER ROM S.R.L.	Municipiul Timișoara
CRAMELE RECAȘ S.A.	Orașul Recaș
LASTING SYSTEM S.R.L.	Municipiul Timișoara
DS SMITH PACKAGING ROMANIA SRL	Municipiul Timișoara

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

În topul IMM-urilor din județul Timiș se află unități economice cu domenii de activitate diverse, dominante fiind însă activitățile de comerț cu ridicata și cele de depozitare. Aceste IMM-uri sunt localizate în principal în municipiul Timișoara, dar și în orașul Recaș și localitatea Orțișoara, după cum se poate observa în tabelul de mai jos.

1.4. MEDIUL INVESTIȚIONAL

Mediul investițional al județului Timiș este deosebit de atractiv având în vedere numărul mare de unități economice localizate aici și densitatea lor teritorială.

În anul 2010 județul Timiș a beneficiat de 3749 mil. lei investiții brute⁵ însumând 50,8 procente din totalul investițiilor brute ale Regiunii Vest și 3,7% din investițiile realizate în România.

⁴ Fundația pentru Postprivatizate – Studiu - Promovarea antreprenorialului ca factor cheie pentru dezvoltarea economică, octombrie 2012

⁵ Investiții brute – sume investițiilor de înlocuire și a investițiilor nete (noi). Investițiile nete contribuie la formarea brută a capitalului tehnic.

Tabelul nr. 12 - Situația investițiilor brute (mil lei) din Județul Timiș în comparație cu nivelul național și regional, 2010

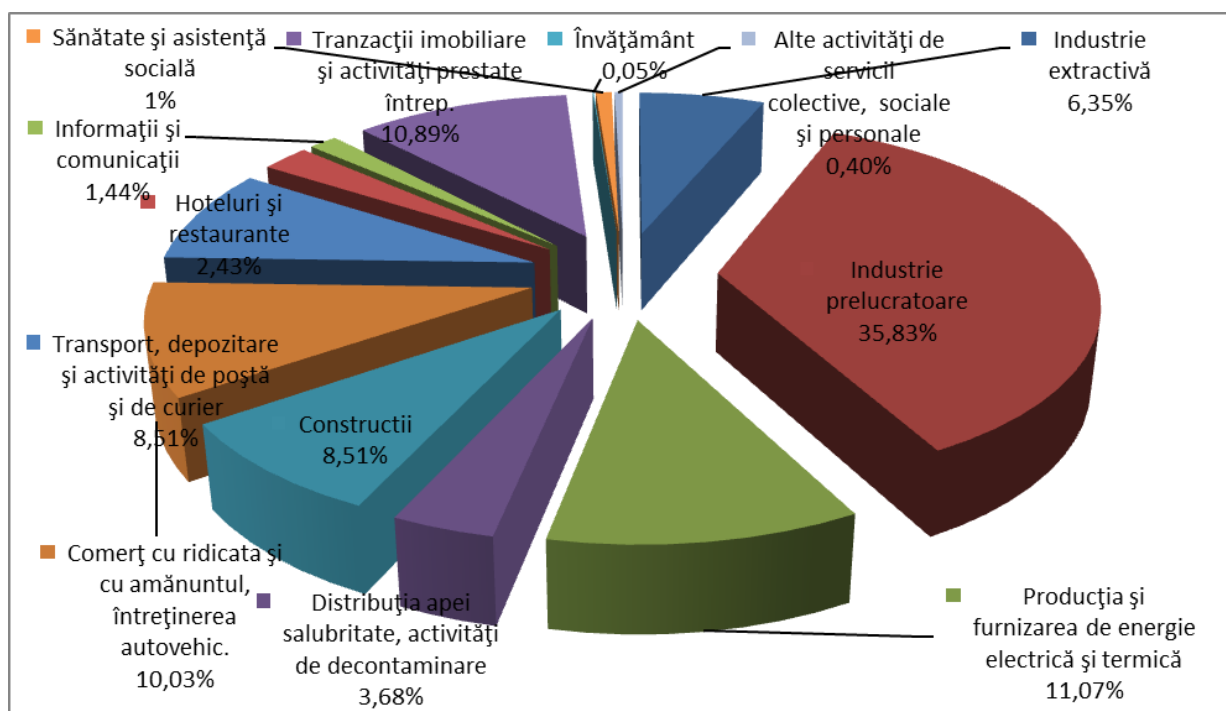
Unitatea teritorială	Investiții brute
România	99663
Regiunea Vest	7367
Județul Timiș	3748

Sursa – Prelucrări după baza de date a Institutul Național de Statistică

Mai mult de jumătate din investiții au fost realizate în industrie și în principal în industria prelucrătoare (35,83%) după cum se poate observa în graficul următor.

Investiții importante se realizează și în domeniul serviciilor, cele mai atractive servicii sunt cele de tranzacții imobiliare și activități prestate întreprinderilor. Ponderea importantă a investițiilor în serviciile de tranzacții imobiliare evidențiază o cerere pentru clădiri și terenuri destinate amplasării clădirilor de locuit sau unităților economice, fapt ce subliniază dinamica și atractivitatea mediului economic județean. Investiții se fac și în activitățile comerciale, acestea constituind o parte importantă a economiei județene.

Figura nr. 6 - Structura investițiilor brute pe activități economice (mil. lei prețuri curente), 2010

Sursa – Prelucrări după baza de date a Institutul Național de Statistică

Conjunctura economică a ultimilor ani a determinat o scădere drastică a investițiilor în economia județului Timiș. După cum se poate observa și în graficul următor, valoarea investițiilor în economie sunt reduse și jumătate în anul 2010 comparativ cu anul 2008. Cele mai afectate de această situație conjuncturală sunt activitățile de construcții pentru care investițiile brute scad cu 85% în anul 2010 comparativ cu anul 2008. Situația restrângerii activităților din construcții apare ca o consecință a contracției economiei naționale și globale, fenomen ce a determinat o scădere a cererii pentru lucrări de construcții industriale și, ca o consecință a diminuării veniturilor din celelalte domenii de activitate, și o restrângere a cererii pentru construcții civile.

Tabelul nr. 13 - Dinamica investițiilor brute totale și pe activități economice (mil. lei prețuri curente)

	Dinamica 2010/2008
Total investiții	-52,3
Industrie extractivă	-49,3
Industrie prelucrătoare	-26,4
Producția și furnizarea de energie electrică și termică	31,7
Distribuția apei, salubritate, activități de decontaminare	27,8
Construcții	-85,0
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea autovehic.	-54,6
Transport, depozitare și activități de poștă și de curier	-20,1
Hoteluri și restaurante	-30,0
Informații și comunicații	-75,1
Tranzacții imobiliare și activități prestate întrep.	-70,1
Învățământ privat	-60,0
Sănătate și asistență socială	3,4
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	-54,5

Sursa - Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică și Institutul Național de Statistică

Investițiile se reduc într-o pondere mare și pentru serviciile de informații și comunicații, pentru tranzacțiile imobiliare, învățământ privat.

Contrar contextului general de scădere economică, există și domenii care continuă să atragă investiții, în această situație se găsește industria energetică și activitățile din sfera distribuției apei, salubritate, activități de decontaminare și într-o măsură mai mică serviciile de sănătate și asistență socială din sistemul privat.

Investițiile de capital străin reprezintă o parte extrem de importantă în economia județeană. Deși ponderea unităților economice ce au participare de capital străin este de numai 16,3% în totalul unităților economice din județ, acestea asigură locuri de muncă pentru 43,2% din salariații județului și produce 53,3% din cifra de afaceri.

Tabelul nr. 14 - Situația unităților economice ce au participare de capital străin în anul 2011

	Număr salariați	Cifra de afaceri	Nr. unități economice
Județul Timiș	170319	34729253596	27663
din care cu capital străin			
Județul Timiș	73651	18531138093	4520
Municipiul Timișoara	40995	13226791033	3096
Industrie municipiul Timișoara	25421	9058300693	360

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign, 2012

Cea mai mare parte a unităților economice (68,5%) cu aport de capital străin sunt localizate în municipiul Timișoara. Numărul salariaților din cadrul firmelor cu capital străin din municipiul Timișoara reprezintă 55,7% din totalul salariaților din firmele cu capital străin și 24,1% din totalul salariaților din județ; similar cifra de afaceri produsă de firmele cu capital străin din municipiul Timișoara înseamnă 71,4% din total unități economice cu aport de capital străin și 38 procente din totalul cifrei de afaceri județene.

Deși ponderea unităților economice cu aport de capital străin din industria municipiului Timișoara este de numai cca. 8 procente din totalul unităților economice cu aport de capital străin, ele realizează aproape jumătate (48,9%) din cifra de afaceri a unităților economice cu capital străin și 26,1% din cifra de afaceri a județului.

Unitățile economice cu aport de capital străin ce aduc cea mai mare contribuție în formarea rezultatelor economice ale județului Timiș sunt Continental Automotive Production, Delphi Packard România Srl, Continental Automotive România, Profi Rom Food Srl, Trw Automotive Safety Systems, Contitech Romania Srl, Hella Romania Srl, Enel Distribuție Banat SA, Smithfield Prod Srl, Linde Gaz România. Aceste companii se află și în topul celor mai profitabile firme din județul Timiș. Ele sunt localizate în cea mai mare parte în municipiul Timișoara, cu excepția companiilor Delphi Packard România Srl localizată în orașul Sânnicolaul Mare și Hella Romania Srl aflată pe teritoriul administrativ al comunei Ghiroda. Majoritatea firmelor menționate sunt companii puternice ce activează în industria automotive și conferă un patern specific economiei județului.

Mediul investițional al județului Timiș, așa cum rezultă din analiza situației existente, este atractiv și dinamic și constituie o sursă de venituri foarte importantă în economia regională. Investițiile străine sunt deosebit de importante în acest context, prin contribuția adusă la stabilitatea economiei și garanția unei dezvoltări viitoare, având în vedere perspectivele domeniului de activitate care realizează cele mai importante venituri în economia județeană.

1.5. INFRASTRUCTURA DE SPRIJIN A MEDIULUI DE AFACERI ȘI GRUPURILE DE ACȚIUNE LOCALE

Economia județului Timiș este susținută în ultima perioadă de o serie de structuri de sprijin a mediului de afaceri. Construcția și dinamica economiei locale, precum și interesul crescut al actorilor publici și privați în a susține dezvoltarea economică prin sprijinirea inițiativelor private a condus la inițierea și realizarea de structuri ce vin în sprijinul agenților economici activi, a celor interesați în a investi în afaceri deja existente dar și a celor care vor să inițieze o afacere nouă.

În acest context în județul Timiș au fost înființate în ultimii ani centre de afaceri, incubatoare de afaceri, parcuri industriale. Municipiul Timișoara localizează cea mai mare parte din aceste structuri și a inițiat în ultimii ani mai multe proiecte finalizate cu înființarea unor astfel de facilități.

În cadrul Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură a județului Timiș funcționează un Centru Regional pentru Dezvoltarea Afacerilor. Centru are ca principal obiect de activitate organizarea activităților de expoziții, conferințe și evenimente ale mediului economic, din care o pondere însemnată revine celor de formare și perfecționare profesională (www.cciat.ro).

Camera de Comerț, Industrie și Agricultură a județului Timiș reprezintă ea însăși un pilon important pentru consultanța de afaceri. CCIAT oferă servicii de asistență pentru pregătirea și inițierea unei afaceri, asistență pentru investitori, informații despre agenții economici din județ, informații de afaceri și oportunități de colaborare și alte servicii specializate din domeniul consultanței în afaceri.

Tot în Timișoară este localizat Centrul Regional de Inovare și Transfer Tehnologic - Tehimpuls. Acest centru urmărește stimularea economiei regionale și creșterea capacității competitive

a companiilor regionale prin promovarea inovării și a dezvoltării tehnologice la nivelul Regiunii Vest (județele Timiș, Arad, Caraș-Severin și Hunedoara).

Tehimpuls este un proiect inițiat în cadrul Strategiei Regionale de Inovare, care a fost implementată în perioada 2002-2005. Serviciile oferite de centru sunt orientate către oferirea de asistență pentru dezvoltarea de proiecte inovatoare și comercializarea rezultatelor, asistență în realizarea de proiecte colaborative între întreprinderi și instituții de cercetare, dezvoltare și inovare și creșterea nivelului de conștientizare asupra inovării și dezvoltării tehnologice în Regiunea Vest⁶.

Un alt centru de sprijin al afacerilor localizat în municipiul Timișoara a demarat ca proiect în august 2012 și se adresează sectorului automotive, un sector deosebit de dinamic în economia județeană. Centru Regional de Competențe și Dezvoltare a Furnizorilor în sectorul Automotive este finanțat prin Regio – Programul Operațional Regional în cadrul axei prioritare 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere”, domeniul major de intervenție 1.1 „Planuri integrate de dezvoltare urbană”/ Subdomeniul „Poli de creștere” și va oferi servicii de activități de formare/ specializare teoretică și cursuri de instruire tehnică și practică, cursuri pe teme de îmbunătățire a proceselor de producție; realizarea de prototipuri și de componente auto în serie mică (volum mic / complexitate mare) pentru firmele interesate de utilizarea facilităților și echipamentelor acestuia; servicii de testare, măsurare și certificare de produse; servicii de marketing și organizare de evenimente, în special în vederea extinderii de clustere în industria auto a Regiunii Vest⁷.

Un alt tip de infrastructură pentru afaceri prezent pe teritoriul județului Timiș este incubatorul de afaceri. Incubatoarele de afaceri sunt structuri create pentru a sprijini dezvoltarea afacerilor aflate la început de activitate. Firmele selectate sunt găzduite într-un Incubator de afaceri pe o perioadă determinată de timp (ciclul de incubare), interval în care beneficiază de suport financiar, servicii de consultanță și spații pentru birouri. Alături de sprijinul logistic necesar demarării activității, incubatorul oferă un mediu prielnic dezvoltării afacerilor, prin facilitarea activităților de networking, a transferului de know-how și prin acordarea de sprijin în dezvoltarea de parteneriate⁸.

În municipiul Timișoara sunt localizate trei astfel de structuri de sprijin a afacerilor - Incubatorul de afaceri PITT Timișoara, Incubatorul de afaceri pentru cadre militare disponibilizate Timișoara, Incubatorul de Afaceri Software UBIT Timișoara .

Incubatorul de afaceri PITT Timișoara oferă servicii întreprinderilor care desfășoară numai activități de producție de bunuri și/sau de prestări servicii, din categoria IMM-urilor și care se clasifică ca întreprinderi autonome , potrivit legislației în vigoare⁹.

Incubatorul de Afaceri Software UBIT Timișoara se adresează firmelor specializate în dezvoltarea de servicii software, din județul Timiș, oferind spații pentru desfășurarea activității, acces la rețelele de comunicații, servicii secretariale, asistență în dezvoltarea antreprenorială, consultanță, servicii de promovare¹⁰.

În cadrul Incubatorului de afaceri pentru cadre militare disponibilizate Timișoara își desfășoară activitatea două categorii de firme firme incubate – care beneficiază de spațiu și servicii la

⁶ <http://www.tehimpuls.ro/ro/despre-noi.html>

⁷ http://www.adrvest.ro/attach_files/14_Comunicat_de_presa_Semnare%20contract%20automotive_22%20aug%202012.pdf

⁸ <http://incubat.ro/index.php?language=ro&page=8>

⁹ <http://incubatorafaceritm.ro/>

¹⁰ <http://www.it-incubator.biz/ro/servicii/firme-incubate/>

tarife preferențiale și firme “ancora” – taxate la prețurile pieței, acest lucru asigurând de fapt susținerea firmelor incubate.

Parcurile industriale reprezintă alte structuri de sprijin pentru activitățile economice având un caracter specializat pentru activitățile industriale. Conform legislației din România parcurile industriale reprezintă arii strict delimitate teritorial, în perimetrul cărora se desfășoară activități investiționale, de producție industrială și de servicii conexe, într-un regim de facilități specifice. Ele sunt constituite pentru stimularea dezvoltării economico-sociale, realizarea transferului tehnologic, atragerea de investiții și valorificarea resurselor umane ale zonei. Prin instituirea regimului de parc industrial se asigură societăților comerciale care își desfășoară activitatea în perimetrul acestuia accesul la infrastructura necesară desfășurării activităților economice. Titlul de parc industrial se acordă oricărei societăți comerciale pe acțiuni, cu sediul în România, având ca obiect unic de activitate administrarea parcurilor industriale iar pentru a funcționa ele trebuie să îndeplinească cumulativ condiții minime precum: să dețină titlul de proprietate sau de folosință, pe o perioadă de cel puțin 25 de ani, asupra terenurilor aferente parcului industrial, numărul persoanelor juridice care își vor desfășura activitatea în parcul industrial, conform documentațiilor legale de intenție sau angajament, să fie de cel puțin 5, iar în urma dezvoltării activităților specifice să se creeze, într-o perioadă de cel mult 3 ani, un număr total de minimum 300 noi locuri de muncă, să prezinte un studiu de fezabilitate și un plan de afaceri pe cel puțin 3 ani, privind exploatarea parcului industrial; să prezinte un bilanț de mediu cuprinzând obligațiile ce trebuie să fie îndeplinite pentru desfășurarea activităților în parcul industrial, în deplină conformitate cu cerințele legale în vigoare privind protecția mediului, să prezinte acordul, valabil pe durata de funcționare a parcului industrial, al consiliului local, al consiliului județean, al Consiliului General al Municipiului București, după caz, precum și acordul de principiu al Consiliului pentru dezvoltare regională privind programul de dezvoltare economico-socială propus pentru obținerea titlului de parc industrial, pentru desfășurarea activităților specifice, respectiv de implementare a obiectivelor regionale¹¹.

Municipiul Timișoara localizează două parcuri industriale - Parcul Tehnologic și Industrial Timișoara PITT și Parcul Industrial Freidorf.

Parcul Tehnologic și Industrial Timișoara este un proiect realizat de către Consiliul Județean Timiș și Agenția de Dezvoltare Economică Timiș, finanțat prin Phare SIF 2001, Fondul Național pentru Dezvoltare Regională, Fonduri locale și alte surse, având ca scop sprijinirea dezvoltării sectorului IMM pentru domeniile software, IT și comunicații, electronică și electrotehnică, automotive și alte tipuri de industrii ce utilizează tehnologii avansate și nepoluante, alte activități de producție cu tehnologie puțin poluantă, activități de proiectare, cercetare – dezvoltare, logistică. Managementul și administrarea parcului este asigurată Agenția de Dezvoltare Economico-Socială Timiș, proprietar fiind Consiliul Județean¹².

Consiliul Local Timișoara este proprietarul Parcului Industrial Freidorf având o suprafață totală de 47,9 ha de teren. Localitatea Moșnița Nouă localizează Parcul Industrial Moșnița Nouă, într-o zonă apropiată municipiului Timișoara. Parcul vizează sectoare de activitate precum – industria alimentară, industria textilă, sectorul bunurilor de uz casnic, depozite de materiale de construcții, fabricarea mobilei, încălțăminte, tâmplărie PVC, etc., ateliere mecanice, depozite pentru bunuri de larg consum¹³.

¹¹ LEGE nr.134 din 21 iulie 2000 privind regimul parcurilor industriale

¹² <http://www.pitt.ro/>

¹³ <http://www.imobiliaremosnitanoua.ro/parc-industrial.php>

Un alt parc industrial se află în faza de proiect în orașul Deta în cadrul unui proiect susținut în parteneriat cu unități administrative din Ungaria și Serbia. Proiectul se intitulează „Centre suport pentru susținerea întreprinderilor mici și mijlocii în localitățile Plandiște (Serbia) și Deta (Romania)” și este finanțat în cadrul Programului IPA de Cooperare Transfrontalieră România – Serbia¹⁴. Parcul se vrea a fi un punct de atracție pentru investitori și va contribui la dezvoltarea economică a orașului.

Consultanță pe probleme de agricultură este oferită de Camera Agricolă a Județului Timiș, instituție aflată în subordinea Consiliului Județean și în coordonarea tehnico-metodologică a Agenției Naționale Consultanță Agricolă. La nivel local, dar și zonal, acoperind aria mai multor unități administrativ-teritoriale sunt localizate centre de consultanță pentru agricultură.

Structurile de consultanță pentru agricultură pot sprijini întreprinzătorii și potențialii investitori, ce nu au o pregătire în domeniu, cu informații de specialitate.

Tabelul nr. 15 - Centrele locale de consultanță pentru agricultură din județul Timiș

Nr. crt.	Localitate	Nr. comune
1	Centrul Agricol Comunal BILED	8
2	BELINT	7
3	BETHAUSEN	6
4	GĂTAIA	15
5	GAVOJDIA	6
6	FĂGET	6
7	SANNICOLAUL MARE	5
8	TIMIȘOARA	15

Sursa - Camera Agricolă a Județului Timiș

În județul Timiș se remarcă manifestarea unui interes deosebit pentru susținerea mediului de afaceri și îmbunătățirea mediului investițional. Această preocupare este dublată de interesul și eforturile realizate și în plan regional prin instrumente specifice aparținând structurilor de la acest nivel. În acest context este necesar a fi menționat demersul, Agenției pentru Dezvoltare Regională Vest, ce a elaborat în 2011, în cadrul Proiectului MITKE (Managing Industrial Territory in the Knowledge Era) finanțat prin programul INTERREG, Planul de acțiune pentru dezvoltarea infrastructurilor de afaceri din Regiunea Vest. Planul de acțiune este structurat pe trei axe și „urmărește din perspectiva marketingului teritorial, întărirea-dezvoltarea infrastructurilor de afaceri, poziționarea și sprijinul pe termen mediu și lung al acestora prin intermediul politicilor regionale favorabile”.¹⁵

1.5.1. Grupurile de acțiune locală

Grupurile de Acțiune Locală sunt entități ce reprezintă parteneriate public – private, constituite din reprezentanți ai sectorului public, privat și civil, desemnați dintr-un teritoriu rural

¹⁴ <http://www.tion.ro/deta-se-pregateste-pentru-demararea-lucrarilor-la-un-nou-parc-industrial/1064339>

¹⁵ Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest – Dezvoltarea infrastructurilor de afaceri din Regiunea Vest – Plan de acțiune, 2011

omogen, care vor trebui să îndeplinească o serie de cerințe privind componența, teritoriul acoperit și care vor implementa o strategie integrată pentru dezvoltarea teritoriului¹⁶.

Rolul lor este acela de a pregăti și implementa strategiile de dezvoltare locală, care vor pune în aplicare obiectivele din Regulamentul Consiliului (CE) 1698/2005 în aria locală aleasă de acestea. GAL-ul are sarcina de a identifica și implementa o strategie de dezvoltare locală, de a lua decizii privind alocarea resurselor financiare și de a le administra, cu scopul de a asigura dezvoltarea durabilă a teritoriului pe care îl reprezintă. În România, construcția parteneriatelor public-private este sprijinită de Axa 4 – Leader din cadrul PNDR 2007 – 2013¹⁷.

Sprijinul în cadrul axei Leader oferă posibilitatea de a combina cele trei obiective – competitivitate, mediu, și calitatea vieții/diversificare - în cadrul unei strategii de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității și bazată pe nevoile și atuurile locale. Abordări integrate care asociază agricultorii, silvicultorii și alți actori rurali pot să salvgardeze și să pună în valoare patrimoniul local natural și cultural, să sensibilizeze la problemele de mediu și să promoveze produsele tipice, turismul, precum și resursele și energie regenerabilă¹⁸. Sursele de finanțare acordate prin programul Leader pot contribui de asemenea la realizarea obiectivelor din cadrul celorlalte axe finanțate prin PNDR - Creșterea competitivității sectorului agricol și forestier (Axa 1), îmbunătățirea calității mediului și a zonelor rurale (Axa 2), îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale (Axa 3) și de asemenea să joace un rol important în ameliorarea capacității de guvernare locală și de mobilizare a potențialului endogen de dezvoltare a zonelor rurale.

GAL-urile reprezintă o verigă cheie a aplicării abordării de "jos în sus", abordare agreată tot mai mult la nivelul UE. Planul de dezvoltare implementat de GAL este bazat pe cunoașterea reală a caracteristicilor microregiunii (resursele disponibile, punctele tari, punctele slabe), dar și pe dorința locuitorilor microregiunii cu privire la evoluția viitoare. Este vorba despre o alternativă la politicile elaborate centralizat la nivel național, care nu se pliază întotdeauna pe specificul fiecărei zone. Prin GAL, fondurile atrase sunt alocate către rezolvarea problemelor specifice comunității locale (microregiunile sunt în general formate din 10 – 15 comune, uneori incluzând mici orașe)¹⁹.

În județul Timiș activează cinci grupuri de acțiune locală. În tabelul următor sunt identificate și descrise ca și suprafață și populație grupările rezultate, dar și unitățile administrativ-teritoriale care le compun.

Tabelul nr. 16 - Lista grupurilor de acțiune locală (GAL-uri) de pe teritoriul județului Timiș

Denumire UAT	Denumire județ	Suprafață totală Km ²	Populație Locuitori
Asociația GAL "Triplex Confinium"			
Sânnicolau Mare, Beba Veche, Becicherecu Mic, Biled, Cenad, Dudeștii Noi, Dudeștii Vechi, Lovrin, Periam, Pesac, Șandra, Satchinez, Teremia Mare, Tomnatic, Vâlceni, Variaș	Timiș	1459,45	66040
Asociația GAL "Banat-Vest"			
Jimbolia, Cărpiniș, Comloșu Mare, Checea, Cenei, Gottlob, Lenauheim, Iacea Mare, Otelec, Uivar,	Timiș	880,87	49509

¹⁶ Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit - Ghidul solicitantului „Implementarea proiectelor de cooperare”. Măsura 421 - Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit

¹⁷ <http://www.rndr.ro/PaginaGeneral.aspx?idContenido=27>

¹⁸ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:03:70:32006D0144:RO:PDF>

¹⁹ <http://www.timisoaraexpress.ro/index.php/local/5475-ce-sunt-grupurile-de-actiune-locala>

Denumire UAT	Denumire județ	Suprafață totală Km ²	Populație Locuitori
Săcălaz			
Asociația GAL "Timiș Torontal Bârzava"			
Deta, Gătaia, Banloc, Birda, Denta, Ghilad, Giera, Jamu Mare, Jebel, Liebling, Livezile, Moravița, Pădureni, Voiteg	Timiș	1594,08	50750
Berzovia, Forotic, Măureni	Caraș-Severin		
Asociația GAL "Țara Făgetului"			
Făget, Curtea, Fârdea, Bârna, Balint, Bethausen, Nădrag, Mănăștiur, Margina, Dumbrava, Tomești, Pietroasa, Traian Vuia	Timiș	1497	33920
Săvârșin	Arad		
Asociația GAL "Lunca Mureșului de Jos"			
Sânpetru Mare, Saravale	Timiș	1308	69253
Dorobanți, Felnac, Frumușeni, Iratoșu, Peregu Mare, Pecica, Semlac, Șeitin, Secusigiu, Vinga; Șagu, Zădăreni, Vladimirescu	Arad		

Sursa: prelucrare după <http://leader-romania.ro>

Două din cele cinci GAL-uri sunt localizate ca și limită pe teritoriul județului Timiș, iar celelalte trei sunt formate în relație cu unități administrativ-teritoriale din județele învecinate.

Datele existente (vezi Anexa) pentru Asociația GAL "Triplex Confinium", Asociația GAL "Banat-Vest", Asociația GAL "Țara Făgetului", Asociația GAL "Timiș Torontal Bârzava" identifică prioritățile de dezvoltare către care s-au îndreptat aceste structuri de cooperare teritoriale și anume: M. 112 - Instalarea tinerilor fermieri, M 121 - Modernizarea exploataților agricole, M 122 - Îmbunătățirea valorii economice a pădurii, M 123 - Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere, 125 - Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii, M 141 Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență, 312 Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-intreprinderi, M 313 Încurajarea activităților turistice, M 322 Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de baza pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale, M 142 - Înființarea grupurilor de producători, M 143 – Furnizarea de servicii de consiliere și consultanță pentru agricultori.

Grupurile de acțiune locală vor avea un rol din ce în ce mai important în dezvoltarea comunităților rurale având în vedere intențiile Uniunii Europene de a aloca pentru următoarea perioadă de finanțare, 2014-2020, fonduri către mediul rural în principal prin intermediul acestor structuri de cooperare teritorială.

1.6. INOVAREA ȘI CERCETAREA

La nivel mondial, toate programele și documentele importante care ținesc progresul economic și social plasează inovarea drept un factor cheie în vederea obținerii supremației economice și asigurării dezvoltării durabile. Inovarea este, în acest moment, principalul motor de progres economic și tehnologic al Europei și al lumii în general.

1.6.1. Contextul european

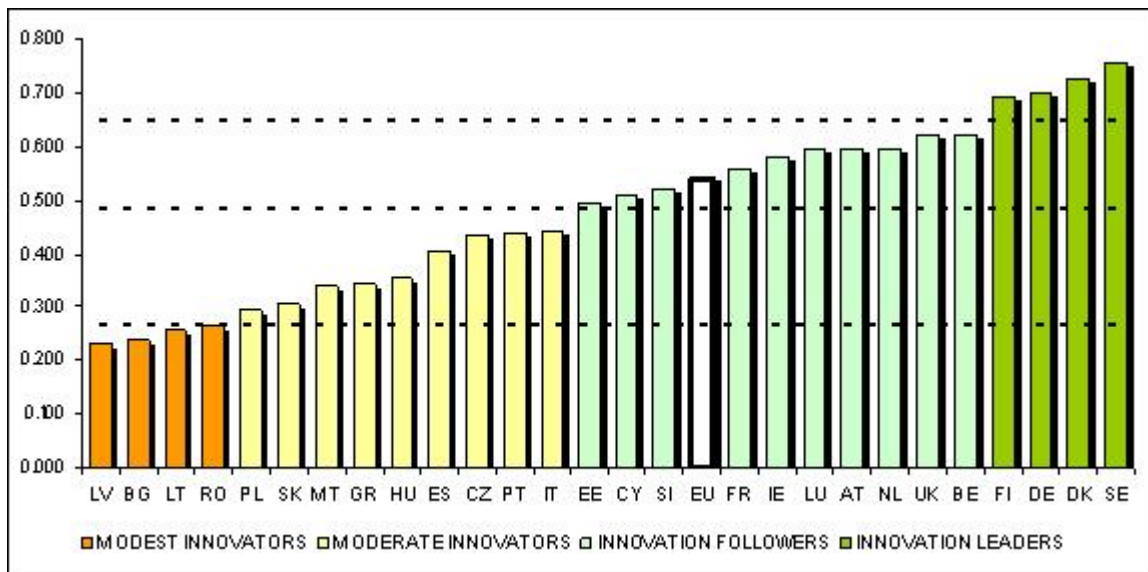
Activitățile de cercetare-dezvoltare-inovare (cdi) sunt activități pe care se pune un puternic accent la nivelul UE care se bazează pe rezultatele cercetării științifice transferându-le către mediul economic și către piață.

Unul dintre cele 5 obiective principalele europene vizând creșterea economică cuprinse în Strategia Europa 2020 este Cercetare, dezvoltare și inovare – un nivel al investițiilor publice și private în cercetare și dezvoltare de 3% din PIB – ul UE, fapt ce denotă importanța pe care UE o acorda acestui domeniu. Cu toate acestea creșterea performanțelor în materie de inovare a încetinit în ultima perioadă, iar UE nu reușește să acopere decalajul persistent în raport cu liderii mondiali în materie de inovare, SUA, Japonia și Coreea de Sud.

Inițiativa Comisiei Europene „Uniunea inovării”, definește o abordare strategică a inovării susținută la cel mai înalt nivel politic. Aceasta va concentra eforturile Europei asupra unor provocări cum sunt schimbările climatice, siguranța aprovizionării cu energie și alimente, sănătatea și îmbătrânirea populației. Sintetic, această inițiativă reprezintă modul în care în Europa ideile pot deveni locuri de muncă, creștere economică și progres social.

Conform Comisarului pentru cercetare, inovare și știință, Maire Geoghegan-Quinn *„Inovarea este elementul-cheie pentru a determina o creștere durabilă și pentru a construi o societate mai echitabilă și mai ecologică. Singurul mod de a crea locuri de muncă durabile și bine plătite care să reziste la presiunile mondializării este realizarea unei schimbări radicale în ceea ce privește performanțele Europei în materie de inovare.”*²⁰

Figura nr. 7 - Performanța în inovare a Statelor Membre ale UE

Sursa: Tabloul de bord al Uniunii inovării ediția 2011

Tabloul de bord al Uniunii Inovării pentru 2011 a comparat statele membre ale UE din punctul de vedere al performanței și potențialului lor în materie de inovare, evidențiind liderii, țările aflate la nivelul imediat următor, țările cu inovare moderată și țările cu inovare modestă din UE, precum și evoluția acestora față de anul trecut.

²⁰ Comunicat de presă al Comisiei Europene IP/10/1288 din 06/10/2010

Acesta se bazează în prezent pe 24 de indicatori, care sunt grupați în trei categorii principale și 8 dimensiuni:

- „**mijloacele**”, adică elementele fundamentale care permit inovarea (resurse umane, sisteme de cercetare deschise, excelente și atractive, precum și finanțare și asistență);
- „**activitățile întreprinderilor**”, care indică eforturile în materie de inovare ale întreprinderilor europene (investiții ale întreprinderilor, colaborări și antreprenoriat, capital intelectual);
- „**rezultatele**”, care arată cum se traduc acestea în beneficii pentru întreaga economie (inovatori și efecte economice, inclusiv ocuparea forței de muncă).

Tabelul nr. 17 - Grupe de țări în UE după performanța și potențialul lor în materie de inovare

Grupa	Țări
Lideri în domeniul inovării	Suedia, Danemarca, Germania și Finlanda
Adepți ai inovării (performanțe apropiate de media pentru UE-27)	Belgia, Regatul Unit, Țările de Jos, Austria, Luxembourg, Irlanda, Franța, Slovenia, Cipru și Estonia
Inovatori moderați (care au performanțe sub media pentru UE-27)	Italia, Portugalia, Republica Cehă, Spania, Ungaria, Grecia, Malta, Slovacia și Polonia
Inovatori modești (mult sub media pentru UE-27)	România , Lituania, Bulgaria și Letonia

Sursa: prelucrare după Tabloul de bord al Uniunii inovării ediția 2011

România este plasată în ultima grupă, cea a Inovatorilor modești (poziția 24), având valori:

- foarte scăzute pentru indicatorii resurse umane (poziția 26), sisteme de cercetare deschise, excelente și atractive (25), colaborări și antreprenoriat (26), capital intelectual (27);
- scăzute pentru indicatorii inovatori (23) efecte economice (21), finanțare și asistență (22);
- aproape de media UE pentru indicatorul investiții ale întreprinderilor (14).

Indicele inovării pentru România a crescut în ultimii ani, în medie, cu peste 5%, față de un avans mediu de sub un procent la nivelul Uniunii Europene.

Oarecum surprinzător activitățile de inovare ale întreprinderilor se disting pentru România în sensul că aici reușește să obțină locul cel mai bun al său la indicatorul investiții ale întreprinderilor, însă la ceilalți doi indicatori ai categoriei activitățile întreprinderilor, și anume colaborări și antreprenoriat, respectiv capital intelectual are performanțele cele mai scăzute. În acest aspect poate fi găsit un posibil punct de plecare pentru strategia națională în domeniu în sensul că factorul pozitiv nivelul investițiilor întreprinderilor trebuie susținut prin concentrarea atenției asupra aspectelor legate de colaborări, antreprenoriat și capital intelectual. Nivelul sectorului privat reprezintă pentru EU-27 cel mai mare decalaj față de liderii mondiali în materie de inovare

1.6.2. Contextul național

În România, la nivel central, Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică (ANCS) încearcă crearea unor politici publice inteligente în sfera inovării care au ca menire refacerea,

consolidarea legăturii slabe dintre cercetare și industrie și valorificarea rezultatelor activităților cdi. Aceasta are rolul principal de a trasa, pe termen lung, direcțiile și standardele inovării în România. În momentul de față, inovarea este un instrument deseori ignorat, nevalorificat de majoritatea firmelor autohtone deși reprezintă un mare potențial. Prin instrumentele de politici publice *se încearcă crearea reflexului de a utiliza inovarea ca metodă a creșterii profitabilității întreprinderilor*²¹.

Strategia Europa 2020 trasează specific pentru România o țintă de buget pentru cercetare și dezvoltare de 2% din PIB, procent care reprezintă media din PIB alocată de țările UE în anul 2009.

Îmbunătățirea politicilor publice în domeniul inovării și crearea unei culturi a inovării în mediul economic și de cercetare românesc rămân un deziderat, decalajele față de media Europeană fiind considerabile. Se încearcă convingerea actorilor de pe piața internă că activitatea de inovare, regăsită în planuri variate, la nivelul cercetării științifice și dezvoltării tehnologice, dar și la nivelul producției, serviciilor sau a modelelor de business, este una care poate crește eficiența economică și poate aduce profituri însemnate companiilor și economiei naționale.

Rețeaua Națională de Inovare și Transfer Tehnologic (RENITT) a creat zone de competitivitate, care urmează să fie îmbunătățite. Și la nivelul rețelei se încearcă demonstrarea necesității orientării rezultatelor cercetării către piață. În același timp, piața trebuie să fie conștientă că cercetarea și inovarea sunt principalele pârghii pentru dezvoltarea și creșterea competitivității.

La nivelul Regiunii Vest, ReNITT include 2 Centre de informare tehnologică unul la Arad și unul la Timișoara, un Centru de Transfer Tehnologic la Timișoara

Inovarea este strâns legată de proprietatea intelectuală. În Europa și în România nivelul proprietății intelectuale este mult sub cel din SUA și Japonia, ceea ce face ca interesul de brevetare al companiilor să se mute pe alte continente. De asemenea România nu a reușit încă accelerarea părții de proprietate intelectuală.

Inovarea este o activitate din care rezultă:

- un produs (bun sau serviciu) nou sau semnificativ îmbunătățit,
- un proces nou sau semnificativ îmbunătățit,
- o metoda nouă de marketing,
- o metoda nouă organizațională.

Inovația este bazată pe rezultatele:

- unor tehnologii noi,
- a unor dezvoltări tehnologice,
- a noi combinații ale tehnologiei existente sau
- utilizarea altor cunoștințe obținute de întreprindere.

Inovația trebuie să fie nouă pentru întreprindere, dar nu este necesar să fie nouă pentru sectorul de activitate sau pentru piață. Nu are importanță dacă inovația a apărut inițial în întreprinderea respectivă sau în alte întreprinderi²².

²¹ Dragoș Ciuparu, președintele ANCS în cadrul lansării proiectului „Dezvoltarea capacității ANCS de elaborare a politicilor publice în domeniul inovării și al transferului tehnologic pentru asigurarea unei dezvoltări socio-economice durabile”

²² Metodologia INS a anchetei statistice comunitare de inovare CIS, în conformitate cu prevederile cuprinse în Manualul Oslo

Întreprinderi inovatoare sunt întreprinderile care au lansat produse (bunuri sau servicii) noi sau semnificativ îmbunătățite pe piață sau au introdus procese noi sau semnificativ îmbunătățite sau noi metode de organizare sau de marketing. Termenul acoperă toate tipurile de inovatori, inovatorii de produs, de proces, de metode de organizare sau de metode de marketing, precum și întreprinderile cu inovări nefinalizate sau abandonate și se referă la întreprinderile active.

Din totalul întreprinderilor din industrie și servicii de pe teritoriul României, în 2010, 30,8% sunt întreprinderi inovatoare, față de 17% în 2002. Din acestea 14% întreprinderi numai cu inovare tehnologică (1137), 53,63% sunt întreprinderi numai cu inovare non-tehnologică (4353) iar restul de 32,37% au atât inovare tehnologică cât și non-tehnologică (2626).

Din punctul de vedere al numărului de întreprinderi cu inovări nefinalizate sau abandonate acesta a crescut de la 20 la 132 în perioada 2002-2010. Procentul acestora este însă foarte redus din totalul firmelor inovatoare fiind de 1,63% în 2010, față de 1% în 2002.

Tabelul nr. 18 - Tipologia inovatorilor

Tipuri de inovări	Anul 2002		Anul 2004		Anul 2006		Anul 2008		Anul 2010	
	Număr	%	Număr	%	Număr	%	Număr	%	Număr	%
Total	23404	100	26024	100	28488	100	29979	100	26330	100
Întreprinderi inovatoare din industrie și servicii	3983	17	5171	19,9	6013	21,1	9986	33,3	8116	30,8
Întreprinderi numai cu inovare tehnologică	:	:	:	:	:	:	1951	6,5	1137	4,3
Întreprinderi numai cu inovare non-tehnologică	:	:	:	:	:	:	4079	13,6	4353	16,5
Întreprinderi cu inovare tehnologică și non-tehnologică	:	:	:	:	:	:	3956	13,2	2626	10
Inovatori de succes	3963	16,9	5136	19,7	5970	21	5748	19,2	3631	13,8
Inovatori numai de produs	582	2,4	472	1,8	525	1,9	710	2,4	635	2,4
Inovatori numai de proces	413	1,8	1203	4,6	1169	4,1	1965	6,6	955	3,6
Inovatori de produs și proces	2968	12,7	3461	13,3	4276	15	3073	10,3	2041	7,8
Întreprinderi cu inovări nefinalizate și/sau abandonate	20	0,1	35	0,2	43	0,1	159	0,5	132	0,5
Întreprinderi non-inovatoare	19421	83	20853	80,1	22475	78,9	19993	66,7	18214	69,2

Sursa: Institutul Național de Statistică INS, Tempo Online, INO101A - Tipologia inovatorilor

Se observă faptul că numărul de întreprinderi non-inovatoare este în scădere de la 19421 în 2002 la 18214 în 2010 dar importantă este ponderea pe care acestea o ocupă din numărul total de întreprinderi (69,2% în 2010 față de 83% în 2002). Întreprinderile non - inovatoare sunt întreprinderile care nu au avut activitate inovatoare în perioada analizată.

La nivel național se observă o creștere a numărului de întreprinderi inovatoare de la 3983 în 2002 la 8116 în 2010, reprezentând o creștere cu un procent de 103,77%. În intervalul 2008-2010 s-a înregistrat însă o scădere a numărului de la un maxim de 9986 în 2008, care reprezintă procentual 18,73%.

Pe activități creșterea este mai accentuată în sectorul serviciilor unde se înregistrează o creștere de la 1076 în 2002 la 3677 în 2010, reprezentând o creștere cu un procent de 241,73%.

Tabelul nr. 19 - Numărul de Întreprinderi inovatoare la nivel național (produs, proces, nefinalizate, abandonate, organizaționale, marketing) pe activități

Activități	Anul 2002	Anul 2004	Anul 2006	Anul 2008	Anul 2010
Total	3983	5171	6013	9986	8116
Industrie	2907	3489	3789	6003	4439
Industrie extractivă	23	33	44	81	61
Industrie prelucrătoare	2832	3402	3675	5698	4143
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	52	54	70	58	71
Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	:	:	:	166	164
Servicii	1076	1682	2224	3983	3677

Sursa: Institutul Național de Statistică INS, Tempo Online, INO102A - Întreprinderi inovatoare (produs, proces, nefinalizate, abandonate, organizaționale, marketing) pe activități și clase de mărime

Funcție de tipul inovării întreprinderile se clasifică în două categorii: întreprinderi cu inovare tehnologică (de produse sau de procese) și întreprinderi cu inovare non-tehnologică (organizațională sau de marketing).

Tabelul nr. 20 - Întreprinderi cu inovări tehnologice, pe tipuri de inovări

Tipuri de inovări	Anul 2002	Anul 2004	Anul 2006	Anul 2008	Anul 2010
Total	3963	5136	5970	5748	3631
Inovare numai de produs	582	472	525	710	635
Inovare numai de proces	413	1203	1169	1965	955
Inovare de produs și proces	2968	3461	4276	3073	2041

Sursa: Institutul Național de Statistică INS, Tempo Online, INO102B - Întreprinderi cu inovări tehnologice, pe tipuri de inovări, activități și clase de mărime

Inovarea de produs înseamnă introducerea pe piață a unui bun sau serviciu nou sau semnificativ îmbunătățit cu respectarea însușirilor sale, de exemplu un software îmbunătățit, introducerea de elemente de utilizare prietenoase, componente sau subsisteme.

După tipul de inovări tehnologice din totalul de 3631 întreprinderi din anul 2010, întreprinderile cu inovare numai de produs reprezintă 635, cele cu inovare numai de proces 955 iar cele inovare atât de produs cât și de proces 2041. Din totalul întreprinderilor cu inovări tehnologice 56,21% au inovare atât de produs cât și de proces.

Inovarea de proces corespunde implementării unui proces productiv, unei metode de distribuție sau unei activități auxiliare noi sau semnificativ îmbunătățite. Atât inovarea de produs cât și cea de proces poate fi însoțită de inovare organizațională și/sau de marketing.

Pe clase de mărime, la nivelul anului 2010, din totalul de 3631 întreprinderi cu inovări tehnologice 2285 erau întreprinderi mici, 912 mijlocii și 434 mari.

Din punctul de vedere al sursei de informare, în 2010, cele mai importante surse erau interiorul întreprinderii sau a grupului de întreprinderi 43,4%, furnizori de echipamente, materiale, componente sau software 33,4%, clienți sau cumpărători 33,5% și concurenții sau alte întreprinderi din același sector de activitate 23%. Se remarcă numărul foarte redus de întreprinderi care indică

drept sursă universitățile sau alte instituții de învățământ superior (3,7% în 2010) și instituțiile guvernamentale sau publice de cercetare (2,5%).

Tabelul nr. 21 - Ponderea întreprinderilor care au indicat cea mai importantă sursă de informare pentru inovare, în total întreprinderi cu inovare tehnologică, pe tipuri de surse

Tipul sursei de informare	Anul 2004	Anul 2006	Anul 2008	Anul 2010
Din interiorul întreprinderii sau a grupului de întreprinderi	38,3	42	44,6	43,4
Furnizori de echipamente, materiale, componente sau software	37,4	34,1	33	33,4
Clienți sau cumpărători	30,9	33	27,1	33,5
Concurenți sau alte întreprinderi din același sector de activitate	19,1	19	18,2	23
Consultanți, laboratoare comerciale sau institute de cercetare dezvoltare private	5,1	6,2	6,8	7,5
Universități sau alte instituții de învățământ superior	3,6	4,1	3,9	3,7
Instituții guvernamentale sau publice de cercetare	3,3	3,5	3,2	2,5
Conferințe, târguri, expoziții	23,4	21,1	15	14
Reviste științifice și publicații comerciale/tehnice	24,1	22,8	16,8	11
Asociații profesionale și industriale	6,6	5,8	5,1	5

Sursa: Institutul Național de Statistică INS, Tempo Online, INO102C - Ponderea întreprinderilor care au indicat cea mai importanta sursă de informare pentru inovare, în total întreprinderi cu inovare tehnologică, pe activități, tipuri de surse și clase de mărime

Pentru a stimula companiile să investească în inovare, la nivelul ANCS se dorește lansarea unui nou instrument de susținere a activității de inovare. Este vorba de inovauchere, sume de bani relativ modeste, cuprinse între 1000 și 5000 de euro, care vor avea menirea de a încuraja firmele să apeleze la servicii inovative, cum ar fi implementarea de sisteme de management al calității, de brevetare a unor produse și tehnologii pe care le-au dezvoltat, de apelare la servicii de proiectare a producției și alte lucruri asemănătoare, care au puterea de a-i convinge pe întreprinzători că, derulând astfel de activități, profiturile lor vor crește.

1.6.3. Contextul regional

Inobarometrul 2011 este un raport despre inovare la nivelul regiunilor de dezvoltare. Acesta este oferit de Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică (ANCS și reprezintă un punct de acces către inovarea la nivel regional oferind repere și tendințe obiective care reliefează inovativitatea economiilor regionale. Inobarometrul analizează și clasifică capacitatea regiunilor de a crea și menține un mediu care susține inovarea. Gradul de inovare al regiunilor este prezentat comparativ pe cele 8 regiuni de dezvoltare.

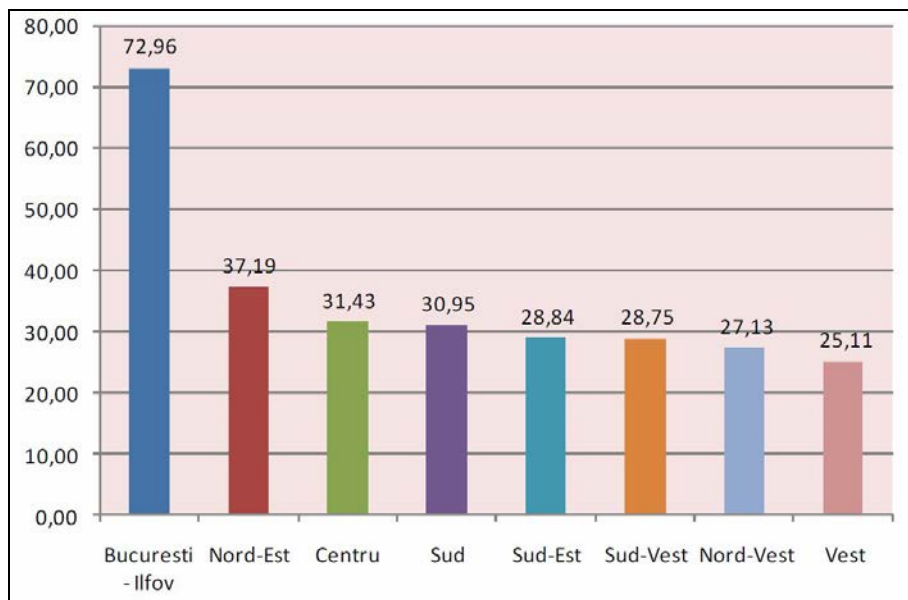
Așa cum se observă din figura privind Gradul de inovare al regiunilor de dezvoltare, Regiunea Vest se află pe ultimul loc (8) cu un scor de 25,11 în clasamentul general.

Gradul de inovare este calculat pe baza a 68 de criterii de analiză (care includ și indicatorii folosiți de European Innovation Scoreboard) și a unei metodologii dezvoltate de Centrul de Informare Tehnologică IRECSON. Și la nivelul UE există însă reticențe privind utilizarea tablourilor de bord care încearcă sintetizarea la nivelul indicatorilor, relevanța acestora stârnind de multe ori polemici și

dispute în ceea ce privește subiectivitatea lor. Ele au un rol de informare dar nu trebuie luate Ad litteram drept valori universal valabile, cum este cazul și pentru Inobarometrul 2011 care plasează ultimele 6 regiuni într-o marjă redusă 25,11 – 31,43. Este evident în cazul Regiunii Vest că este dezavantajată de ponderea pe care factorul Potențialul de conducere a inovării o are în cadrul scorului general.

Figura nr. 8 - Gradul de inovare al regiunilor de dezvoltare

Sursa: INOBAROMETRU 2011 și Bariere în Calea Inovării, ANCS

Detaliat pe factori de inovare obține un scor mai bun (poziția 5) la factorii privind Potențialul de creare a cunoștințelor, Performanța activităților de inovare și Proprietatea intelectuală dar scorul general este puternic afectat de poziționare pe locul 8 în ceea ce privește Potențialul de conducere a inovării.

Tabelul nr. 22 - Situația comparativă generală și ierarhizarea regiunilor pe factori de inovare

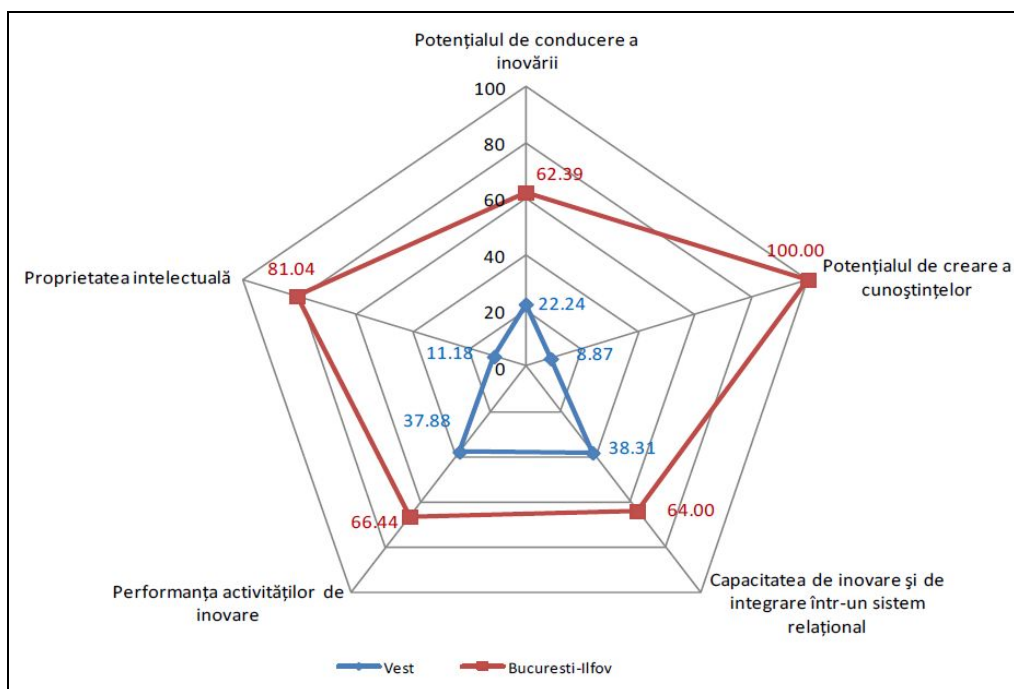
Regiune de dezvoltare	Clasament general		Clasament pe factori de inovare									
			Potențialul de conducere a inovării		Potențialul de creare a cunoștințelor		Capacitatea de inovare și de integrare într-un sistem relațional		Performanța activităților de inovare		Proprietatea intelectuală	
	S*	P	S	P	S	P	S	P	S	P	S	P
București/Ilfov	72,96	1	62,39	1	100,00	1	64,00	1	66,44	1	81,04	1
Nord-Est	37,19	2	53,42	2	12,46	4	57,02	2	31,43	7	7,89	6
Centru	31,43	3	25,90	7	2,74	8	56,00	3	44,51	3	21,73	2
Sud	30,95	4	30,98	5	23,32	2	42,10	5	35,58	6	12,44	3
Sud-Est	28,84	5	29,63	6	5,14	7	42,37	4	47,98	2	7,66	7
Sud-Vest	28,75	6	52,61	3	7,72	6	21,30	8	39,6	4	4,24	8
Nord-Vest	27,13	7	33,05	4	14,80	3	38,24	7	26,21	8	12,03	4
Vest	25,11	8	22,24	8	8,87	5	38,31	6	37,88	5	11,18	5

* S – Scor, P – Poziție

Sursa: prelucrare după INOBAROMETRU 2011 și Bariere în Calea Inovării, ANCS

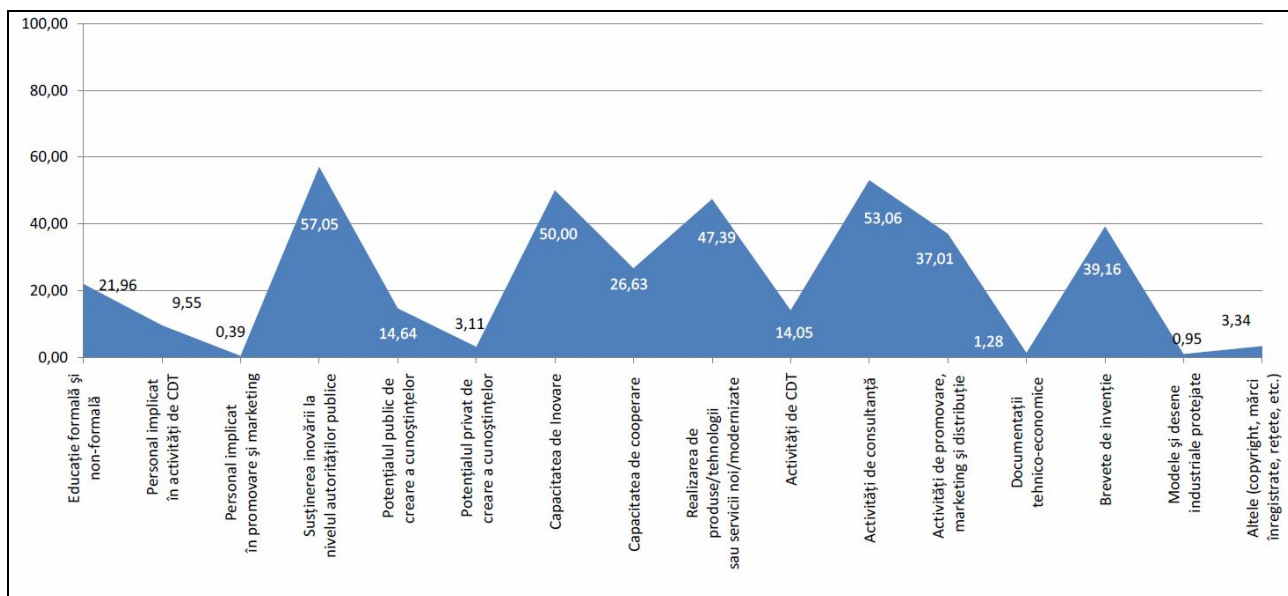
Figura nr. 9 - Scorul pe factori de inovare al Regiunii Vest comparativ cu Regiunea București-Ilfov

Sursa: INOBAROMETRU 2011 și Bariere în Calea Inovării, ANCS

În ceea ce privește subfactorii de inovare Regiunea Vest înregistrează valori ridicate privind Susținerea inovării la nivelul autorităților publice (57,05), Capacitatea de Inovare (50), Realizarea de produse/tehnologii sau servicii noi/modernizate (47,39) și Activitățile de consultanță (53,06).

Figura nr. 10 - Situația pe subfactori de inovare a Regiunii Vest

Sursa: INOBAROMETRU 2011 și Bariere în Calea Inovării, ANCS

Valori foarte mici se înregistrează la subfactorii de inovare privind Personal implicat în promovare și marketing (0,39), Potențialul privat de creare a cunoștințelor (3,11), Documentații tehnico-economice (1,28), Modele și desene industriale protejate (0,95) și Altele (copyright, mărci înregistrate, rețete, etc.) (3,34).

Ancheta Bariere în Calea Inovării 2011, realizată de ANCS s-a desfășurat în rândul întreprinderilor fiind urmărite o serie de informații legate de importanța unor factori în blocarea activităților inovative, a proiectelor inovative sau pentru influențarea deciziei de a nu inova.

Pentru Regiunea Vest principalele bariere în calea inovării sunt legate de factorii de cost, și anume costurile de inovare prea ridicate (30%) strâns legat de lipsa fondurilor din interiorul (34%) sau din afara unității (28%). Un alt factor de blocare identificat este lipsa de personal calificat (20%).

Tabelul nr. 23 - Bariere în calea inovării la nivel Regiunii Vest

Bariere în calea inovării la nivel național	Ponderea întreprinderilor la nivelul regiunii care s-au confruntat cu această problemă (%)
Factori de cost	
Lipsa de fonduri din interiorul unității	34
Lipsa de finanțare din surse din afara unității	28
Costuri de inovare prea ridicate	30
Factori privind acumularea cunoștințelor	
Lipsa de personal calificat	20

Sursa: INOBAROMETRU 2011 și Bariere în Calea Inovării, ANCS

2. ECONOMIA JUDEȚEANĂ ÎN PROFIL TERITORIAL

2.1. DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A UNITĂȚILOR ECONOMICE

Unitățile economice²³ din județul Timiș sunt caracterizate printr-o diversitate mare de activități, dar și printr-o pondere și dinamică deosebite în cadrul economiei regionale și a celei naționale.

În prima jumătate a anului 2012, datele furnizate de Direcția Generală a Finanțelor Publice raportează un număr de 27239 unități economice în creștere cu 0,4% față de anul 2006. Dinamica totală a numărului de unități economice este relativ mică, însă vine după o perioadă dificilă economic și reprezintă un aspect pozitiv ca perspectivă pe termen scurt.

Distribuția teritorială a unităților economice încadrează cea mai mare parte a localităților din județ (77) într-un interval de până la 100 de unități economice localizate pe teritoriul lor administrativ, alte 19 localități se încadrează unui interval între 100 și 700 și numai două localități, municipiul Timișoara și municipiul Lugoj au peste 1500 de unități economice.

Dintre localitățile din mediul rural care au mai mult de 100 unități economice, se poate observa (vezi cartograma – Distribuția teritorială a unităților economice) modul de distribuire grupat pe zona de sud, vest și nord în jurul municipiului Timișoara, zonă ce cuprinde U.A.T.²⁴-urile Dumbrăvița (681), Giroc (598), Ghiroda (399), Moșnița Nouă (307), Săcălaz (270), Giarmata (223), Sânnicolau Mare (212), Sânmihailu Român (171), Șag (157), Peciu Nou (156), Orțișoara (121), Remetea Mare (117), Periam (109), Bechicerecu Mic (100).

Un număr foarte mic de unități economice, mai puțin de 15, se întâlnește în cazul localităților Livezile, Brestovăț, Saravale, Secaș, Pietroasa, Curtea, Vâlceni, Bara, Ohaba Lungă, Pesac. Marea majoritate a acestor localități sunt situate periferic în cadrul teritoriului județean, iar una dintre ele, Pietroasa, în zona montană defavorizată²⁵.

În ceea ce privește dinamica în valori relative a numărului de unități economice, în anul 2011 raportat la anul 2006, cele mai importante creșteri, de peste 100%, se remarcă în ordine descendentă în cazul localităților Știuca, Secaș, Nițchidorf, Pădureni, Balinț, Giera și Borda. Cele mai multe din aceste localități au un număr relativ mic de unități economice, iar faptul că acest număr se dublează în anul 2012 față de 2006 reprezintă un aspect pozitiv, de revigorare a economiilor locale.

La celălalt pol, înregistrând o dinamică negativă, se constată în cazul localităților Cenad, Ghilad, Valcani, Curtea, Pietroasa, Orașul Ciacova, Nădrag, Tomnatic, Lenauheim. Scăderile în numărul de unități economice nu sunt însă de valori semnificative, ele situându-se în intervalul 1 până la 9.

În valori absolute, cel mai mare număr de unități economice sunt înființate ca localizare în municipiul Timișoara (1159), Dumbrăvița (255), municipiul Lugoj (180), Giroc (162), Săcălaz (102), Orașul Sânnicolau Mare (83), Moșnița Nouă (66), Ghiroda (56), Remetea Mare (51).

Un indicator relevant pentru atractivitatea economică a teritoriilor și nivelul de bunăstare al acestora este cel privind densitatea teritorială a unităților economice, evidențiată prin numărul acestora la 1000 locuitori.

²³ unități economice – structuri economice cu scop lucrativ cu capital de stat, mixt sau privat

²⁴ U.A.T. – unitate administrativ-teritorială

²⁵ http://www.apia.org.ro/buget/zone_defavorizate.pdf

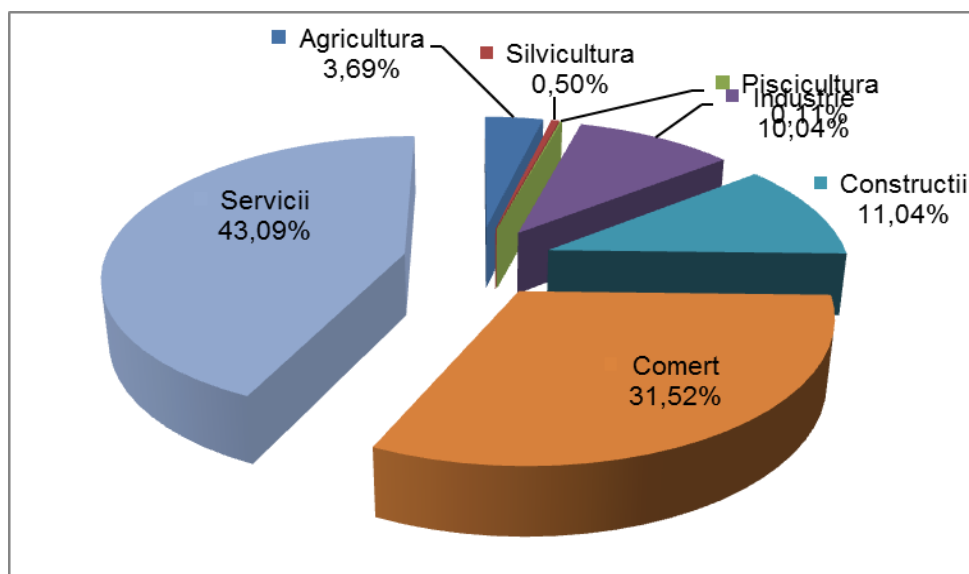
Distribuția teritorială a indicatorului densitatea teritorială a unităților economice, se încadrează în județul Timiș între valori de 1,9‰ până la 128,9‰ (vezi cartograma – Densitatea teritorială a unităților economice, 2011).

Aproape o treime (29) din localitățile județului Timiș sunt caracterizate de un nivel al densității unităților economice în teritoriu superior mediei naționale (23 în anul 2010).

Localitățile cu cele mai mari valori ale densității teritoriale a unităților economice sunt: Dumbrăvița (128,9), Orașul Sânnicolau Mare (87,4), Giroc (85,2), Ghiroda (70,1), Bogda (60,4), Moșnița Nouă (58,6), municipiul Timișoara (57,3), Remetea Mare (55,1), Șag (53,5).

Un număr de 70 de U.A.T.-uri au o densitate a unităților economice sub media națională. Cele mai mici valori ale acestui indicator se întâlnesc în cazul a 27 de localități, în acestea existând un număr de maxim 11 unități economice la 1000 locuitori. Este cazul localităților Saravale (1,9), Pesac (4,7), Brestovăț (5,9), Lenauheim (6), Valcani (6,6), Pietroasa (6,8), Sânpetru Mare (7,2), Curtea (7,4), Iecea Mare și Comloșu Mare (8,1), Ghilad (8,2), Livezile (8,2), Orașul Gătaia (8,3), Racovița (8,4), Orașul Ciacova (8,7), Denta (8,8), Ohaba Lungă (8,8), Teremia Mare (8,8), Moravița (8,9), Darova (9,3), Jamu Mare (9,9), Banloc (10,0), Uivar (10,2), Criciova (10,4), Foeni (10,6), Checea (10,7).

Figura nr. 11 - Distribuția unităților economice pe ramuri de activitate, 2011

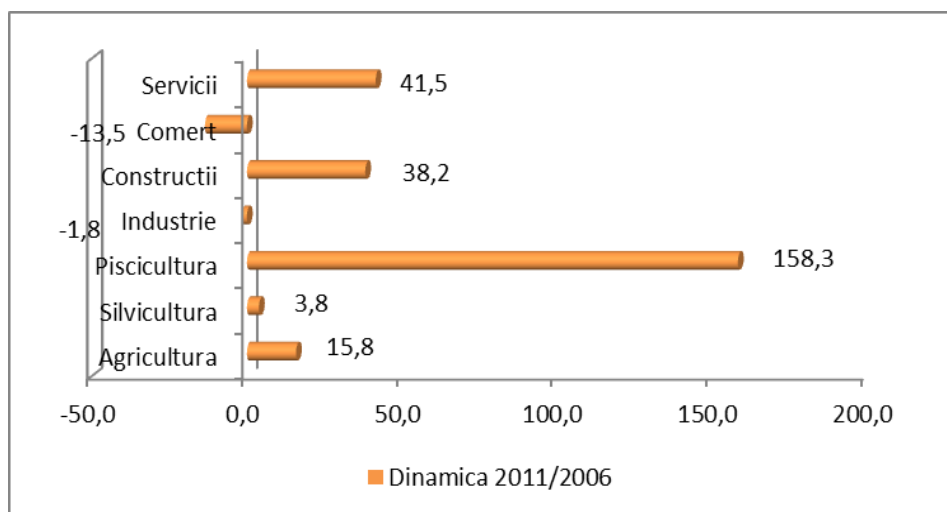

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

Distribuția numărului de unități economice a județului Timiș remarcă o „specializare” către activitățile sectorului terțiar. Cel mai des întâlnit domeniu de activitate este cel al serviciilor, 43,1% din unitățile economice și cel al comerțului cu o pondere de 31,5% în total județ.

Figura nr. 12 - Dinamica unităților economice pe ramuri de activitate 2011-2006

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

Ramurile de activitate se comportă în dinamică în mod diferit, astfel că, în timp ce în domenii precum piscicultura, activitate cu o pondere mică în totalul firmelor județene, apar noi firme și are cea mai importantă creștere relativă, la polul celălalt, în industrie și comerț sunt radiate firme în proporție de 1,8% și, respectiv, 13,5%.

Firmele din comerț se ocupă în cea mai mare parte a lor de activități de comerț cu amănuntul în magazine nespecializate. Aceste structuri prin modul în care depind de fluctuațiile piețelor și a contextului economic de ansamblu sunt mult mai vulnerabile altor domenii economice. Pe de altă parte contribuția lor la rezultatele economice județene este mai puțin importantă.

Este de remarcat că un semnal pozitiv creșterea numărului de unități economice din activitățile agricole, agricultura având un mare potențial de a fi valorificată în economia județeană.

2.2. DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A SALARIAȚILOR DIN UNITĂȚILE ECONOMICE

Populația salariată în unitățile economice din județul Timiș era în anul 2011 în număr de 167737 persoane și se afla în ușoară creștere față de anul 2006 cu 12,7 procente. Comparativ cu populația ocupată a județului, numărul salariaților din unitățile economice reprezintă 51,6%. Rata de ocupare a resurselor de muncă în județul Timiș este în anul 2011 de 70,3% și depășește media regională de 64%, pe cea națională de 59,6% și chiar și pe cea europeană, aceasta având valoarea de 64,2% în anul 2010²⁶.

În acest context poziția județului este una privilegiată, Timișul reușind să asigure un grad mare de ocupare al populației și are perspective, în condițiile revigorării economiei naționale, să atingă până în anul 2020 ținta de 75% rată de ocupare propusă de Strategia Europa 2020²⁷.

²⁶

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Employment_statistics/ro#Informatii_suplimentare_de_Eurostat

²⁷ <http://www.dae.gov.ro/admin/files/Europa%202020.pdf>

Distribuția salariilor în profil teritorial evidențiază o concentrare maximă la nivelul municipiului Timișoara. Reședința județului Timiș atrage 73,7% din salariații ocupați în unitățile economice creatoare de valoare adăugată și reprezintă principalul pol de atracție a forței de muncă al județului.

Alte centre economice de atracție a forței de muncă sunt municipiul Lugoj (5,37%), localitățile Giroc (3,08%), Ghiroda (1,90%), Dumbrăvița (1,78%) și orașele Jimbolia (1,39%) și Sânnicolau Mare (1,39) (vezi cartograma – Distribuția teritorială a salariilor din unitățile economice).

Celelalte U.A.T.-uri participă într-o pondere subunitară la asigurarea locurilor de muncă din județ, iar dintre acestea cele mai mici valori ale numărului de salariați sunt înregistrate în localitățile Pesac, Nițchidorf, Bogda, Saravale, Ohaba Lungă, Bârna, Știuca, Pietroasa, Bara, Secaș, Curtea, Brestovăț.

Evoluția numărului de salariați în aceste localități este diferită, astfel localitățile Nițchidorf, Saravale, Ohaba Lungă, Secaș și Brestovăț prezintă creșteri ale populației salariate într-un interval de 30 până la 400%, în celelalte localități numărul de salariați scade cu valori între – 14 -67 procente în anul 2011 comparativ cu anul 2006.

În cazul municipiului Timișoara și localităților Ghiroda și Dumbrăvița evoluția salariilor în anul 2011 raportat la 2006 evidențiază un trend pozitiv cu valori relative de 28,4; 5,4 și respectiv 2,7 procente creștere. În celelalte localități numărul salariaților scade cu 31,5% în municipiul Lugoj, 19,4% în Giroc, 21,7% în orașul Jimbolia și 17,9% în orașul Sânnicolau Mare.

Cele mai mari scăderi ale numărului de salariați se înregistrează localitățile situate în la periferia din partea estică și vestică a județului. Mai mult de jumătate din numărul salariaților scade în cazul localităților Satchinez (-77,6%), orașul Deta (-74,8%), Pietroasa (-66,7%), Margina (-60,5%), Curtea (-60%), Gottlob(-56,7%), Bârna (-55,2%), Orașul Ciacova (-50,9%).

2.2.1. Profilul ocupațional

2.2.1.1. Ponderea populației salariate în grupa în vârstă de muncă

Ponderea populației salariate în grupa în vârstă de muncă reprezintă un indicator important în identificarea necesarului de locuri de muncă ce ar trebui asigurate astfel încât populația unei comunități să dispună de venituri stabile și constante dintr-o activitate remunerată periodic.

Veniturile populației constituie indirect o sursă de reinserție a capitalului în economie prin cererea de produse sau servicii conducând astfel la multiplicare a efectelor pozitive.

În interpretarea datelor trebuie avut în vedere caracterul celor două tipuri de date utilizate - populația în vârstă de muncă exprimată prin categoria de vârstă 15-64 (conform BIM²⁸) și care se exprimă în funcție de locul de reședință și datele din bilanț pentru salariații din unitățile economice care sunt exprimate în funcție de sediul acestora. Lipsa unor date privind fluxurile determinate de navetism face ca analiza să pornească de la ipoteza că majoritatea salariaților au locuri de muncă în localitatea de reședință. Acesta este de regulă cazul celor mai multe dintre localitățile rurale, dar și pentru localitățile urbane de dimensiuni mai mici.

De asemenea trebuie avute în vedere acele persoane incluse categoriei vârstei de muncă și care nu pot presta o muncă salariată din diferite motive subiective sau obiective.

²⁸ BIM – Biroul Internațional al Muncii

Utilitatea analizei rezidă așa cum am mai preciza, în identificarea necesarului de locuri de muncă salariată ce ar fi necesar a fi create în cadrul U.A.T.-urilor, dar identifică indirect și gradul de atractivitate al economiilor locale și potențialul acestora de a crea locuri de muncă în economia producătoare de valoare adăugată.

Pornind de la aceste premize am identificat câteva categorii de U.A.T.-uri pe intervale de ponderi ale salariaților în populația în vârstă de muncă, astfel:

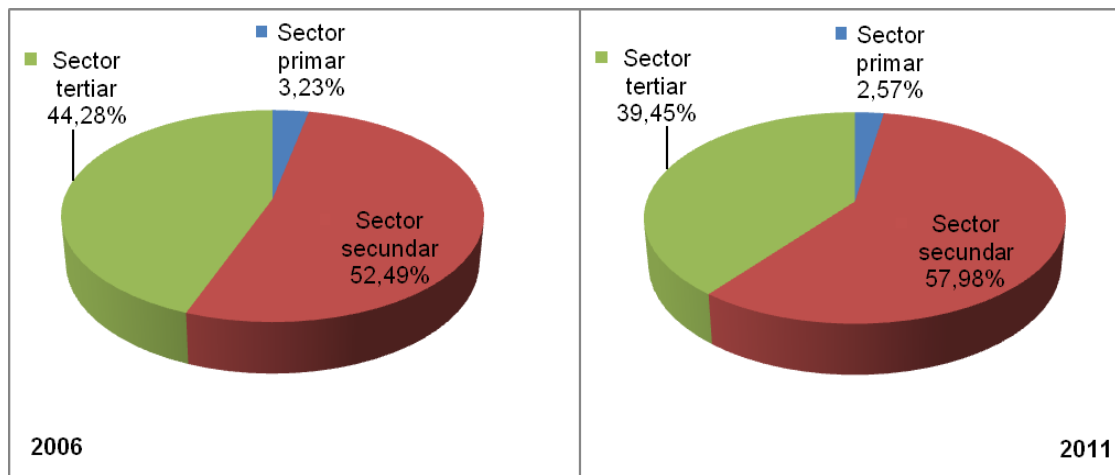
- ✓ U.A.T.-urile cu cel mai ridicat nivel al salariaților în populația în vârstă de muncă sunt în anul 2011 Giroc (97,6%), Ghiroda (76,9%), Dumbrăvița (74,9%), municipiul Timișoara (52,9%). Deși au valori mari ale acestui indicator, aceste localități se încadrează unui grad ridicat de eroare de locație raportat la oferta de locuri de muncă existentă și atrag forță de muncă din localitățile din împrejurimi.
- ✓ O categorie de U.A.T.-uri având ponderi în intervalul 19-38 procente salariați în populație în vârstă de muncă, se întâlnește în cazul localităților Remetea Mare, Dudeștii Noi, orașul Jimbolia, municipiul Lugoj, Moșnița Nouă, orașul Sănnicolau Mare, orașul Făget, Șag, orașul Buziaș, Parța și Biled. În această categorie se pot identifica centrele urbane secundare polarizatoare ale forței de muncă din județul Timiș Jimbolia, Lugoj, Sănnicolau Mare, Făget, Buziaș.
- ✓ A treia categorie de U.A.T.-uri se încadrează unui interval de 10-18 procente salariați în populație în vârstă de muncă și se întâlnește în cazul localităților Periam, Sănandrei, Săcălaz, Birda, Jebel, Voiteg, Cărpiniș, Sănmihaiu Român, Becicherecu Mic, Orțișoara, orașul Deta, orașul Receaș, Peciu Nou, Giarmata, orașul Gătaia, Livezile, Pădureni.
- ✓ A patra categorie de U.A.T.-uri se înscrie unui interval de 5-9 procente salariați în populație în vârstă de muncă și se întâlnește în cazul localităților Nădrag, Liebling, Topolovățu Mare, Beba Veche, Chevereșu Mare, Fibiș, Victor Vlad Delamarina, Balinț, Mănăștiur, Mașloc, Tomești, Variaș, Pișchia, Bogda, Gottlob, Belinț, Sacoșu Turcesc, Giera, Giulvăz, Tomnatic, Lovrin, Traian Vuia, Bucovăț, Dudeștii Vechi, orașul Ciacova, Cenei, Darova, Satchinez, Coșteiu.
- ✓ A cincea categorie de U.A.T.-uri se înscrie unui interval de 2-4,9 procente salariați în populație în vârstă de muncă și se întâlnește în cazul localităților Cenad, Bara, Tormac, Boldur, Ghilad, Gavojdia, Fârdea, Moravița, Denta, Ghizela, Comloșu Mare, Valcani, Banloc, Otelec, Teremia Mare, Dumbrava, Uivar, Secaș, Margina, Lenauheim, Criciova, Foeni, Checea, Șandra, Bethausen, Jamu Mare, Nițchidorf, Racovița.
- ✓ A șasea categorie de U.A.T.-uri se înscrie unui interval de 0,8-1,9 procente salariați în populație în vârstă de muncă și se întâlnește în cazul localităților Ohaba Lungă, Iecea Mare, Pietroasa, Pesac, Sănpetru Mare, Bârna, Brestovăț, Știuca, Saravale, Curtea.

Ca și localizare teritorială ultimele două categorii identificate caracterizează localități situate în apropierea unui centru urban. Analiza distribuției teritoriale a indicatorului evidențiază modul cum polarizează ca atracție pentru forța de muncă centrele urbane, iar cu cât distanța între U.A.T.-ul rural și centrul urban în a cărei arie de influență se află e mai mare cu atât crește intervalul ponderilor indicatorului (vezi cartograma – Ponderea salariaților în populația în vârstă de muncă). Fenomenul are parțial o conotație negativă pentru că se creează o presiune asupra orașelor pentru crearea de locuri de muncă și nu se exploatează suficient potențialul endogen al celorlalte zone.

2.2.1.2. Profilul ocupațional al U.A.T.-urilor

Figura nr. 13 - Profilul ocupațional al județului Timiș în anii 2006 și 2011

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

Profilul ocupațional al județului Timiș este unul de tip secundar-terțiar atât în anul 2006 cât și în anul 2011. Cele două activități au ponderi relativ similare în structura sectorială a activităților și își modifică ușor structura în anul 2011 comparativ cu anul 2006, după cum se poate observa în figura de mai jos, printr-o dinamică mai puternică a sectorului terțiar.

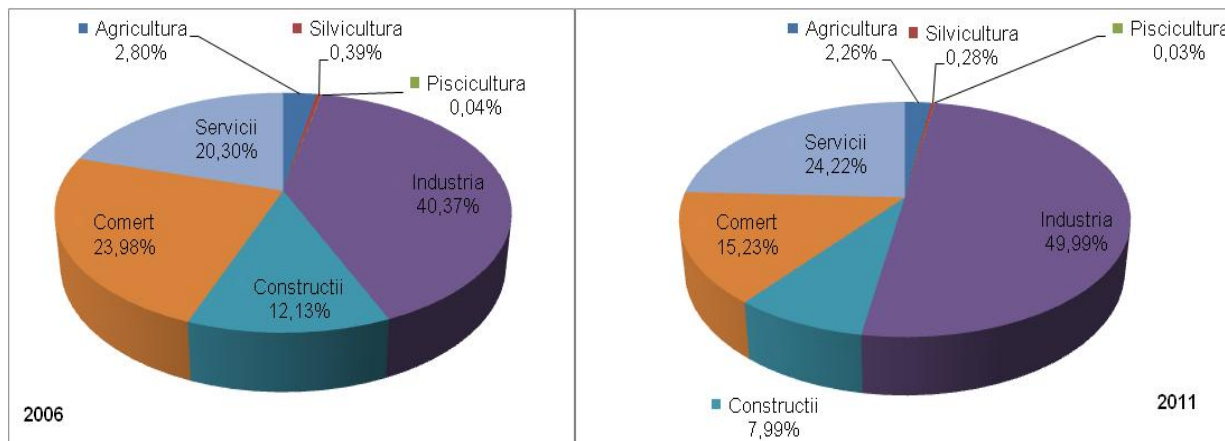
La nivel de județ sunt caracterizate de un profil ocupațional dominant secundar (peste 70% din salariați ocupați în sector) localitățile Mănăștiur, Știuca, Orașul Jimbolia, Darova, Nițchidorf, Parța, Criciova, Orașul Făget (vezi carzograma – Profilul ocupațional al U.A.T.-urilor).

Localitățile care participă însă în cea mai mare proporție la profilul ocupațional de tip secundar al județului sunt Municipiul Timișoara, Municipiul Lugoj, Giroc, Ghiroda, Dumbrăvița, Oraș Jimbolia, Oraș Sannicolau Mare, Oraș Făget, Oraș Buziaș, Moșnița Nouă. Aceste localități însumează aproximativ 90,5% din salariații județului.

Un profil ocupațional predominant terțiar îl au localitățile Secaș, Iacea Mare, Balint, Pesac, Pietroasa, Bogda, Lovrin, Uivar. Toate aceste U.A.T.-uri sunt caracterizate însă printr-un număr mic de salariați cu o medie de 28 salariați/U.A.T., cu excepția localității Lovrin (149 salariați).

Localitățile Bara, Giera și Foeni au un profil ocupațional predominant terțiar cu ponderi de peste 70% din salariați ocupați în activități comerciale și de servicii.

Figura nr. 14 - Structura salariaților la nivel de ramuri în anii 2006 și 2011

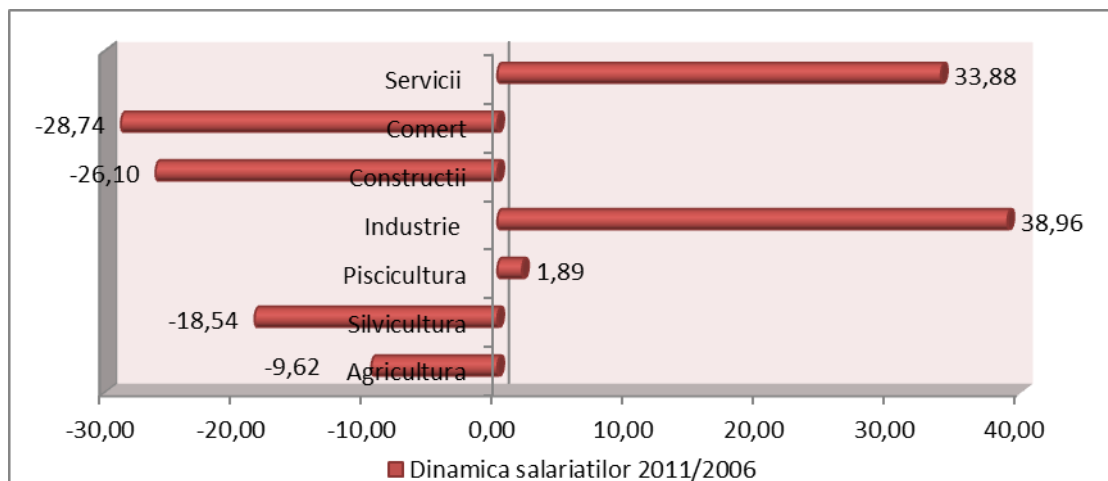
Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

Structura salariaților la nivel de ramuri de activitate în anii 2006 și 2011 evidențiază ușoare modificări ale ponderilor ramurilor în totalul economiei județene. Cele mai evidente schimbări sunt cele din industrie, a căror număr de salariați ajunge la aproape jumătate din numărul salariaților din județ. Toate celelalte ramuri economice îi modifică în scădere ponderea în total.

În figura de mai jos pot fi observate valorile relative ale dinamicii salariaților din județ la nivel de ramuri. Astfel, se constată că singurele ramuri care prezintă o creștere a numărului locurilor de muncă salariată sunt cele din industrie, servicii și piscicultură.

Figura nr. 15 - Dinamica salariaților pe ramuri de activitate în anii 2006 și 2011

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

În comerț, construcții și silvicultură sunt desființate cele mai multe locuri de muncă. Salariații din agricultură scad și ei într-o proporție mai moderată de cca. 10 procente.

În tabelul de mai jos sunt marcate U.A.T.-urile cu ponderi de peste 70% din numărul salariaților într-o ramură economică (culoare galben) și cele care au ponderi în intervalul 50-69% (culoare verde).

Tabelul este sortat descendent după numărul total de salariați pe U.A.T. și după ponderea salariaților la nivel de ramuri ale economiei.

Tabelul nr. 24 - Distribuția teritorială a salariaților la nivel de ramuri economice, 2011

U.A.T..	Salariați total 2011	Agricultura	Silvicultură	Piscicultură	Industria	Construcții	Comerțul	Servicii
Municipiul Timișoara	123116	0,7	0,1	0,0	52,3	7,8	13,3	25,9
Municipiul Lugoj	9004	0,9	0,9	0,0	52,0	9,2	21,2	15,8
Giroc	5170	0,3	0,0	0,0	58,5	7,6	14,2	19,4
Ghiroda	3192	0,3	0,3	0,0	53,0	6,8	21,5	18,1
Dumbrăvița	2993	0,3	0,0	0,0	36,7	9,3	25,1	28,7
Oraș Jimbolia	2329	3,6	0,0	0,0	71,4	4,5	13,1	7,5
Oraș Sannicolau Mare	2325	12,1	0,0	0,0	38,3	7,5	20,1	21,9
Oraș Făget	1125	0,4	2,0	0,0	71,6	1,0	15,4	9,6
Oraș Buziaș	1060	5,6	0,0	0,0	42,8	12,9	12,1	26,6
Moșnița Nouă	980	3,6	0,0	0,0	34,3	16,3	20,8	25,0

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

U.A.T..	Salariați total 2011	Agricultura	Silvicultura	Piscicultura	Industria	Construcții	Comerțul	Servicii
Săcălaz	953	10,7	1,0	0,0	20,4	16,7	26,5	24,7
Oraș Recaș	810	17,3	4,3	0,0	34,6	12,1	15,8	15,9
Sânandrei	773	5,4	0,0	0,0	22,0	8,9	12,9	50,7
Sânmihaiu Român	677	0,7	0,0	0,0	34,3	13,1	30,9	21,0
Oraș Deta	658	6,4	0,0	0,0	22,2	2,3	38,3	30,9
Giarmata	609	9,5	0,0	0,0	20,0	24,3	19,0	27,1
Remetea Mare	568	0,0	0,0	0,0	29,4	2,3	16,4	51,9
Cărpiniș	565	8,0	0,0	0,0	62,8	5,3	14,5	9,4
Periam	519	18,9	0,0	0,0	43,0	0,0	30,8	7,3
Biled	505	8,9	0,0	0,0	59,2	4,2	8,1	19,6
Peciu Nou	478	26,2	0,0	0,0	6,9	11,5	32,2	23,2
Șag	474	10,1	0,0	0,0	19,8	12,9	33,3	23,8
Orțișoara	444	10,1	0,0	0,0	41,4	6,1	25,5	16,9
Oraș Gătaia	435	16,8	0,0	0,0	31,7	7,8	34,7	9,0
Jebel	394	5,1	0,0	0,0	53,0	13,5	11,4	17,0
Becicherecu Mic	310	24,2	0,0	0,0	22,9	10,0	22,6	20,3
Variaș	300	41,3	0,0	0,0	13,0	4,3	33,3	8,0
Parța	299	1,3	0,0	0,0	66,6	6,7	10,4	15,1
Liebling	237	17,3	0,0	0,0	30,4	8,0	11,8	32,5
Voiteg	237	42,6	0	0,0	14,8	0,4	22,4	19,8
Birda	228	26,8	0,0	0,0	2,2	67,1	1,3	2,6
Nădrag	175	0,0	50,3	0,0	28,6	1,7	13,7	5,7
Satchinez	175	18,9	0,0	0,0	22,3	17,7	30,3	10,9
Oraș Ciacova	172	14,0	0,6	0,0	37,2	2,9	29,7	15,7
Cenad	162	29,0	0,0	0,0	11,7	4,3	50,0	4,9
Topolovățu Mare	154	28,6	0,0	0,0	5,8	11,0	26,0	28,6
Pișchia	150	1,3	0,7	0,0	26,0	5,3	48,7	18,0
Lovrin	149	12,8	0,0	0,0	14,1	0,0	49,0	24,2
Dudeștii Noi	694	1,4	0,9	0,0	5,2	2,4	6,6	83,4
Dudeștii Vechi	144	11,8	0,0	0,0	31,9	0,0	38,2	18,1
Victor Vlad Delamar	139	45,3	7,2	0,0	0,0	0,0	20,1	27,3
Tomnatic	138	42,8	0,0	0,0	27,5	2,2	21,7	5,8
Comloșu Mare	130	58,5	0,0	0,0	0,8	2,3	23,1	15,4
Lenauheim	128	31,3	0,0	0,0	15,6	3,1	19,5	30,5
Coșteiu	127	0,0	26,0	0,0	10,2	8,7	19,7	35,4
Giulvăz	124	37,1	0,0	0,0	12,1	6,5	38,7	5,6
Sacoșu Turcesc	122	9,0	0,0	0,0	36,1	19,7	22,1	13,1
Mașloc	117	26,5	0,0	0,0	22,2	6,8	29,9	14,5
Livezile	115	29,6	0,0	0,0	0,0	0,9	23,5	46,1
Pădureni	114	5,3	0,0	0,0	62,3	0,0	16,7	15,8

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

U.A.T..	Salariați total 2011	Agricultura	Silvicultura	Piscicultura	Industria	Construcții	Comerțul	Servicii
Gottlob	113	20,4	0,0	0,0	38,9	8,8	28,3	3,5
Belinț	111	9,0	0,0	0,0	56,8	11,7	14,4	8,1
Darova	109	0,0	0,0	0,0	66,1	9,2	16,5	8,3
Chevereșu Mare	107	2,8	0,0	0,0	40,2	18,7	14,0	24,3
Tomești	106	0,0	12,3	0,0	60,4	0,9	15,1	11,3
Teremia Mare	106	21,7	0,0	0,0	17,0	16,0	33,0	12,3
Cenei	106	48,1	0,0	0,0	13,2	17,9	6,6	14,2
Denta	94	48,9	0,0	0,0	12,8	4,3	25,5	8,5
Gavojdia	93	1,1	3,2	0,0	46,2	0,0	33,3	16,1
Fibiș	90	32,2	12,2	0,0	0,0	33,3	16,7	5,6
Beba Veche	88	40,9	0,0	0,0	1,1	1,1	19,3	37,5
Tormac	85	40,0	0,0	0,0	8,2	5,9	28,2	17,6
Mănăștiur	84	0,0	0,0	0,0	95,2	1,2	3,6	0,0
Moravița	78	24,4	0,0	0,0	9,0	3,8	33,3	29,5
Balinț	74	0	0,00	0	5,4	0	12,2	82,4
Traian Vuia	69	7,2	0,0	0,0	58,0	0,0	23,2	11,6
Boldur	69	23,2	0,0	1,4	37,7	1,4	29,0	7,2
Banloc	66	24,2	0,00	1,5	57,6	6,1	6,1	4,5
Uivar	61	24,6	0,0	0,0	3,3	0,0	39,3	32,8
Dumbrava	60	8,3	16,7	0,0	15,0	8,3	40,0	11,7
Bucovăț	59	1,7	0,0	0,0	6,8	27,1	28,8	35,6
Ghilad	59	23,7	0,0	0,0	0,0	42,4	22,0	11,9
Șandra	57	17,5	0,0	0,0	15,8	0,0	22,8	43,9
Giera	52	82,7	0,0	0,0	3,8	0,0	9,6	3,8
Fârdea	50	0,0	54,0	0,0	4,0	0,0	28,0	14,0
Jamu Mare	47	31,9	0,0	0,0	0,0	0,0	27,7	40,4
Margina	45	6,7	20,0	0,0	20,0	0,0	24,4	28,9
Bethausen	45	2,2	4,4	0,0	4,4	35,6	46,7	6,7
Otelec	41	46,3	0,0	0,0	0,0	0,0	22,0	31,7
Checea	40	55,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,5	22,5
Racovița	38	21,1	0,0	0,0	21,1	0,0	39,5	18,4
Foeni	35	71,4	0,0	0,0	0,0	0,0	25,7	2,9
Sânpetru Mare	34	11,8	0,0	0,0	23,5	5,9	50,0	8,8
Iecea Mare	34	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	26,5	70,6
Criciova	33	0,0	21,2	0,0	72,7	0,0	6,1	0,0
Valcani	31	32,3	0,0	0,0	22,6	0,0	12,9	32,3
Ghizela	29	17,2	6,9	0,0	0,0	10,3	0,0	65,5
Pesac	24	12,5	0,0	0,0	0,0	4,2	25,0	58,3
Nițchidorf	23	0,0	4,3	0,0	0,0	73,9	17,4	4,3
Saravale	16	31,3	0,0	0,0	0,0	0,0	62,5	6,3
Bogda	16	6,3	0,0	0,0	0,0	18,8	12,5	62,5

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

U.A.T..	Salariați total 2011	Agricultura	Silvicultura	Piscicultura	Industria	Construcții	Comerțul	Servicii
Ohaba Lungă	14	0,0	64,3	0,0	0,0	0,0	35,7	0,0
Știuca	13	0,0	0,0	0,0	30,8	61,5	7,7	0,0
Bârna	12	0,0	58,3	0,0	0,0	25,0	16,7	0,0
Pietroasa	12	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0	25,0	50,0
Bara	8	87,5	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	12,5
Secaș	8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Curtea	6	0,0	50,0	0,0	16,7	0,0	33,3	0,0
Brestovăț	5	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	0,0	60,0

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

Distribuția salariaților în profil teritorial după ramura economică în care sunt ocupați scoate în evidență o serie de caracteristici extreme cum ar fi dependența veniturilor salariaților de o singură ramură a economiei. Acest fenomen are o conotație negativă în condițiile fluctuațiilor economiei și a piețelor de desfacere pentru produse sau servicii deoarece crează un punct de vulnerabilitate. Pentru a contracara efectele unui astfel de fenomen se recomandă ca localitățile să aibă activități economice diversificate care să compenseze fluctuațiile economice conjuncturale.

Identificăm în acest context următoarele categorii de zone de ocupare vulnerabile:

- ✓ zone cu salariați dependenți de activități agricole: Bara (87,5%), Giera (82,7%), Foeni (71,4%);
- ✓ zone cu salariați dependenți de activități industriale: Mănăștiur (95,2%), Criciova (72,7%), orașul Făget (71,6%), orașul Jimbolia (71,4%);
- ✓ zone cu salariați dependenți de activitățile de construcții: Nițchidorf (73,9%);
- ✓ zone cu salariați dependenți de activități comerciale: Secaș (100%);
- ✓ zone cu salariați dependenți de activități de servicii: Dudeștii Noi (90,1%), Balinț (82,4%), Iecea Mare (70,6%).

Analiza distribuției teritoriale a salariaților identifică pentru zonele de mai sus valori mici ale numărului de salariați, cu excepția localităților urbane Făget, Jimbolia și Dudeștii Noi, această situație determinând o și mai mare vulnerabilitate a economiilor locale (vazi cartograma – Distribuția salariaților pe ramuri economice, 2011).

2.3. DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A REZULTATELOR DIN ECONOMIE

Rezultatele economiei județului Timiș prezentate anterior în context suprateritorial au evidențiat o poziție economică avantajoasă în cadrul Regiunii Vest, dar și la nivel național.

Analiza acestor rezultate în profil teritorial utilizează ca și unitate de măsură indicatorul cifra de afaceri²⁹. Înțelegerea nivelului, dinamicii și structurii pe ramuri economice a cifrei de afaceri la nivel

²⁹ Cifra de afaceri – indicator care măsoară rezultatele la nivel microeconomic, reprezentând volumul încasărilor din activitatea proprie într-o perioadă de timp, încasări efectuate la prețurile pieței. Cifra de afaceri măsoară

de U.A.T. contribuie la determinarea principalelor caracteristici ale economiei județene și evidențiază trendul de dezvoltare, zonele dinamice și zonele mai puțin dinamice și domeniile de perspectivă în dezvoltarea economică viitoare a județului.

În anul 2011 cifra de afaceri a unităților economice din județul Timiș era în valoare de 19947483592 și se afla pe un trend de creștere moderată de 32,1 procente comparativ cu anul 2006.

Distribuția teritorială a cifrei de afaceri remarcă ca principal centru economic al județului, în context suprateritorial municipiul Timișoara. Aici era concentrată 61,5% din cifra de afaceri a județului în anul 2011. Raportat la contextul suprateritorial al economiei naționale municipiul Timișoara se distinge în același timp ca centru economic de importanță națională fiind unul dintre polii de creștere urbană ai României.

Distribuția către celelalte U.A.T.-uri a cifrei de afaceri evidențiază ca centre de importanță județeană și regională în context suprateritorial, localitățile Ghiroda (5,29%), municipiul Lugoj (5,16%), Giroc (4,54%), Dumbrăvița (3,07%), orașul Sănnicolau Mare (1,53%), orașul Jimbolia (1,33%), orașul Gătaia (1,12%), Orțișoara (1,07) (vezi Planșa Structura activităților economice și zonificarea teritoriului – Probleme și disfuncționalități).

Cea mai mare parte a U.A.T.-urilor importante în economia județeană sunt localizate teritorial în jurul municipiului Timișoara sau sunt centre urbane zonale.

O parte din centrele economice au o dinamică de creștere moderată, în anul 2011 comparativ cu 2006, acesta fiind cazul U.A.T.-urilor care participă în cea mai mare măsură la formarea rezultatelor economiei județene începând cu municipiul Timișoara (21,4%) și continuând cu municipiul Lugoj (9%) și Giroc (2,6%). O creștere medie a valorii indicatorului cifra de afaceri o au localitățile Dumbrăvița (53,7%), orașul Sănnicolau Mare (78,1%) și Ghiroda (86,8%).

Ultima categorie din orașele cu rezultate importante în economia județului Timiș și care au o creștere mare a cifrei de afaceri sunt orașul Jimbolia (117,3%), orașul Gătaia (296,9%) și Orțișoara (310,5%) (vezi Planșa Structura activităților economice și zonificarea teritoriului – Probleme și disfuncționalități). Aceste U.A.T.-uri alcătuiesc o **zonă cu un potențial mare pentru o dezvoltare economică viitoare** și acest lucru trebuie avut în vedere în formularea proiectelor de investiții publice necesare stabilizării și susținerii în continuare a mediului de afaceri.

U.A.T.-urile cu cele mai mici valori ale cifrelor de afaceri sunt situate în mare majoritate în partea de est și nord a județului și se încadrează la o cifra de afaceri de până în 1100000 ron pe an. În această categorie intră localitățile Secaș, Bara, Brestovăț, Curtea, Ohaba Lungă, Bogda, Nițchidorf, Pietroasa și au o dinamică diferită, astfel localitățile Secaș, Curtea, Nițchidorf și Pietroasa înregistrează scăderi ale cifrei de afaceri între 18 și 32 procente, iar localitățile Bara, Brestovăț, Ohaba Lungă și Bogda se află în creștere cu o pondere între 33 și 211.

Corepunzător unei dinamici negative accentuate identificăm o **zonă de declin economic** suprapusă U.A.T.-urilor Satchinez (-72,2%), Nădrag (-68,3%), Pietroasa (-55,3%), Chevereșu Mare (-41,0%), Nițchidorf (-31,9%), Margina (-29,3%), orașul Deta (-25,75%), Criciova (-25,2%) (vezi Planșa

performanțele economice ale firmelor și este folosită drept criteriu pentru clasificarea acestora după importanța lor economică – Dobrotă, N. – Dicționar de economie, Ed. Economică, București, 1999.

²⁹ Cifra de afaceri reprezintă suma veniturilor aferente bunurilor livrate, lucrărilor executate, serviciilor prestate, precum și a altor venituri din exploatare, mai puțin rabaturile, remizele și alte reduceri acordate clienților – Legea 571 din 2003 privind Codul fiscal

Structura activităților economice și zonificarea teritoriului – Probleme și disfuncționalități). Această zonă de declin economic cuprind localități situate periferic.

2.3.1. Profilul economic

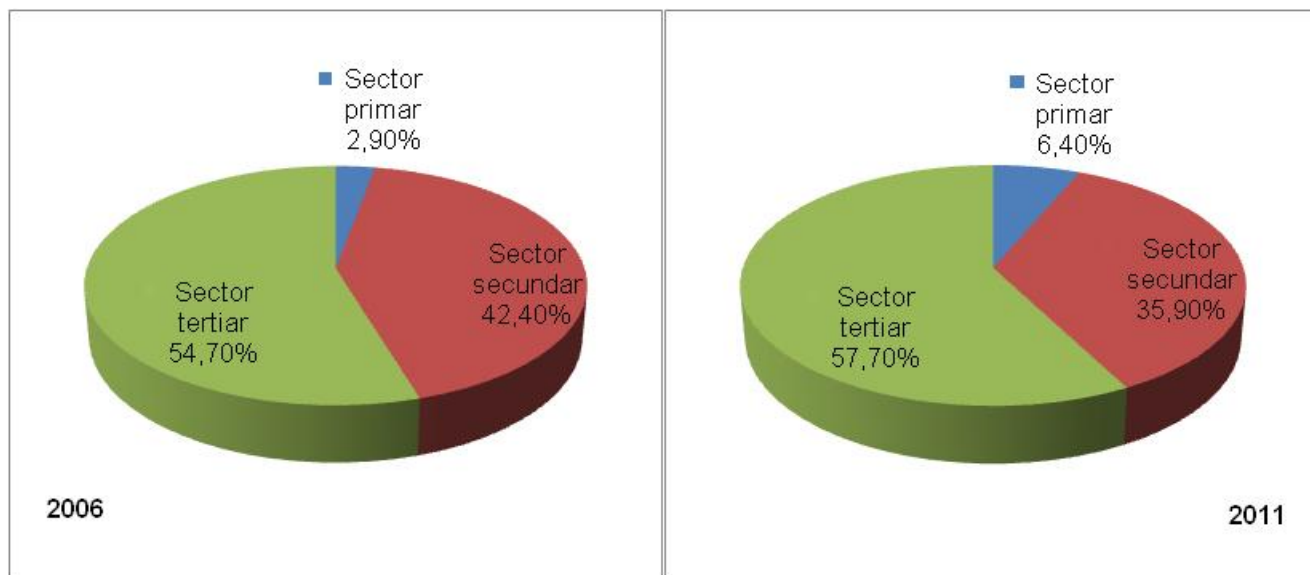
Profilul economic al județului Timiș, identificat după valoarea indicatorului cifra de afaceri, este spre deosebire de profilul ocupațional unul de tip terțiar-secundar.

U.A.T.-urile cu un profil economic dominant de tip terțiar (peste 70% cifra de afaceri) sunt Secaș, Balint, Bogda, Iacea Mare, Pietroasa, Saravale, Pesac, Orțișoara, Dudeștii Noi, Lovrin, Moravița, Bethausen, Pișchia, Uivar, Oraș Gătaia, Valcani, Livezile, orașul Deta. Dintre acestea Orțișoara (83,4%) și orașul Gătaia (72,6%) participă la formarea rezultatelor economiei județene într-o măsură mai importantă având cifra de afaceri de cca. 200 mil. fiecare. (vezi cartograma – Profilul economic al U.A.T.-urilor, 2011)

Un profil predominant secundar îl au localitățile Mănăștiur (97,1%), Brestovăț (89,0%), Pața (85,4%), Darova (84,5%), Pața (85,4%), Ghiroda (71,1%). Dintre acestea se remarcă cu o participare foarte importantă în formarea rezultatelor județene localitatea Ghiroda, aceasta având de altfel și a două cifră de afaceri la nivel de județ după municipiul Timișoara.

Profil predominant primar este specific localităților Giera (97,0%), Bara (90,9%), Victor Vlad Delamarina (86,5%), Otelec (82,8%), Foeni (81,6%), Fibiș (80,9%), Checea (80,1%), Boldur (79,4%), Jamu Mare (76,4%), Tormac (76,4%), Ohaba Lungă (74,0%), Comloșu Mare (73,6%), Denta (71,6%), Curtea (70,4%).

Figura nr. 16 - Profilul economic al județului Timiș în anii 2006 și 2011

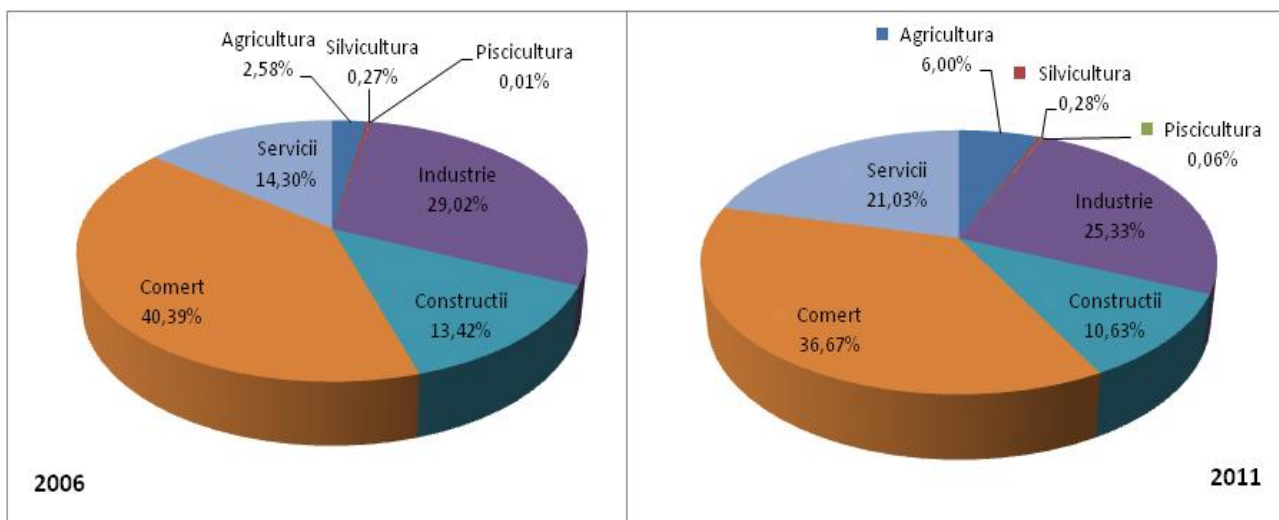
Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

Structura cifrei de afaceri la nivel de ramuri economice pentru județul Timiș evidențiază în perioada 2006-2011 ușoare modificări, de câteva procente, cea mai evidentă fiind cea din servicii.

Distribuția cifrei de afaceri scoate în evidență contribuția importantă a activităților comerciale în formarea rezultatelor economice ale județului Timiș atât în anul 2006 cât și în anul 2011.

Figura nr. 17 - Structura cifrei de afaceri la nivel de ramuri în anii 2006 și 2011

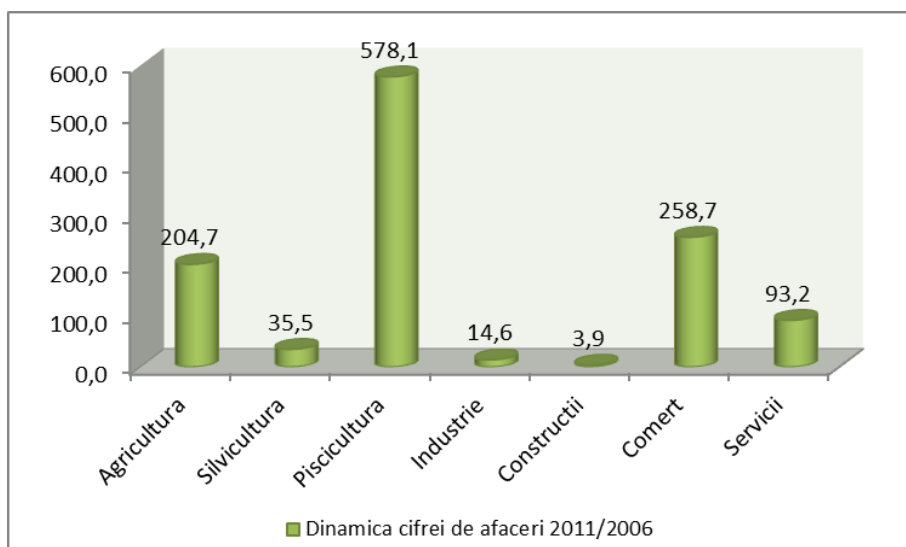

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

Dinamica cifrei de afaceri în raportul anului 2011 cu 2006 remarcă sensul în care au apărut aceste modificări de structură. După cum se poate observa în figura de mai jos, perioada recentă a crescut atractivitatea activităților piscicole, activități al căror rezultate se multiplică de aproape șapte ori pentru cei doi ani e comparație. O dinamică mai accentuată și care demonstrează creșterea interesului mediului de afaceri pentru exploatarea potențialului respectiv se constată pentru activitățile agricole și pentru servicii. Dinamica acestor ramuri înseamnă un plus de 204,7 procente în agricultură și 93,2 procente în servicii.

Dinamica celor două ramuri economice reprezintă un semnal pozitiv de utilizare a avantajelor competitive ale județului și anume potențialul agricol și cel al resursei umane înalt calificate.

Figura nr. 18 - Dinamica cifrei de afaceri pe ramuri de activitate pentru anii 2011/2006

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

2.3.2. Distribuția bunăstării economice în teritoriu și activitățile care o determină

Pentru determinarea distribuției bunăstării economice în profil teritorial și a activităților economice care participă la formarea acesteia s-au utilizat două dimensiuni ale aceluiași indicator cifra de afaceri și anume cifra de afaceri totală la nivel de locuitor și ponderea ramurilor economice în total cifra de afaceri la nivel de U.A.T.. În tabelul următor pot fi localizate aceste date dar și dispunerea lor teritorială în cartograma privind Distribuția cifrei de afaceri pe ramuri de activitate.

Cu ajutorul acestei combinații de indicatori am identificat în urma analizei în teritoriu zone pe nivel al bunăstării și care sunt activitățile ce contribuie la realizarea acestei bunăstări (peste 40% cifra de afaceri într-o ramură a economiei, în contextul în care celelalte sunt mai diversificate), astfel:

- ✓ zone cu un nivel foarte ridicat al bunăstării, cu un interval al cifrei de afaceri pe cap de locuitor de 100001-200000 ron, se întâlnește în cazul localităților Giera, Giroc și Dumbrăvița. Tipologia ramurilor economice ce contribuie la formarea rezultatelor economiei locale este diferită pentru cele trei localități. Astfel, în Ghironda predomină activitățile industriale (67,5%), iar în celelalte două U.A.T.-uri se identifică o combinație cu diferite ponderi între activitățile industriale și cele comerciale și de servicii.
- ✓ zone cu un nivel ridicat al bunăstării, cu un interval al cifrei de afaceri pe cap de locuitor de 20001-100000 ron se întâlnește în cazul localităților Remetea Mare, Dudeștii Noi, Orțișoara, Șag, Parța, municipiul Timișoara, orașul Gătaia, Giera, Voiteg, Săcălaz, orașul Sânnicolau Mare, municipiul Lugoj, orașul Jimbolia, Birda, Periam, orașul Buziaș, Moșnița Nouă, Biled, Becicherecu Mic. Principalele activități ce contribuie la formarea bunăstării locuitorilor sunt:
 - agricultura – Giera;
 - construcțiile - Șag și Birda;
 - industria - Parța, Remetea Mare și Biled;
 - comerțul - Gătaia, Orțișoara și Periam;
 - serviciile: Dudeștii Noi
- ✓ zone cu un nivel mediu al bunăstării, cu un interval al cifrei de afaceri pe cap de locuitor de 10001- 20000 ron se întâlnește în cazul localităților Giarmata, orașul Recaș, Giulvăz, Peciu Nou, Sânnandrei, Victor Vlad Delamar, Orașul FĂGET, Sânmihaiu Român, Cărpiniș, Orașul Deta, Liebling, Lovrin, Jebel, Fibiș. Principalele activități ce contribuie la formarea bunăstării locuitorilor sunt:
 - agricultura pentru localitățile V.V. Delamarina, Fibiș, Peciu Nou;
 - industria: orașul Făget, Liebling, orașul Recaș, Cărpiniș, Jebel, Sânmihaiu Român;
 - comerțul: Lovrin, Deta;
 - serviciile: Sânnandrei.
- ✓ zone cu un nivel moderat al bunăstării cu un interval al cifrei de afaceri pe cap de locuitor de 5001-10000 ron se întâlnește în cazul localităților Topolovău Mare, Mănăștiur, Banloc, Tomnatic, Variaș, Livezile, Foeni, Tormac, Beba Veche, Mașloc, Otelec, Jamu Mare, Nădrag, Comloșu Mare, Dudeștii Vechi, Gottlob, Pădureni, Sacoșu Turcesc, Satchinez, Uivar, Boldur, Darova. Principalele activități ce contribuie la formarea bunăstării locuitorilor sunt:
 - agricultura: Otelec, Foeni, Boldur, Jamu Mare, Tormac, Comloșu Mare, Tomnatic, Beba Veche, Variaș, Mașloc,;

- silvicultura: Nădrag;
 - industrie: Mănăștiur, Darova, Banloc, Gottlob, Pădureni;
 - comerțul: Dudeștii Vechi, Uivar, Livezile, Sacoșu Turcesc;
- ✓ zone cu un nivel scăzut al bunăstării cu un interval al cifrei de afaceri pe cap de locuitor de 1000-5000 ron se întâlnește în cazul localităților Coșteiu, Checea, Gavojdia, Cenad, Tomești, Balinț, Bucovăț, Dumbrava, Cenei, Chevereșu Mare, Denta, Traian Vuia, orașul Ciacova, Belinț, Fârdea, Lenauheim, Pișchia, Bethausen, Știuca, Moravița, Bogda, Șandra, Teremia Mare, Criciova, Ghizela, Margina, Ghilad, Valcani, Bara, Racovița, Iacea Mare, Pietroasa. Principalele activități ce contribuie la formarea bunăstării locuitorilor sunt:
- agricultura: Bara, Checea, Denta, Lenauheim, Cenad, Șandra, Cenei, Știuca, Teremia Mare;
 - silvicultura: Coșteiu;
 - industria: Ciacova, Gavojdia, Tomești, Belinț;
 - comerțul: Bethausen, Pișchia, Traian Vuia, Dumbrava, Racovița, Fârdea, Moravița;
 - serviciile: Pietroasa, Bogda, Valcani, Balinț, Ghizela.
- ✓ zone cu un nivel mic al bunăstării cu un interval al cifrei de afaceri pe cap de locuitor de 400-1000 ron se întâlnește în cazul localităților Bârna, Brestovăț, Secaș, Sânpetru Mare, Nițchidorf, Pesac, Ohaba Lungă, Curtea, Saravale. Principalele activități ce contribuie la formarea bunăstării locuitorilor sunt:
- silvicultura: Ohaba Lungă, Curtea, Bârna;
 - construcțiile: Brestovăț, Nițchidorf;
 - comerțul: Secaș, Saravale, Sânpetru Mare, Pesac.

Celelalte U.A.T.-uri au o structură a ramurilor economice mai diversificată (vezi cartograma – Distribuția cifrei de afaceri pe locuitor și ramura dominantă, 2011).

Indicatorul cifra de afaceri la nivel de locuitor încadrează nivelul de bunăstare al U.A.T.-urilor județului Timiș la o medie de 14.730 ron/locuitor.

Analizând distribuția teritorială a acestui indicator rezultă o proporție de 1 la 3 între U.A.T.-urile cu un nivel foarte ridicat, ridicat și mediu de dezvoltare și cele care se încadrează unui nivel moderat, scăzut și mic al bunăstării.

Nivelul bunăstării corelează teritorial pe două dimensiuni și anume:

- ✓ o dimensiune de concentrare a bunăstării în municipiului Timișoara și U.A.T.-urile din zona de influență urbană a sa și a celorlalte centre urbane. Această dimensiune este caracterizată în mai ales prin activități economice de tip terțiar-secundare.
- ✓ o dimensiune de dispersare a bunăstării către zonele periferice al căror patern remarcă o specializare mai mult pe activități ale sectorului primar și terțiar – agricultură, silvicultură, comerț și servicii.

Tabelul nr. 25 - Distribuția teritorială a cifrei de afaceri la nivel de ramuri de economice, 2011

U.A.T..	Cifra de afaceri /locuitor	Agricultura	Silvicultura	Piscicultura	Industria	Construcțiile	Comerțul	Serviciile
Ghiroda	185215,4	0,2	0,0	0,0	67,5	3,6	22,0	6,6
Giroc	128944,9	0,3	0,0	0,0	46,3	6,8	31,3	15,2
Dumbrăvița	115989,0	0,3	0,0	0,0	22,3	17,8	42,7	16,9
Remetea Mare	85242,2	0,0	0,0	0,0	44,7	0,5	19,2	35,6
Orțișoara	49380,6	2,8	0,0	0,0	13,2	0,6	59,7	23,7
Șag	45202,8	9,2	0,0	0,0	13,2	52,5	18,0	7,0
Pața	43220,4	1,0	0,0	0,0	84,1	1,3	5,0	8,6
Municipiul Timișoara	39845,6	2,8	0,1	0,1	19,0	12,4	39,6	26,0
Dudeștii Noi	39569,1	1,7	0,2	0,0	5,4	0,6	4,8	87,3
Oraș Gătaia	35813,4	16,4	0,0	0,0	3,7	7,4	66,9	5,7
Giera	25998,1	97,0	0,0	0,0	0,6	0,5	1,1	0,8
Voiteg	24655,6	43,4	0,0	0,0	19,4	10,3	22,9	3,9
Săcălaz	24164,0	35,1	2,3	0,0	9,2	5,8	37,3	10,4
Oraș Sannicolau Mare	23203,1	12,8	0,0	0,0	36,8	6,8	22,1	21,6
Municipiul Lugoj	23152,1	3,1	1,1	0,0	35,2	8,5	41,1	11,1
Oraș Jimbolia	22496,4	13,1	0,0	0,0	45,1	2,8	35,8	3,2
Birda	22149,1	55,1	0,0	0	0,8	39,4	3,7	1,1
Periam	21195,4	16,4	0,0	0,0	19,6	0,0	57,7	6,4
Oraș Buziaș	21133,9	16,7	0,0	0,0	15,4	24,6	32,7	10,6
Moșnița Nouă	20924,9	6,8	0,0	0,0	26,7	16,9	33,0	16,6
Biled	20787,0	8,9	0,0	0	44,2	1,2	8,3	37,4
Becicherec u Mic	20050,9	27,7	0,0	0	16,7	5,5	44,3	5,8
Giarmata	19951,3	9,7	0,0	0,0	23,2	12,8	24,0	30,3
Oraș RECAȘ	19319,1	6,3	1,0	0,0	52,5	4,1	27,5	8,5
Giulvăz	18957,8	45,5	0,0	0,0	22,3	0,8	30,7	0,8
Peciu Nou	17154,7	64,2	0,0	0,0	2,2	2,2	21,9	9,5
Sânandrei	16397,0	5,9	0,0	0,0	30,9	3,9	12,5	46,8
Victor Vlad Delamar	15105,1	85,0	1,4	0,0	0,0	6,9	4,4	2,2
Oraș FĂGET	14976,1	0,4	2,5	0,0	61,0	2,1	27,3	6,6
Sânmiхайu Român	14627,4	0,8	0,0	0,0	38,2	7,7	39,3	13,9
Cărpiniș	14088,7	19,7	0,0	0,0	50,0	4,3	18,8	7,3
Oraș Deta	12695,4	16,9	0,0	0,0	12,4	0,6	50,9	19,2
Liebling	12403,5	22,2	0,0	0,0	53,6	2,0	5,6	16,6

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

U.A.T..	Cifra de afaceri /locuitor	Agricultura	Silvicultura	Piscicultura	Industria	Construcțiile	Comerțul	Serviciile
Lovrin	11351,4	14,1	0,0	0,0	3,1	0,0	71,6	11,1
Jebel	10475,3	9,2	0,0	0,0	45,1	15,0	14,8	16,0
Fibiș	10470,5	65,0	15,9	0,0	0,0	14,5	3,5	1,1
Topolovățu Mare	9964,9	28,0	0,0	0,0	0,1	32,3	21,2	18,4
Mănăștiur	9361,0	0,0	0,8	0,0	96,4	0,8	1,5	0,6
Banloc	9025,0	43,6	0,0	0,0	52,4	0,3	3,0	0,6
Tomnatic	8469,2	64,4	0,0	0,0	19,9	1,2	11,7	2,9
Variaș	7813,3	48,8	0,0	0,0	5,1	4,7	35,9	5,5
Livezile	7559,9	29,8	0,0	0,0	0,0	0,0	48,4	21,9
Foeni	6857,3	80,5	1,2	0,0	0,0	0,0	18,4	0,0
Tormac	6813,6	76,4	0,0	0,0	3,4	3,1	13,2	3,9
Beba Veche	6599,8	54,9	0,0	0	0,0	0,0	10,9	34,2
Mașloc	6398,4	40,6	0,0	0,0	16,1	2,4	35,8	5,1
Otelec	6341,4	82,8	0,0	0,0	0,0	0,0	4,8	12,5
Jamu Mare	6155,2	76,4	0,0	0,0	0,0	0,9	15,8	6,9
Nădrag	5910,2	0,0	41,9	0,0	36,9	0,4	10,7	10,0
Comloșu Mare	5445,8	73,6	0,0	0,0	0,1	0,0	23,6	2,6
Dudeștii Vechi	5369,2	40,0	0,0	0,0	6,5	0,0	49,9	3,6
Gottlob	5366,0	3,8	0,0	0,0	45,9	2,9	45,3	2,2
Pădureni	5351,1	5,7	0,0	0,0	45,4	0,0	42,1	6,8
Sacoșu Turcesc	5311,1	9,4	0,0	0,0	31,4	4,1	47,0	8,0
Satchinez	5301,9	34,7	0,0	0,0	36,8	5,0	20,1	3,4
Uivar	5204,9	25,1	0,0	0,0	1,1	0,0	65,1	8,7
Boldur	5117,5	78,8	0,4	0,2	5,9	1,3	12,1	1,4
Darova	5079,3	0,0	0,0	0,0	77,9	6,6	13,1	2,4
Coșteiu	4778,6	0,0	58,5	0,0	8,8	1,2	8,5	23,0
Checea	4762,4	80,1	0,0	0,0	0,0	0,0	15,4	4,5
Gavojdia	4730,7	4,3	2,5	0,0	63,2	0,5	23,5	6,1
Cenad	4409,2	57,6	0,0	0,0	10,0	2,0	29,2	1,2
Tomești	4378,9	0,0	12,0	0,0	58,3	0,2	15,5	14,0
Balinț	4030,8	3,7	0,2	0,0	0,6	0,1	33,7	61,7
Bucovăț	3972,9	8,0	0,0	0,0	7,8	14,6	40,5	29,3
Dumbrava	3691,4	13,7	14,6	0,0	12,0	2,9	48,5	8,4
Cenei	3648,1	50,8	0,0	0,0	19,6	13,8	5,2	10,6
Chevereșu Mare	3606,0	14,2	0,0	0,0	34,5	13,8	13,6	23,9
Denta	3600,6	71,5	0,0	0,1	6,7	1,0	14,7	6,0
Traian Vuia	3466,6	16,8	0,0	0,0	30,5	0,0	50,8	2,0
Oraș	3330,0	37,5	0,3	0,0	14,7	1,4	34,9	11,1

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

U.A.T..	Cifra de afaceri /locuitor	Agricultura	Silvicultura	Piscicultura	Industria	Construcțiile	Comerțul	Serviciile
Ciacova								
Belinț	3053,5	8,1	0,5	0	51,6	9,8	24,4	5,5
Fârdea	2685,2	44,6	0,0	0,0	0,0	0,0	47,4	8,0
Lenauheim	2584,9	69,9	0,0	0,0	3,2	1,4	13,1	12,4
Pișchia	2550,7	0,0	1,2	0,1	15,4	8,6	62,9	11,8
Bethausen	2540,1	1,1	0,3	0	0,2	16,1	81,7	0,7
Știuca	2534,5	47,8	0,0	0,0	18,8	3,2	3,2	27,0
Moravița	2495,5	12,0	0,0	0,0	4,2	1,1	46,6	36,1
Bogda	2458,2	0,0	0,0	0	1,6	6,8	20,3	71,2
Șandra	2405,9	56,5	0,0	0,0	9,6	0,0	12,1	21,8
Teremia Mare	2204,6	40,4	0,0	0,0	8,0	5,4	39,0	7,2
Criciova	2047,8	0,0	13,3	0,0	64,9	0,0	19,3	2,5
Ghizela	1699,0	0,0	18,9	0,0	0,0	20,7	9,2	51,2
Margina	1639,2	5,2	22,9	0,0	22,9	0,2	38,6	10,1
Ghilad	1575,4	34,7	0,0	0,0	0,0	35,4	16,3	13,6
Valcani	1302,4	18,5	0,0	0,0	9,7	0,0	9,3	62,4
Bara	1285,6	90,9	0	0	0,6	0	0	8,5
Racovița	1270,3	37,9	0,0	0,0	6,8	0,0	47,5	7,8
Iecea Mare	1160,1	9,7	0,0	0,0	0,0	0,0	59,4	31,0
Pietroasa	1002,8	0,0	3,5	0,0	6,6	0,0	17,1	72,9
Bârna	798,9	0,0	61,3	0	0,0	19,9	17,9	0,8
Brestovăț	695,1	0,0	0,0	0,0	0,0	89,0	0,0	11,0
Secaș	668,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Sânpetru Mare	657,2	2,9	0,0	0,0	25,0	15,9	54,5	1,7
Nițchidorf	643,7	0,0	3,2	0,0	0,0	56,3	16,7	23,8
Pesac	609,0	16,2	0,0	0,0	0,0	0,0	17,9	65,9
Ohaba Lungă	563,1	0,0	74,0	0,0	0,0	0,0	26,0	0,0
Curtea	481,0	0,0	70,4	0,0	3,9	0,0	25,7	0,0
Saravale	464,4	13,2	0,0	0,0	0,0	0,0	86,2	0,6

Sursa – Prelucrări după baza de date furnizată de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

Pentru identificarea monostructurilor și determinarea situațiilor de dependență față de o singură activitate economică, în tabelul de de sus au fost marcate U.A.T.-urile cu ponderi de peste 70% cifra de afaceri într-o ramură economică (culoare galben) și cele care au ponderi în intervalul 50-69% (culoare verde).

Distribuția teritorială a cifrei de afaceri a condus la identificarea unor zone de dependență de un singur tip de activitate, fenomen negativ având în vedere ciclicitatea economiei și efectele acesteia asupra firmelor. Zonele identificate sunt:

- ✓ Zone cu dependență de activități agricole ce includ localitățile: Bara, Checea, Boldur, Otelec,

Foeni, VV Delamarin, Giera;

- ✓ Zone cu dependență de activități silvice ce includ localitățile: Ohaba Lungă, Curtea, Bârna;
- ✓ Zone cu dependență de activități industriale ce includ localitățile: Manastir, Parta, Darova;
- ✓ Zone cu dependență de activități din construcții ce includ localitățile: Brestovăț;
- ✓ Zone cu dependență de activități comerciale ce includ localitățile: Secaș, Saravale, Bethausen, Lovrin;
- ✓ Zone cu dependență de activități de servicii ce includ localitățile: Pietroasa, Bogda, Dudeștii Noi (vezi Planșa – Structura activităților economice și zonificarea teritoriului, Probleme și disfuncționalități).

Zonele identificate se încadrează unor intervale destul de mici ale valorii cifrei de afaceri pe locuitor, dar și a cifrei de afaceri totale, cu excepția localității Dudeștii Noi. Dinamica acestor U.A.T.-uri este diferită, astfel, localitățile situate în zona periferică de sud-vest a județului – Giera, Otelec, Foeni se situează pe un trend ascendent, în timp ce localitățile din partea de est și nord-est – Margina, Pietroasa, Nădrag, Criciova au o dinamică negativă.

Ele necesită în scopul echilibrării lor funcționale și creării unui mediu economic mai stabil sau mai puțin vulnerabil la fluctuațiile economice, o diversificare a activităților.

2.3.3. Productivitatea muncii

Indicatorul productivitatea muncii este exprimat prin raportul dintre valoarea cifrei de afaceri totale și numărul de salariați și evidențiază în profil teritorial care sunt cele mai eficiente U.A.T.-uri în utilizarea forței de muncă salariată.

În anul 2011 indicatorul productivitatea muncii pentru județul Timiș se ridică la valoarea de 217294,5 de ron pe salariat. Această valoare evidențiază o situație favorabilă comparativ cu media regională precum și cu județele Caraș-Severin și Hunedoara și la mică diferență față de județul Arad, județ ce înregistrează cea mai ridicată productivitate a muncii la nivel de regiune, după cum poate fi observat și în tabelul următor.

În ceea ce privește dinamica indicatorului, anul 2011 a însemnat pentru județul Timiș o creștere de 83% în productivitatea muncii comparativ cu anul 2006, element ce scoate în evidență nu numai luarea unor decizii corecte în efectuarea ajustărilor structurale necesare într-o economie aflată în recesiune ci și îmbunătățirea mijloacelor de obținere a produselor sau a serviciilor existente, ceea ce presupune inclusiv investiții de înlocuire a capitalului tehnic.

Tabel 26– Situația și dinamica productivității muncii în cadrul Regiunii Vest în anii 2006 și 2011

Unitatea teritorială	Productivitatea muncii 2006	Productivitatea muncii 2011	Dinamica productivității muncii 2011/2006
REGIUNEA VEST	108852.8	197187.5	81.2
ARAD	116390.4	217891.5	87.2
CARAS SEVERIN	86882.8	171961.1	98
HUNEDOARA	89426.7	136253.0	52.3
TIMIS	118788.0	217294.5	83

Sursa – Prelucrări după baza de date BorgDesign

Distribuția teritorială a productivității muncii corelată cu datele privind cifra de afaceri pe ramuri ale economiei evidențiază valori mai importante ale productivității muncii în localitățile unde

predomină activitățile agricole, cazul Giera, Giulvăz, Foeni, Otelec, Uivar, Hecea, Coloșu Mare, Banloc, Voiteg. Aceste localități sunt situate în zone cu potențial agricol ridicat³⁰, iar productivitatea muncii mai ridicată este dată de caracterul sezonier și a faptului că acest domeniu utilizează mai puțin munca salariată. Localitățile Tormac, VV Delamarina și Știuca obțin de asemenea o productivitate ridicată din activitățile agricole, deși nu sunt situate în aceeași arie de potențial agricol. Dinamica acestor localități în anul 2011 comparativ cu anul 2006 se situează pe un trend ascendent și este în general superioară celorlalte U.A.T.-uri situându-se într-un interval de 180-800 procente creștere.

Este de remarcat dinamica productivității muncii localității Giera, localitate cu profil predominant agricol, a cărei productivitate crește de 17 ori în intervalul amintit și se situează în topul dinamicii acestui indicator la nivel de județ.

O altă zonă de creștere a productivității muncii este cea din partea de nord și nord-est adiacentă municipiului Timișoara și cuprinde localitățile Dumbrăvița, Ghiroda, Giarmata, Remetea Mare, orașul Recaș și Orțișoara. Aceste U.A.T.-uri au un patern al activităților economice de tip industrial sau mixt pentru comerț și servicii. Dinamica acestor localități este mai scăzută decât a celor cu domeniu de activitate agricol, încadrându-se într-un interval mediu de creștere, excepție făcând localitatea Orțișoara a cărei productivitate are o dinamică mai mare (240%) (vezi cartograma – Distribuția teritorială a productivității muncii, 2011).

2.4. STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE

2.4.1. Sectorul primar. Agricultura. Silvicultura. Piscicultura.

2.4.1.1. Agricultura

2.4.1.1.1. Potențialul agricol

Agricultura reprezintă unul din domeniile cele mai evidente ca și potențială sursă valorificabilă în economia județeană. Suprafața județului Timiș se situează pe primul loc în clasamentul județelor României și are o mărime de 869.665 ha. Suprafața agricolă reprezintă aproape 80% din suprafața totală a județului, 37,03% din suprafața agricolă a Regiunii Vest și 4,73% din suprafața agricolă a României.

Suprafața agricolă a județului Timiș are o mărime medie de 1,02 ha/locuitor, valoare ce depășește media regională de 0,98 ha/locuitor și pe cea națională de 0,69 ha/locuitor.

Județul avea în 2010 un număr total de 78829 exploatații agricole³¹. Dintre acestea 75.990 sunt exploatații care utilizează suprafață agricolă.

Suprafața agricolă utilizată ce revine în medie pe o exploatație agricolă este în județul Timiș este de 8,37 ha, iar suprafața agricolă ce revine în medie pe o exploatație agricolă care utilizează suprafață agricolă este de 8,69 ha conform datelor provizorii din Recensământul Agricol 2010. Aceste medii sunt superioare celor regionale de 6,34 ha și respective 6,58 ha și mult superioare celor

³⁰ Planul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, Anexa 10 – Zone cu potențial agricol

³¹ Exploatațiile agricole sunt forme complexe de organizare a proprietății, prin care se pun în valoare pământul, animalele și celelalte mijloace de producție, interconectate într-un sistem unitar, în vederea executării de lucrări, prestării de servicii și obținerii eficiente de produse agricole. - OUG 108 privind exploatațiile agricole

naționale de 3,45 ha suprafață agricolă utilizată în medie pe o exploatație agricolă și 3,57 ha și suprafața agricolă ce revine în medie pe o exploatație agricolă care utilizează suprafață agricolă.

Tabelul nr. 26 – Suprafața agricolă a județului Timiș comparativ cu nivelul național și regional, 2010

Unitati teritoriale	Suprafata agricola (ha)
România	14635520
Regiunea Vest	1872375
Timiș	693417

Sursa – Prelucrări după baza de date a Institutul Național de Statistică

Județul Timiș are nu numai o suprafață agricolă raportată la populație suficient de mare pentru a putea fi valorificată în scopuri lucrative ci și o calitate ridicată terenurilor. Două treimi din localitățile județului sunt caracterizate printr-un potențial agricol ridicat, fie pentru culturile de cereale, fie pentru culturile de plante tehnice și legume, fie au un potențial mare de creștere a animalelor. Dispunerea teritorială a ariilor de potențial evidențiază o zonă cu un complex de funcții situat în partea de nord a județului, în apropiere de municipiul Timișoara. Este vorba despre localitățile Satchinez, Orțișoara, Sânnandrei, Pișchia. Calitatea terenurilor din această zonă se pretează cumulativ culturilor de cereale, de plante tehnice, cultivarea legumelor, plantarea pomilor fructiferi și pentru creșterea animalelor (vezi cartograma – Zonificarea potențialului agricol).

Localitățile Nădrag, Tomești și Pietroasa se încadrează, datorită condițiilor de relief și sol, categoriei de zone montane defavorizate și sunt declarate ca atare în Anexa 4a din Planul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013 (vezi Planșa – Structura activităților economice și Zonificarea teritoriului – Probleme și disfuncționalități).

Structura terenurilor agricole, după cum se poate observa în figura de mai jos, cuprinde o mare suprafață de teren arabil, 76,58% din totalul suprafeței agricole încadrându-se acestui tip de folosință.

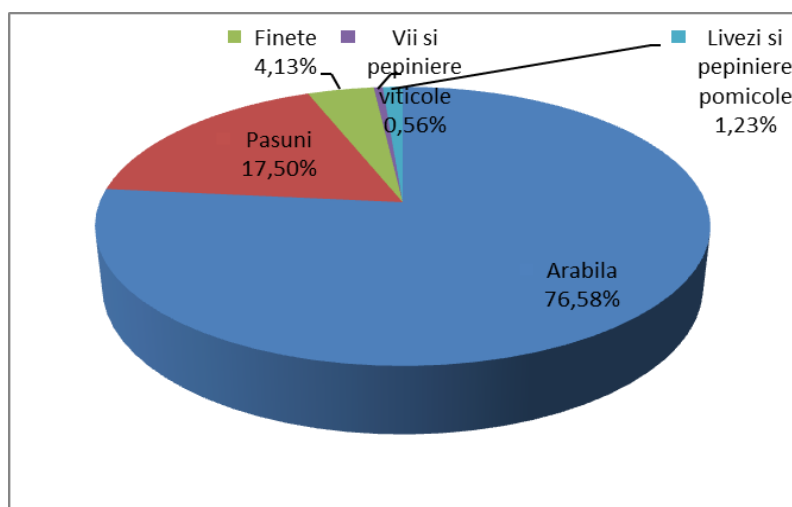
Evoluția suprafeței cultivate în ultimii ani nu a variat într-o formă profundă, înregistrând mici fluctuații și o dinamică a anului 2011 raportat la 2006 ușor negativă, după cum se poate observa în tabelul următor. După forma de proprietate a suprafețelor cultivate, se constată un trend mai accentuat fluctuant și cu o scădere de aproape 20 de procente în aceeași perioadă de raportare pentru suprafețele cultivate în cadrul exploatațiilor agricole individuale³², dar și faptul că acestea reprezintă ca și pondere mai mult de jumătate din suprafețele cultivate.

Suprafața efectiv cultivată din suprafața arabilă are o valoare importantă, ajungând la o pondere de cca. 80% din totalul suprafeței arabile în anul 2011 și reprezintă, la un alt nivel de comparație, mai bine de jumătate (50,22%) din suprafața cultivată totală a Regiunii Vest și 5,23% din cea a României.

³² Exploatația agricolă individual reprezintă unitatea independentă din punct de vedere economic, indiferent de mărimea ei, alcătuită din una sau mai multe persoane având, în general, legături de rudenie, care își desfășoară activitatea împreună, sub o gestiune curentă unică, pentru realizarea unei producții agricole, indiferent de destinația acesteia (pentru consum propriu, sau, în principal, pentru vânzare). – Institutul Național de Statistică

Figura nr. 19 - Structura terenurilor agricole (ha), 2010

Sursa – Prelucrări după baza de date a Institutul Național de Statistică

Tabelul nr. 27 – Evoluția suprafeței cultivate pe forme de proprietate în perioada 2006-2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Dinamica 2011/2006
Total	434918	393323	396822	384000	370833	423274	-2,7
Sector privat	430384	392296	396014	383138	368359	422455	-1,8
din care: exploatații agricole individuale	288991	216625	237075	242166	173153	232226	-19,6

Sursa – Prelucrări după baza de date a Institutul Național de Statistică

Situația trendului negativ mai accentuat al suprafețelor cultivate în cadrul exploatațiilor individuale evidențiază vulnerabilitatea acestor forme de valorificare a potențialului agricol în contextul unei perioade de recesiune economică.

Suprafețele cultivate cu principalele culturi acoperea în anul 2011 cca 80% din suprafața totală cultivată a județului Timiș.

Evoluția principalelor culturi pe forme de proprietate evidențiază modificări de câteva procente de la an la an în perioada 2006-2011. În anul 2011 comparativ cu anul 2006 cea mai importantă scădere în suprafețele cultivate o are cultura de floarea soarelui plantată în cadrul exploatațiilor agricole individuale. Această cultură, după cum se poate observa în graficul de mai jos, înregistrează o scădere de 72,2 procente. De altfel, pentru acest interval de comparație se înregistrează scăderi ale suprafețelor cultivate pentru aproape toate culturile, cu excepția culturii de porumb a cărei suprafață crește cu 22,8 procente per total în anul 2011 comparativ cu 2006, însă scade cu peste 10 procente în cadrul exploatațiilor agricole individuale.

Tabelul nr. 28 – Evoluția suprafeței cultivate cu principalele culturi pe forme de proprietate în perioada 2006-2011

Principalele culturi	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Dinamica 2011/2006
Grâu - total	127395	138727	119720	126871	128003	124640	-2,2
Sector privat	125983	138462	119666	126751	127453	124524	-1,2
din care: Exploatații agricole individuale	61496	52835	55687	62806	43069	54350	-11,6
Porumb boabe	135599	101609	129394	132954	116888	166561	22,8
Sector privat	135209	101393	129236	132789	115400	166356	23,0
din care: Exploatații agricole individuale	114826	72796	97125	99058	53510	102835	-10,4
Floarea soarelui	42346	33539	32832	28645	34582	29697	-29,9
Sector privat	42094	33506	32763	28588	34552	29601	-29,7
din care: Exploatații agricole individuale	28003	21135	16085	15038	13582	7797	-72,2
Cartofi - total	11030	12268	8738	7514	7126	8240	-25,3
Sector privat	11029	12268	8738	7514	7126	8240	-25,3
din care: Exploatații agricole individuale	10932	12043	8540	7457	7107	8209	-24,9
Legume - total	13992	12926	11051	9545	9554	10933	-21,9
Sector privat	13911	12926	11049	9543	9545	10925	-21,5
din care: Exploatații agricole individuale	12379	12586	10950	9527	9390	10718	-13,4

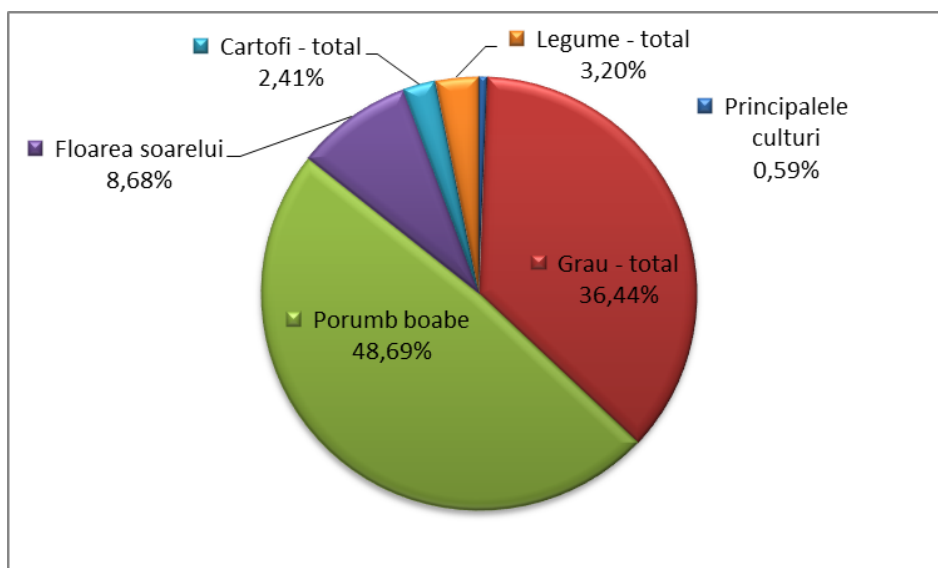
Sursa – Prelucrări după baza de date a Institutul Național de Statistică

Forma de proprietate a suprafețelor cultivate evidențiază pentru ultimii ani o situație nu foarte îmbucurătoare din punct de vedere al valorificării eficiente a culturilor în economie, și anume faptul că aproape jumătate din suprafețele cultivate pentru cereale sunt valorificate în exploatații individuale, iar în ceea ce privește culturile de cartofi și legume acest procent este mult mai mare apropiindu-se de 100%.

Structura suprafețelor cultivate cu principalele culturi în anul 2011 remarcă o preferință pentru cultura porumbului, cultură ce acoperă 48,69% din totalul suprafeței cultivate cu principalele culturi.

Figura nr. 20 - Structura suprafețelor cultivate cu principalele culturi, 2011

Sursa – Prelucrări după baza de date a Institutul Național de Statistică

Distribuția în teritoriu a suprafețelor cultivate cu cereale pentru anul 2011, constată o concentrare a acestor suprafețe în partea de sud și sud-est a județului și mai puțin în zona centrală. Cele mai importante suprafețe cultivate cu cereale se află pe teritoriul localităților Banloc, Voiteg, Racovița, Otelec, Uivar, Cenei, Săclaz, Jimbolia, Lenauheim, Comloșu Mare, Satchinez, Variaș și Saravale. În aceste localități există și o preferință pentru cultivarea cerealelor, ponderea acestora în suprafața arabilă se încadrează unui interval de 55,1 și 99,8% suprafață cultivată cu cereale în total suprafață arabilă. (vezi Cartograma – Distribuția suprafețelor cultivate cu cereale și ponderea lor în suprafața arabilă, 2011).

În ceea ce privește tipul de cereală cultivată în teritoriu, în localitățile ce cultivă suprafețe importante de cereale există două tipuri de culturi cerealiere importante – cultura de porumb și cultura de grâu. În localitățile Banloc, Voiteg, Cenei, Săclaz, Comloșu Mare, Satchinez, Variaș, Saravale se cultivă în principal grâu, iar în celelalte localități menționate se cultivă în principal porumb.

Celelalte localități din județ, având suprafețe mai mici de 5000 ha cultivate cu cereale, se remarcă o preferință pentru cultura porumbului (vezi cartograma – Distribuția teritorială a suprafețelor cultivate cu cereale după tipul de cultură, 2011).

2.4.1.1.2. Producția agricolă vegetală

Evoluția producției agricole la principalele culturi își modifică structura în funcție de suprafețele cultivate dar și după condițiile climatice determinante pentru perioada 2006-2011.

Comparativ cu structurile teritoriale superioare, producția agricolă a județului Timiș reprezintă o parte importantă în producția regională, în special în ceea ce privește cultura de grâu și floarea-soarelui. Cele două culturi au realizat în anul 2011 mai bine de 63 de procente din producția regională, iar producția de grâu a însumat 7 procente din producția acestei culturi la nivel național.

Tabel 29 – Structura producției agricole a județului Timiș în comparație cu structurile teritoriale superioare în anul 2011

Principalele culturi vegetale (tone)	Unitatea teritorială	Anul 2011
Grau	România	7131590
Grau	Regiunea VEST	820590
Grau	Timiș	521072
Porumb boabe	România	11717591
Porumb boabe	Regiunea VEST	1570345
Porumb boabe	Timiș	744638
Floarea soarelui	România	1789326
Floarea soarelui	Regiunea VEST	114047
Floarea soarelui	Timiș	72001
Cartofi	România	4076570
Cartofi	Regiunea VEST	366713
Cartofi	Timiș	126392
Legume	România	4176298
Legume	Regiunea VEST	434772
Legume	Timiș	163428

Sursa – Prelucrări după baza de date a Institutul Național de Statistică

Spre deosebire de trendul descrescător înregistrat de suprafețele cultivate cu principalele culturi în anul 2011 comparativ cu anul 2006, în cazul producțiilor obținute situația este mai favorabilă. Astfel, în condițiile în care suprafețele cultivate cu grâu și floarea soarelui scad, producțiile acestor două culturi cresc pe seama unor randamente la hectar superioare.

Tabelul nr. 30 – Evoluția producției agricole vegetale la principalele culturi, după forma de proprietate în perioada 2006-2011

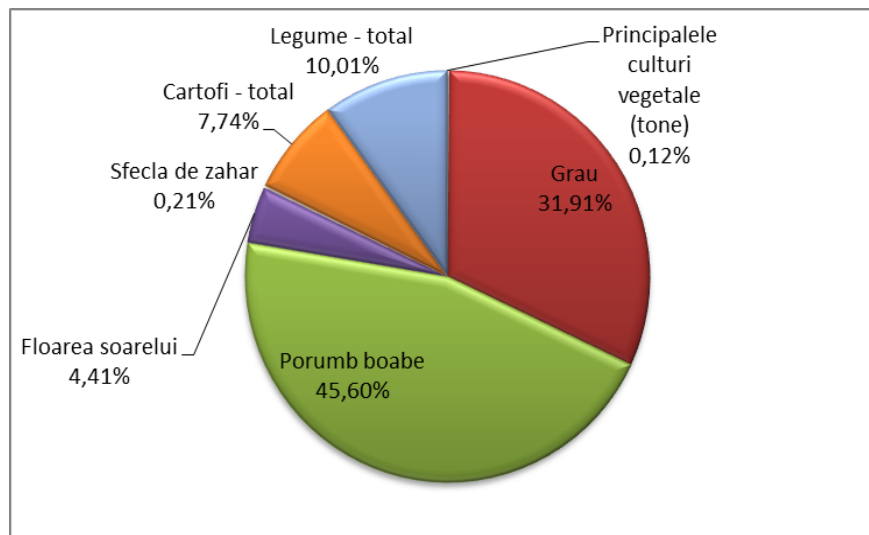
Principalele culturi vegetale (tone)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Dinamica 2011/2006
Grâu	392641	405200	424849	382332	373583	521072	32,7
Sector privat	388829	405095	424873	382166	372381	520956	34,0
din care: Exploatații agricole individuale	201581	128144	197155	173152	133636	238041	18,1
Porumb boabe	615394	297280	459222	438132	521823	744638	21,0
Sector privat	614268	296541	458733	437596	518666	744293	21,2
din care: Exploatații agricole individuale	518385	179598	318913	287540	197816	415493	-19,8
Floarea soarelui	60305	38059	62438	56862	54625	72001	19,4
Sector privat	59950	38012	62269	56761	54591	71920	20,0
din care: Exploatații agricole individuale	40020	25378	30241	29259	22579	20230	-49,5
Cartofi - total	151391	180903	114667	110072	115402	126392	-16,5
Sector privat	151386	180903	114667	110072	115402	126392	-16,5
din care: Exploatații agricole individuale	150140	177387	110990	108788	114982	126032	-16,1
Legume - total	175607	174757	147883	113164	115714	163428	-6,9
Sector privat	174388	174757	147869	113113	115647	163342	-6,3
din care: Exploatații agricole individuale	151153	167408	145754	112990	113474	159555	5,6

Sursa – Prelucrări după baza de date a Institutul Național de Statistică

Structura producției vegetale în anul 2011 evidențiază o dominanță a producției de porumb, această cereală cumulând singură 45,60% din producția totală a principalelor culturi din Județul Timiș, după cum se poate observa și în figura de mai jos.

Figura nr. 21 - Structura producției vegetale la principalele culturi, 2011

Sursa – Prelucrări după baza de date a Institutul Național de Statistică

Distribuția în profil teritorial a producției de cereale remarcă o preferință pentru cultura porumbului în cea mai mare parte a teritoriului județului. Cultura porumbului apare ca dominantă în partea de est a județului către zona de deal și munte, unde acest tip de cultură este ceva mai favorizat decât altele pentru cultură.

În anul 2011 producții mari la cultura de porumb se înregistrează în ordine descendentă în localitățile Jimbolia, Lenauheim, Cărpiniș, Orțișoara, Comlosu mare, Gătaia, Uivar, Variaș, Checea, Dudeștii Vechi, Jamu Mare, Șandra, Sacoșu Turcesc, Teremia Mare, Banloc, Săcălaz, Recăș. Producția obținută în anul 2011 se încadrează unui interval de 10000-35000 tone porumb (vezi cartograma – Distribuția teritorială a cerealelor după tipul de cultură, 2011).

Producția obținută la hectar pentru principalele culturi fluctuează în perioada 2006-2011 în funcție de condițiile climatice favorabile sau mai puțin favorabile culturii cerealelor din anii respectivi.

Pentru anul 2011 județul Timiș realizează culturi medii la ha superioare mediei naționale, însă inferioare producțiilor obținute în Uniunea Europeană, așa după cum reiese din Comunicatul de presă al Institutului Național de Statistică din martie 2012. Din Comunicat reiese că producția medie la ha pentru cultura de grâu este pentru România de 3685 kg la ha, iar pentru UE de 5517 kg la ha, pentru producția de porumb România a obținut o producție de 4464 kg la ha, iar UE 6902 kg la ha, pentru floarea soarelui România a obținut 1886 kg la ha iar UE 1992 kg la ha și pentru producția de cartofi România a obținut o producție de 16.935 kg la ha, iar UE aproape dublu 30.331 kg la ha.

Tabelul nr. 31 – Evoluția producției medii la hectar, la principalele culturi, după forma de proprietate în perioada 2006-2011

Principalele culturi (kg/ha)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Dinamica 2011/2006
Grâu	3082	2921	3549	3014	2919	4181	35,7
Sector privat	3079	2920	3548	3012	2921	4181	35,8
din care: Exploatații agricole individuale	3264	2416	3538	2752	3100	4379	34,2
Porumb boabe	4538	2926	3549	3295	4464	4471	-1,5
Sector privat	4543	2925	3550	3295	4495	4474	-1,5
din care: Exploatații agricole individuale	4515	2467	3284	2903	3697	4040	-10,5
Floarea soarelui	1424	1135	1902	1985	1580	2425	70,3
Sector privat	1424	1134	1901	1985	1580	2430	70,6
din care: Exploatații agricole individuale	1429	1201	1880	1946	1662	2595	81,6
Cartofi - total	13616	14147	12278	13664	15317	14576	7,1
Sector privat	13617	14147	12278	13664	15317	14576	7,0
din care: Exploatații agricole individuale	13624	14119	12132	13596	15299	14587	7,1

Sursa - Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

Anexa 10 a Planului Național de Dezvoltare Rurală prezintă la nivel de România producțiile orientative pentru culturile de grâu și porumb în funcție de potențialul scăzut, mediu sau ridicat pentru aceste culturi. În tabelul de mai sus pot fi vizualizate aceste producții.

Tabelul nr. 292 – Producțiile medii orientative la cultura de grâu și porumb

Producție kg la ha									
Cultura	Câmpie			Deal			Munte		
	Scăzut	Mediu	Ridicat	Scăzut	Mediu	Ridicat	Scăzut	Mediu	Ridicat
Grâu irigat	4000	5000	6000						
Grâu neirigat	2800	3500	4200	2400	3000	3600	2000	2500	3000
Porumb boabe irigat	4800	6000	7200						
Porumb boabe neirigat	3200	4000	4800	2800	3500	4200			

Sursa – PNDR, Anexa 10

Coroborând producțiile medii obținute pentru cele două culturi în județul Timiș cu datele orientative privind potențialul existent și datele privind suprafețele irigate (9739 ha net³³ în cadrul a trei amenajări – Beregsau, Sag-Topolovat și Periam) se poate afirma faptul că producțiile medii pt. cultura de grâu și porumb obținute în județ se încadrează și chiar depășesc valorile orientative.

Este important de subliniat potențialul județului pentru cultura de rapiță, dintre cele 99 de U.A.T.-uri ale județului 57 prezintă un potențial ridicat pentru acest tip de cultură și anume Banloc, Barna, Beba Veche, Becicherecu Mic, Belinț, Bethausen, Biled, Brestovăț, Buziaș, Cărpiniș, Chevereșu Mare, Ciacova, Comloșu Mare, Coșteiu, Criciova, Darova, Denta, Deta, Dumbrava, Dumbrăvița, Foeni, Gătaia,

³³ Anexa 1 – Inventarul suprafețelor amenajate cu lucrări de îmbunătățiri funciare – ANIF – Filiala de îmbunătățiri funciare Timiș

Gavojdia, Ghiroda, Giarmata, Giroc, Giulvăz, Jebel, Jimbolia, Lenauheim, Liebling, Lovrin, Lugoj, Mănăștiur, Mașloc, Moravița, Nițchidorf, Orțișoara, Peciu Nou, Periam, Pișchia, Racovița, Recăș, Remetea Mare, Sacoșu Turcesc, Șag, Sănandrei, Sănnicolau Mare, Sânpetru Mare, Satchinez, Teremia Mare, Timișoara, Topolovățu Mare, Tormac, Traian Vuia, Variaș, Voiteg.

Potențialul pentru cultura de rapiță cuprinde cea mai mare suprafață la nivel de județ comparativ cu potențialul pentru celelalte culturi vegetale și devine important în condițiile creșterii cererii pentru biocombustibil. În perspectiva anului 2020, Strategia de la Lisabona și-a propus ca 20% din consumul de energie al statelor comunitare să fie asigurat din surse regenerabile³⁴.

De altfel, după cum se poate observa în tabelul următor, există, în ultimii ani, un interes crescând și în județul Timiș pentru acest tip de cultură. În anul 2011 comparativ cu anul 2006 suprafața cultivată cu rapiță crește de 24 de ori, iar producția de 38 de ori.

Tabelul nr. 30 – Evoluția suprafeței, producției și producției medii la ha cultivată cu rapiță în perioada 2006-2011

Cultura de rapiță	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Dinamica 2011/2006
Suprafața cultivată (ha)	639	4867	6265	8577	11143	16027	2408,1
Producție (tone)	1038	7304	11263	15218	14315	40664	3817,5
Producția medie la ha	1,6	1,5	1,8	1,8	1,3	2,5	56,2

Sursa - Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

Din totalul suprafețelor cultivate cu rapiță doar 10 procente sunt valorificate în cadrul exploatațiilor individuale.

Suprafața de vii și pepiniere viticole reprezintă numai 1,56% din suprafața arabilă a județului Timiș, iar 76,9% din ele sunt valorificate în cadrul exploatațiilor agricole individuale.

Evoluția suprafețelor cultivate cu vii se modifică de la an la an în perioada 2006-2011 și prezintă o evoluție fluctuantă marcată de o perioadă de vârf în anii 2008- 2009.

Tabelul nr. 31 – Evoluția suprafeței cultivate cu vii pe rod după forma de proprietate în perioada 2006 - 2011

Categorii de vii	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Dinamica 2011/2006
Total- vii pe rod (ha)	2528	2181	2761	3368	2574	2013	-20,4
Sector privat	2528	2181	2761	3368	2574	2013	-20,4
din care: Exploatații agricole individuale	1941	1310	2174	2139	1413	1548	-20,2

Sursa - Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

Modificările în suprafețele cultivate s-au reflectat și în producția obținută, cu toate acestea se constată în corelație cu producția medie de struguri la ha o creștere a randamentului producției de struguri în ultimii ani.

³⁴ <http://www.biocombustibil-tm.ro/prezentare.html>

Tabelul nr. 32 – Evoluția producției totale de struguri pe forme de proprietate în perioada 1990, 2006 - 2011

Categorii de vii	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Dinamica 2011/2006
Total- vii pe rod (tone)	9483	16424	13487	20225	13654	11093	17,0
Sector privat	9483	16424	13487	20225	13654	11093	17,0
din care: Exploatații agricole individuale	5423	9053	9386	11761	6392	7732	42,6

Sursa - Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

Tabelul nr. 33 – Evoluția producției medii de struguri la hectar, pe forme de proprietate în perioada 2006 -2011

Categorii de vii	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Dinamica 2011/2006
Total- vii pe rod (kg/ha)	3747	7530	4885	6005	5305	5511	47,1
Sector privat	3747	7530	4885	6005	5305	5511	47,1
din care: Exploatații agricole individuale	2789	6911	4317	5498	4524	4995	79,1

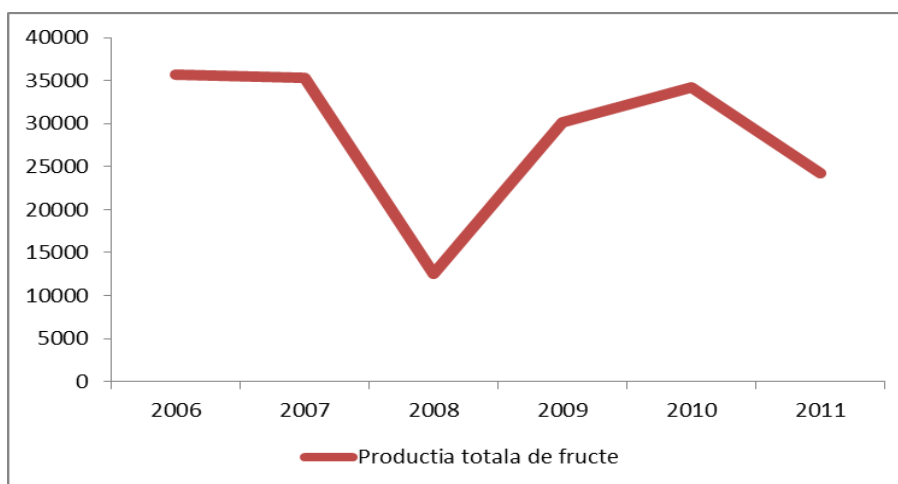
Sursa - Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

Județul Timiș are acoperită cu livezi și pepiniere 1,23% din suprafața agricolă.

Cele mai mari suprafețe acoperite de livezi se află în localitățile Victor Vlad Delamarina, Periam, Pișchia, Bara, Jamu Mare, iar zonele de potențial se încadrează zonei de nord a județului și cuprinde localitățile Satchinez, Orțișoara, Sânandrei, Pișchia, Fibiș, Mașloc și Bogda. Potențial pomicol au și localitățile din partea de est a județului – Nădrag și Ohaba Lungă.

În perioada recentă evoluția producției de fructe variază de la 35.375 tone în anul 2006 la 24.212 tone în anul 2011.

Figura nr. 22 - Evoluția producției de fructe în perioada 2006-2011

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

2.4.1.1.3. Efectivele de animale

O mare parte a teritoriului județului Timiș prezintă un potențial ridicat pentru creșterea animalelor (vezi cartograma – Zonarea potențialului agricol). Conform datelor din Recensământul

General Agricol 2010, Date provizorii Timișul se situează pe primul loc la efectivele de ovine cu un număr de 579.969 capete și la efectivele de porcine cu un număr de 637490 capete.

După cum se poate observa în tabelul de mai jos, evoluția efectivelor de animale este diferită pe categorii de animale, astfel, efectivele de bovine, cabaline și păsări scad constant în perioada 2006-2011, ajungând ca în anul 2011 comparativ cu anul 2006 să se reducă în proporție de 41,6%, 57,6% și, respectiv, 24,1%. Pe de altă parte porcinele înregistrează o ușoară creștere de 9,3% în valoare totală, iar pe de altă parte scad mai bine de jumătate în cadrul exploatațiilor agricole individuale.

Se constată o reorientare a producătorilor însă către caprine, această categorie de animale practic își dublează și chiar mai mult efectivele în perioada recentă. Teritorial, caprinele sunt localizate într-un număr mai mare în localitatea Jamu Mare și Traian Vuia și înregistrează și o dinamică mare de 91,2 și, respectiv, 123,1 procente (vezi cartograma – Distribuția și dinamica teritorială a efectivelor de caprine, 2009).

Tabelul nr. 34 – Efectivele de animale, pe categorii de animale, forme de proprietate în perioada 2006-2011

Categorii de animale	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Dinamica 2011/2006
Bovine	61899	61642	52059	48033	37974	36156	-41,6
Sector privat	61877	60995	51717	47722	37641	35836	-42,1
din care: Exploatații agricole individuale	54089	51900	47553	42882	29166	27783	-48,6
Porcine	529409	579010	562318	588533	550038	578834	9,3
Sector privat	529376	578520	561894	588471	549988	578774	9,3
din care: Exploatații agricole individuale	156793	151737	156991	111677	87193	66893	-57,3
Ovine	443626	522289	510300	527894	549799	540957	21,9
Sector privat	443457	521739	508867	526836	548574	539902	21,7
din care: Exploatații agricole individuale	416708	445030	492918	515319	531336	523442	25,6
Caprine	6749	18308	16904	16275	15630	14929	121,2
Sector privat	6749	18308	16904	16275	15630	14929	121,2
din care: Exploatații agricole individuale	6670	17660	16488	15612	14346	14385	115,7
Cabaline	16343	15645	12072	8698	6585	6935	-57,6
Sector privat	15710	15619	11455	8175	6074	6436	-59,0
din care: Exploatații agricole individuale	15658	15602	11426	8152	5945	6422	-59,0
Păsări	2063967	1987363	1889948	2012060	1528190	1566214	-24,1
Sector privat	2063967	1987363	1889948	2012060	1527915	1565580	-24,1
din care: Exploatații agricole individuale	1963530	1840990	1773302	1891013	1382465	1469791	-25,1

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

Distribuția teritorială a efectivelor de ovine evidențiază un număr de peste 10000 capete în localitățile Jamu Mare, Banloc, Topolovău Mare, Știuca, Giulvăz, Săcălaz, Brestovăț, Peciu Nou, Nițchidorf, Bara, Sacoșu Turcesc, Racovița (vezi cartograma – Distribuția și dinamica teritorială a efectivelor de ovine, 2009).

Efectivele de bovine se întâlnesc în valori mai mari de peste 900 capete în localitățile Giera, Banloc, orașul Făget, Traian Vuia, Peciu Nou, Fibiș, Mașloc, Bethausen, Racovița, Sacoșu Turcesc, Dumbrava, Săcălaz, Dudeștii Vechi, Giulvăz, Știuca. Aceste localități sunt localizate din partea de centru, sud-vest, dar și în zona estică, iar o parte dintre ele e află în zona de potențial pentru creșterea animalelor (vezi cartograma – Distribuția și dinamica teritorială a efectivelor de bovine, 2009).

Efectivele de porcine sunt distribuite pe întreg teritoriul județului, dar o zonă concentrată geografic pentru aceste animale se situează în partea de nord-vest a județului și cuprinde localitățile Comloșu Mare, Teremia Mare, Șandra, Sânpetru Mare, Saravale, Sânicolau Mare, Cenad. Efective numeroase de porcine au și localitățile Peciu Nou, Banloc, Jamu Mare, Racovița, Belinț și orașul Făget.

Aceste localități dețin peste 1000 capete de porcine (vezi cartograma – Distribuția și dinamica teritorială a efectivelor de porcine, 2009).

Cabalinele sunt concentrate mai mult în partea de est a județului. Ele sunt localizate într-un interval de 300 până la 500 exemplare în localitățile Racovița, Traian Vuia și Dumbrava (vezi cartograma – Distribuția și dinamica teritorială a efectivelor de cabaline, 2009).

Activitatea de creștere a păsărilor este concentrată în municipiului Lugoj și jurul său, în localitățile Balint, Belinț, Traian Vuia, Dumbrava. Aici efectivele de păsări se încadrează unui interval de 20000 și însumează până la 420000 exemplare în localitatea Dumbrava (vezi cartograma – Distribuția și dinamica teritorială a efectivelor de păsări, 2009).

2.4.1.1.4. Producția agricolă animală

Producția agricolă animală este susținută în primul rând de prezența unui număr mare de animale din categoria ovine și porcine, județul Timiș situându-se, așa după cum am precizat anterior, pe primul loc la nivel național în ceea ce privește efectivele acestor două categorii de animale. În aceste condiții, greutatea în viu a animalelor destinate sacrificării reprezintă 54% din totalul celei de la nivel regional și 7,5% din cea de la nivel național, iar producția de lână are și ea o pondere importantă de 38,5 procente în producția regională și 5% în producția națională (vezi tabelul următor).

Tabel 38 - Producția agricolă animală pe categorii de animale la nivel de țară, regiune și în județul Timiș în anul 2011

Categorii de produse agricole animale	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Unitati de masura	Ani
			Anul 2011
Greutatea în viu a animalelor destinate sacrificării pentru consum-total	Romania	Tone greutate vie	1357053
Greutatea în viu a animalelor destinate sacrificării pentru consum-total	Regiunea VEST	Tone greutate vie	188620
Greutatea în viu a animalelor destinate sacrificării pentru consum-total	Timis	Tone greutate vie	102066
Productia de lapte (inclusiv consumul viteilor) -total (fizic)	Romania	Mii hectolitri	50074
Productia de lapte (inclusiv consumul viteilor) -total (fizic)	Regiunea VEST	Mii hectolitri	4194
Productia de lapte (inclusiv consumul viteilor) -total (fizic)	Timis	Mii hectolitri	1065
Productia de lina	Romania	Tone	19026

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Productia de lina	Regiunea VEST	Tone	2468
Productia de lina	Timis	Tone	950
Productia de oua	Romania	Milioane bucati	6327
Productia de oua	Regiunea VEST	Milioane bucati	505
Productia de oua	Timis	Milioane bucati	169

Sursa – Prelucrări după baza de date a Institutul Național de Statistică

Producția agricolă animală înregistrează în perioada 2006-2011 o creștere de ansamblu constantă, greutatea în viu a animalelor având în anul 2011 cca. 60 de procente mai mult decât cea din 2006. Este de remarcat în acest trend, scăderea greutății în viu a animalelor sacrificate în cadrul exploatațiilor agricole individuale.

În ceea ce privește evoluția producției animale pe categorii de animale, după cum se poate observa în tabelul de mai jos, se constată o dinamică negativă în ceea ce privește bovinele sacrificate și scade totodată cantitatea de porcine sacrificate în cadrul exploatațiilor agricole individuale.

Tabelul nr. 35 – Evoluția producția agricole animală pe forme de proprietate în perioada 2006 - 2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Dinamica 2011/2006
Greutatea în viu a animalelor destinate sacrificării pentru consum-total (tone greutate vie)	63904	87850	73912	91035	89653	102066	59,7
Sector privat	63900	87814	73712	90940	89609	102028	59,7
din care: Exploatații agricole individuale	30243	27619	18688	12158	13193	13894	-54,1
Greutatea în viu a animalelor destinate sacrificării pentru consum-bovine	8007	5073	4228	1711	1861	2901	-63,8
Sector privat	8007	5061	4147	1679	1837	2876	-64,1
din care: Exploatații agricole individuale	3865	2600	3587	917	1225	1290	-66,6
Greutatea în viu a animalelor destinate sacrificării pentru consum-porcine	43089	71046	60167	80064	78812	88231	104,8
Sector privat	43088	71027	60061	80025	78809	88229	104,8
din care: Exploatații agricole individuale	14934	15954	8376	3566	4386	3718	-75,1
Greutatea în viu a animalelor destinate sacrificării pentru consum-ovine și caprine	6601	6963	6297	5201	6770	7405	12,2
Sector privat	6598	6958	6286	5179	6756	7397	12,1
din care: Exploatații agricole individuale	5586	4750	3977	4059	5699	5723	2,5
Greutatea în viu a animalelor destinate sacrificării pentru consum-păsări	6199	4749	3195	4042	2199	3521	-43,2
Sector privat	6199	4749	3195	4042	2197	3518	-43,2
din care: Exploatații agricole individuale	5850	4296	2725	3601	1873	3155	-46,1

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

Parcul de tractoare și mașini agricole de care dispun lucrătorii din agricultură, fie ei persoane fizice sau juridice, în anul 2010 se cifra la 10453 bucăți și însumează 37,5 procente din parcul de tractoare și mașini agricole al Regiunii Vest și aproape 6% din cel al României.

Tabelul nr. 36 – Situația parcului de tractoare și mașini agricole principale din agricultura (la sfârșitul anului) a județului Timiș comparativ cu nivelul național și județean

Unitatea teritorială	Tractoare agricole fizice 2010
România	180433
Regiunea VEST	27891
Județul Timiș	10453

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

Evoluția parcului de tractoare și mașini agricole nu parcurge modificări extreme în perioada 2006-2011. fiind de remarcat totuși creșterea ca număr a mașinilor de stropit și prăfuit cu tracțiune mecanică și a combinelor autopropulsate pentru recoltat furaje, precum și scăderea cu cca. 20 procente a vindroverelor pentru furaje.

Tabelul nr. 41 – Evoluția parcului de tractoare și mașini agricole în perioada 2006-2011

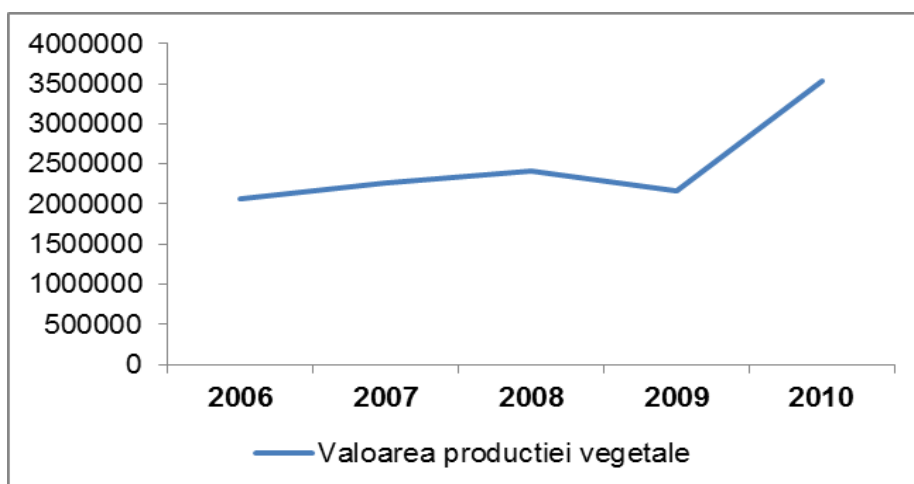
Categorii de tractoare și mașini agricole	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Dinamica 2011/1990
Tractoare agricole fizice	10422	10426	10445	10457	10453	10453	0,3
Pluguri pentru tractor	8466	8457	8425	8422	8431	8431	-0,4
Cultivatoare mecanice	2674	2644	2529	2529	2511	2511	-6,1
Semănători mecanice	5507	5480	5430	5433	5448	5448	-1,1
Mașini de stropit și prăfuit cu tracțiune mecanică	49	49	57	58	62	62	26,5
Combine autopropulsate pentru recoltat cereale	1391	1404	1406	1387	1396	1396	0,4
Combine autopropulsate pentru recoltat furaje	14	16	16	16	17	17	21,4
Combine și mașini pentru recoltat cartofi	29	30	30	30	28	28	-3,4
Prese pentru balotat paie și âan	532	540	540	540	542	542	1,9
Vindrovere pentru furaje	14	10	10	10	11	11	-21,4

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

În ceea ce privește valoarea producției agricole, la nivelul anului 2010 județul Timiș obținea 3532090 mii lei din agricultură, reprezentând 44,8% din valoarea producției agricole regionale și 5,4% din cea națională.

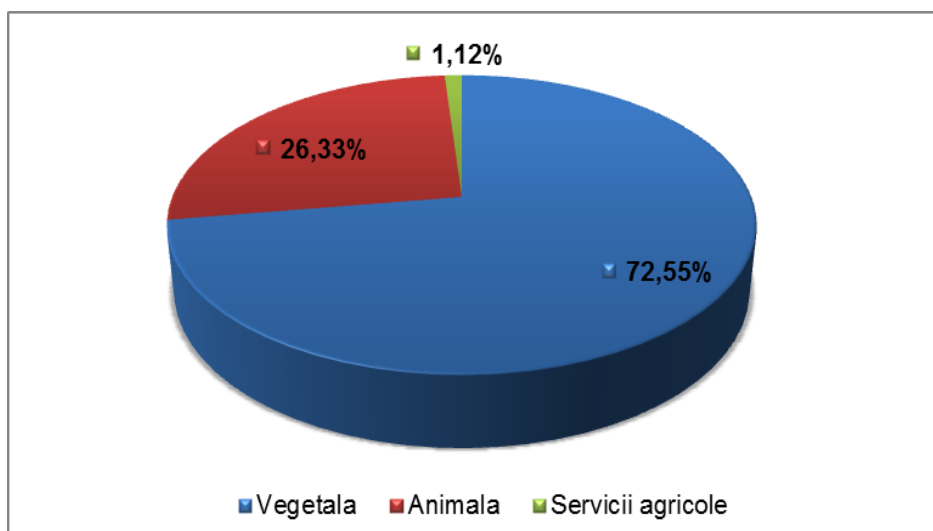
Figura nr. 23 - Evoluția valorii producției agricole în perioada 2006-2010

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

Trendul evoluției valorii producției agricole în perioada 2006-2010 este pozitiv per ansamblu, cu excepția intervalului 2008-2009 și înregistrează o creștere de 71,4 procente în anul 2010 comparativ cu anul 2006.

Figura nr. 24 - Structura valorii producției agricole pe sectoare (mii ron), 2010

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

Structura pe sectoare a valorii producției agricole este dominată de veniturile generate de producția vegetală, care, așa după cum se poate observa în figura de mai jos, are o pondere de 72,55% în totalul valorii producției agricole.

2.4.1.1.5. Structura și dinamica mediului de afaceri din activitățile agricole

Unitățile agricole având ca domeniu de activitate agricultura erau în 2011 în număr de 1004 ceea ce reprezintă o pondere de 3,7% din totalul firmelor din județul Timiș.

Domeniul agricol asigură locuri de muncă salariată pentru un număr de 3775 persoane. În ansamblul domeniilor economiei județului Timiș acest număr de salariați se încadrează unei ponderi de 2,3 procente.

Dinamica salariaților din agricultură are în perioada 2006-2011, un trend negativ, numărul locurilor de muncă salariată din agricultură scade cu aproape 10 procente în anul 2011 raportat la anul 2006.

Distribuția teritorială a salariaților din agricultură evidențiază o concentrare a salariaților în municipiul Timișoara, acesta având cel mai important număr de salariați (810), însă acesta este o situație semnificativă în cazul tuturor activităților economice având în vedere modul în care reședința de județ polarizează majoritatea salariaților și a rezultatelor din economia județeană. Localități cu peste 100 de salariați ocupați în activități agricole sunt Sănnicolau Mare, Recaș, Peciu Nou, Variaș, Săcălaz și Voiteg.

Raportând populația salariată în agricultură la populația totală a localităților respective, determinăm acele zone în care veniturile din activitățile agricole salariate reprezintă un factor ce produce efecte asupra comunității în mod direct. Localitățile ce se încadrează unui interval de 2 până la 5 procente salariați în agricultură ca pondere în populația totală sunt în ordine descendentă Voiteg, Giera, Birda, Becicherecu Mic, Bara, Peciu Nou, Beba Veche, Victor Vlad Delamarina, Periam, Livezile, Sănnicolau Mare și Variaș.

Marea majoritate a localităților rurale se încadrează unui interval de până la 25 de salariați (vezi cartograma – Distribuția și dinamica salariaților din activitățile agricole).

Dinamica cea mai importantă a numărului de salariați în anul 2011 comparativ cu 2006, încadrată unui interval de 200 până la 3000 creștere relativă, se constată în cazul localităților Mașloc, Moravița, Pădureni, Topolovău Mare, Checea, Liebling, Ghilad, Giera, Voiteg, orașul Deta, Victor Vlad Delamarina, orașul Ciacova, Birda, Boldur.

Scăderi ale numărului de salariați în proporție de peste 50% au loc în localitățile Dudeștii Vechi, Bucovăț, Jimbolia, Giroc, Pișchia, Jebel, Teremia Mare și Bogda.

Din păcate în unele localități deși în anul 2006 apar că au salariați în agricultură, în anul 2011 aceștia nu mai sunt raportați. Este cazul salariaților din localitățile Bârna, Darova, Secaș și Știuca (vezi cartograma – Distribuția și dinamica salariaților din agricultură, 2011).

Rezultatele obținute din agricultură, exprimate prin indicatorul cifra de afaceri, se ridică în anul 2011 la valoarea de 1190019887 ron și reprezintă 6 procente din totalul rezultatelor economice obținute la nivel de județ. Comparativ cu anul 2006, ramura agriculturii înregistrează o creștere cu 204,7%.

Dinamica pozitivă a rezultatelor obținute în agricultură, și mai ales creșterea destul de importantă pe care o are ramura, reprezintă o situație favorabilă în condițiile în care numărul de salariați scade. Fenomenul evidențiază o creștere a randamentului utilizării forței de muncă și implicit a productivității acesteia.

Distribuția teritorială a cifrei de afaceri din agricultură evidențiază rezultate importante, cu valori de peste 20000000 ron anual (excepție municipiul Timișoara) în cazul localităților Săcălaz, Peciu Nou, Sănnicolau Mare, Gătaia, Victor Vlad Delamarina, Jimbolia, Giera, Lugoj, Giulvăz, Buziaș, Birda, Voiteg, Variaș și Comloșu Mare.

Cea mai importantă dinamică în ordine descendentă o au activitățile agricole în cazul localităților Șandra, Cenad, Giera, Jamu Mare, Lovrin, Ghilad, Mașloc, Deta, Victor Vlad Delamarina, Boldur, Belinț și Foeni.

Într-un top al celor mai puternice unități economice din activitățile agricole (conform datelor privind cifra de afaceri) se înscriu în anul 2011 firmele din tabelul de mai sus.

Tabelul nr. 37 – Unitățile economice situate în topul domeniului agricultură, 2011

MERPANO SRL	Săcălaz
CARGO PRO CEREAL TRADING S.R.L.	Municipiul Timișoara
AGRO VI-PD ITALIA S.R.L.	Peciu Nou
CEREALCOM TIMIS SA	Municipiul Timișoara
CROSSWIND S.R.L.	Victor Vlad Delamarina
INEU SRL	Municipiul Timișoara
MAGUS S.R.L.	Municipiul Timișoara
PROD MAGI IMPEX S.R.L.	Municipiul Lugoj
BARDEAU HOLDING ROMANIA S.R.L.	Municipiul Timișoara
MAXAGRO S.R.L.	Oraș Gătaia

Sursa – Prelucrări după baza de date furnizat de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

Localitatea Săcălaz se remarcă în dinamica rezultatelor economice obținute din agricultură printr-o creștere de 120 de ori a cifrei de afaceri în anul 2011 comparativ cu anul 2006.

O dinamică negativă în activitățile agricole o au localitățile Pișchia, Giroc și Știuca. Aceste localități înregistrează pierderi de peste 50% în rezultatele agriculturii (vezi cartograma – Distribuția și dinamica cifrei de afaceri din agricultură, 2011).

Grupurile de producători

Grupurile de producători sunt organizații economice (persoane juridice cu scop lucrativ și gestiune economică) care se conduc pe baza statutului propriu. Se constituie și funcționează la inițiativa liberă a producătorilor, bazată pe unitatea de interes și acțiune a grupului. Ele pot comercializa următoarele categorii de produse: cereale, plante tehnice, hamei, tutun, produse horticoale, struguri de vin, plante medicinale și aromatice, flori și plante ornamentale, lapte, carne (bovine, ovine și/sau caprine, porc, pasăre), miere de albine și produse apicole, lână, păr, piei, blănuri și alte subproduse animaliere, produse silvice (lemnoase, nelemnoase), produse pescărești.

Calitatea de membru al unui grup de producători poate fi dobândită de orice producător agricol, silvic, piscicol, care este deținătorul legal al bazei de producție și își declară în scris intenția de a comercializa producția proprie, ca grup de producători, în conformitate cu prevederile statutului acestuia.

Obiectul de activitate al grupului de producători constă în:

- ✓ stabilirea unei strategii de piață, în scopul echilibrării raportului cerere-oferta, al eliminării marilor variații de preț al produselor de piață, precum și al garantării unor venituri certe și echitabile producătorilor;
- ✓ adaptarea în comun a structurii producției la cerințele pieței;
- ✓ stabilirea unor reguli unitare de producție, obligatorii pentru toți membrii producători ai grupului, prin care să se asigure un nivel de calitate a produselor, potrivit cerințelor pieței, precum și protecția și conservarea calității mediului;
- ✓ elaborarea și aplicarea unitară a unor reguli comerciale specifice fiecărei categorii de produs sau grupe de produse;

- ✓ comercializarea producției membrilor grupului de producători.³⁵

Asocierea în grupuri de producători acordă acestora avantaj în negocierea preturilor produselor, diminuarea costurilor de transport și obținerea profitului, trecând peste etapa de intermediari.

Interesul agricultorilor timișeni pentru a-și putea comercializa mai avantajos produsele și faptul că au conștientizat că asocierea le întărește puterea economică și-i face mai puțin vulnerabili, a condus la formarea a șapte grupuri de producători, așa cum după cum arată sursele Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru anul 2012.

Tabelul următor prezintă grupurile de producători din județul Timiș denumite după grupul de recunoaștere și identificate după grupa de produse pentru care a obținut licența și U.A.T.-ul unde sunt înregistrate.

Tabelul nr. 38 – Lista grupurilor de producători recunoscute de pe teritoriul județului Timiș

NR. CRT.	GRUPUL DE RECUNOAȘTERE	GRUPA DE PRODUSE PENTRU CARE A OBȚINUT RECUNOAȘTEREA	UAT
1	S.C. SINFRUTTA S.R.L.	Fructe și legume (ceapă, pepeni, mere, caise)	Sânnicolau Mare
2	TIMLACTAGRO COOPERATIVA AGRICOLĂ	Lapte și produse lactate	Orțișoara
3	S.A.COMLOSANA	Cereale și plante oleaginoase	Comloșu Mare
4	Societatea comercială „EXIGENT TM SRL”	Cereale și plante oleaginoase	Gătaia
5	S.C.KRONSTAD FRUCTE S.R.L.	Fructe și legume (exceptând cartofii)	Periam
6	S.C. GRUP DE PRODUCĂTORI DE CEREALE BODO S.R.L.	Cereale	Balinț
7	S.C. WEST PROD CEREAL S.R.L.	Cereale și plante oleaginoase	Jimbolia

Sursa: Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, 04.04.2012

Grupurile de producători sunt localizate în zone cu potențial agricol ridicat și sunt orientate în principal către producția de cereale și plante oleaginoase.

Constituirea grupurilor de producători este important nu numai pentru întărirea puterii lor economice sau a poziției pe piață ci și prin prisma accesului finanțări oferite de Uniunea Europeană și Guvernul României. O astfel de finanțare este accesibilă prin PNDR 2007-2013 în cadrul măsurii 142 “Sprijinirea grupurilor de producători” din Axa I privind „Creșterea competitivității sectorului agricol și forestier” și are ca obiectiv general creșterea competitivității sectoarelor primare agricol și silvic, prin dezvoltarea echilibrată a relațiilor dintre producători și sectoarele de procesare și comercializare, precum și adaptarea producției din punct de vedere calitativ și cantitativ la cerințele consumatorilor.

Obiectivul specific al măsurii este încurajarea înființării grupurilor de producători din sectorul agricol și silvic în vederea obținerii de produse de calitate care îndeplinesc standardele comunitare, prin aplicarea unor tehnologii de producție unitară și sprijinirea accesului la piață a propriilor membri.

Finanțarea obținută în cadrul acestei măsuri este acoperită în proporție de 20% din

³⁵ Legea nr.338 din 29 noiembrie 2005 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice

contribuția Guvernului României și 80% de Uniunea Europeană³⁶.

2.4.1.1.6. Agricultură ecologică

Conform definiției, dată de Organizația pentru Alimente și Agricultură FAO (Food and Agriculture organization), și Organizația Mondială a Sănătății OMS în "Codul Alimentarius", agricultura ecologică reprezintă un "sistem integral de gestionare a procesului de producție, care contribuie la sprijinirea și consolidarea rezistenței agroecosistemului, incluzând biodiversitatea, ciclurile biologice și activitatea biologică a solului. „Agricultură ecologică”, termen protejat și atribuit de U.E României pentru definirea acestui sistem de agricultură este similar cu termenii „agricultură organică” sau „agricultură biologică” utilizați în alte state membre.

Rolul sistemului de agricultură ecologică este de a produce hrană mai curată, mai potrivită metabolismului uman, în deplină corelație cu conservarea și dezvoltarea mediului. Unul dintre principalele scopuri ale agriculturii ecologice este producerea de produse agricole și alimentare proaspete și autentice, prin procese create să respecte natura și sistemele acestea.

Agricultura ecologică se deosebește, astfel, fundamental de agricultura convențională. Procesul și procedurile de obținere a produselor ecologice sunt reglementate de reguli și principii de producție stricte, care pleacă de la calitatea pe care trebuie să o aibă pământul și până la obținerea efectivă a produsului final.

În etapa de producție la fermă se interzice utilizarea organismelor modificate genetic (OMG - uri și derivatele acestora) a fertilizanților și pesticidelor de sinteză, a stimulatoarelor și regulatorilor de creștere, hormonilor, antibioticelor. În etapa de procesare a alimentelor se restricționează folosirea aditivilor, a substanțelor complementare și a substanțelor chimice de sinteză folosite la prepararea alimentelor ecologice.

Agricultura organică implică sisteme de management de producție care promovează și îmbunătățesc sănătatea agroecosistemului, incluzând biodiversitatea, ciclurile biologice și activitatea biologică a solului. Aceasta pune accentul pentru aplicarea practicilor de management, preferate input-urilor din afara fermei, ținând cont că condițiile regionale cer sisteme adaptate local. Atunci când este posibil, se aplică metode culturale, biologice și mecanice libere de materiale sintetice, pentru îndeplinirea oricărei funcții specifice din cadrul sistemului. Un sistem de producție organică este astfel proiectat încât:

- să îmbunătățească diversitatea biologică din întregul sistem;
- să sporească activitatea biologică din sol;
- să mențină fertilitatea solului pe termen lung;
- să recicleze deșeurile de plante și animale, pentru a reda solului elementele nutritive, astfel reducând la minimum resursele ce nu pot fi reînnoite;
- să se bazeze pe resurse care pot fi reînnoite în sisteme agricole organizate local;
- să promoveze utilizarea sănătoasă a solului, apei și aerului, precum și să reducă la minimum toate formele de poluare rezultată din activitățile agricole;
- să manevreze produsele agricole punând accent pe metode de prelucrare atentă, pentru

³⁶ Ghidul solicitantului pentru accesarea măsurii 142 privind Înființarea grupurilor de producători

menținerea integrității organice și a calităților vitale ale produselor în toate etapele;

- să devină stabilă în orice fermă într-o perioadă de transformare, a cărei durată corespunzătoare este determinată de factori locali specifici ca istoria terenului, tipul de recolte și inventar viu produs.

Obiectivele, principiile și normele aplicabile producției ecologice sunt cuprinse în legislația comunitară și națională din acest domeniu. Aceste norme, alături de definirea metodei de producție în sectorul de producție vegetală, animalieră și de acvacultură reglementează și următoarele aspecte legate de sistemul de agricultură ecologică: procesarea, etichetarea, comerțul, importul, inspecția și certificarea.

Aplicarea logoului UE pe produsele alimentare preambalate este obligatorie începând cu data de 1 iulie 2010. Utilizarea acestuia rămâne opțională pentru produsele importate. Folosirea logoului comunitar UE trebui să fie însoțită de indicarea locului de producere al materiilor prime agricole. Această indicație poate fi de forma 'UE', 'non-UE' sau/și numele statului membru UE sau din afara UE, unde au fost obținute produsul sau materiile prime ale acestuia.

Figura nr. 25 - Logoul comunitar al produselor certificate ecologic

Sursa: http://ec.europa.eu/agriculture/organic/eu-policy/logo_ro

Pentru obținerea și comercializarea produselor ecologice care poartă etichetele și siglele specifice, producătorii trebuie să parcurgă un proces strict ce trebuie urmat întocmai. Astfel, înainte de a obține produse agricole ce pot fi comercializate cu mențiunea „produs ecologic” exploatația trebuie să parcurgă o perioadă de conversie, de minimum doi ani.

Respectarea regulilor și a principiilor agriculturii ecologice, reglementate prin legislația națională, respectiv controlul întregului lanț de obținere a unui produs ecologic, de la pământ și până la produsul final, se face de către organisme de inspecție și certificare, înființate în acest scop, care eliberează certificatul de produs ecologic. Pe durata întregului lanț de obținere a unui produs ecologic, operatorii trebuie să-și supună activitatea unor vizite de inspecție, realizate de organisme de inspecție și certificare, în scopul controlului conformității cu prevederile legislației în vigoare privind producția ecologică.

Prevederile privind etichetarea produselor obținute din agricultura ecologică, sunt foarte precise și au în vedere oferirea încrederii depline a consumatorilor în produsele ecologice, ca produse obținute și certificate în conformitate cu reguli stricte de producție, procesare, inspecție și certificare.

La nivel mondial, cea mai mare piață rămâne Statele Unite ale Americii, cu afaceri în acest domeniu de 25 miliarde euro în 2009, dar China, Brazilia și India, țări cu populații dar și potențial

agricol important, ar putea contesta în viitor "supremația" Americii în acest domeniu.

Europeenii au consumat în 2008 alimente bio în valoare de circa 18 miliarde de euro. Cele mai importante piețe sunt Germania, cu o creștere pe primul semestru din 2009 de 10%, Franța, care are 300 de noi exploatații agricole bio în fiecare lună, Italia - cu o piață de 2,35 miliarde euro în 2009, și Marea Britanie, cu o cifră de afaceri pe piața bio de 2 miliarde de euro.

În agricultura bio din Europa, piețele emergente sunt considerate Spania, campion european la nivelul suprafețelor cultivate bio, cu 1,33 milioane hectare, depășind astfel Italia, cu 1,1 milioane hectare, Olanda, cu afaceri în domeniul agriculturii ecologice de 647 milioane de euro în 2009, în creștere cu 11% față de 2008.

Și țările din centrul și estul Europei, de exemplu Polonia, cu suprafețe de peste 367.000 hectare cultivate bio și Cehia - o creștere a pieței de 11% în 2009, devin din ce în ce mai importate pe piața produselor ecologice.

Agricultura ecologică în România

Agricultura ecologică este un sector dinamic în România care a cunoscut în ultimii ani o evoluție ascendentă, atât în sectorul vegetal cât și în sectorul de producție animalieră.

România dispune de condiții favorabile pentru promovarea agriculturii ecologice și anume: soluri fertile și productive, chimizarea și tehnologizarea nu au atins încă nivelurile din țările puternic industrializate, agricultura românească tradițională se bazează pe utilizarea de tehnologii curate, există posibilitatea să se delimiteze perimetre ecologice, nepoluante unde să se aplice practicile agriculturii ecologice, cererea pentru produse ecologice este în creștere, agricultura ecologică poate deveni o sursă de ocupare a populației din mediul rural.

România se situează printre primele 20 de țări din lume care exportă produse agricole certificate ecologic, de la fructe de pădure la nuci, de la faguri de miere la vinuri și fructe.

România dispune de un potențial agroecologic favorabil practicării agriculturii ecologice, cel puțin 15% din suprafața agricolă putând fi convertită cu ușurință spre acest tip de agricultură deoarece chimizarea și chiar tehnologizarea nu au atins nivelul țărilor dezvoltate, existând încă posibilitatea de a delimita suprafețe ecologice unde să se aplice practicile agriculturii ecologice. Suprafețele cele mai mari sunt concentrate în zona de deal-munte unde tehnologiile de întreținere și exploatare a animalelor s-au bazat pe metode tradiționale-ecologice: aplicarea gunoierului de grajd, exploatare prin pășunat și/sau cosit, folosirea trifoiului ca plantă furajeră și amelioratoare a fertilității solului, utilizarea sistemului mixt vegetal-zootehnic³⁷.

Nu în ultimul rând, cererea de produse agroalimentare ecologice este în creștere, dezvoltarea agriculturii ecologice poate deveni un atu al României.

În România, controlul și certificarea produselor ecologice este asigurată în prezent de organisme de inspecție și certificare private. Acestea sunt aprobate de Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, pe baza criteriilor de independență, imparțialitate și competență stabilite în Ordinul nr. 65/2010.

³⁷ Marian Cioceanu - Agricultura Ecologică în România

Tabelul nr. 39 – Lista organismelor de inspecție și certificare aprobate de M.A.D.R pentru efectuarea inspecției și certificării produselor agroalimentare ecologice pe teritoriul României în anul 2012

ROMÂNIA COD ORGANISM	ORGANISM DE INSPECȚIE ȘI CERTIFICARE
RO-ECO-001	BCS ÖKO-GARANTIE ROMÂNIA S.R.L
RO-ECO-003	S.C SUOLO e SALUTE S.R.L
RO-ECO-005	ICEA ROMANIA S.R.L
RO-ECO-007	S.C ECOCERT S.R.L
RO-ECO-008	S.C. ECOINSPECT S.R.L.
RO-ECO-009	BIOS S.R.L ITALIA SUCURSALA ROMÂNIA
RO-ECO-010	LACÓN PRIVATE INSTITUTE FOR QUALITY ASSURANCE AND CERTIFICATION OF ORGANICALLY PRODUCED FOODSTUFFS SRL, GERMANIA, SUCURSALA BUCUREȘTI
RO-ECO-014	CERES HAPPURG GMBH SUCURSALA IERNUT ROMÂNIA
RO-ECO-015	AGRECO R.F GÖDERZ GMBH GERMANIA SUCURSALA ROMÂNIA
RO-ECO-016	BIOAGRICERT ITALIA SRL SUCURSALA ROMÂNIA
RO-ECO-018	AUSTRIA BIO GARANTIE S.R.L SUCURSALA ROMÂNIA
RO-ECO-021	CERTROM SRL
RO-ECO-022	SC ECOROISCERT SRL

Sursa: Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Subvențiilor alocate sectorului, au fost de circa 3 milioane de euro în 2011 și de 4,5 milioane euro în 2012. Subvențiile se acordă în perioada de reconversie doar fermelor mici, cele mari primind sprijin financiar doar după finalizarea perioadei de reconversie de trei ani.

România este la ora actuală o piață interesantă pentru industria bio, deocamdată mai mult ca sursă de materii prime, și nu ca industrie de procesare, deținând unul dintre cele mai fertile și ecologice terenuri din Europa. Cerealele (grâu și porumb), legumele și mierea rămân principalele produse obținute în agricultura ecologică.

Agricultura ecologică are o contribuție majoră la dezvoltarea durabilă, la creșterea activităților economice cu o importantă valoare adăugată și la sporirea interesului pentru spațiul rural.

Agricultura ecologică în județul Timiș

Înainte ca producătorii să înceapă desfășurarea unei activități în acest domeniu au obligația să se înregistreze la M.A.D.R. Înregistrarea producătorilor în agricultura ecologică este obligatorie, în fiecare an, prin completarea Fișelor de înregistrare în agricultura ecologică, disponibile la Direcțiile pentru Agricultură Județene și a Municipiului București, în perimetrul căreia producătorul își desfășoară activitatea, la responsabilii județeni pentru agricultura ecologică. Procedura de înregistrare a producătorilor în agricultura ecologică este reglementată prin Ordinul nr. 219/2007 pentru aprobarea Regulilor privind înregistrarea operatorilor în agricultura ecologică, cu completările și modificările ulterioare.

Tabelul nr. 40 – Lista operatorilor înregistrați în agricultura ecologică la M.A.D.R. în anul 2011 în județul Timiș

Nr. Operator	Nume operator	UAT	Localizare	TIP operator
3131	SC AGRI MONDO	TIMISOARA	Punct de lucru Lacu Sărat	PROCESATOR
3132	SC AGRI MONDO	TIMISOARA	Brăila str. Mercur 11	PROCESATOR
4595	SCOROBETE ION	BREAZOVA	Breazova nr 13	PRODUCATOR
10130	SC LIONELLO SRL	BOLDUR	BOLDUR	PRODUCATOR
10131	SC GIOFRAL SRL	MOSNITA	REMETEA MARE	PRODUCATOR / PROCESATOR / COMERCIANT
10132	SC ERREMME AGRO FERMA	TIMISOARA	JAMU MARE	PRODUCATOR / PROCESATOR / COMERCIANT
10133	SC AGROSOLARE SRL	TIMISOARA	DOLATI	PRODUCATOR
10134	SC STEAUABANATULUI	TIMISOARA	NITCHIDORF	PRODUCATOR
10135	SC GLISANDO	TIMISOARA	VOITEG	PROCESATOR
10136	SC PROD DARSIM SRL	IECEA MICA	IECEA MICA	PROCESATOR
10137	SC IZO OIL SRL	TIMISOARA	ORTISOARA	PROCESATOR
10138	SC ANGELSI SRL	BIRDA	BIRDA	PROCESATOR
10139	SC AGRIMEIES SRL	TIMISOARA	GIERA	PROCESATOR
10140	NAGY STEFAN	CENAD	CENAD	PRODUCATOR
10141	URSU ARGENTINA FLORICA	GHIZELA	SANIOVITA	PRODUCATOR
10142	IF JIVU IOAN	BELINT	BELINT	PRODUCATOR
10143	PFA KOVACS IOAN	JAMU MARE	JAMU MARE	PRODUCATOR
10144	CERBA CRISTIAN	GOTLOB	GOTLOB	PRODUCATOR
10145	CIUTACU LAURA CRISTINA	TIMISOARA	COSTEI	PRODUCATOR
10146	AGRO JUST SRL	COMLOSU M	COMLOSU M	PRODUCATOR
10147	SC CIZETA SRL	LUGOJ	BETHAUSEN	PRODUCATOR
10148	LAL MARIOARA MONICA	TORMAC	TORMAC	PRODUCATOR / PROCESATOR
10149	SC EDER GROUP SRL	PECIU NOU	CHEVERESU M	PRODUCATOR / PROCESATOR
10150	PFA TEPELEA GABRIEL	COVACI	COVACI	PRODUCATOR
10151	SC AGRI BARAGAN TEAM SRL	CENEI	CENEI	PRODUCATOR
10152	DAVIDEAN SORIN ALIN	TIMISOARA	COVACI	PRODUCATOR
10153	SC AGROSAMI SRL	SACALAZ	SACALAZ	COMERCIANT
10154	IF FISAN ADRIAN MARIUS	NERAU	NERAU	PRODUCATOR
10155	SC AGRO BETRIEB SRL	BANLOC	BOLDUR	PRODUCATOR
10156	NISTOR DYANA ELENA	GRABATI	GRABATI	PRODUCATOR
10157	PFA LINTA VASILE	MOSNITA	MOSNITA	PRODUCATOR
10158	SC PANATONE SRL	TIMISOARA	TIMISOARA	PROCESATOR / EXPORTATOR
10159	SC LES JARDINS DE BERENGERE	BUZIAS	BUZIAS	PRODUCATOR
10160	SC AGRI MEDREA SRL	COMLOSU MARE	COMLOSU M	PROCESATOR
10161	SC TRANSPORT LITTLE LUKA SRL	IECEA	CARPINIS	PROCESATOR
10162	SC LIVADA BANCHERULUI SRL	IVANDA	PERIAM	PRODUCATOR
10163	QUINTINO AGRICULTURE SRL	JAMU MARE	JAMU MARE	PRODUCATOR

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Nr. Operator	Nume operator	UAT	Localizare	TIP operator
10164	SC TERINVEST SRL	TIMISOARA	STAMORA G.	PROCESATOR / COMERCIANT
10165	SC HERVEST BIESEM SRL	PECIU NOU	PECIU NOU	PROCESATOR
10166	SC AGRICOLA FRATELI BENFENATI SRL	FOENI	FOENI	PRODUCATOR
10167	SC ECO FOREST	COSARI	COSARI	COMERCIANT
10168	IF STARP VASILE	REMETEA L	REMETEA L	PRODUCATOR
10169	SC MAXCENTER SRL	GATAIA	GATAIA	PRODUCATOR
10170	SC MEGAconstruct	BUTIN	GATAIA	PRODUCATOR
10171	IOSCA & ERJICA SRL	BUTIN	GATAIA	PRODUCATOR
10172	SC MAXAGRO	GATAIA	DENTA	PRODUCATOR
10173	WEST LAND SRL	JIMBOLIA	CHECEA	PRODUCATOR
10174	SC TEHNOLAND SRL	JIMBOLIA	JIMBOLIA	PRODUCATOR
10175	SC PRODMAGI SRL	LUGOJ	SUSTRA	PRODUCATOR
10176	SCA SINAGRO SA	SINNICOLA U M	SINNICOLAU M	PRODUCATOR
10177	GROZA SEMIDA	JEBEL	JEBEL	PRODUCATOR
10178	GROZA IONEL	JEBEL	JEBEL	PRODUCATOR
10179	SC CLASIC AGRO SRL	TIMISOARA	VARIAS	PRODUCATOR
10180	SUCIU MARIA PUITA	GHIZELA	GHIZELA	PRODUCATOR
10181	VULCAN CONSTANTIN	HISIAS	HISIAS	PRODUCATOR
10182	IF SUCIU NICOLAE	GHIZELA	GHIZELA	PRODUCATOR
10183	HINSA GHEORGHE	GHILAD	GHILAD	PRODUCATOR
10184	PFA SERB LENUTA NELICA	DRAGSINA	DRAGSINA	PRODUCATOR
10185	BOZDOG DUMITRU	DRAGSINA	DRAGSINA	PRODUCATOR
10186	SC HARVEST BIGSEM SRL	PECIU NOU	PECIU NOU	PRODUCATOR
10187	SC AGROBIOALIMENTARE SRL	TIMISOARA	TIMISOARA	COMERCIANT
10188	BOZZOLA TRADING	TIMISOARA	TIMISOARA	COMERCIANT
10189	SC DM AGROLUGOJ	BARA	BARA	PRODUCATOR
10190	BRANGA GAGEA DUMITRU	SEMLACU MARE	SEMLACU MARE	PRODUCATOR
10191	BRANGA GAGEA NICOLAE	SEMLACU MARE	SEMLACU MARE	PRODUCATOR
10192	SC TRADING SRL	JAMU MARE	JAMU MARE	COMERCIANT
10193	SC PROVITIS SRL	RECAȘ	RECAȘ	PRODUCATOR
10194	RUJESCU DIMITRIE	SANIOVITA	SANIOVITA	PRODUCATOR
10195	SC UTILAGRO ISACEA SRL	TULCEA	DENTA	PRODUCATOR
10196	PFA CAPOTESCU SEBASTIAN	MARGINA	MARGINA	PRODUCATOR
10197	SC AGROBIRDA SRL	BIRDA	BIRDA	PRODUCATOR
10198	NEMEDI EMERIC	DUMBRĂVIȚA	BARA	PRODUCATOR
10199	SC EMILIANA EST ROM SRL	DUDESTII VECHI	DUDESTII VECHI	PRODUCATOR
10200	SC K TERRA 2008 SRL	SINERSIG	SINERSIG	PRODUCATOR
10201	SC BP & T GROUP SRL	TIMISOARA	TIMISOARA	COMERCIANT
10202	SC SUNCROPS SRL	DRAGSINA	DRAGSINA	PRODUCATOR
10203	SC AGRAR HANDEL	TIMISOARA	CIACOVA	PRODUCATOR
10204	SC INEU SRL	TIMISOARA	UIVAR	PRODUCATOR
10205	SC AXEL FARMING	TIMISOARA	GATAIA	PRODUCATOR
10206	SC ROMILK SRL	TIMISOARA	GATAIA	PRODUCATOR
10207	SC JOSEMILK SRL	TIMISOARA	GATAIA	PRODUCATOR
10208	SC MAURENI SRL	TIMISOARA	BOLDUR	PROCESATOR / COMERCIANT

Nr. Operator	Nume operator	UAT	Localizare	TIP operator
10209	SC AGROCERESIO SRL	TIMISOARA	TIMISOARA	COMERCIANT
10210	SC FERMA LIONELO SRL	BOLDUR	BOLDUR	COMERCIANT
10211	SC OVOEST SRL	TIMISOARA	BOLDUR	COMERCIANT
10212	SC EUROVO SRL	TIMISOARA	BOLDUR	COMERCIANT
10213	SC ORGANIC WELT SRL	TIMISOARA	TIMISOARA	COMERCIANT

Sursa: MADR - Comunicări organisme de inspecție și certificare

Consumatorii care cumpără produse care poartă sigla națională și logoul comunitar pot avea încrederea că: cel puțin 95% din ingredientele produsului au fost obținute în conformitate cu metoda de producție ecologică și produsul respectă regulile de producție ecologică.

Potrivit datelor furnizate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR), România nu a importat legume și fructe ecologice în anul 2011, exportând o cantitate de 2.715 tone de fructe (mere, pere și fructe de pădure) și circa 400 tone de legume în țări membre ale Uniunii Europene (UE). Aproximativ 90% din produsele agricole ecologice românești sunt exportate. Exporturile de produse bio din România au fost în 2010 de 100 milioane de euro, față de 80 de milioane de euro în 2009.

Agricultura ecologică din România și-a triplat, în 2011, numărul operatorilor activi din sistem, până la 10.000, la nivelul anului 2010 fiind înregistrați 3.800 de operatori în sistem. Majoritatea sunt fermieri mici, de subzistență, care dețin suprafețe de teren de trei până la 20 hectare sau agricultori cu 3-5 vaci, 50-100 de oi sau cu 10 stupi. Trecerea agricultorilor de subzistență către agricultura ecologică a contribuit și la majorarea suprafeței arabile intrate în sistem ecologic cu circa 10 procente în 2011. Suprafața agricolă ecologică a crescut de la 260.000 hectare la 300.000 hectare, din care terenul arabil reprezintă puțin sub 100.000 hectare, adică 1% raportat la suprafața arabilă a țării.

Tabelul nr. 41 – Dinamica operatorilor și a suprafețelor în agricultura ecologică

Indicator	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Număr operatori înregistrați în agricultura ecologică	3409	3834	4191	3228	3155	9703
Suprafața cultivată în agricultură ecologică, culturi pe teren arabil (ha)	45605	65112	86454	110014,4	148033,5	147581,55
Suprafața cultivată în agricultură ecologică, culturi permanente (ha) pășuni și fânețe	51200	57600	46006,5	39232,8	31579,11	78197,51
Suprafața cultivată în agricultură ecologică, culturi permanente (ha) livezi și viță de vie	294	954	1518	1869,4	3093,04	4166,62
Colectare din floră spontană (ha)	38700	58728	81279	88883,4	77294,35	338051

Sursa: MADR - Comunicări organisme de inspecție și certificare

Subvențiilor alocate sectorului, au fost de circa 3 milioane de euro în 2011 și de 4,5 milioane euro în 2012. Subvențiile se acordă în perioada de reconversie doar fermelor mici, cele mari primind sprijin financiar doar după finalizarea perioadei de reconversie de trei ani.

România este la ora actuală o piață interesantă pentru industria bio, deocamdată mai mult ca sursă de materii prime, și nu ca industrie de procesare, deținând unul dintre cele mai fertile și ecologice terenuri din Europa. Cerealele (grâu și porumb), legumele și mierea rămân principalele produse obținute în agricultura ecologică.

Agricultura ecologică are o contribuție majoră la dezvoltarea durabilă, la creșterea activităților economice cu o importantă valoare adăugată și la sporirea interesului pentru spațiul rural.

Agricultura ecologică în județul Timiș

Înainte ca producătorii să înceapă desfășurarea unei activități în acest domeniu au obligația să se înregistreze la M.A.D.R. Înregistrarea producătorilor în agricultura ecologică este obligatorie, în fiecare an, prin completarea Fișelor de înregistrare în agricultura ecologică, disponibile la Direcțiile pentru Agricultură Județene și a Municipiului București, în perimetrul căreia producătorul își desfășoară activitatea, la responsabilii județeni pentru agricultura ecologică. Procedura de înregistrare a producătorilor în agricultura ecologică este reglementată prin Ordinul nr. 219/2007 pentru aprobarea Regulilor privind înregistrarea operatorilor în agricultura ecologică, cu completările și modificările ulterioare.

Tabelul nr. 42 – Lista operatorilor înregistrați în agricultura ecologică la M.A.D.R. în anul 2011 în județului Timiș

Nr. Operator	Nume operator	UAT	Localizare	TIP operator
3131	SC AGRI MONDO	TIMISOARA	Punct de lucru Lacu Sărat	PROCESATOR
3132	SC AGRI MONDO	TIMISOARA	Brăila str. Mercur 11	PROCESATOR
4595	SCOROBETE ION	BREAZOVA	Breazova nr 13	PRODUCATOR
10130	SC LIONELLO SRL	BOLDUR	BOLDUR	PRODUCATOR
10131	SC GIOFRAL SRL	MOSNITA	REMETEA MARE	PRODUCATOR / PROCESATOR / COMERCIANT
10132	SC ERREMME AGRO FERMA	TIMISOARA	JAMU MARE	PRODUCATOR / PROCESATOR / COMERCIANT
10133	SC AGROSOLARE SRL	TIMISOARA	DOLATI	PRODUCATOR
10134	SC STEAUABANATULUI	TIMISOARA	NITCHIDORF	PRODUCATOR
10135	SC GLISANDO	TIMISOARA	VOITEG	PROCESATOR
10136	SC PROD DARSIM SRL	IECEA MICA	IECEA MICA	PROCESATOR
10137	SC IZO OIL SRL	TIMISOARA	ORTISOARA	PROCESATOR
10138	SC ANGELSI SRL	BIRDA	BIRDA	PROCESATOR
10139	SC AGRIMEIES SRL	TIMISOARA	GIERA	PROCESATOR
10140	NAGY STEFAN	CENAD	CENAD	PRODUCATOR
10141	URSU ARGENTINA FLORICA	GHIZELA	SANIOVITA	PRODUCATOR
10142	IF JIVU IOAN	BELINT	BELINT	PRODUCATOR
10143	PFA KOVACS IOAN	JAMU MARE	JAMU MARE	PRODUCATOR
10144	CERBA CRISTIAN	GOTLOB	GOTLOB	PRODUCATOR
10145	CIUTACU LAURA CRISTINA	TIMISOARA	COSTEI	PRODUCATOR
10146	AGRO JUST SRL	COMLOSU M	COMLOSU M	PRODUCATOR
10147	SC CIZETA SRL	LUGOJ	BETHAUSEN	PRODUCATOR
10148	LAL MARIOARA MONICA	TORMAC	TORMAC	PRODUCATOR / PROCESATOR
10149	SC EDER GROUP SRL	PECIU NOU	CHEVERESU M	PRODUCATOR / PROCESATOR
10150	PFA TEPELEA GABRIEL	COVACI	COVACI	PRODUCATOR
10151	SC AGRI BARAGAN TEAM SRL	CENEI	CENEI	PRODUCATOR
10152	DAVIDEAN SORIN ALIN	TIMISOARA	COVACI	PRODUCATOR
10153	SC AGROSAMI SRL	SACALAZ	SACALAZ	COMERCIANT
10154	IF FISAN ADRIAN MARIUS	NERAU	NERAU	PRODUCATOR

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Nr. Operator	Nume operator	UAT	Localizare	TIP operator
10155	SC AGRO BETRIEB SRL	BANLOC	BOLDUR	PRODUCATOR
10156	NISTOR DYANA ELENA	GRABATI	GRABATI	PRODUCATOR
10157	PFA LINTA VASILE	MOSNITA	MOSNITA	PRODUCATOR
10158	SC PANATONE SRL	TIMISOARA	TIMISOARA	PROCESATOR / EXPORTATOR
10159	SC LES JARDINS DE BERENGERE	BUZIAS	BUZIAS	PRODUCATOR
10160	SC AGRI MEDREA SRL	COMLOSU MARE	COMLOSU M	PROCESATOR
10161	SC TRANSPORT LITTLE LUKA SRL	IECEA	CARPINIS	PROCESATOR
10162	SC LIVADA BANCHERULUI SRL	IVANDA	PERIAM	PRODUCATOR
10163	QUINTINO AGRICULTURE SRL	JAMU MARE	JAMU MARE	PRODUCATOR
10164	SC TERINVEST SRL	TIMISOARA	STAMORA G.	PROCESATOR / COMERCIANT
10165	SC HERVEST BIESEM SRL	PECIU NOU	PECIU NOU	PROCESATOR
10166	SC AGRICOLA FRATELI BENFENATI SRL	FOENI	FOENI	PRODUCATOR
10167	SC ECO FOREST	COSARI	COSARI	COMERCIANT
10168	IF STARP VASILE	REMETEA L	REMETEA L	PRODUCATOR
10169	SC MAXCENTER SRL	GATAIA	GATAIA	PRODUCATOR
10170	SC MEGA CONSTRUCT	BUTIN	GATAIA	PRODUCATOR
10171	IOSCA & ERJICA SRL	BUTIN	GATAIA	PRODUCATOR
10172	SC MAXAGRO	GATAIA	DENTA	PRODUCATOR
10173	WEST LAND SRL	JIMBOLIA	CHECEA	PRODUCATOR
10174	SC TEHNOLAND SRL	JIMBOLIA	JIMBOLIA	PRODUCATOR
10175	SC PRODMAGI SRL	LUGOJ	SUSTRA	PRODUCATOR
10176	SCA SINAGRO SA	SINNICOLAU M	SINNICOLAU M	PRODUCATOR
10177	GROZA SEMIDA	JEBEL	JEBEL	PRODUCATOR
10178	GROZA IONEL	JEBEL	JEBEL	PRODUCATOR
10179	SC CLASIC AGRO SRL	TIMISOARA	VARIAS	PRODUCATOR
10180	SUCIU MARIA PUITA	GHIZELA	GHIZELA	PRODUCATOR
10181	VULCAN CONSTANTIN	HISIAS	HISIAS	PRODUCATOR
10182	IF SUCIU NICOLAE	GHIZELA	GHIZELA	PRODUCATOR
10183	HINSA GHEORGHE	GHILAD	GHILAD	PRODUCATOR
10184	PFA SERB LENUTA NELICA	DRAGSINA	DRAGSINA	PRODUCATOR
10185	BOZDOG DUMITRU	DRAGSINA	DRAGSINA	PRODUCATOR
10186	SC HARVEST BIGSEM SRL	PECIU NOU	PECIU NOU	PRODUCATOR
10187	SC AGROBIOALIMENTARE SRL	TIMISOARA	TIMISOARA	COMERCIANT
10188	BOZZOLA TRADING	TIMISOARA	TIMISOARA	COMERCIANT
10189	SC DM AGROLUGOJ	BARA	BARA	PRODUCATOR
10190	BRANGA GAGEA DUMITRU	SEMLACU MARE	SEMLACU MARE	PRODUCATOR
10191	BRANGA GAGEA NICOLAE	SEMLACU MARE	SEMLACU MARE	PRODUCATOR
10192	SC TRADING SRL	JAMU MARE	JAMU MARE	COMERCIANT

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Nr. Operator	Nume operator	UAT	Localizare	TIP operator
10193	SC PROVITIS SRL	RECAS	RECAS	PRODUCATOR
10194	RUJESCU DIMITRIE	SANIOVITA	SANIOVITA	PRODUCATOR
10195	SC UTILAGRO ISACEA SRL	TULCEA	DENTA	PRODUCATOR
10196	PFA CAPOTESCU SEBASTIAN	MARGINA	MARGINA	PRODUCATOR
10197	SC AGROBIRDA SRL	BIRDA	BIRDA	PRODUCATOR
10198	NEMEDI EMERIC	DUMBRAVITA	BARA	PRODUCATOR
10199	SC EMILIANA EST ROM SRL	DUDESTII VECHI	DUDESTII VECHI	PRODUCATOR
10200	SC K TERRA 2008 SRL	SINERSIG	SINERSIG	PRODUCATOR
10201	SC BP & T GROUP SRL	TIMISOARA	TIMISOARA	COMERCIANT
10202	SC SUNCROPS SRL	DRAGSINA	DRAGSINA	PRODUCATOR
10203	SC AGRAR HANDEL	TIMISOARA	CIACOVA	PRODUCATOR
10204	SC INEU SRL	TIMISOARA	UIVAR	PRODUCATOR
10205	SC AXEL FARMING	TIMISOARA	GATAIA	PRODUCATOR
10206	SC ROMILK SRL	TIMISOARA	GATAIA	PRODUCATOR
10207	SC JOSEMILK SRL	TIMISOARA	GATAIA	PRODUCATOR
10208	SC MAURENI SRL	TIMISOARA	BOLDUR	PROCESATOR/COMERCIANT
10209	SC AGROCERESIO SRL	TIMISOARA	TIMISOARA	COMERCIANT
10210	SC FERMA LIONELO SRL	BOLDUR	BOLDUR	COMERCIANT
10211	SC OVOEST SRL	TIMISOARA	BOLDUR	COMERCIANT
10212	SC EUROVO SRL	TIMISOARA	BOLDUR	COMERCIANT
10213	SC ORGANIC WELT SRL	TIMISOARA	TIMISOARA	COMERCIANT

Sursa: Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Pe categorii situația operatorilor înregistrați în agricultura ecologică în județului Timiș în anul 2011 se prezintă astfel:

- 11 comercianți, câte unul la Boldur, Brestovăț, Jamu Mare, Săcălaz și 7 la Timișoara.
- 10 procesatori, câte unul la Birda, Comloșu Mare și Peciu Nou, 2 la Cărpiniș și 5 la Timișoara.
- 58 producători agricoli, câte unul la Banloc, Bara, Belinț, Birda, Buziaș, Cenad, Cenei, Comloșu Mare, Denta, Dudeștii Vechi, Dumbrăvița, Foeni, Ghilad, Giulvăz, Gottlob, Jamu Mare, Lenauheim, Moșnița Nouă, Peciu Nou, Recaș, Remetea Mare, Sânnandrei, Sânnicolau Mare, Teremia Mare, câte doi la Boldur, Jebel, Jimbolia, Lugoj, Margina, 3 la Chevereșu Mare, 5 la Ghizela, 6 la Gătaia, 10 la Timișoara
- 2 procesator/comerciant la Timișoara
- 1 procesator/exportator la Timișoara
- 2 producător agricol / procesator, câte unul la Chevereșu Mare și Tormac
- 2 producător agricol / procesator / comerciant, câte unul la Jamu Mare și Remetea Mare

Una din condițiile esențiale pentru dezvoltarea agriculturii ecologice o reprezintă promovarea conceptului de agricultură ecologică în vederea conștientizării consumatorilor de avantajele consumului de produse ecologice, astfel încât aceștia să ofere un preț mai mare pentru produse curate a căror calitate este garantată de un sistem de inspecție și certificare.

Acțiunile de informare a producătorilor, de instruire și de promovare a conceptului de agricultură ecologică sunt realizate de către organizații de stat și private. Educația în agricultura ecologică, în vederea formării de specialiști pentru acest domeniu constituie o preocupare a instituțiilor de profil din învățământul superior.

La nivelul Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului Timișoara – USAMVBT, în cadrul Facultății de Agricultură este organizat un program de masterat care vizează Agricultura ecologică. Scopul acestui program îl constituie formarea de specialiști în agricultură ecologică care să aibă capacitatea de a elabora și implementa tehnologii ecologice specifice unei microzone, de a organiza și conduce o fermă ecologică asigurând conversia de la agricultura intensivă.

De asemenea, în vederea promovării produselor ecologice, Comisia Europeană acordă sprijin de până la 50% programelor de informare și promovare propuse de organizațiile profesionale și interprofesionale din sector, care participă cu minim 20 % din costul real al acțiunilor.

Agricultura ecologică creează o legătură puternică între mediile rurale și cele urbane și aduce beneficii financiare și sociale imense pentru membrii comunităților.

Creșterea anuală a pieței produselor ecologice este de 10-15%. Pe lângă faptul că oferă mai multă siguranță financiară producătorilor, procesatorilor, distribuitorilor și vânzătorilor de produse ecologice, beneficiile economice ale acestei tendințe vor avea efect inevitabil asupra altor afaceri din mediul rural și asupra întregii comunități rurale - atât în mod direct cât și indirect.

Alte beneficii ale agriculturii ecologice sunt la crearea locurilor de muncă, mărirea populațiilor rurale și crearea de bunăstare rurală dar și crearea unor peisaje naturale mai atractive care măresc atractivitatea de ansamblu a zonelor rurale, făcându-le mai capabile să atragă și să rețină locuitorii.

2.4.1.2. Silvicultura

2.4.1.2.1. Potențialul economic al silviculturii

Suprafața împădurită a județului Timiș se întinde pe 107768 ha și acoperă 12,4 procente din suprafața totală a județului Timiș. Pădurile sunt localizate în principal în partea de est a județului și sunt alcătuite în cea mai mare parte din specii de foioase.

În dinamica fondului forestier, se constată modificări ușoare de structură a speciilor ce alcătuiesc pădurile, astfel, după cum se poate observa în tabelul următor, speciile de foioase înregistrează o creștere de 2,3%, în timp ce speciile de rășinoase scad cu aproape 2 procente.

Bilanțul fondului forestier al anului 2011 comparativ cu 2006 evidențiază o ușoară creștere, însă pe parcursul perioadei dintre cei doi ani suprafața fondului forestier a avut mici variații.

Tabelul nr. 43 – Suprafața fondului forestier pe categorii de terenuri și specii de păduri în perioada 1990, 2006-2011

Categorii de terenuri si specii	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Dinamica 2011/2006
Total	103100	104500	105100	104500	104800	104900	1,7
Suprafața pădurilor	100800	102200	102800	102400	102700	102900	2,1
Rășinoase	5300	5200	5300	5300	5300	5200	-1,9
Foioase	95500	97000	97500	97100	97400	97700	2,3
Alte terenuri	2200	2300	2300	2100	2100	2000	-9,1

Sursa – Prelucrări după date furnizate de Direcția Județeană de Statistică

Volumul de lemn exploatat³⁸ în județul Timiș a fost în anul 2011 de 293800 metri cubi și a reprezentat 18,1% din volumul de lemn exploatat la nivel regional. Agenții economici au exploatat în anul 2011 389.207 metri cubi, volum având o pondere de 12,8% din lemnul exploatat de agenții economici din Regiunea Vest.

Tabelul nr. 44 – Volumul de lemn exploatat (metri cubi) 2011

U.A.T.	Volum de lemn exploatat	Volum de lemn exploatat de agentii economici
Regiunea Vest	2295100	2149488
Judetul Timiș	293800	389207

Sursa – Institutul Național de Statistică

Volumului de lemn exploatat de agenții economici în ultimii ani este din ce în ce mai mare de la an la an, după cum se poate observa în tabelul de mai jos, existând un plus în exploatare de cca. 67 procente în anul 2011 raportat de anul 2006. Aproape 90% din volumul de lemn exploatat este reprezentat de volumul de lemn rotund.

Tabelul nr. 45 – Volumul de lemn exploatat de agenții economici pe elemente componente în perioada 2006-2007

Elemente componente	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Dinamica 2011/2006
Volumul de lemn exploatat	233266	125843	268637	321781	345909	389207	66,9
Volumul de lemn rotund	209542	115812	237663	297319	308347	346630	65,4
Volumul coji	16449	7780	14153	18751	17354	24480	48,8
Alte sortimente secundare	7275	2251	16821	5711	20208	18097	148,8

Sursa – Institutul Național de Statistică

Este de remarcat dinamica mai pronunțată a sortimentelor secundare ce însumează volumul de craci, resturi de exploatare și consumuri tehnologice.

Județul Timiș se situează în anul 2011 pe locul al 18-lea între județele României la volumul de lemn exploatat de agenții economici, valoarea acestuia fiind undeva puțin deasupra mediei naționale (385.820 metri cubi).

Distribuția teritorială a fondului forestier evidențiază suprafețe împădurite de peste 5000 ha pe teritoriul administrativ al comunelor Nădrag, Pietroasa, Tomești, Margina, Fârdea, Ohaba Lungă.

2.4.1.2.2. Structura și dinamica mediului de afaceri din activitățile silvice

În județul Timiș activau în 2011 un număr de 135 de unități economice având ca domeniu principal de activitate silvicultura.

Silvicultura asigura în 2011 un număr mic de locuri de muncă – 470, cifra ce reprezintă o pondere de 0,28 din totalul locurilor de muncă salariată din județul Timiș.

În perioada 2006-2011 dinamica salariaților din silvicultură se situează pe un trend descendent în condițiile care se „pierd” 107 locuri de muncă.

Localitățile ce se încadrează unui interval mai mare de 10 până la 88 de salariați în

³⁸ Volumul de lemn exploatat - reprezinta lemnul rotund, inclusiv coaja si alte sortimente secundare recoltat si colectat (in regie proprie sau cu prestatori servicii), de pe suprafata parchetelor sau din suprafata afectata de produse accidentale, inclusiv cel aflat in platformele primare – Institutul Național de Statistică

silvicultură sunt în ordine descendentă Nădrag, municipiul Lugoj, municipiul Timișoara, orașul Recaș, Coșteiu, Fârdea, orașul FĂGET, Tomești, Fibiș, Dumbrava și Săcălaz.

Dinamica locurilor de muncă din silvicultură evidențiază mari fluctuații în 2011 comparativ cu anul 2006 evidențiind un caracter de mare vulnerabilitate al locurilor de muncă în domeniu. Astfel, sunt localități în care apar locuri de muncă în 2011 în condițiile în care în 2006 cum este cazul orașului localităților Ghiroda și Bârna, dar și localități unde acestea sunt reduse, cazul Criciova și Pietroasa. (vezi cartograma – Distribuția și dinamica salariilor din silvicultură, 2011).

Cifra de afaceri obținută din activitățile silvice are o pondere foarte mică în cifra de afaceri totală obținută la nivel de județ situându-se la valoarea de 0,28 procente în anul 2011. Dinamica ramurii înregistrează însă o ușoară creștere de 35,5%, dovedind viabilitatea domeniului în condițiile restructurării determinate de perioada de recesiune și scădere a cererii pentru produsele silvice.

Localitățile care obțin rezultate mai importante în județ din activitățile silvice (peste 1.000.000 ron) sunt municipiul Lugoj, Coșteiu, municipiul Timișoara, Nădrag, Săcălaz, orașul Făget, Fibiș, orașul RECAȘ, Dumbrava și Tomești.

Cele mai importante rezultate economice, după cum se poate observa în tabelul următor, îl au firmele din localitățile Coșteiu, Nădrag și Săcălaz.

Tabelul nr. 460 – Unitățile economice situate în topul domeniului silvicultură, 2011

GORUNELU ALEX S.R.L.	Coșteiu
BRADUL S.R.L.	Nădrag
AL-RO-TIM S.R.L.	Săcălaz
ESTERHAZY BARDEAU SILVICULTURA S.R.L.	Municipiul Timișoara
BOTESTI S.R.L.	Municipiul Lugoj
TUNAD S.R.L.	Nădrag
EURO-FOREST S.R.L.	Municipiul Lugoj
TIMIS FLORIDAN FOREST S.R.L.	Municipiul Lugoj
REGIA PUBLICA LOCALA-OCOLUL SILVIC STEJARUL RA	Oras RECAȘ
MARTEO FOREST S.R.L.	Fârdea

Sursa – Prelucrări după baza de date furnizat de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

Distribuția teritorială a datelor privind dinamica rezultatelor din activitățile silvice remarcă o creștere importantă într-un interval de 100 și până la 948 procente în cazul localităților Săcălaz, Nițchidorf, Ghizela, municipiul Timișoara, Gavojdia, Recaș, Ohaba Lungă, Fibiș, Coșteiu, Bârna, Ghiroda, Foeni, Ciacova.

Scăderi ale cifrei de afaceri între 9 și 100 procente se remarcă în cazul localităților Pietroasa, Belinț, Giroc, Boldur, Bethausen, Margina, Criciova, Nădrag, Tomești, Balint și Pișchia.

În anul 2011 ramura silvicultură își restructurează capacitățile în localitățile Banloc, Bogda, Cărpiniș, Darova, Lenauheim, Racovița, Remetea Mare, Sânpetru Mare.

2.4.1.3. Piscicultura

2.4.1.3.1. *Potențialul pisciculturii*

Pe teritoriul județului Timiș funcționează în prezent pe bază de licență nelimitată 13 amenajări piscicole pe teritoriul localităților Banloc, Giarmata, Lugoj, Mașloc, Jimbolia, Recaș, Timișoara, Tomești și Topolovățu Mare.

Din cele 13 amenajări piscicole nouă sunt crescătorii și au solicitat licență pentru producerea de pește pentru speciile de Cyprinidae autohtone și asiatice, somn, știuca, șalău.

Una dintre amenajări, situată în localitatea Tomești este licențiată ca și crescătorie de păstrăvi pentru producerea de puiet peste din speciile: Pastrav indigen, curcubeu și fînținel.

La ferma Rozelor în municipiul Timișoara se află o amenajare piscicolă pe o suprafață de 2,785 ha având licență pentru producerea de puiet peste din speciile Cyprinidae vara a I a, vara a II a și a III a.

În comuna Tomești este localizată o pepiniera pentru păstrăvi Licențiată pentru producerea de pește de consum din speciile: Pastrav indigen, curcubeu și fînținel.

Situația privind amenajările piscicole din județul Timiș a fost furnizată de către ANPA Filiala Transilvania și este detaliată în tabelul nr. 39.

2.4.1.3.2. *Structura și dinamica mediului de afaceri din activitățile piscicole*

Fondul piscicol din județul Timiș nu este foarte bogat având în vedere condițiile naturale existente, însă este valorificat la un nivel din ce în ce mai ridicat după cum o arată datele economice privind firmele din domeniu.

În județul Timiș sunt înregistrate 31 de unități economice având ca obiect de activitate piscicultura, în cadrul cărora sunt ocupați 54 de salariați. Marea majoritate a acestora sunt localizați în municipiul Timișoara, aici existând sediile de firme. Atât numărul de salariați cât și rezultatele economice ale unităților economice din piscicultură se situează la un nivel subunitar ca și pondere în economia județeană.

Teritorial, activitățile piscicole mai produc rezultate în economiile locale ale U.A.T.-urilor Boldur, municipiul Lugoj, Denta, Moșnița Nouă, Banloc, Sacoșu Turcesc, Pișchia, Orțișoara.

Problemele semnalate de ANPA Filiala Transilvania în legătură cu domeniul piscicol sunt cele referitoare la seceta prelungită și creșterea globală a temperaturii medii anuale ce creează probleme în alimentarea cu apă a amenajărilor piscicole pe de o parte și pe de altă parte, scăderea oxigenului solvit în apă, fenomen ce creează probleme tehnice producătorilor de pește în condiții de creștere intensivă.

Alte probleme semnalate sunt legate de cadrul legislativ de punere în aplicare a Hotărârii de Guvern 1202/2012, hotărâre ce stabilește cuantumul taxelor și tarifelor la apa utilizată în activități de acvacultura de către agenții economici producători de pește și care influențează prețul la pește în concurență cu producătorii din țările Uniunii Europene (Ungaria, Cehoslovacia, Polonia, Bulgaria, Grecia). Aceste țări reușesc să ofere pe piața din România prețuri mai avantajoase decât producătorii interni în condițiile în care producția internă nu beneficiază de subvenții.

Principalii beneficiari ai producției piscicole din județul Timiș sunt retailerii Metro, Real și Carrefour, dar și magazinele cu profil piscicol din piețele din Timișoara (piața 700, Badea Cirtan, Iosefini, Doina).

Investițiile necesare a fi realizate în domeniul piscicol ar fi pentru construirea de noi amenajări piscicole situate în apropierea cursurilor de apă de suprafață care să permită alimentarea cu apă a amenajării³⁹.

Acest tip de investiție poate fi finanțat prin accesarea de fonduri europene în cadrul Programului Operațional pentru Pescuit 2007-2013.

³⁹ ANPA Filiala Transilvania

Tabelul nr. 47 – Situația amenajărilor piscicole din județul Timiș, iulie 2012

Sediul agentului economic	Agent economic	Amenajare piscicolă/suprafață	Valabilitate licență	Punct de lucru	Tip unitate	Observații
Timișoara	SC PESOTIM SA	Ferma piscicola Ghiroda / 63,38 ha	nelimitata	Timișoara, Str. Obreja nr. 6	Crescătorie	Licențiată pentru producerea de pește de consum din speciile Cyprinidae autohtone si asiatice, somn, stiuca, salau. Număr bazine 12.
Timișoara	SC PESOTIM SA	Ferma piscicola Banloc / 131, 06 ha	nelimitata	Ferma piscicola Banloc Sat. Partos (Com. Banloc)	Crescătorie	Licențiată pentru producerea de peste de consum din speciile Cyprinidae autohtone si asiatice, somn, stiuca, salau. Număr bazine 12.
Timișoara	SC PESOTIM SA	Ferma piscicola Sacosul Turcesc / 91,42 ha	nelimitata	Ferma piscicola Sacosul Turcesc Com. Sacosu Turcesc	Crescătorie	Licențiată pentru producerea de peste de consum din speciile Cyprinidae autohtone si asiatice, somn, stiuca, salau. Număr de bazine 6.
Timișoara	SC SAIFTIM SA (ACTIVE)	Păstrăvăria Balta Calda Romanești / 0,2820 ha	nelimitata	comuna Tomesti sat Romanesti nr.68	Crescătorie (păstrăvărie)	Licențiată pentru producerea de puiet peste din speciile: Pastrav indigen, curcubeu si fintinel. Număr bazine 10. Alte instalatii troci 20 buc.; incubatoare a 10.000 icre 20 buc.
Timișoara	SC SAIFTIM SA (ACTIVE)	Păstrăvăria Balta Calda Romanești / 0,1190 ha	nelimitata	comuna Tomesti sat Romanesti nr.68	Pepiniera (păstrăvărie)	Licențiată pentru producerea de peste de consum din speciile: Pastrav indigen, curcubeu si fintinel.

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Sediul agentului economic	Agent economic	Amenajare piscicolă/suprafață	Valabilitate licență	Punct de lucru	Tip unitate	Observații
Jimbolia	SC PEISAJ HOSTA SRL	Balta Jimbolia / 64,04 ha	nelimitata	Ors. Jimbolia (intravilan si extravilan)	Crescătorie	Licențiată pentru producerea de peste de consum din speciile Cyprinidae autohtone și asiatică, somn, știucă, șalău. Număr bazine 7.
Com. Masloc, Sat Fibis	SC OVEG MPS SRL	Acumularea Murani / 95 ha				Documentație incompleta (lipsa acordul deținătorului legal al acumulării. Cerere cu rubrici necompletate) au fost transmise 2 notificări: 1018 /TRS/19.04.12 si 2201 / TRS / 04.07.12 pentru completarea documentației de obținere a licenței de acvacultura.
Timișoara	APS SOMNUL SRL	Ferma Rozelor / 2,785 ha	nelimitata	Ferma Rozelor, Str. Uzinei, nr. 2 Timișoara	Pepiniera	Licențiată pentru producerea de puiet peste din speciile Cyprinidae vara a I a, vara a II a si a III. Număr bazine 6.
Timișoara	SC PESCADOR TIM SRL	Acumulare Sustra, Com. Tpolovatul Mare/6,2 ha	nelimitata	Acumulare Sustra, Sat. Sustra (Com. Tpolovatul Mare)	Crescătorie	Licențiată pentru producerea de peste de consum din speciile Cyprinidae autohtone si asiatică, somn, stiuca, salau. Număr de bazine 1.
Timișoara	SC TIM CICLOP SRL	Acumularea Topolovat / 16 ha	nelimitata	Com. Tpolovatul Mare, Acum. Topolov. M.	Crescătorie	Licențiată pentru producerea de peste de consum din speciile Cyprinidae autohtone si asiatică, stiuca, salau. Număr bazine 1.
Str. Bela Bartok nr. 17, Timișoara	AJVPS TIMIȘ (filiala Lugoj)	Acumularea Pescarusul, Lugoj /3,2704 ha	nelimitata	Lugoj, Str. Timișorii, nr. 175	Crescătorie	Licențiată pentru producerea de peste din speciile Cyprinidae autohtone si asiatică, rapitori. Număr bazine 2.

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚULUI TIMIȘ

volumul 7 – structura activităților și zonificarea teritoriului

s.c. urban team s.r.l., s.c. velplan design s.r.l., s.c. urban profesional consulting s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Sediul agentului economic	Agent economic	Amenajare piscicolă/suprafață	Valabilitate licență	Punct de lucru	Tip unitate	Observații
Timișoara	SC GROUP METC - CAR SRL	Amenajarea piscicola Herneacova / 12 ha (luciu apa 7,1 ha)		Sat Herneacova (Ors. RECAȘ) extravilanul localității.	Crescătorie	Societatea a solicitat înregistrarea în RUA și emiterea licenței de acvacultură pentru "Hala și instalații aferente la ferma piscicola Herneacova" pentru producerea de sturioni și pastravi. Documentație incompletă (lipsă: Autorizație de gospodărire a apelor, Înregistrare sanitar veterinară și autorizație de mediu) transmisă notificarea nr. 2160 /ARD/ 19.05.12) pentru completarea documentației de obținere a licenței de acvacultură CU DOCUMENTELE PREVAZUTE DE OMADR 332 / 2008.
6 Timișoara	SC NIMB SA	Hala creștere superintensivă (bazine circulare / troci) Sturioni / Pastravi		Com. Giarmata	Crescătorie	Societatea a solicitat înregistrarea în RUA și emiterea licenței de acvacultură pentru "Ferma Sturioni Giarmata" pentru producerea de sturioni. Documentație incompletă (lipsă: Autorizație de gospodărire a apelor, Înregistrare sanitar veterinară și autorizație de mediu) transmisă notificarea nr. 2161 /ARD/ 19.05.12) pentru completarea documentației de obținere a licenței de acvacultură

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Sediul agentului economic	Agent economic	Amenajare piscicolă/suprafață	Valabilitate licență	Punct de lucru	Tip unitate	Observații
						CU DOCUMENTELE PREVAZUTE DE omadr 332 / 2008.

Sursa – ANPA Filiala Transilvania

2.4.2. Sectorul secundar. Industria. Construcțiile

2.4.2.1. Industria

Industria județului Timiș se caracterizată prin diversitate, dinamică și atractivitate având un potențial deosebit de dezvoltare pentru mediul de afaceri autohton și străin. Atractivitatea industriei pentru investitorii străini este demonstrată prin faptul că un sfert din rezultatele economiei județului (vezi subcapitolul Mediul investițional) provin de la firme din domeniul industriei.

Industria s-a dezvoltat de-a lungul timpului și se va dezvolta în continuare prin potențialul endogen reprezentat de resursele naturale existente, dar și pe resursa umană înalt calificată.

2.4.2.1.1. Resursele naturale utilizabile în industrie

În județul Timiș sunt exploatate diferite tipuri de resurse minerale de la hidrocarburi, cărbuni inferiori până la diferite tipuri de roci utile ce sunt utilizate în construcții.

Teritorial aceste resurse minerale sunt localizate astfel:

- ✓ hidrocarburi (țitei și gaze) - localizate în zona de vest a județului pe teritoriul localităților Biled, Calacea, Dudeștii Noi, Dumbrăvița, Lovrin, Partoș, Grăniceri, Pordeanu, Satchinez, Șandra și Variaș. Aceste zăcăminte sunt valorificate de către SC OMV Petrom SA. Există de asemenea și o serie de zăcăminte de hidrocarburi inactive (neeficiente economic) pe teritoriul administrativ al localităților Moravița, Foieni, Diniaș, Sânmartin și Teremia Mare.
- ✓ cărbuni inferiori (lignit) - localizați în zona Sinersig – Darova. Această zonă are în prezent mine ca urmare a dificultăților tehnologice de. Zăcămintul de cărbuni inferiori de la Sinersig – Darova a fost valorificat în mică măsură de Combinatul Minier Banat Anina din județul Caraș - Severin;
- ✓ roci ornamentale (calcar ornamental) - localizate în zona Luncani - Pârâul Popii nu sunt valorificate economic și au o licență eliberată pentru SC Bega Minerale Industriale SA;
- ✓ nisipuri silicioase - localizate în zona Făget - Dealul La Scaune, Gladna Română, Jupânești, Ruginoasa (licențele aparținând SC Bega Minerale Industriale SA);
- ✓ roci utile (piatră pentru construcții) - localizate în zona Șanovița - Lucareț - Zăbrani (bazalte), cu licențe atribuite către SC Trust Construcții Radlinger SRL, SC Cipalser SRL și SC Technocer SRL; Hăuzești - Valea Radului (diorite), cu licențe atribuite SC Bonservice SRL Orșova și SC Technocer SRL Nădrag; zona Drinova (andezite), cu licență atribuită către SC Drumco SA Timișoara. Întreg masivul Poiana Ruscă reprezintă un depozit de zăcăminte de piatră pentru construcții la care se mai adaugă calcare, șisturi cristaline, granodiorite, etc, acestea fiind exploatate punctual și sporadic prin permise temporare de exploatare (valabile 1 an de la data eliberării de către ANRM București) de către diverși agenți economici.
- ✓ argile semirefractare localizate în zona Botești - Drăgășinești, cu 2 licențe eliberate către SC Bega Minerale Industriale SA ;

✓ argile comune - localizate în zona Lugoj - Herendești, cu licență atribuită către SC Technocer SRL Nădrag ;

✓ nisipuri și pietrișuri de râu - localizate în toată albia minoră a Timișului, amonte de localitatea Dragșina, până la ieșirea din județul Timiș. Aceste rezerve sunt exploatate aceste punctual, cu precădere prin permise temporare de exploatare eliberate diverșilor agenți economici, cum sunt licențele (valabile 20 de ani) eliberate pentru SC Euroconstruct SA Timișoara la Jena, SC Timcon SA (Criciova), ambele inactive din motive economice. SC Drumco SA deține de asemenea licență activă la Jena ;

✓ nisipuri și pietrișuri de râu localizate în în terasa râului Timiș, cu precădere amonte de municipiul Lugoj : Cireșu, Criciova, Găvojdia, Jena, cu licențe de exploatare eliberate pentru SC Technocer SRL, SC Parabelum SRL Găvojdia, SC Timcon SA, SC Zonta Industries SRL. Se mai eliberează permise de exploatare temporare în zona Tapia, Lugojel, Găvojdia pentru SC Compact Product SRL Lugoj, SC Matcon SRL Lugoj, SC Con Balast SRL Lugoj, SC Daminix SRL Lugoj, SC Axela Construcții SRL Timișoara, SC Șeroni Trans SRL Lugoj, SC Moticica Grup SA Timișoara;

Există și o serie de resurse minerale ce pot fi valorificate în economia județului Timiș și nu sunt în prezent conform datelor de la Agenția Națională Pentru Resurse Minerale, Direcția generală inspecție și supraveghere teritorială a activităților miniere și a operațiunilor petroliere - Compartimentul de Inspecție Teritorială Timișoara.

Astfel, sunt în curs de cercetare resursele de hidrocarburi de la Jimbolia (SC Zeta Petroleum SRL) și Fibiș (SC Amro Gold Oii SRL, zăcământul polimetalic de la Gladna Montană, perimetrul Rozalia (SC Geo Explo Topo SRL), zăcământul de bazalt de la Coșteiu de Sus (SC Solaris Imobiliare SRL Moșnița Nouă), zăcămintele de nisip și pietriș de la Sârbova (SC Lucons SA Timișoara), Jena (SC Timcon SA) și Ochiu - Cireșu (SC Technocer SRL).

Sunt nevalorificate economic în prezent zăcământul de lignit de la Sinersig – Darova, zăcământul de calcar ornamental de la Luncani - Pârâul Popii, cu licență de exploatare aparținând SC Bega Minerale Industriale SA.

Resursele minerale sunt și pot fi valorificate economic direct în industria extractivă, industria energetică, în construcții. În plan orizontal resursele minerale susțin însă și alte tipuri de activități economice, cum sunt de exemplu serviciile de transport.

Conform studiului privind *Evaluarea potențialului energetic actual al surselor regenerabile de energie în România (solar, vânt, biomasă, microhidro, geotermie), identificarea celor mai bune locații pentru dezvoltarea investițiilor în producerea de energie electrică neconvențională*, județul Timiș beneficiază și de un important potențial energetic bazat pe resursele de biomasă, fiind o zonă cu potențial agricol ridicat, pe radiația solară încadrată clasei II cu o putere de 1300-1350 kwh/m² și un potențial mediu eolian (viteza vântului de 6-8 m/s).

În județul Timiș există un interes din ce în ce mai mare pentru utilizarea resurselor de energie regenerabilă existente. Menționăm în acest sens și apariția unei forme de asociere ce promovează cooperarea în acest domeniu și anume Clusterului de Energii Sustenabile din România – ROSENC localizat în cadrul municipiului Timișoara.

Potențialul agricol al județului reprezintă o altă resursă important pentru industria alimentară, dar și pentru industria textilă și a încălțăminteii.

2.4.2.1.2. Structura și dinamica mediului de afaceri din activitățile industriale

Mediu de afaceri din ramura industriei este format din peste 2700 de firme având ca obiect de activitate diferite activități industriale. Am identificat prin analiză și agregare a codurilor Caen pe diferite categorii de activități industriale prezența următoarele subramuri: industria extractivă, industria alimentară, industria băuturilor, industria textilă, industria lemnului, industria mobilei, industria hârtiei și editare, industria chimică, industria maselor plastice, industria metalurgică, industria construcțiilor metalice, industria electronică și electrotehnică, industria construcțiilor de mașini, industria energetică, distribuția apei și gestionarea deșeurilor și alte activități industriale.

Cele mai multe unități economice sunt înregistrate pentru domenii de activitate specifice industriei alimentare și textile, numărul lor fiind în anul 2011 de 407 și respectiv, iar, la polul opus, cel mai mic număr de firme este înregistrat pentru domeniul industriei metalurgice (0,3%).

Ramura industriei asigură cel mai important număr de locuri de muncă și determină profilul ocupațional pentru cca. 40% din salariați în anul 2006 și pentru aproape jumătate din populația salariată a județului Timiș în anul 2011.

Astfel, în 2011 salariații din industrie ajung la numărul de 83541 și se află în raport cu anul 2006 într-o dinamica cu 39 de procente în plus.

În ceea ce privește structura salariaților pe subramuri ale industriei în anul 2011, se evidențiază următoarea distribuție:

- ✓ Industria extractivă 0,8%;
- ✓ Industria alimentară 58,8%;
- ✓ Industria băuturilor 0,5%;
- ✓ Industria textilă 15,0%;
- ✓ Industria lemnului 2,3%;
- ✓ Industria mobilei 1,0%;
- ✓ Industria hârtiei și editare 1,1%;
- ✓ Industria chimică 0,7%;
- ✓ Industria maselor plastice 2,3%;
- ✓ Industria metalurgică 0,3%;
- ✓ Industria construcțiilor metalice 4,0%;
- ✓ Industria electronică și electrotehnică 3,4%;
- ✓ Industria construcțiilor de mașini 6,0%;
- ✓ Industria energetică 0,2%;
- ✓ Distribuția apei și gestionarea deșeurilor 0,9%;
- ✓ Alte activități industriale 2,8%

Între subramurile industriei județului Timiș se remarcă prin crearea celor mai multe locuri de muncă, industria alimentară. După cum se poate observa din datele prezentate mai sus în industria alimentară lucrează 58,8% din salariații din industrie. Ponderi mai importante în total salariați din industrie o au și industria textilă și cea a construcțiilor de mașini. Aceste două subramuri asigură locuri de muncă pentru 15 și respectiv 6 procente din salariații din industrie.

Distribuția teritorială a salariaților din industrie în anul 2011, evidențiază ca zone de ocupare cu polarizatoare pentru ocuparea în activitățile industriale zona Timișoara și a localităților din jurul său Dumbrăvița (1099), Ghiroda (1693) și Giroc (3022). Municipiul Timișoara se încadrează ca cea mai importantă zonă de ocupare în activitățile industriale având în vedere că el atrage 77% din totalul salariaților din industrie.

După municipiul Timișoara, al doilea pol de ocupare în industrie este municipiul Lugoj unde în anul 2011 erau ocupați în industrie 4679 de salariați. Peste 1000 de locuri de muncă în industrie are și orașul Jimbolia.

Centrele industriale asigură prin ramura industriei o pondere de 45,8% din totalul locurilor de muncă de la nivel de județ

Dinamica salariaților în centrele industriale este diferită în perioada recentă. Comparativ cu anul 2006 în anul 2011 sunt înregistrați în bilanțul firmelor mai mulți salariați în industrie în municipiul Timișoara (+105,2%), Ghiroda (+46,8%), Dumbrăvița (+19,6).

Celelalte centre industriale pierd locuri de muncă salariate în diferite proporții. Cel mai afectat de restructurarea industrială este municipiul Lugoj, unde locurile de muncă din industrie scad cu 48,1%. Industria se restructurează și în localitățile Giroc (-32%) și pentru orașul Jimbolia (-21,5%).

Subramurile ce asigură cele mai multe locuri de muncă în aceste localități sunt: industria alimentară în Timișoara (72,4%), industria textilă în Lugoj (52,3%), industria textilă Giroc (45,6%), industria construcțiilor de mașini în Ghiroda (54,8%), industria electronică și electrotehnică în Jimbolia.

Localitățile rurale unde sunt înregistrați un număr mai mare de salariați în industrie sunt Cărpiniș (355), Moșnița Nouă (336) și Biled (299). Subramurile industriale ce asigură cel mai mare număr de salariați în aceste localități sunt industria alimentară în Cărpiniș, industria textilă în Moșnița Nouă și industria maselor plastice și cea a construcțiilor de mașini în Biled (vezi cartograma – Distribuția salariaților din industrie după tipul activităților industriale, 2011).

Tabelul următor descrie topul angajatorilor din industrie în județul Timiș în anul 2011.

Tabelul nr. 48 – Topul angajatorilor din industrie din județul Timiș, 2011

OTTIMA PAN S.R.L.	Municipiul Timișoara
DAR DRAXLMAIER AUTOMOTIVE S.R.L.	Municipiul Timișoara
SUMIDA ROMANIA S.R.L.	Oraș Jimbolia
HELLA ROMANIA S.R.L.	Ghiroda
RILUG SRL	Municipiul Lugoj
RO ALTO GRADIMENTO S.R.L.	Municipiul Timișoara
MODA-TIM S.A.	Giroc
HMK FLEISCHVERARBEITUNG SRL	Municipiul Timișoara
SHOES GROUP 2000 S.R.L.	Giroc
INDUSTRIA DE INCALTAMINTE SOARA BUZIAȘ S.R.L.	Oraș Buziaș

Sursa – Prelucrări după baza de date furnizat de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

În ceea ce privește dinamica salariaților în perioada de analiză, cele mai importante creșteri de salariați în industrie se întâmplă în cazul localităților Liebling, Banloc, Boldur, Jebel și Dumbrava, iar pierderi mai importante de locuri de muncă se constată în cazul localităților Deta, Ciacova și Gottlob (vezi cartograma – Distribuția și dinamica teritorială a salariaților din industrie, 2011).

Rezultatele din economie generate de industrie se cifra în anul 2011 la valoarea de

5025425460 ron și se afla în ușoară creștere de 14,6 procente comparativ cu anul 2006.

În ceea ce privește structura cifrei de afaceri pe subramuri ale industriei în anul 2011, se evidențiază următoarea distribuție:

- ✓ Industria extractivă 2,6%;
- ✓ Industria alimentară 10,3%;
- ✓ Industria băuturilor 2,4%;
- ✓ Industria textilă 15,5%;
- ✓ Industria lemnului 4,8%;
- ✓ Industria mobilei 1,5%;
- ✓ Industria hârtiei și editară 4,6%;
- ✓ Industria chimică 2,3%;
- ✓ Industria maselor plastice 7,8%;
- ✓ Industria metalurgică 1%;
- ✓ Industria construcțiilor metalice 11,1%;
- ✓ Industria electronică și electrotehnică 4,9%;
- ✓ Industria construcțiilor de mașini 21,1%;
- ✓ Industria energetică 0,5%;
- ✓ Distribuția apei și gestionarea deșeurilor 3,1%;
- ✓ Alte activități industriale 6,6%

Tabelul următor prezintă un top al firmelor din industrie în anul 2011. Ca și localizare, marea majoritate a firmelor importante din industrie sunt situate în municipiul Timișoara..

Tabelul nr. 49 – Topul firmelor din industrie după cifra de afaceri, 2011

HELLA ROMANIA S.R.L.	Ghiroda
LIEB-BENZ-OIL COMPANY LTD SRL	Municipiul Timișoara
TIR EXPRESS S.R.L.	Municipiul Timișoara
AGRIGROS S.R.L.	Municipiul Timișoara
MEWI IMPORT EXPORT AGRAR INDUSTRIETECHNIK SRL	Orțișoara
GLISSANDO S.R.L.	Municipiul Timișoara
DAR DRAXLMAIER AUTOMOTIVE S.R.L.	Municipiul Timișoara
AXELA CONSTRUCTII S.R.L.	Municipiul Timișoara
IOSCA & ERJICA S.R.L.	Oraș Gătaia
DM DROGERIE MARKT S.R.L.	Municipiul Timișoara

Sursa – Prelucrări după baza de date furnizat de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

Corelând informațiile privitoare la salariați cu cele referitoare la cifra de afaceri obținem informații atât cu privire la utilizarea factorului de producție muncă, cât și cu privire la randamentul subramurilor respective.

În acest context se remarcă faptul că mai toate subramurile industriale se situează într-o situație de eficiență în utilizarea forței de muncă salariată și au un randament al domeniului relativ echilibrat la factorii de producție implicați. Iese, totuși în evidență situația industriei construcțiilor de mașini, activitate ce ocupă 6 procente din forța de muncă salariată în industrie, dar produce 21,1% din cifra de afaceri.

Industria construcțiilor de mașini, cuprinsă sectorului automotive formează unul din avantajele competitive importante ale județului Timiș și cu perspective foarte bune de dezvoltare.

Există și situația opusă în cazul industriei alimentare al cărei randament raportat la forța de muncă utilizată evidențiază o marjă mică a rezultatelor obținute.

Cele mai importante rezultate economice din industrie de peste 1000000000 ron se înregistrează în municipiul Timișoara, Ghiroda, Giroc, municipiul Lugoj, Dumbrăvița, orașul Jimbolia, orașul Sănnicolau Mare. Aceste localități concentrează 83,3% din cifra de afaceri produsă de industrie în județul Timiș.

Dinamica lor în ultima perioadă este diferită, astfel încât unele localități înregistrează o creștere a cifrei de afaceri precum Ghiroda (+238,7%) , Dumbrăvița (+50%), Jimbolia (+118,7%) și Sănnicolau Mare (+56,4%), iar în Timișoara, Giroc și municipiul Lugoj acest indicator se diminuează ușor cu o pondere de -1% și -6,1 pentru primele două și mai profund, cu 25,8% în Lugoj vezi cartograma – Distribuția și dinamica teritorială cifrei de afaceri din industrie, 2011.

Specializarea industrială a acestor localități cuprinde o singură activitate dominantă sau doua în cazul în care în care cifra de afaceri este rezultatul unei activități industriale mai diversificate și caracterizează următoarea distribuție în economia județeană:

- ✓ Timișoara – industria construcțiilor metalice (18,8%), industria construcțiilor e mașini (15,7%);
- ✓ Ghiroda – industria construcțiilor de mașini (83,2%);
- ✓ Giroc – industria textilă (27,5%) și industria maselor plastice (14,7%);
- ✓ Lugoj – industria textilă (24,9%) și industria lemnului (14,8%);
- ✓ Dumbrăvița – industria băuturilor (32,3%) și industria textilă (25,3%);
- ✓ Jimbolia - industria electronică (62,1%);
- ✓ Sănnicolau Mare – industria textilă (37,2%) și industria lemnului (36,9%).

Localitățile rurale care participă cu rezultate mai importante din industrie la economia județeană prezintă următoarea specializare industrială:

- ✓ Remetea Mare – industria hârtiei (78,08%);
- ✓ Pața – industria maselor plastice (73,8%);
- ✓ Cărpiniș – industria alimentară (94,6%);
- ✓ Biled – industria maselor plastice (46,9%);
- ✓ Sănmihaiu Român – industria construcțiilor de mașini (32,4%).

(vezi cartograma – Distribuția cifrei de afaceri din industrie după tipul activităților industriale, 2011).

Remarcăm multiplicarea rezultatelor economice într-un interval de 10 până la 238 de ori în industrie în cazul localităților Moravița, Banloc, Liebling, Balint, Știuca, Cenei.

Situația contrară în care dispar activități specifice industriei se constată în cazul localităților Bârna, Beba Veche, Fibiș, Foeni, Ghizela, Iacea Mare, Jamu Mare, Otelec, Saravale.

2.4.2.1.3. Industria automotive

Industria automotive reprezintă un domeniu de excelență în economia județului Timiș fiind ramura cu cea mai bună perspectivă de dezvoltare și de susținere a dezvoltării economice în perspectivă.

Pentru susținerea acestui sector, factorii interesați au creat o asociație de tip organizație non-guvernamentală, non-profit, organizație înființată prin contribuția membrilor și serviciile prestate către furnizori și cumpărători din industria construcțiilor de mașini și subsectorul automotive, asociația Automotivest. Această asociație reprezintă clusterul automotive al Regiunii Vest România (Timiș, Arad, Caras-Severin, Hunedoara) și este coordonat de către Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest, cu rolul de a stimula dezvoltarea economică a Regiunii Vest

Membrii Fondatori ai acestei Asociații sunt Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest, Universitatea Aurel Vlaicu Arad, Universitatea Politehnică Timișoara, Primăria Timișoara, Primăria Arad, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Arad, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timișoara, SC Inteliform SRL, SC Interpart Production SRL și SC Neferprod SRL. De asemenea există și o serie de membrii Asociației care sunt SC Mahle Componente de Motor SRL și Centrul de Prelucrări Mecanice Bocșa SRL.

Asociația Automotivest oferă întreprinderilor din industria construcțiilor de mașini și subsectorul automotive următoarele servicii de promovare, comunicare și internaționalizare, servicii de dezvoltare a furnizorilor și servicii de training.

În perioada 2004-2006 asociația a derulat un proiect transfrontalier finanțat prin Programul de Vecinătate România - Serbia, Phare CBC 2004 – 2006 cu titlul "Promovarea creșterii economice în zona de graniță dintre România și Serbia prin consolidarea și extinderea într-o direcție transfrontalieră a structurilor de tip cluster pentru industria construcțiilor de mașini și, în mod special, pentru subsectorul automotive".

Acest proiect a adunat sub același scop al dezvoltării și consolidării sectorului automotive prin cooperare următorii parteneri Asociația „Automotivest” (Universitatea „Politehnica” din Timișoara, Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad, Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest, Primăria Arad, Primăria Timișoara, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Arad, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timiș, Inteliform, Interpart, Neferprod) și Agenția pentru Dezvoltare Socio-Economică Banat din Zrenjanin (ADRSE Banat), partener transfrontalier. Acronim – ADRSE Banat.

Rezultatele urmărite de proiect au fost acela de a crea o rețea transnațională funcțională care să integreze clusterul incipient existent în sectorul automotive în Regiunea Vest cu firme și organizații de suport pentru afaceri din Serbia; creșterea competențelor profesionale ale angajaților IMM-urile participante și Serbia și îmbunătățirea competitivității acestor firme; creșterea competențelor reprezentanților unităților de formare participante la seminarul de profil organizat prin proiect și promovarea clusterului la nivel european și relaționarea cu rețele și cluster relevante din Europa, în special cu cele active la nivel transfrontalier .

Un alt proiect al Asociației este Proiectul WeSteer – Acțiuni de suport pentru crearea unui cluster bazat pe cercetare în sectorul automotive al Regiunii Vest România și este derulat de Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest în parteneriat cu Universitatea "Politehnică" din Timișoara, firma Interpart Production și Asociația "Tehimpuls. Proiectul a contribuit la consolidarea Asociației Automotivest și a clusterului regional automotive⁴⁰.

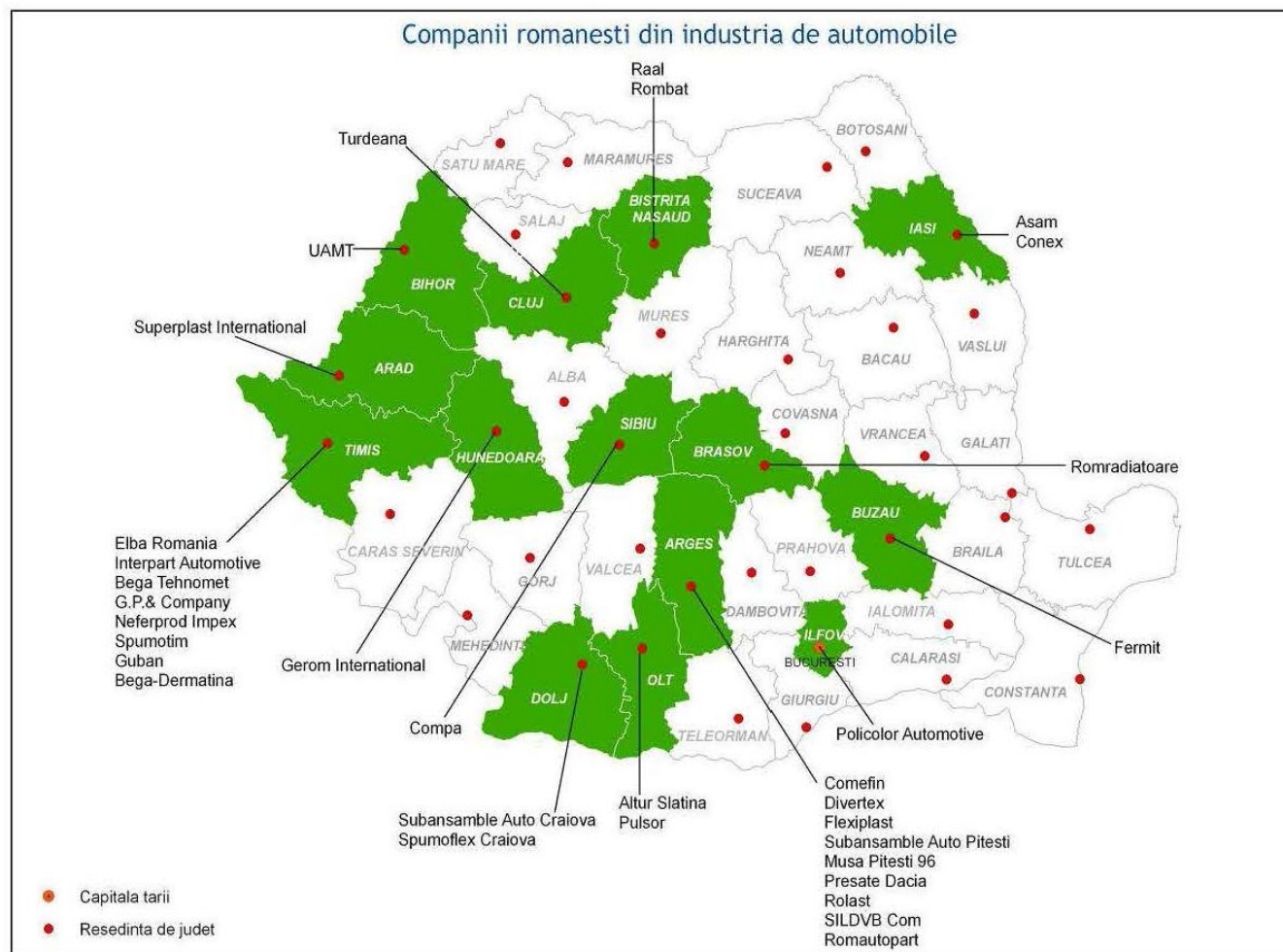
⁴⁰ <http://www.automotivest.ro>

Figura nr. 26 – Companii multinaționale din industria de automobile din România

Figura nr. 27 – Companii românești din industria de automobile din România

Sursa – Particularități și provocări privind industria auto la nivelul Regiunii Vest, ADR Vest, 2008

Tabelul nr. 50 – Principalii producători de componente pentru automobile cu participare străină de capital localizați în județul Timiș, 2008

Nume companie	Țara de origine	Produs	Localizare	Tip investiție
CONTINENTAL AUTOMOTIVE PRODUCTS	Germania	anvelope	Timișoara	brownfield
CONTITECH	Germania	curele de transmisie si furtunuri din cauciuc	Timișoara	greenfield
EYBL INTERNATIONAL AG	Austria	volane auto si huse auto	Timișoara, Deta	greenfield
DURA AUTOMOTIVE	SUA	sisteme de control	Timișoara	greenfield
DEPHI PACKARD	SUA	cablaje auto	Sannicolau Mare	greenfield
HELLA	Germania	lămpi auto	Timișoara	greenfield
KROMBERG&SCHUBERT	Germania	cablaje auto	Timișoara	greenfield
LISA DRAXLMAIER	Germania	cablaje si sisteme	Timișoara	greenfield
SIEMENS AUTOMOTIVE VDO achiziționată de CONTINENTAL	Germania	software industria auto	Timișoara	greenfield
TRW	SUA	volane auto si huse auto	Timișoara	greenfield
VALEO	Franța	faruri, sisteme electrice, sisteme de climatizare	Timișoara	greenfield

Sursa – Particularități și provocări privind industria auto la nivelul Regiunii Vest, ADR Vest, 2008

Cei mai importanți investitori din domeniul automotive provin, după cum se poate observa și în tabelul de mai sus, din Germania.

Județul Timiș este preferat de investitorii din domeniu, alături de județul Argeș și Arad, în cele trei județe concentrându-se jumătate din cifra de afaceri a sectorului.

Starea actuala a industriei de automobile din România evidențiază un interes din ce în ce mai mare pentru potențialul reprezentat de componentistiții români⁴¹.

2.4.2.2. Construcțiile

Domeniul construcțiilor reprezintă obiect de activitate pentru cca. 3000 de unități economice din județul Timiș, în cadrul cărora sunt angajați 13412 salariați în anul 2011, număr în scădere cu cca. 26 procente comparativ cu anul 2006.

U.A.T.-urile în care este concentrat un număr mai important de salariați în construcții sunt municipiul Timișoara, municipiul Lugoj, Giroc, Dumbrăvița, Ghiroda, Sannicolau Mare, Moșnița Nouă, Săcălaz, Birda, Giarmata, Buziaș și Jimbolia. Dinamica salariaților din aceste localități înregistrează un trend ascendent mai important în localitățile Giarmata (38,3%), iar pe de altă parte domeniul construcțiilor trece printr-o fază de restructurare profundă în localitățile Giroc (-53,3%) și Ghiroda (-46,5%).

⁴¹ Studiu regional – Particularitățile și provocările privind sectorul automotive, Regiunea Vest, ADR Vest, 2008

Cea mai importantă dinamică a numărului de salariați angajați în construcții, în anul 2011 comparativ cu 2006, o au localitățile Cenei, Bethausen, Victor Vlad Delamar, Giulvăz, Știuca, Satchinez, Belinț și Ghilad. În aceste localități numărul salariaților se multiplică într-un interval de 5 până la 18 ori. Trebuie însă precizat că numărul salariaților din construcții din aceste localități este relativ mic nedepășind câteva zeci de persoane în anul 2011 pe fiecare U.A.T..

Se constată, în ceea ce privește numărul salariaților din construcții o pierdere totală a locurilor de muncă din domeniu în cazul localităților Criciova, Foeni, Jamu Mare, Lovrin, Otelec, Periam, Racovița și Șandra.

Alte localități precum Sânnandrei, Livezile, Boldur, Comloșu Mare și Dumbrava înregistrează scăderi ale numărului de salariați de 70 până la 90 de procente (vezi cartograma –Distribuția și dinamica salariaților din construcții, 2011).

Cei mai mari angajatori în domeniul construcțiilor în 2011 sunt firmele BANAT CONSTRUCTION COMPANY S.R.L., DRUMURI MUNICIPALE TIMIȘOARA S.A. și ADMINISTRAREA DOMENIULUI PUBLIC S.A. din municipiul Timișoara.

Domeniul construcțiilor participă la formarea rezultatelor economiei județului Timiș într-o proporție de 10,6% și are o dinamică ușoară în anul 2011 raportat la 2006 de aproape 4 procente.

Localitățile ce au cele mai importante rezultate în domeniul construcțiilor sunt municipiul Timișoara, Dumbrăvița, municipiul Lugoj, Șag, Giroc, Buziaș, Ghiroda, Sannicolau Mare, Moșnița Nouă, Birda, Gătaia, Giarmata și Săcălaz. Se disting cu o dinamică pozitivă și valori mari de creștere între aceste localități Dumbrăvița (350,4%) și orașul Buziaș (240,1%).

Cea mai importantă dinamică a rezultatelor obținute din construcții o au în perioada de analiză localitățile Ghilad, Victor Vlad Delamarina, Cenei, Darova, Topolovău Mare, Jebel, Gottlob, Sânpetru Mare. cifra de afaceri în aceste localități crește de peste 10 ori.

Activitățile de construcții se restrâng total în anul 2011 raportat la 2006 în localitățile Comloșu Mare, Criciova, Foeni, Livezile, Lovrin, Otelec, Pesac, Racovița și Șandra. (vezi cartograma –Distribuția și dinamica cifrei de afaceri din construcții, 2011).

Tabelul nr. 51 – Topul firmelor din construcții după cifra de afaceri, 2011

AXELA CONSTRUCTII S.R.L.	Municipiul Timișoara
RADEL & HAHN S.R.L.	Șag
CONSTRUCTIM S.A.	Municipiul Timișoara
SAMAN CONSTRUCTIONS S.R.L.	Dumbrăvița
FLEX GRUP SRL	Dumbrăvița
PRO SAMAN S.R.L.	Municipiul Timișoara
NGF CONSTRUCT S.R.L.	Municipiul Timișoara
WERK MB CONSTRUCT S.R.L.	Oraș Buziaș
CONS ELECTRIFICAREA INSTAL SRL	Municipiul Timișoara
FLEXIK AUTOMATION S.R.L.	Municipiul Timișoara

Sursa – Prelucrări după baza de date furnizat de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

În tabelul de mai sus sunt prezentați cei mai importanți agenți economici din județ din domeniul construcțiilor. Ca și localizare, majoritatea acestor firme au sediu în Timișoara.

2.4.3. Sectorul terțiar. Comerțul. Serviciile

2.4.3.1. Comerțul

Comerțul reprezintă obiect de activitate pentru numeroase unități economice de pe teritoriul administrativ al județului Timiș. Caracteristicile generale ale comerțului, în special al celui cu amănuntul creează acest specific de dominanță ca și număr de firme. Astfel, în anul 2011, în domeniul comerțului activau 31,5 procente din totalul unităților economice din județul Timiș.

Comerțul asigură locuri de muncă pentru un număr important de salariați, peste 25000, reprezentând o pondere de 15, 2% din totalul salariaților județului Timiș.

În perioada de analiză numărul salariaților din activitățile comerciale înregistrează o evoluție negativă și scade cu 28,8 procente. Cel mai mare număr de salariați în activitățile comerciale este localizat în municipiul Timișoara, municipiul Lugoj, Dumbrăvița, Giroc, Ghiroda, Sânnicolau Mare, Jimbolia, Săcălaz, Deta, Sânmihaiu Român și Moșnița Nouă.

Dinamica salariaților în cazul acestor localități evidențiază în principal scăderi de personal, cea mai importantă fiind chiar cea a municipiului Timișoara (-35,1%). În cifre această scădere a numărului de salariați în cazul municipiului Timișoara a însemnat pierderea a peste 8500 locuri de muncă în perioada de analiză considerată.

De altfel, 70 din cele 99 de U.A.T.-uri ale județului înregistrează o dinamică negativă în ceea ce privește activitățile comerciale.

În cazul localităților Giroc și Săcălaz, activitățile comerciale se extind și creează un surplus de cca. 33 procente locuri de muncă.

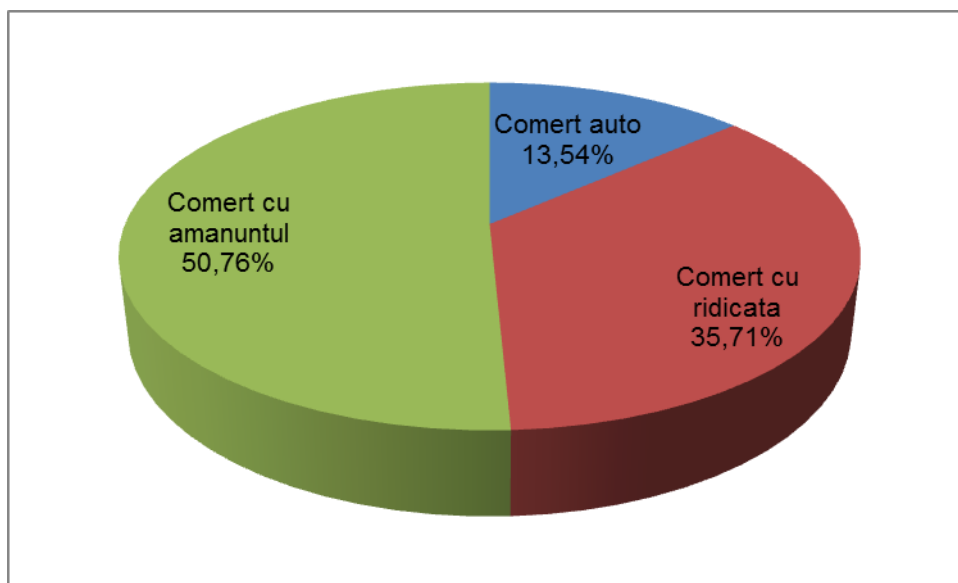
Dintre localitățile ce aveau mai mult de 400 salariați în activitățile comerciale în anul 2006, se face remarcă în anul 2011 printr-o restructurare importantă, orașul Buziaș, unde salariații din comerț își pierd în proporție de 70% locurile de muncă.

O dinamică pozitivă a numărului de salariați în perioada de analiză, cu creșteri într-un interval de 100 până la 300 % se întâmplă în cazul localităților Nițchidorf, Bethausen, Pișchia, Racovița, Dumbrava și Saravale (vezi cartograma – Distribuția și dinamica teritorială a salariaților din comerț).

Structura activităților comerciale remarcă ca dominante activitățile comerțului cu amănuntul, numărul salariaților din acest tip de comerț reprezentând, după cum poate fi observat și în figura de mai jos, mai mult de 50% din salariații din comerț.

Figura nr. 28 - Structura activităților comerciale, 2011

Sursa – Prelucrări după baza de date furnizat de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

În topul angajatorilor din activitățile comerciale se află în principal firme care activează în comerțul cu ridicata, majoritatea fiind localizate în municipiul Timișoara.

Tabelul nr. 52 – Topul angajatorilor din comerț, 2011

DM DROGERIE MARKT S.R.L.	Municipiul Timișoara
NOVA-TIM S.R.L.	Municipiul Timișoara
AUTO EUROPA SRL	Municipiul Timișoara
BANA-N S.R.L.	Municipiul Lugoj
SOCIETATEA COMERCIALA FARMACEUTICA ARCATIM SA	Municipiul Timișoara
AUTOGLOBUS 2000 S.R.L.	Municipiul Timișoara
CASA RUSU S.R.L.	Dumbrăvița
SYMMETRIA TIMIȘOARA S.R.L.	Municipiul Timișoara
AMELY S.R.L.	Municipiul Timișoara
PIASTRELLE SRL	Municipiul Lugoj

Sursa – Prelucrări după baza de date furnizat de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

Rezultatele economice obținute de activitățile comerciale au o pondere importantă în economia județului Timiș. Comerțul „produce” în anul 2011 36,7% din cifra de afaceri a județului și se afla în comparație cu anul 2006 pe un trend ascendent cu 258,7 procente în plus.

Distribuția în teritoriu a rezultatelor din comerț evidențiază o concentrare a cifrei de afaceri în special către mediul urban și în zona de influență urbană a localităților Timișoara, Lugoj, Giroc, Dumbrăvița, Ghironda, Gătaia, Orțișoara, Jimbolia, Săcălaz, Sannicolau Mare. În aceste U.A.T.-uri predomină tipul de comerț cu ridicata (vezi cartograma – Distribuția și dinamica cifrei de afaceri din comerț, 2011).

În tabelul de mai jos, privind topul firmelor din județ din activitățile comerciale, se poate observa atracția capitalului către zona reședinței de județ. De altfel, în municipiul Timișoara aproape 40% din cifra de afaceri este generată de activitățile comerciale.

Tabelul nr. 53 – Topul firmelor din comerț, 2011

LIEB-BENZ-OIL COMPANY LTD SRL	Municipiul Timișoara
AGRIGROS S.R.L.	Municipiul Timișoara
MEWI IMPORT EXPORT AGRAR INDUSTRIETECHNIK SRL	Orășoara
GLISSANDO S.R.L.	Municipiul Timișoara
IOSCA & ERJICA S.R.L.	Oraș Gătaia
DM DROGERIE MARKT S.R.L.	Municipiul Timișoara
BIRDA GROUP INTERNATIONAL S.R.L.	Municipiul Timișoara
AGROCOMERT HOLDING SA	Municipiul Timișoara
DON CARLOS S.R.L.	Municipiul Timișoara
LASTING SYSTEM S.R.L.	Municipiul Timișoara

Sursa – Prelucrări după baza de date furnizat de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

În zona de vest, sud și est a județului se întâlnesc cele mai slabe valori ale rezultatelor din activitățile comerciale, aici fiind predominante activitățile de comerț cu amănuntul (vezi cartograma – Distribuția cifrei de afaceri pe tipuri de activități comerciale, 2011).

Analizând distribuția spațială a activităților comerciale și rezultatele obținute în acest sector putem concluziona că, acest domeniu este foarte important în economia județeană.

2.4.3.2. Serviciile

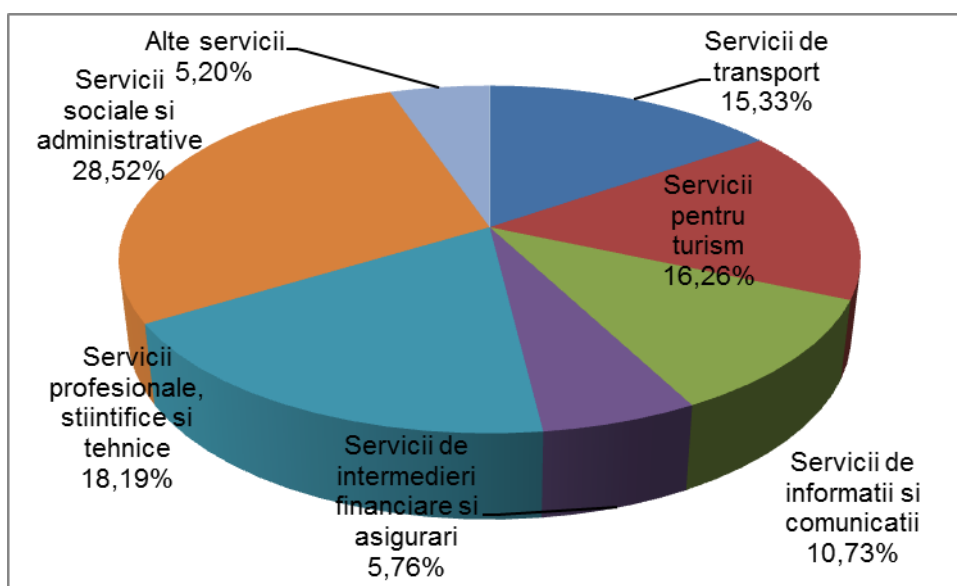
Peste 11700 de unități economice din județul Timiș au ca obiect de activitate domeniul serviciilor. Serviciile prestate sunt caracterizate prin diversitate enumerând de la servicii de transport și turism până la cele ce implică forță de muncă înalt calificată cum sunt serviciile de informații și comunicații, serviciile financiare și cele profesionale. Cele mai multe firme prestatoare de servicii sunt în județul Timiș cele ce activează în domeniul turismului, urmate de cele din transporturi. Trebuie precizat faptul că baza de date avută la dispoziție nu cuprinde date despre sectorul bancar, majoritatea domeniilor CAEN ce formează serviciile financiare și de asigurări cuprind firmele ce activează în tranzacții imobiliare și într-o măsură mai mică pe cele de asigurări, servicii financiare non-bancare și firmele de brokeraj.

În anul 2011, cca. 24% din salariații județului Timiș sunt ocupați în activități de servicii și au o dinamică ascendentă de cca. 34 procente.

Structura salariaților pe tipuri de servicii, după cum se poate observa în graficul de mai jos, evidențiază un grad de ocupare mai ridicat de 28,8 procente în serviciile pentru sociale și administrative. O pondere mai importantă de salariați sunt atrași către serviciile științifice, profesionale și tehnice (18,19%), către serviciile pentru turism (16,26%) și către serviciile de transport (15,33%).

Figura nr. 29 - Structura salariaților pe tipuri de servicii, 2011

Sursa – Prelucrări după baza de date furnizat de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

Salariații din servicii sunt concentrați ca și cei din domeniul comerțului în municipiul Timișoara și localitățile din jurul acestuia. Municipiul Timișoara atrage singur 78,8% din forța de muncă salariată din servicii, iar dinamica acestora în perioada analizată este definită printr-o creștere de 28,8% . De altfel, 80 din cele 99 de U.A.T. au o dinamică pozitivă a salariaților din servicii. Creșterea înregistrată se situează într-un interval ce merge de la 7% până la o multiplicare de 60 de ori a salariaților, cum este cazul localității Balint. Totuși, în această localitate numărul persoanelor salariate în domeniul serviciilor este de doar 61 de persoane.

În afară de municipiul Timișoara, salariați în servicii sunt încadrați într-un număr mai important în localitățile Lugoj, Giroc, Dumbrăvița, Ghiroda, Sânnicolau Mare, Sânnandrei, Remetea Mare, Buziaș, Moșnița Nouă.

Fiecare din aceste localități are un anumită specializare pentru una sau două categorii de servicii. În funcție de această specializare identificăm un patern al ocupării pentru cu următoarele caracteristici:

- ✓ Timișoara – ocupare în servicii sociale și administrative (29,2%) și în servicii profesionale, științifice și tehnice (19,6%);
- ✓ Lugoj – ocupare în servicii de turism (24,4%), servicii de transport (22,4%) și servicii sociale și administrative (22,4%);
- ✓ Giroc – ocupare în servicii sociale și administrative (39,4%) și servicii de transport (19,5%);
- ✓ Dumbrăvița ocupare în servicii de turism (31,7%) și în servicii profesionale, științifice și tehnice (23,1%);
- ✓ Ghiroda – ocupare în servicii sociale și administrative (21,1%) și servicii de transport (20,9%);
- ✓ Sânnicolau Mare - ocupare în servicii de transport (37,6%) și în servicii sociale și administrative (23,7%);
- ✓ Sânnandrei – ocupare în servicii sociale și administrative (70,2%);
- ✓ Remetea Mare – ocupare în servicii sociale și administrative (92,2%).

(vezi cartograma – Distribuția salariaților pe tipuri de servicii, 2011).

Topul angajatorilor din activitățile de servicii cuprinde firme localizate exclusiv în municipiul Timișoara și oferă diverse servicii moderne, externalizate ce apar mai mult ca o necesitate a ultimilor ani, de tipul celor de plasare a forței de muncă, call center, beauty center.

Tabelul nr. 54 – Topul angajatorilor din servicii, 2011

IHM TOTAL CONSULT SRL	Municipiul Timișoara
BOSCH COMMUNICATION CENTER S.R.L.	Municipiul Timișoara
SOCIETATE COOPERATIVA IGIENA	Municipiul Timișoara
HARTLTRANS ROMANIA S.R.L.	Municipiul Timișoara
C & M PACKING S.R.L.	Municipiul Timișoara
INFORM MEDIA S.R.L.	Municipiul Timișoara
INTERNET MARKETING ON-LINE S.R.L.	Municipiul Timișoara
ZENIT SECURITY S.R.L.	Municipiul Timișoara
MAGUS INTERNATIONAL CO S.R.L.	Municipiul Timișoara
TIR EXPRESS S.R.L.	Municipiul Timișoara

Sursa – Prelucrări după baza de date furnizat de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

În ceea ce privește dinamica salariaților din activitățile de servicii, cele mai importante modificări pozitive în cadrându-se unui interval de creștere ce merge de la 5 ori către 60 de ori mai mulți salariați în anul 2011 raportat șa anul 2006 se conturează în cadrul localităților Balint, Șandra, Lenauheim, Otelec, Variaș, Bucovăț, Comloșu Mare, Valcani, Ghizela, Pesac, Ghilad, Racovița, Uivar, Jamu Mare, Biled, Buziaș și Birda.

O dinamică negativă a salariaților din servicii o au localitățile Criciova, Mănăștiur, Dudeștii Noi, Lovrin, Margina, Nițchidorf, Saravale, Fibiș, Ghiroda, Pișchia, Tomnatic și Dumbrăvița. Intervalul în care scad salariații din aceste localități este cuprins între 4,5 procente și 100% în cazul localităților Criciova și Mănăștiur (vezi cartograma – Distribuția și dinamica teritorială a salariaților din servicii, 2011).

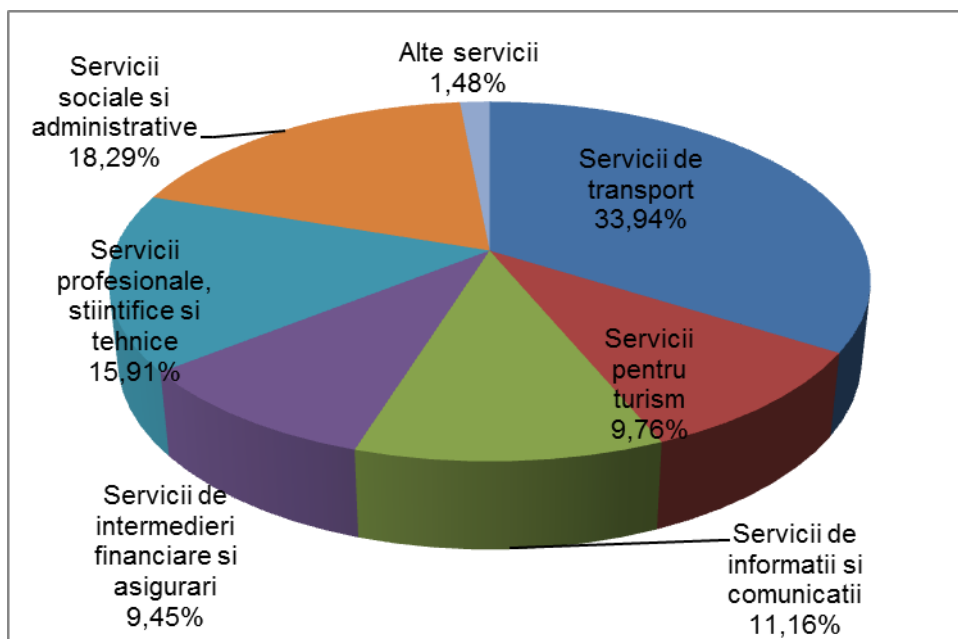
Serviciile participă în rezultatele economiei județene într-o pondere de 21 procente la nivelul anului 2011 și înregistrează comparativ cu anul 2006 un plus de 93,2% al cifrei de afaceri.

Structura serviciilor după cifra de afaceri pe care o generează în economie, evidențiază un model diferit de cel al ocupării în activitățile de servicii. Astfel, cel mai important aport la rezultatele produse în economie revine serviciilor de transport, ce contribuie cu aproape 34 procente la formarea acestora. Pe al doilea palier ca importanță în cadrul serviciilor se situează serviciile sociale și administrative și cele profesionale, științifice și tehnice. Aceste domenii de activitate au o pondere de 18,29% și, respectiv 15,91 în totalul cifrei de afaceri din servicii.

Corelând datele referitoare la salariați cu cele referitoare la cifra de afaceri se remarcă un randament diferit al tipurilor de servicii și anume în cazul serviciilor sociale și administrative, a serviciilor profesionale, științifice și tehnice valoarea adăugată a domeniului este scăzută scăzute. Pe de altă parte, în cazul serviciilor de intermediari financiare și asigurări, servicii de informații și comunicații, servicii pentru turism și mai ales pentru serviciile de transport randamentul valorii adăugate este mai important.

Figura nr. 30 - Structura serviciilor după cifra de afaceri, 2011

Sursa – Prelucrări după baza de date furnizat de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

Cele mai importante rezultate economice din domeniul serviciilor se concentrează la nivelul municipiului Timișoara și localităților Giroc, municipiul Lugoj, Dumbrăvița, Ghiroda, orașul Sânnicolau Mare, Remetea Mare, Orțișoara, Sânnandrei, Giarmata și Biled. Aceste localități generează 93% din cifra de afaceri din domeniul serviciilor. Cu excepția localității Dumbrăvița, unde are loc o ușoară scădere a cifrei de afaceri din servicii (-9,6%), restul localităților se situează pe un trend pozitiv, cele mai multe dintre ele depășind în anul 2011 cu peste 100% rezultatele înregistrate în anul 2006.

Specializarea funcțională a serviciilor după rezultatele obținute tipul de servicii dominante, are pentru aceste localități următoarea structură:

- ✓ Timișoara – rezultate economice din serviciile de transport (29,3%) și serviciile sociale și administrative (18,7%);
- ✓ Giroc – rezultate economice din serviciile de transport (50%) și din serviciile profesionale, științifice și tehnice (12,3%);
- ✓ Dumbrăvița – rezultate economice din serviciile de transport (40,6%) și din serviciile profesionale, științifice și tehnice (23,4%);
- ✓ Ghiroda - rezultate economice din serviciile de transport (41,1%) și din serviciile de informații și comunicații (18,1%);
- ✓ Sânnicolau - rezultate economice din serviciile de transport (68,7%);
- ✓ Remetea Mare - rezultate economice din sociale și administrative (88,4%);
- ✓ Orțișoara - rezultate economice din serviciile de transport (95%);
- ✓ Sânnandrei - rezultate economice din serviciile de transport (53,2%);
- ✓ Giarmata - rezultate economice din serviciile de transport (87,7%);
- ✓ Biled - rezultate economice din serviciile de transport (95,6%).

(vezi cartograma – Distribuția cifrei de afaceri pe tipuri de servicii, 2011)

Serviciile de transport domină rezultatele economice comparativ cu celelalte tipuri de servicii prezente în județul Timiș, fapt evidențiat și de firmele aflate în topul acestei ramuri (vezi tabelul următor).

Tabelul nr. 55 – Topul firmelor din servicii după cifra de afaceri, 2011

TIR EXPRESS S.R.L.	Municipiul Timișoara
DB SCHENKER RAIL ROMANIA SRL	Municipiul Timișoara
HARTLTRANS ROMANIA S.R.L.	Municipiul Timișoara
FASULO EST EUROPA LOGISTICA S.R.L.	Municipiul Timișoara
AVITUM SRL	Remetea Mare
FARTUD S.R.L.	Orțișoara
BLACK EIGHT S.R.L.	Municipiul Timișoara
INTERLINER TRANSPORT S.R.L.	Municipiul Timișoara
CAVANARO S.R.L.	Municipiul Timișoara
BIOCLINICA S.A.	Municipiul Timișoara

Sursa – Prelucrări după baza de date furnizat de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș

Dinamica cifrei de afaceri din servicii în profil teritorial evidențiază o arie importantă de creștere, 84 din localitățile județului Timiș situându-se în ceea ce privește rezultatele obținute din activitatea de servicii pe un trend ascendent. Cea mai importantă dinamică, cu valori depășind în anul 2011 de 10 ori rezultatele înregistrate în anul 2006 se întâlnește în cazul localităților Comloșu Mare, Valcani, Biled, Fârdea, Balint, Lenauheim, Șandra, Belinț, Otelec, Checea, Dumbrava, Bucovăț, Birda, Ghizela, Mănăștiur.

O dinamică negativă accentuată, cu scăderi de peste 50 și până la 96% a cifrei de afaceri obținută în activitățile de servicii se înregistrează în cazul localităților Saravale, Nițchidorf, Brestovăț, Criciova, Tomnatic, Pișchia (vezi cartograma – Distribuția și dinamica teritorială a cifrei de afaceri din servicii).

2.4.3.2.1. Logistică – transport și depozitare

Economia de piață reclamă o din ce în ce mai mare nevoie pentru mobilitate și concomitent și nevoia pentru servicii de logistică și depozitare.

Logistica se referă la acele activități ce au ca scop planificarea, implementarea, monitorizarea livrărilor eficiente de mărfuri, depozitarea și returnarea acestora, dar și asigurarea fluxului de informații între punctul de expediție și cel de destinație⁴².

Nivelul de dezvoltare al județului Timiș a determinat amplasarea pe teritoriul său administrativ a centrelor de logistică, cele mai multe din ele fiind create în perioada recentă. Pe de altă parte, datele economice prezentate anterior, plasează activitatea de transport și depozitare ca principalul tip de serviciu producător de valoare în economia județeană.

Ca și localizare, centrele logistice se găsesc amplasate de regulă la periferia municipiului Timișoara și în alte câteva în zona localităților din apropiere. Oferta de servicii a centrelor de logistică din județul Timiș cuprind în general servicii de transport, depozitare și distribuție în condiții normale și speciale.

⁴² Agenția de Dezvoltare Regională Vest – Sectorul logistică în Regiunea Vest.

Municipiul Timișoara în calitatea sa de centru urban de importanță regională localizează cele mai multe din centrele de logistică din județ și anume:

- Centrul logistic EDY Logistics & Distribution;
- Centrul logistic Dunca Expediții ;
- Centrul logistic SC Eurocooper SRL;
- Centrul logistic Olimpia Logistic Park;

Alte centre logistice sunt localizate în comunele Remetea Mare – Log Centre Timișoara și în Orțișoara – Centrul logistic UNICARM.

O parte a acestor centre de logistică sunt în stadiu de dezvoltare fiind finalizate parțial.

Necesitatea asigurării unei corespondențe între cerințele pieții corelată cu distribuția amplasamentelor pentru producție și desfacere și necesitățile de dezvoltare teritorială și reglementările urbanistice existente a condus la apariția ideii unui proiect care susține această cerință.

Idea acestui proiect a apărut și a fost promovată de către Consiliul Județean Timiș în parteneriat cu Primăria Municipiului Timișoara și se intitulează “Centru Regional Intermodal de Transport Marfă Timișoara-Remetea Mare, județul Timiș”. Acest proiect propune concentrarea serviciilor intermodale și logistice într-o locație adecvată, care ar crește atractivitatea zonei pentru noi investitori și ar susține dezvoltarea investițiilor și activităților economice pe fondul principalelor avantaje ale zonei (localizare geografică, conexiunile cu principalele culoare de circulație, costurile reduse cu forța de muncă etc.).⁴³ Așa cum reiese din titlu, Centrul urmează a fi realizat pe raza comunei Remetea Mare în ideea de a facilita accesul la căile de transport rutiere, feroviare și aeriene.

2.4.4. Sectorul cuaternar

2.4.4.1. Infrastructura pentru Cercetare Dezvoltare

Regiunea Vest se află pe locul al treilea în România, alături de Regiunea Nord-Est, în ceea ce privește numărul de instituții de învățământ superior (14 unități). La nivelul județului Timiș și Regiunii Vest, o parte din ce în ce mai importantă a administrației și industriei a devenit conștientă de faptul că inovarea este elementul esențial al succesului economic.

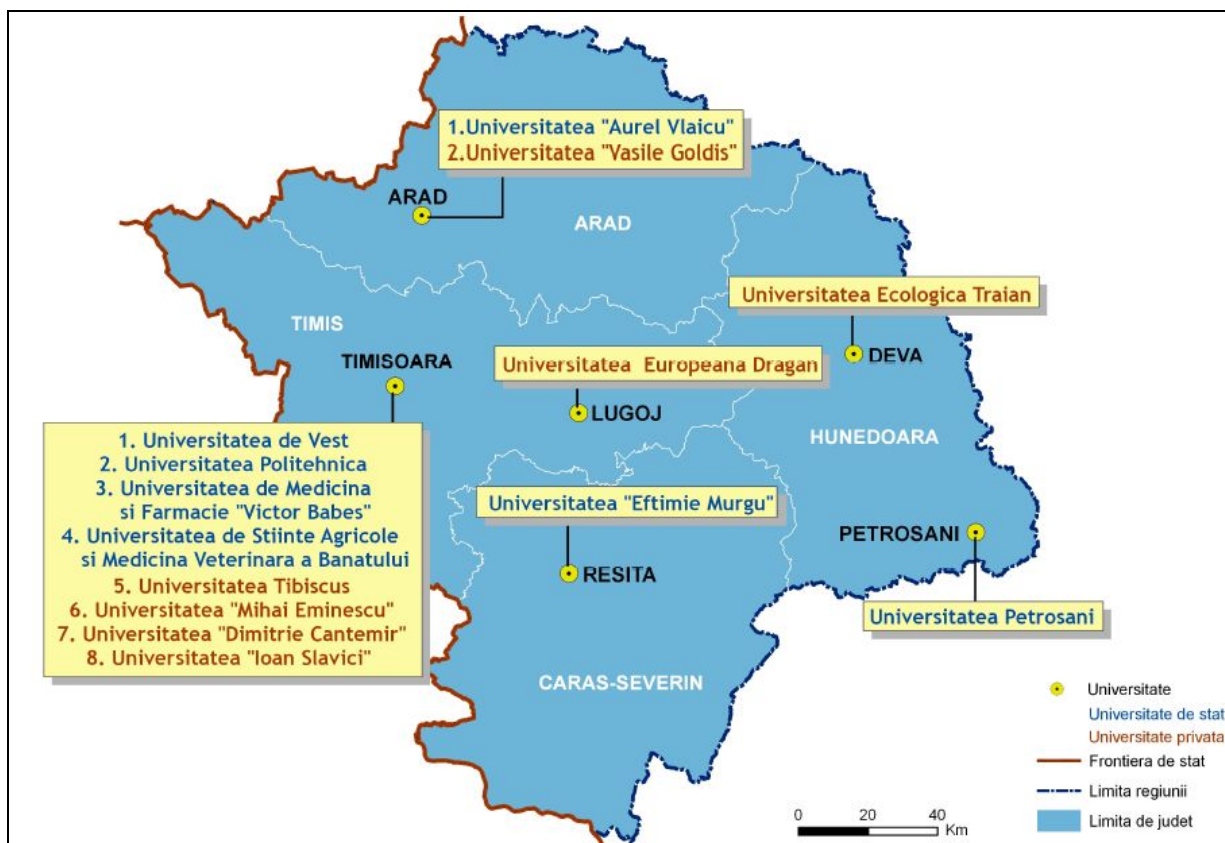
Instituțiile publice de învățământ superior sunt bine reprezentate în cadrul județului Timiș, prin următoarele universități:

- Universitatea de Vest din Timișoara
- Universitatea Politehnica din Timișoara
- Universitatea de Medicina și Farmacie din Timișoara
- Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului din Timișoara

⁴³ Agenția de Dezvoltare Regională Vest – Sectorul logistică în Regiunea Vest

Figura nr. 31 - Principalele universități din Regiunea Vest

Sursa: Strategia Regională de Inovare a Regiunii Vest România 2009 – 2013

Pe lângă instituțiile de învățământ public, s-a dezvoltat la toate nivelele și învățământul privat, dar în special universitățile. Dintre acestea cele mai importante sunt:

- Universitatea Tibiscus din Timișoara
- Universitatea Mihai Eminescu din Timișoara
- Universitatea Ioan Slavici din Timișoara
- Universitatea Dimitrie Cantemir din Timișoara
- Universitatea Europeana Drăgan din Lugoj

La nivelul Regiunii Vest Principalele unități de cercetare sunt afiliate Asociației pentru Cercetarea Multidisciplinară din Zona de Vest a României cu sediul la Timișoara (ACM-V).

În județul Timiș sunt concentrate cele mai multe unități de cercetare din regiune, iar domeniile vizate de acestea sunt dintre cele mai diverse: sudura și încercări de materiale, chimie și electrochimie, fizică, silvicultură, ecologie, construcții, sănătate publică, mașini hidraulice, agricultură, medicină, științe sociale, etc.

Figura nr. 32 - Principalele unități de cercetare din Regiunea Vest

Sursa: Strategia Regională de Inovare a Regiunii Vest România 2009 – 2013

Alte unități de cercetare se găsesc în județ ca entități guvernamentale, non-guvernamentale și operatori comerciali.

Tabelul nr. 60 – Unități de cercetare din județul Timiș

Tipuri de instituții	Denumirea
Instituții naționale	• Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Sudură și Încercări de Materiale - ISIM Timișoara • Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Electrochimie și Materie Condensată - INCEMC Timișoara • Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare în Construcții și Economia Construcțiilor Filiala Timișoara (INCERC Timișoara) • Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Ecologie Industrială - INCOECOIND Filiala Timișoara
Alte instituții	• Institutul de Chimie Timișoara • Institutul de Medicină Legală, Timiș • Institutul de Boli Cardiovasculare Timișoara • Institutul de Sănătate Publică "Prof. Dr. Leonida Georgescu" Timișoara • Institutul de cercetări socio-umane "Titu Maiorescu" din Timișoara • Stațiunea de Cercetări Agricole Lovrin • Stațiunea de cercetare și producție pentru cultura pajiștilor - Timișoara
Organizații non guvernamentale în sectorul cercetării	• Asociația pentru Cercetare Multidisciplinară din Zona de Vest a României - ACMV Timișoara • Asociația de Sudură din România - ASR Timișoara • Asociația de Robotică din România
Universități	• Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului - USAMVB Timișoara (Platforma de Formare și Cercetare Interdisciplinară, 20 de direcții de cercetare în cadrul catedrelor)

Tipuri de instituții	Denumirea
	• Universitatea de Vest Timișoara (o platformă interdisciplinară, un centru interdisciplinar, Institutul Român de Educația Adulților Timișoara, un pol de excelență, un institut de cercetare, 13 centre de cercetare, un laborator) • Universitatea Politehnică Timișoara (un centru de excelență, 20 centre de cercetare) • Universitatea de Medicină și Farmacie "Victor Babeș" Timișoara (10 centre de cercetare)
Operatori comerciali	• INTELERC, Timișoara • Institutul de cercetare - proiectare echipamente de sudură - TES - S.A. - Timișoara • Institutul de cercetare proiectare pentru materiale de sudură - TIMASUD - S.A. - Timișoara • SC HIDROTIM SA, Timiș – Institutul de cercetare și proiectare echipamente energetice • Societatea de Servicii Informatică INFOTIM Timișoara • PROMPT S.A, Timiș – Institutul de cercetare-proiectare utilaje miniere și de ridicat și construcții industriale

Sursa: prelucrare după Strategia Regională de Inovare a Regiunii Vest România 2009 – 2013

Asociația Română pentru Transfer Tehnologic și Inovare ARoTT, organizație profesională de transfer tehnologic și inovare, are la nivelul județului Timiș doi membrii:

- ISIM, Timișoara, Centrul de Transfer Tehnologic CENTA-ISIM,
- S.C. TIM Science Park S.R.L., Parc Științific și tehnologic TIM Science Park - Timișoara

Încercând să creeze structuri de suport și rețele care să furnizeze anumite servicii care să vină în ajutorul firmelor, ADR Vest a creat inițiative de cluster în două domenii foarte importante pentru economia regiunii: automotive și TIC (tehnologia informației și comunicării).

- AUTOMOTIVEST a fost înființat în iunie 2007, și are drept scop crearea unui mediu economic care să sprijine inițiativa de "cluster" din domeniul industriei auto prin dezvoltarea unei platforme centrale de servicii pentru firmele (furnizori/cumpărători) din Regiunea Vest active în acest domeniu.

- Clusterul Regional Tehnologia Informației și a Comunicațiilor - Regiunea Vest România" a fost înființat în iulie 2011, la inițiativa unui număr de 26 de membri fondatori, organizații publice și private care acționează în sectorul TIC regional cu scopul de a promova și a susține întreprinderile regionale TIC pentru a deveni actori pe piața globală, generatori de produse proprii, sub un brand regional puternic.

O altă inițiativă coordonată de Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest o reprezintă crearea în anul 2006 a TehImpuls – Centrul Regional de Inovare și Transfer Tehnologic, înființat în cadrul Strategiei de Inovare Regională a Regiunii Vest, care are rolul de a acționa ca o interfață regională între cererea și oferta de inovare, în scopul creșterii competitivității mediului economic din Regiunea Vest prin implementarea de soluții inovatoare în întreprinderi și eficientizării domeniului cercetării, prin promovarea și comercializarea produselor inovatoare existente.

Centrul Regional de Inovare și Transfer Tehnologic se adresează atât mediului economic prin acordarea de servicii de consultanță pentru implementarea de soluții inovatoare în întreprinderi, cât și mediului academic prin furnizarea de servicii de comercializare a rezultatelor cercetării și intermediere de transferuri tehnologice.

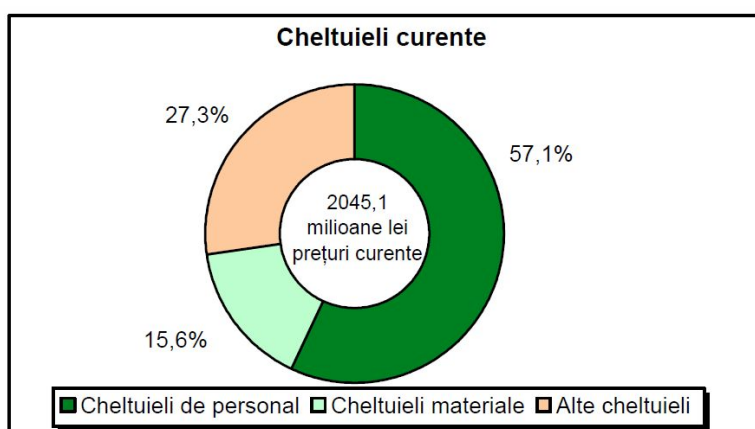

2.4.4.2. Cheltuielile pentru Cercetare Dezvoltare

România a cheltuit 2.413,5 milioane lei pentru activitatea de cercetare-dezvoltare în 2010, adică 0,47% din PIB, mai puțin cu 0,01% față de anul 2009.

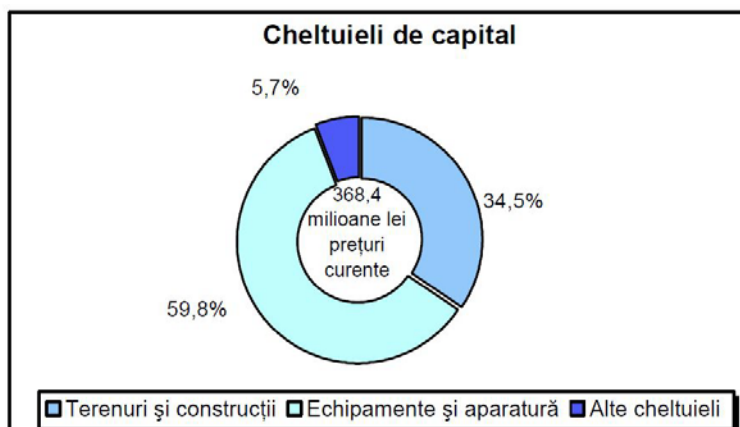
În cele patru sectoare de performanță, în anul 2010, au fost cheltuite pentru activitatea de cercetare-dezvoltare 2045,1 milioane lei cheltuieli curente, respectiv 84,7% și 368,4 milioane lei cheltuieli de capital, respectiv 15,3 %. Ponderea cheltuielilor de capital pentru dotarea unităților care au desfășurat activitate de cercetare-dezvoltare a crescut cu 3,4 puncte procentuale în anul 2010 față de anul 2009.

Figura nr. 33 - Structura cheltuielilor curente pentru activitatea de cercetare-dezvoltare, pe componente în anul 2010

Sursa: Institutul Național de Statistică INS, Activitatea de cercetare-dezvoltare în anul 2010, Comunicat de presă Nr. 203 din 27 septembrie 2011

Figura nr. 34 - Structura cheltuielilor de capital pentru activitatea de cercetare-dezvoltare, pe componente în anul 2010

Sursa: Institutul Național de Statistică INS, Activitatea de cercetare-dezvoltare în anul 2010, Comunicat de presă Nr. 203 din 27 septembrie 2011

În anul 2010, cercetarea fundamentală a înregistrat o ușoară creștere cu 0,6 puncte procentuale în cheltuielile totale comparativ cu anul 2009, respectiv de la 42,3% la 42,9%. Cercetarea aplicativă a avut în anul 2010 o creștere de 1,2 puncte procentuale în cheltuielile totale, respectiv de la 48,8% la 50,0%. Pentru dezvoltarea experimentală, din cheltuielile totale a fost alocat un procent de numai 7,1%.

După sursele de finanțare ale cheltuielilor totale de cercetare-dezvoltare în anul 2010, fondurile publice au cea mai ridicată pondere, menținându-se la aproximativ același nivel ca în anul 2009, respectiv 54,4% urmate de sursele de la întreprinderi în scădere cu 2,5 puncte procentuale, comparativ cu anul 2009 (32,3% față de 34,8%).

Din fondurile publice cele mai mari sume au primit unitățile din sectorul guvernamental (47,3%), urmate de unitățile din sectorul învățământ superior (31,4%) și unitățile din sectorul întreprinderi (21,2%).

Tabelul nr. 56 – Cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare, pe surse de fonduri și sectoare de performanță, în anul 2010

-milioane lei prețuri curente-

Sectoare de performanță / Surse de fonduri	TOTAL	Sectorul întreprinderi	Sectorul guvernamental	Sectorul învățământ superior	Sectorul privat non-profit
TOTAL	2413,5	924,8	887,4	591,3	10,0
Întreprinderi	778,8	578,4	168,6	25,7	6,1
Fonduri publice	1312,9	278,0	620,6	411,9	2,4
Unități din învățământul superior	52,4	3,3	1,2	47,9	*)
Privat non-profit	0,9	0,2	-	0,6	0,1
Străinătate	268,5	64,9	97,0	105,2	1,4

Sursa: Institutul Național de Statistică INS, Activitatea de cercetare-dezvoltare în anul 2010, Comunicat de presă Nr. 203 din 27 septembrie 2011

Pe intervalul 2005-2010 cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare au crescut cu 103,9% la nivel național, cu 119,38% la nivel Regiunii Vest și cu 201,41% la nivel județului Timiș.

La nivel național, în ceea ce privește cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare, județul Timiș ocupă poziția 6 după Municipiul București, județul Ilfov, județul Argeș, județul Cluj și județul Iași.

Tabelul nr. 57 – Cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare prețuri curente (Mii lei RON)

Unități administrative	Anul 2005	Anul 2010
România	1.183.659	2.413.467
Regiunea VEST	52.788	115.808
Arad	1.718	8.861
Caraș-Severin	9.586	1.275
Hunedoara	11.044	13.922
Timiș	30.440	91.750

Sursa: Institutul Național de Statistică INS, Tempo Online, CDP104B - Cheltuieli totale din activitatea de cercetare-dezvoltare, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - prețuri curente

Regiunea Vest ocupă însă doar locul 5 între regiunile dezvoltare datorită cheltuielilor foarte scăzute din celelalte județe ale regiunii. Se poate observa că județul Timiș realizează 79,23% din cheltuielile întregii regiuni în 2010, în creștere față de 57,66% în 2005.

2.4.4.3. Capitalul uman în Cercetare Dezvoltare

La 31 decembrie 2010, la nivel național lucrau în activitatea de cercetare-dezvoltare

39065 persoane (din care 17639 erau femei, reprezentând 45,2%), menținându-se un procent similar cu anul 2009.

Tabelul nr. 58 – Salariații din activitatea de cercetare-dezvoltare pe sectoare de performanță în anul 2010, comparativ cu anul 2009

	2009		2010	
	Salariați total	din care: femei	Salariați total	din care: femei
TOTAL	42420	19373	39065	17639
Sectorul întreprinderi	11147	4322	8691	3285
Sectorul guvernamental	9018	4647	8987	4593
Sectorul învățământ superior	22126	10343	21179	9653
Sectorul privat non-profit	129	61	208	108

Sursa: Institutul Național de Statistică INS, Activitatea de cercetare-dezvoltare în anul 2010, Comunicat de presă Nr. 203 din 27 septembrie 2011

Pe domenii științifice, salariații din activitatea de cercetare-dezvoltare cu ponderea cea mai mare se regăsesc în domeniul științelor ingineresti și tehnologice 44,3%, urmat de domeniul științelor naturale și exacte cu o pondere de 16,1%.

Numărul cercetătorilor din aceste domenii este semnificativ, respectiv 14.498 persoane (din care 37,9% femei) în domeniul științelor ingineresti și tehnologice și 4.200 persoane (din care 43,3% femei) în domeniul științelor naturale și exacte.

După nivelul de pregătire profesională, din numărul salariaților existenți în activitatea de cercetare dezvoltare la sfârșitul anului 2010, 33.271 au studii superioare (85,2% din total), iar 5794 au altă pregătire, exclusiv superioară.

În anul 2010, numărul persoanelor cu titlu de doctor care lucrau în activitatea de cercetare-dezvoltare a fost de 15.468 persoane, mai mult cu 552 persoane față de anul 2009, din care femei cu titlu de doctor 6.696, respectiv 43,3%.

Pe categorii de ocupații, în anul 2010, ponderea cea mai mare a salariaților din activitatea de cercetare-dezvoltare a fost reprezentată de cercetători, 78,6% din total, respectiv 30.707 persoane, în creștere de la 72,15% din total, respectiv 29.608 persoane în anul 2005.

La nivel național, în ceea ce privește numărul de salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare la sfârșitul anului, județul Timiș ocupă poziția 3 după Municipiul București, și județul Cluj.

Regiunea Vest ocupă însă doar locul 5 între regiunile dezvoltare numărului de salariați foarte scăzute din celelalte județe ale regiunii. Se poate observa că județul Timiș deține 69,17% din numărul de salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare ai întregii regiuni în 2010, în creștere față de 50,78% în 2005.

Dacă la nivel național pe intervalul 2005-2010, numărul de salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare la sfârșitul anului scade, de la 41.035 la 39.065 (scădere de 4,81%) Regiunea Vest are un trend contrar numărul crescând de la 1.855 la 4.055 (creștere cu 118,6%). Trendul regional se respectă și în cazul județului Timiș, înregistrându-se o creștere de la 942 la 2.805 (creștere cu 197,77%)

Tabelul nr. 59 – Salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare la sfârșitul anului

		România	Regiunea VEST	Arad	Caraș-Severin	Hunedoara	Timiș
TOTAL	Anul 2005	41035	1855	80	288	545	942
	Anul 2010	39065	4055	734	126	390	2805
		România	Regiunea VEST	Arad	Caraș-Severin	Hunedoara	Timiș
Cercetători	Anul 2005	29608	1275	38	196	381	660
	Anul 2010	30707	2951	691	120	320	1820
		România	Regiunea VEST	Arad	Caraș-Severin	Hunedoara	Timiș
Tehnicienii și asimilați	Anul 2005	5569	317	32	58	102	125
	Anul 2010	3414	181	16	:	62	103
		România	Regiunea VEST	Arad	Caraș-Severin	Hunedoara	Timiș
Alte categorii de salariați	Anul 2005	5858	263	10	34	62	157
	Anul 2010	4944	923	27	6	8	882
		România	Regiunea VEST	Arad	Caraș-Severin	Hunedoara	Timiș
Cercetători la 10000 persoane ocupate civile	Anul 2005	48,9	22,2	3,9	24,1	28,1	29,5
	Anul 2010	36,7	36,4	34,5	10,5	17,9	57,1

Sursa: Institutul Național de Statistică INS, Tempo Online, CDP102E - Salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare pe macror regiuni, regiuni de dezvoltare și județe, la sfârșitul anului

Indicatorul privind numărul de cercetători la 10000 persoane ocupate civile, pentru perioada 2005-2010, relevă din nou scădere la nivel național, creștere la nivel regional și județean. Județul Timiș ocupă poziția 8 după Municipiul București, județul Ilfov, județul Cluj, județul Iași, județul Brașov, județul Dolj și județul Argeș.

2.4.4.4. Protecția creativității tehnice

Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM) este organul de specialitate al administrației publice centrale, cu autoritate unică în domeniu, în asigurarea protecției proprietății industriale, în conformitate cu legislația națională în domeniu și cu prevederile convențiilor și tratatelor internaționale la care aceasta este parte și reprezintă România în relații cu instituții similare din alte state, precum și cu organizațiile internaționale și regionale de proprietate industrială la care este membră.

În anul 2010, au fost depuse la OSIM 21554 cereri de titluri de proprietate industrială, din care: cereri de brevet de invenție - 1418, cereri de brevet pentru soiuri de plante - 54, cereri de înregistrare pentru topografii produse semiconductoare - 6, cereri pentru certificat suplimentar de protecție - 21, cereri de model de utilitate - 73, cereri de marcă - 12196, cereri de reînnoire de marcă - 7284 și 500 de cereri de înregistrare pentru desene sau modele

Tabelul nr. 60 – Cereri brevet de invenție Regiunea Vest

	2006	2007	2008	2009	2010
Regiunea Vest	52	67	45	57	92
Arad	14	9	5	8	6
Caraș Severin	1	0	3	3	1
Hunedoara	5	13	6	8	6
Timiș	32	45	31	38	79

Sursa: Raport anual OSIM 2010

Așa cum se poate observa și din tabel numărul de cereri de brevet de invenție crește pe intervalul 2006-2010 atât la nivelul regiunii Vest (76,92%) cât și la nivelul județului Timiș (146,87%). Județul Timiș este responsabil pentru 85,87% din cererile de brevet de invenție de la nivelul întregii Regiuni Vest.

Tabelul nr. 61 – Cerere de înregistrare de marcă Regiunea Vest

	2006	2007	2008	2009	2010
Regiunea Vest	654	505	444	385	361
Arad	178	109	72	44	66
Caraș Severin	25	29	28	18	26
Hunedoara	120	52	62	55	64
Timiș	331	315	282	268	205

Sursa: Raport anual OSIM 2010

Cererile de înregistrare de marcă scad atât la nivelul Regiunii Vest cât și la nivelul județului Timiș pe intervalul 2006-2010, Timiș crește de la 50,61% la 56,79 din totalul cererilor de la nivelul regiunii.

Tabelul nr. 62 – Cereri de înregistrare desene sau modele Regiunea Vest

	2006	2007	2008	2009	2010
Regiunea Vest	44	31	33	38	23
Arad	16	8	13	11	6
Caraș Severin	0	2	4	0	1
Hunedoara	21	13	7	22	8
Timiș	7	8	9	5	8

Sursa: Raport anual OSIM 2010

Cererile de înregistrare desene sau modele scad la nivelul Regiunii Vest și cresc ușor la nivelul județului Timiș, care ocupa însă o pondere scăzută (34,78%)

Cererile privind asigurarea protecției proprietății industriale sunt o măsură a rezultatului activității de cercetare-dezvoltare și a inovării. Scopul acestor cereri este de a proteja rezultatul de cercetare-dezvoltare, dar sunt la fel de semnificative ca și sursă a informației tehnologice, care poate ajuta la evitarea unei reinvestiri și reinventări de idei care nu sunt necesare.

3. ZONIFICAREA TERITORIULUI

3.1. UTILIZAREA TERENURILOR

Divizarea teritoriului județean, în suprafață de 8.697 km², s-a elaborat între principalele moduri de utilizare a terenurilor prin diversele funcțiuni economice și este în concordanță cu cadrul natural și dezvoltarea zonelor urbanizate care se reflectă în structura fondului funciar după modul de folosință. Au fost analizate suprafețele fondului funciar (ha), după modul de folosință pe total la nivelul României și Regiunii de Dezvoltare Vest, folosindu-se date din anul 2010.

Tabelul nr. 63 – Suprafața fondului funciar, terenuri agricole, după modul de folosință, pe total țară și regiunii în 2010 (ha)

Unități teritoriale	Total	Agricolă	Arabilă	Pășuni	Fânețe	Vii și pepiniere viticole	Livezi și pepiniere pomice
România	23839071	14635520	9405024	3288811	1529671	213431	198583
Arad	775409	500354	349735	118236	23707	3538	5138
Caraș-Severin	851976	396999	129661	179414	76393	772	10759
Hunedoara	706267	281605	79347	118525	82809		924
Timiș	869665	693417	531037	121347	28619	3871	8543
Regiunea Vest	3203317	1872375	1089780	537522	211528	8181	25364

Sursa: Institutul Național de Statistică INS, Tempo Online, AGR101A - Suprafața fondului funciar după modul de folosință, pe forme de proprietate, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Tabelul nr. 64 – Suprafața fondului funciar, terenuri neagricole, după modul de folosință, pe total țară și regiunii în 2010 (ha)

Unități teritoriale	Total	Terenuri neagricole total	Păduri și altă vegetație forestieră	Ocupată cu ape, bălți	Ocupată cu construcții	Căi de comunicații și cai ferate	Terenuri degradate și neproductive
România	23839071	9203551	6757573	833625	728256	388766	495331
Arad	775409	275055	216870	13659	20516	14914	9096
Caraș-Severin	851976	454977	411390	8835	12798	9403	12551
Hunedoara	706267	424662	365679	5787	16600	9096	27500
Timiș	869665	176248	107768	15736	28923	18950	4871
Regiunea Vest	3203317	1330942	1101707	44017	78837	52363	54018

Sursa: Institutul Național de Statistică INS, Tempo Online, AGR101A - Suprafața fondului funciar după modul de folosință, pe forme de proprietate, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Datorită reliefului și al condițiilor geografice ale județului Timiș (atât ca altitudine, cât și ca formă) modul de utilizare a terenurilor este evident diferit. Caracteristica reliefului este dispunerea sa în mici trepte, altitudinea crescând de la vest spre est.

Principalele categorii de folosință ale fondului funciar sunt reprezentate de terenurile agricole 693417ha. (arabil, pășuni și fânețe naturale, vii și pepiniere viticole și livezi și pepiniere pomice); și terenurile neagricole 176248 ha. (suprafețe cu vegetație forestieră; suprafețe ocupate cu ape și bălți; drumuri și căi ferate; construcții; alte terenuri neproductive). Ca dispunere la nivelul județului observăm localizarea relativ echilibrată a acestor categorii, care față de axul imaginar nord-sudic pe direcția Timișoara – Deta, se împart de o parte și de alta, astfel: terenurile agricole (79,73% din județ) se localizează în partea de vest iar cele neagricole (20,27% din județ) în partea de est a județului. În zona Timișoarei categoriile de folosință ale fondului funciar sunt relativ echilibrate. (vezi cartograma – Structura fondului funciar – Categoriile de folosință ale fondului funciar, 2011)

La o primă vedere se poate observa comparativ cu valorile la nivel național (61,39%) și cele ale Regiunii Vest (58,45) valori mai ridicate în județul Timiș în ceea ce privește ponderea suprafeței agricole (79,73%) precum și valori foarte scăzute a ponderii pădurilor.

Terenurile agricole dețin aproximativ 80% (693417ha) din suprafața totală a județului Timiș, ponderea acestora fiind cea mai mare comparativ cu restul județelor Regiunii Vest: Arad 64,53% (500354 ha), Caraș-Severin 46,60% (396999 ha), Hunedoara 39,87% (281605 ha).

Terenurile agricole constituie o resursă importantă a județului. Terenurile agricole, prezintă cea mai mare pondere cca. 80% și se grupează cu precădere în partea nord-vestică a județului Timiș. Pășunile și livezile sunt prezente preponderent în estul județului, datorită zonei mai înalte unde se găsesc și o bună parte din păduri. Gruparea U.A.T.-urilor după suprafața terenurilor agricole, reliefează gruparea acestora în areale: zona nordică, nord-vestică, în zona sud-vestică și în zona localităților Receaș și Buziaș. (vezi cartograma – Structura fondului funciar – Terenuri agricole, 2011)

Terenurile arabile reprezintă un potențial agricol ce trebuie exploatat și au ponderea cea mai mare, aproximativ 75% din suprafața totală agricolă județului. Suprafața medie pe județ ocupată de terenuri arabile este de 6192,88 ha. Din analiza grupărilor U.A.T.-urilor după ponderea terenurilor arabile și după suprafața arabilă rezultă areale unde potențialul arabil este important: arealul ce cuprinde zonele Sânnicolau Mare, Jimbolia, aflat în partea de nord-vest; zona Ciacova, Deta, Gătaia, localizată în partea sudică a județului; arealul liniar pe direcția nord-vest – sud-est ce cuprinde zona Satchinez, Orțișoara, Receaș, Racovița, Victor Vlad Delamarina. (vezi cartograma – Structura fondului funciar – Terenuri arabile, 2011)

Suprafața arabilă raportată la numărul de locuitori relevă anumite areale importante din punct de vedere al suprafeței arabile (zona de vest a județului) precum și suprafețele arabile/locuitor localizate în areale (Beba Veche, Valcani; Checea, Uivar, Otelec, Foeni, Giera, Ghilad, Livezile, Banloc; Birda, Tormac, Sacoșu Turcesc, Nichidorf; Bogda, Brestovăț, Ghizela, Secaș, Bara) și în U.A.T.-uri distincte (Saravale, Jamu Mare, Victor Vlad Delamarina, Orțișoara). U.A.T.-urile cu suprafața arabilă cea mai importantă raportată la numărul de locuitori sunt: Beba Veche, Otelec, Uivar, Ghilad, Jamu Mare, Tormac. (vezi cartograma – Structura fondului funciar – Suprafața arabilă/locuitor, 2011)

Ca urmare a condițiilor naturale, relief alcătuit predominant din câmpie, terenurile arabile, după cum se observă, ocupă suprafețe destul de întinse deținând 75% din suprafața agricolă totală, ceea ce constituie un element pozitiv în dezvoltarea viitoare a agriculturii județului.

Pășunile și fânețele reprezintă 17,5% (121347 ha.) și respectiv 4,1% (28619 ha.) din totalul suprafeței arabile a județului (13,95% și 3,29% din total județ) și sunt relativ bine dispuse pe întreaga suprafață a teritoriului, ponderea cea mai importantă a suprafețelor ocupate de pășuni și fânețe localizându-se în partea nord-estică a județului. Ca suprafață în hectare (fânețe și pășuni) se întâlnesc zone compacte aflate de asemenea în zona estică a județului cât și pe axul nord-sud față de municipiul Timișoara. (vezi cartograma – Structura fondului funciar – Pășuni și Fânețe, 2011)

Viile și pepinierele viticole ocupă o suprafață relativ mică al nivelului județului, cca. 0,5% (3871ha.) din totalul teren agricol. Cele mai cunoscute la nivelul județului cât și la nivel național sunt zonele viticole din zona Receaș. Gruparea UAT-urilor după ponderea terenurilor ocupate de vii relevă o zonă importantă la nivelul județului: arealul ce cuprinde localitățile Pischia, Gearmăta, Remetea Mare, Receaș. Se remarcă, de asemenea alte mici zone dispuse în teritoriu care beneficiază de ponderi importante ale terenurilor ocupate cu vii: Teremia Mare, Sag, Jamu Mare, Buziaș, Lugoj. În concluzie cele mai importante zone viticole după pondere și după suprafață sunt localizate în zonele Receaș și Buziaș. (vezi cartograma – Structura fondului funciar – Viile și pepiniere viticole, 2011)

Pădurile ocupă o pondere semnificativă din suprafața terenurilor neagricole 61,14% (107768ha.) dar, la nivelul teritoriului județului au o pondere relativ mică (12,39% din total județ). Pădurile din zona muntoasă, dar și din cea subcarpatică și de podiș sunt destinate în cea mai mare parte protecției mediului și climatului, celelalte păduri, din grupa a II-a, de producție și protecție, reprezintă un potențial pentru exploatarea masei lemnoase și a produselor asociate pădurii. Suprafețele împădurite mari se localizează în principal, în partea estică extremă a județului, cele mai mari procente din totalul terenurilor neagricole aflându-se în UAT-urile: Nădrag, Tomești, Pietroasa. Situația hectarelor de pădure e oarecum similară cu cea de mai sus, în sensul că aceleași UAT-uri dețin hectarele împădurite importante: Nădrag, Tomești, Pietroasa, Fârdea, și Margina. (vezi cartograma – Structura fondului funciar – Păduri și Vegetație forestieră, 2011)

Fondul forestier a cunoscut degradări constante prin exploatarea nerațională a unor suprafețe și lipsa unor acțiuni concrete de stopare a acestor tendințe și de conservare și regenerare. De asemenea, preocupările pentru readucerea în circuitul economic a terenurilor degradate din afara fondului forestier sunt insuficiente.

Livezile și pepinierele pomicole dețin aproximativ 1,2% (8543ha.) din suprafața totală a terenurilor agricole (0,98% din total județ), dezvoltarea acestora fiind favorizată de particularitățile cadrului natural și dispunerea lor în trepte, precum și de caracteristicile climatice. Suprafețele mai importante ocupate cu livezi și pepiniere pomicole se grupează în mici areale situate disipat în teritoriul județean, astfel: Sannicolau Mare și Periam în partea nord-vestică; Peciu Nou în vest; Jamu Mare în sud; Victor Vlad Delamarina și Bara în zona de est; Pischia și Gearmăta în nord. Cele mai importante zone ca pondere și suprafață a livezilor și pepinierele pomicole se regăsesc pe raza UAT-urilor: Periam, Victor Vlad Delamarina și Bara. (vezi cartograma – Structura fondului funciar – Livezi și pepiniere pomicole, 2011)

Suprafața destinată apelor și bălților este 15736 ha., ceea ce reprezintă aproximativ 2% din suprafața totală a județului. Rețeaua de ape curgătoare a județului Timiș aparține bazinului hidrografic al Dunării. Pe teritoriul județului Timiș se individualizează grupa râurilor sud-vestice, numite și bănațene. Aceasta include sistemele Aranca, Bega (afluenți direcți ai Tisei), Timiș (afluent direct al Dunării). Bazinul hidrografic al Mureșului este inclus în grupa râurilor de vest, afluent al Tisei.

Terenurile cu alte folosințe (drumuri și căi ferate, suprafețe construite și suprafețe neproductive) reprezintă cca. 6 % din total.

3.2. ZONE FUNCȚIONAL SPAȚIALE

Zonificarea teritoriului constituie suportul unei dezvoltări echilibrate și armonioase în profil teritorial a activităților economice, a populației și a rețelei de localități, a serviciilor și a infrastructurii tehnice, pe baza unor măsuri specifice de amenajare.

Elementele care stau la baza zonificării teritoriului sunt: resursele naturale potențiale, factorii de producție care valorifică resursele naturale și umane precum și relațiile teritoriale pe care le generează, infrastructura tehnică prin care se realizează coeziunea intrazonală, rolul și funcțiile localităților, îndeosebi ale centrelor de polarizare cu potențial de dezvoltare.

Județul Timiș este un teritoriu cu resurse naturale deosebite care au determinat o

dezvoltare economică complexă, atât în industrie cât și în agricultură.

Repartizarea unităților mari de relief pe zona de studiu reprezintă, în general, unul dintre criteriile posibile care stau la baza macro-zonării teritoriului. De regulă distribuția și concentrarea spațială a principalelor tipuri de activități economico-sociale, a resurselor naturale și a infrastructurii tehnice determină conturarea, la nivelul județului, unor macro-zone cu pondere funcțională predominantă.

În cazul județului Timiș nu putem vorbi de conturarea unor astfel de macro-zone funcțional predominante deoarece teritoriul prezintă o mixtură funcțională diversă ce nu conturează astfel de areale distincte. De asemenea, forma de relief predominantă este câmpia (peste 85%), care acoperă partea vestică și centrală a județului, iar aproximativ 80% din suprafața județului este alcătuită din teren agricol. Așadar datorită lipsei unor trepte de relief repartizate echilibrat pe tot teritoriul județului Timiș, precum și ținând cont de predominanța formelor de câmpie în cadrul reliefului, județul Timiș, ce constituie unul din cele mai fertile regiuni agricole ale țării, nu putem determina o macro-zonificare majoră a teritoriului județului. Problemele ce apar pe suprafața județului sunt generate de disfuncționalitățile mediului natural și antropic, care au efect asupra utilizării terenurilor.

Capitolul 2

II. DIAGNOSTIC PROSPECTIV, DISFUNȚIONALITĂȚI

1. INTRODUCERE

Formularea diagnosticului prospectiv al dezvoltării teritoriale a județului Timiș pe domenii țintă și componentele acestora se face pe baza problemelor și disfuncționalităților identificate în prezent.

Diagnosticul prospectiv urmărește investigarea și estimarea condițiilor actuale și viitoare ale fenomenelor și proceselor ce au loc în teritoriu, pentru evidențierea atât a aspectelor negative cât și a oportunităților legate de desfășurarea acestora. Problemele, respectiv oportunitățile identificate au diferite grade de complexitate și amploare, iar localizarea spațială se referă fie la areale, fie la localizări punctuale cu caracteristici similare.

Etapă de diagnostic prezintă problematica, ierarhizarea și prioritățile domeniilor diagnosticate la nivel județean și regional. S-a urmărit evidențierea celor mai semnificative aspecte (probleme grave sau oportunități deosebite). Prezentarea problemelor identificate precum și a factorilor de favorabilitate pentru fiecare domeniu analizat s-a realizat sub forma analizei S.W.O.T. Aceasta a constat în stabilirea punctelor tari și a punctelor slabe ce se manifestă teritorial, dar și a oportunităților și amenințărilor pe care le implică domeniile și subdomeniile amenajării teritoriului județean.

Documentația prezintă totodată obiectivele majore specifice domeniilor analizate, rezultate atât din strategiile naționale, regionale sau locale cât și din analiza situației existente la nivelul teritoriului județean. Aceste obiective, cu un orizont de timp determinat, sunt cele care dau măsura decalajului existent între starea actuală a județului și situația dorită pentru teritoriul vizat.

Pe baza diagnosticului prospectiv și a evaluării decalajului dintre situația actuală și cea considerată necesară pentru orizontul de timp stabilit, s-a formulat diagnosticul general al teritoriului județean.

Pe baza problemelor identificate și a priorităților stabilite se va formula strategia spațială de dezvoltare a județului în cadrul căreia se vor identifica acțiunile și măsurile necesare pentru asigurarea cerințelor prioritare pe domeniile țintă analizate.

2. ANALIZA SWOT

Tabelul nr. 65 – Analiza mediului intern (puncte tari, puncte slabe) și a mediului extern (oportunități, amenințări)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE			
CONTEXTUL ECONOMIC SUPRATERITORIAL SI JUDEȚEAN			
- mediu economic matur și stabil, un sistem teritorial mai puțin vulnerabil în fața fluctuațiilor economiei mondiale - mediul investițional denotă un grad de atractivitate ridicat, subliniat prin prezența unui număr mare de unități economice și o densitate teritorială a acestora apropiată de media înregistrată la nivelul Uniunii Europene - situarea pe a doua poziție la nivel național ca valoare a produsului intern brut; - produsul intern brut pe cap de locuitor este superior celui regional și național cu aproape 31% în primul caz și, respectiv, cu 43,5% în al doilea caz; - produsul intern brut al județului Timiș înseamnă 46,2 procente din PIB-ul Regiunii Vest; - structura valorii adăugate brute este formată în anul 2009 în proporție de 34,1 procente de către industrie; - densitate teritorială a unităților economice superioară celei de la nivel regional și național; - sold pozitiv al balanței comerciale începând cu anul 2009; - în structura VAB-ului județean predomină activitățile	- presiunea dependenței rezultatelor economiei regionale de cea a județului Timiș; - dependența județului într-o măsură importantă de investițiile companiilor străine; - reducerea investițiilor brute la mai bine de jumătate în anul 2010 raportat la anul 2008; - disparități economice în teritoriu; - concentrarea „bunăstării” în zona municipiului Timișoara și a inelului teritorial al zonei de influență; - zone de dependență ocupațională și în ceea ce privește rezultatele	- poziția geografică avantajoasă la granița de vest a țării; - relațiile de schimb și de cooperare în scop economic ce se pot realiza cu structuri teritoriale din țările învecinate; - programele Guvernului României destinate sprijinirii IMM-urilor; - programele operaționale sectoriale prin care se pot obține finanțare nerambursabilă pentru firme (POSCCE, POR); - obținerea de finanțare prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013 pentru agricultură; - extinderea infrastructurii	- insuficiența valorificare a potențialului resurselor endogene; - intrarea într-o nouă fază de recesiune economică; - legislația existentă poate limita parțial desfacerea pe piață a produselor; - retragerea investitorilor străini și relocarea afacerilor respective către alte zone considerate mai avantajoase economic din punct de vedere al costurilor.

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
industriale (34,1%) cu o valoare adăugată mare a produselor obținute; - investițiile brute din județul Timiș reprezintă jumătate din cele ale Regiunii Vest; - existența unei infrastructuri pentru afaceri în continuă dezvoltare și orientate în principal către susținerea domeniilor de excelență din economia județului Timiș, sectorul automotive și TIC; - rata de ocupare a resurselor de muncă în județul Timiș depășește în anul 2011 media regională, pe cea națională și chiar pe cea europeană; - unitățile economice cu capital străin (18% din totalul unităților economice) produc peste 50% din cifra de afaceri județeană; - sectorul IMM concentrează 65% din forța de muncă salarizată și realizează 88,6% din cifra de afaceri totală - existența în Timișoara a trei incubatoare de afaceri, care oferă servicii și suport în dezvoltarea antreprenorială; - rolul activ al Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură a județului Timiș în dinamizarea mediului economic;	economiilor locale;	de sprijin a afacerilor cu noi inițiative orientate către susținerea mediului de afaceri și pentru creșterea competitivității economiei județene.	
AGRICULTURĂ, SILVICULTURĂ, PESCUIT			
- suprafața agricolă reprezintă aproape 80% din suprafața totală a județului, 37,03% din suprafața agricolă a Regiunii Vest și 4,73% din suprafața agricolă	- dinamica negativă a salariatilor din agricultură în perioada 2006-2011, scădere	- obținerea de finanțare prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-	- seceta prelungită și creșterea globală a temperaturii medii

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
a României; - suprafața agricolă utilizată ce revine în medie pe o exploatare agricolă este în județul Timiș este de 8,37 ha, peste media regională (6,34 ha) și națională (3,45 ha); - creșterea numărului de unități economice din agricultura; - două treimi din localitățile județului sunt caracterizate printr-un potențial agricol ridicat, prin calitatea deosebită a terenurilor, în special în zona de nord a județului, în Satchinez, Orțișoara, Sânnandrei, Pișchia; - pondere mare de populație salariată în agricultură în localitățile Voiteg, Giera, Birda, Becicherecu Mic, Bara, Peciu Nou, Beba Veche, Victor Vlad Delamarina, Periam, Livezile, Sannicolau Mare și Variaș; - zone cu un nivel ridicat sau mediu al bunăstării, datorat agriculturii: Giera, V.V. Delamarina, Fibiș, Peciu Nou; - zone cu un nivel moderat al bunăstării, datorat agriculturii: Otelec, Foeni, Boldur, Jamu Mare, Tormac, Comloșu Mare, Tomnatic, Beba Veche, Variaș, Mașloc - creșterea cifrei de afaceri în agricultură în ultimii 5 ani (se remarcă Săcălaz), - creșterea producției agricole animale în sectorul privat și realizarea unei cifre de afaceri reprezentând 45% din valoarea producției agricole regionale; - dinamică pozitivă a cifrei de afaceri obținută din activitățile silvice, în special în municipiul Lugoj, Coșteiu,	cu aproape 10 procente; - zone cu un nivel scăzut sau foarte scăzut al bunăstării, cu activități principale în agricultură: Bara, Checea, Denta, Lenauheim, Cenad, Șandra, Cenei, Știuca și Teremia Mare; - zone cu un nivel scăzut sau foarte scăzut al bunăstării, cu activități principale în silvicultură: Coșteiu, Ohaba Lungă, Curtea și Bârna; - scăderi de peste 50% a salariaților din agricultură în localitățile Dudeștii Vechi, Bucovăț, Jimbolia, Giroc, Pișchia, Jebel, Teremia Mare și Bogda. - dinamica negativă a salariaților din silvicultură (în special Criciova și Pietroasa) - dinamică negativă a cifrei de afaceri obținută din activitățile silvice, în special în Pietroasa, Belinț, Giroc, Boldur, Nădrag, Bethausen, Margina, Criciova, Tomești,	2013 pentru agricultură; - programe integrate de pregătire/informare la nivel județean și regional în sectoarele agricol, silvic și piscicol; - existența unor structuri (centre de afaceri, grupuri de cooperare) ce vin în sprijinul agenților economici activi, stimulează investițiile în afaceri deja existente sau în o nouă afacere; - potențial agricol valorificabil în domeniul energiilor regenerabile prin culturile ce pot fi utilizate ca biocombustibil (îndeosebi rapița, dar și resturile din alte culturi vegetale și din producția agricolă animală). - tendință de dezvoltare a pisciculturii, prin apariția de noi firme în ultimii 5 ani - construirea de noi amenajări piscicole situate în apropierea cursurilor de apă de suprafață, prin accesarea de fonduri	anuale va crea probleme în alimentarea cu apă a amenajărilor agricole și piscicole; - subvențiile insuficiente, mai ales în domeniul pisciculturii, determină prețuri mai mari ale produselor comparativ cu producătorii din UE, devenind necompetitive; - întârzieri în realizarea proiectelor prioritare; - cadru legislativ și instrumente regulatorii ce dezavantajează producătorii români; - pericolul de inundații în zona Vest a țării, urmare a schimbărilor climatice; - migrarea masivă a populației din mediul rural către cel urban sau către străinătate determină

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
municipiul Timișoara, Nădrag, Săcălaz, orașul Făget, Fibiș, orașul Recas, Dumbrava și Tomești; - creșterea numărului de salariați și a cifrei de afaceri din piscicultură; - rolul activ al centrelor de consultanță pentru agricultură, prin oferirea de informații de specialitate;	Balint și Pișchia; - scăderea suprafețelor cultivate în cadrul exploatațiilor agricole individuale, în special a celor cultivate cu floarea soarelui și cartofi, în perioada de recesiune economică.	europene în cadrul Programului Operațional pentru Pescuit; - dezvoltarea activității Grupurilor de Acțiune Locală, în special în comunitățile rurale, prin abordarea integrată a problemelor agrare, turistice și de mediu; - formarea grupurilor de producători pentru o comercializare mai avantajoasă a produselor (există deja șapte grupuri, ce pot constitui exemple) și pentru accesarea unor fonduri structurale.	părăsirea activităților agricole împiedicând valorificarea eficientă a potențialului agricol și piscicol; - creșterea vulnerabilității economice prin accentuarea crizei, din cauza lipsei diversificării activităților economice în localități dependente de agricultură: Bara, Giera, Comloșu Mare, Checea și Foeni, sau silvicultură: Nădrag, Fârdea, Ohaba Lungă, Bârna și Curtea.
INDUSTRIA SI CONSTRUCȚIILE			
- zone cu un nivel foarte ridicat sau ridicat al bunăstării, datorat industriei: Ghiroda, Parța, Remetea Mare și Biled; - zone cu un nivel mediu și moderat al bunăstării, datorat industriei: orașul Făget, Liebling, orașul Recaș, Cărpiniș, Jebel, Sânmihailu Român, Mănăștiur, Darova, Banloc, Gottlob și Pădureni;	- zone cu un nivel scăzut sau foarte scăzut al bunăstării, cu activități principale în industrie și construcții: Ciacova, Gavojdia, Tomești, Belinț și Brestovăț, Nițchidorf; - scăderea numărului de salariați din industrie în:	- potențial energetic cu resurse regenerabile, bazat pe resurse de biomasă, pe radiația solară încadrată clasei II și pe potențialul eolian; - potențial endogen crescut pentru dezvoltarea	- creșterea vulnerabilității economice prin accentuarea crizei, din cauza lipsei diversificării activităților economice în localități dependente de industrie: Parța,

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- creșterea numărului de salariați din industrie în: Timișoara, Ghiroda Dumbrăvița, Liebling, Banloc, Boldur, Jebel și Dumbrava; - creșterea cifrei de afaceri în industrie în Ghiroda, Dudeștii Noi, Dumbrăvița, Jimbolia și Sânnicolau Mare - specializarea industrială a unor localități: industria construcțiilor metalice (Timișoara), industria construcțiilor de mașini (Timișoara, Ghiroda, Sânmihaiu Român), industria textilă (Giroc, Lugoj, Dumbrăvița, Sânnicolau Mare), industria maselor plastice (Giroc, Biled și Parța), industria alimentară (Cărpiniș, Dumbrăvița), industria electronică (Jimbolia); - randament crescut al industriei construcțiilor de mașini; - industria automotive reprezintă un domeniu de excelență în economia județului Timiș, fiind ramura cu cea mai bună perspectivă de dezvoltare; - creșterea investițiilor în industria energetică și în activitățile din sfera distribuției apei, salubritate, în activități de decontaminare; - zone cu un nivel foarte ridicat sau ridicat al bunăstării, datorat construcțiilor: Șag și Birda; - creșterea numărului de salariați angajați în construcții în localitățile Cenei, Bethausen, Victor Vlad Delamarina, Dudeștii Noi, Giulvăz, Știuca, Satchinez, Belinț și Ghilad;	Lugoj, Giroc, Jimbolia, Deta, Ciacova și Gottlob - randament scăzut al industriei alimentare; - scăderea numărului de salariați angajați în construcții în localitățile Criciova, Foeni, Jamu Mare, Lovrin, Otelec, Periam, Racovița, Șandra, Sânnandrei, Livezile, Boldur, Comloșu Mare și Dumbrava; - scăderea cu 85 procente a investițiilor în construcții în ultimii ani, pe fondul recesiunii economice.	industriei, cea mai importantă ramură economică a județului în creșterea ocupării; - programele Guvernului României destinate sprijinirii IMM-urilor; - posibilitatea accesării Fondurilor Structurale în cadrul Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice - posibilitatea utilizării energiilor regenerabile în sectoarele turistic și conexe - creșterea gradului de utilizare a resurselor de energie regenerabilă (biomasa agricolă eoliană, solară, geotermală) care duc la creșterea economică și introducerea de noi tehnologii ; - existența clusterului automotive al Regiunii Vest România va stimula dezvoltarea economică prin crearea de rețele	Ghiroda, Mănăștiur, Darova, orașul Făget, Gavojdia și orașul Recăș, sau construcții: Șag, Brestovăț și Nițchidorf; - delocalizarea unor sectoare industriale către locații externe (Moldova, Ucraina), din cauza costurilor mai reduse ar duce la diminuarea locurilor de muncă și a numărului de firme existente; - emigrarea forței de muncă înalt calificate; - continuarea migrației externe a forței de muncă în construcții; - presiuni asupra terenurilor destinate construcțiilor;

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
		transnaționale (ex. parteneriatul cu Serbia); - existența în Timișoara a Centrului Regional de Inovare și Transfer Tehnologic – Tehimpuls, pentru inovarea și dezvoltarea tehnologică la nivelul întregii Regiunii Vest; - existența în Timișoara a Centrului Regional de Competențe și Dezvoltare a Furnizorilor în sectorul Automotive, va accelera îmbunătățirea proceselor de producție pentru componente auto; - existența în Timișoara a 2 parcuri industriale - Parcul Tehnologic și Industrial Timișoara și Parcul Industrial Freidorf ce vor stimula dezvoltarea activităților industriale.	
COMERȚUL ȘI SERVICIILE			
- profilul ocupațional al județului este de tip terțiar-secundar; - crește cifra de afaceri din comerț și servicii în anul	- zone cu un nivel scăzut sau foarte scăzut al bunăstării, cu activități principale în comerț	- oportunități existente în cadrul Programelor Naționale și Europene ce	- creșterea vulnerabilității economice prin

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
2011 comparativ cu anul 2006; - zone cu un nivel foarte ridicat sau ridicat al bunăstării, datorat serviciilor: Giroc, Dumbrăvița, Dudeștii Noi Gătaia, Orțioșoara și Periam; - zone cu un nivel mediu și moderat al bunăstării, datorat serviciilor: Lovrin, Deta, Sânnandrei, Dudeștii Vechi, Uivar, Livezile și Sacoșu Turcesc; - creșterea numărului de salariați angajați în activitățile comerciale în Giroc, Săcălaz, Nițchidorf, Bethausen, Pișchia, Racovița, Dumbrava și Saravale; - crește cifra de afaceri din activitățile comerciale, în special pentru comerțul cu ridicata, specific localităților Timișoara, Lugoj, Giroc, Dumbrăvița, Ghiroda, Gătaia, Orțioșoara, Jimbolia, Săcălaz și Sannicolau Mare; - preponderența serviciilor din turism și transport, prin numărul mare de agenți economici activi, dar și cifra de afaceri realizată; - salariații ocupați în activități de servicii au o dinamică ascendentă, în special în cele științifice, profesionale și tehnice; - crește cifra de afaceri din servicii, în special în Timișoara, Giroc, Lugoj, Ghiroda, Sannicolau Mare, Remetea Mare, Dudeștii Noi, Orțioșoara, Sânnandrei, Giarmata, Biled, Comloșu Mare, Valcani, Fârdea, Balint, Lenauheim, Șandra, Belinț, Otelec, Checea, Dumbrava, Bucovăț, Birda, Ghizela, Mănăștiur;	și servicii: Bethausen, Pișchia, Traian Vuia, Dumbrava, Racovița, Fârdea, Moravița, Pietroasa, Bogda, Valcani, Balinț, Ghizela, Secaș, Saravale, Sânpetru Mare și Pesac; - scăderea numărului de salariați angajați în activitățile comerciale în Timișoara, Lugoj, Buziaș Dumbrăvița, Ghiroda, Deta, Sannicolau Mare, Jimbolia, Sânnandrei, Român și Moșnița Nouă - în zona de vest, sud și est a județului se întâlnesc cele mai slabe valori ale rezultatelor din activitățile comerciale, aici fiind predominante activitățile de comerț cu amănuntul; - dinamică negativă a salariaților din servicii în localitățile Criciova, Mănăștiur, Lovrin, Margina, Nițchidorf, Saravale, Fibiș, Ghiroda, Pișchia, Tomnatic și Dumbrăvița; - dinamică negativă accentuată a cifrei de afaceri obținută în activitățile de	sprijină dezvoltarea și diversificarea economiei regionale îmbunătățind poziția competitivă a Regiunii Vest; - dezvoltarea activităților direct productive; - creșterea cererii pentru servicii din partea unităților productive ca urmare a extinderii afacerilor respective; - prezența centrelor logistice ce oferă servicii de transport, distribuție și depozitare;	accentuarea crizei, din cauza lipsei diversificării activităților economice în localități dependente de activități comerciale: Secaș, Saravale, Bethausen, Lovrin, sau de activități de servicii: Pietroasa și Bogda; - nevalorificarea oportunităților de atragere de fonduri structurale limitează dezvoltarea și diversificarea economiei serviciilor cu efecte negative asupra poziției competitive a județului; - delocalizarea unor sectoare industriale către locații externe din cauza costurilor mai reduse, ar conduce la scăderea cererii de servicii cu efecte negative asupra dezvoltării sectorului terțiar.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	servicii se înregistrează în localitățile Saravale, Pișchia, Nițchidorf, Brestovăț, Criciova și Tomnatic - reducerea investițiilor pentru serviciile de informații și comunicații și în învățământul privat		
INFRASTRUCTURA PENTRU CERCETARE-DEZVOLTARE			
- Regiunea Vest se află pe locul trei în România ca număr al instituțiilor de învățământ superior; - mai mult de jumătate din instituțiile de învățământ superior din Regiunea Vest sunt localizate în județul Timiș; - concentrează cele mai multe unități de cercetare din Regiunea Vest, iar domeniile de cercetare sunt diverse: sudură și încercări materiale, chimie și electrochimie, fizică, silvicultură, ecologie, construcții, sănătate publică, mașini hidraulice, agricultură, medicină, științe sociale ș.a.; - sunt active mai multe centre de transfer tehnologic și inovare înființate pentru a susține și promova întreprinderile din diferite domenii de excelență cu scopul creșterii competitivității mediului economic, precum sunt industria automotive și TIC (tehnologia informației și comunicării); - în intervalul 2005-2010, cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare au crescut cu 201,41%;	- Regiunea Vest se situează doar pe locul 5 în clasamentul național al regiunilor în ceea ce privește cheltuielile cu cercetarea – dezvoltarea, datorită celorlalte județe componente ale regiunii cu excepția Timișului; - cererile de înregistrare de marcă scad cu aproximativ 40 procente în perioada 2006-2010.	- cheltuieli de cercetare – dezvoltare axate în principal pe domeniul științelor ingineresti și tehnologiei, domenii ce susțin crearea unor produse cu valoare adăugată mare ce contribuie la creșterea competitivității economiei județene și la crearea unor avantaje comparative ; - oportunitățile de finanțare existente prin programele naționale de cercetare-dezvoltare și inovare (PN II); - oportunitățile de finanțare existente pentru cercetare la nivelul Uniunii Europene și în cadrul programelor naționale ale statelor	- sistarea fondurilor naționale destinate cercetării; - recesiunea economică, fenomen ce ar putea conduce la diminuarea fondurilor destinate cercetării; - lipsa unei corelării a cererii de produse cu inițiativele de cercetare existente;

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- județul Timiș ocupă poziția 6 în clasamentul național în ceea ce privește cuantumul cheltuielilor de cercetare-dezvoltare; - în anul 2010 cheltuielile privind cercetarea – dezvoltarea la nivelul Regiunii Vest au fost concentrate în proporție de aproape 80% în județul Timiș; - locul trei într-un clasament național al salariaților din activitatea de cercetare-dezvoltare; - județul Timiș este responsabil pentru 85,87% din cererile de brevet de invenție de la nivelul Regiunii Vest.		membre.	
ZONIFICAREA TERITORIULUI			
- important pol de creștere urbană a României, municipiul Timișoara se distinge ca centru economic de importanță națională și cea mai mare parte a U.A.T.-urilor importante în economia județeană sunt localizate teritorial în jurul municipiului Timișoara; - centre de importanță județeană și regională în context suprateritorial, localitățile Ghiroda, municipiul Lugoj, Giroc, Dumbrăvița, orașul Sănnicolau Mare, orașul Jimbolia, orașul Gătaia și Orțișoara; - centre industriale importante: Timișoara, Ghiroda și Giroc; - densități teritoriale mari ale unităților economice în: Dumbrăvița, Sănnicolau Mare, Giroc, Ghiroda, Bogda, Moșnița Nouă, Timișoara, Remetea Mare și Șag; - zone cu un potențial mare pentru dezvoltarea	- disparități în dezvoltarea economică a teritoriului; - zonă de declin economic în localitățile situate periferic: Satchinez, Nădrag, Pietroasa, Chevereșu Mare, Margina, Nițchidorf, Criciova și Deta - zone cu salariați dependenți de activități agricole: Bara, Giera, Foeni; - zone cu salariați dependenți de activități industriale: Mănăștur, Criciova, orașul Făget și orașul Jimbolia;	- poziția geografică a județului, situat la granița de vest a țării; - distanțele mici între județ și zona central-europeană; - forme de relief oportune dezvoltării economice a comunităților la nivelul Regiunii; - suprafețe agricole utilizabile mari și potențial agricol ridicat precum și un grad ridicat de mecanizare la nivelul Regiunii de Vest - apropierea de Ungaria și	- accentuarea decalajelor de dezvoltare economică între județul Timiș și Regiunea de Vest prin prisma migrației pentru locuri de muncă; - depopularea zonelor rurale prin migrarea tinerilor către mediul urban la nivelul Regiunii de vest; - accentuarea decalajelor de dezvoltare economică între Ungaria și

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
economică: orașul Jimbolia, orașul Gătaia și Orțișoara - suprafețe agricole utilizabile mari și potențial agricol ridicat în cea mai mare parte a U.A.T.-urilor județului Timiș	- zone cu salariați dependenți de activitățile de construcții: Nițchidorf; - zone cu salariați dependenți de activități comerciale: Secaș; - zone cu salariați dependenți de activități de servicii: Balinț, Dudeștii Noi și Iecea Mare; - densități teritoriale mici ale unităților economice în: Saravale, Pesac, Brestovăț, Lenauheim, Ghilad, Valcani, Pietroasa, Sânpetru Mare, Curtea, Iecea Mare, Comloșu Mare, Livezile, Gătaia, Racovița, Ciacova Denta, Ohaba Lungă, Teremia Mare, Moravița, Darova, Jamu Mare	Serbia și posibilitatea cooperării transfrontaliere cu acestea.	România din punct de vedere al mecanizării agriculturii. - migrarea forței de muncă spre Europa Occidentală și pericolul pierderii specialiștilor în domeniile economice

3. OBIECTIVE MAJORE ALE AMENAJĂRII TERITORIULUI JUDEȚEAN PE PRINCIPALELE DOMENII ȚINTĂ

Cunoașterea obiectivelor majore ale dezvoltării teritoriale ale județului încă din etapa elaborării diagnosticului este necesară pentru fixarea reperelor ce trebuie atinse pe domeniile principale de analiză și pentru determinarea decalajului dintre situația constatată în teritoriu și cea care se dorește a fi realizată.

Stabilirea acestor obiective a fost corelată cu obiectivele cuprinse în strategiile și programele naționale, regionale, locale sau sectoriale, dar a avut în vedere și elementele care condiționează dezvoltarea județului Timiș identificate în etapa anterioară, precum și sinteza rezultatelor analizei S.W.O.T.

Documentele strategice pe care se bazează formularea obiectivelor de dezvoltare a teritoriului județean și orizontul de timp la care se referă sunt:

- Planul Național de Dezvoltare 2007 – 2013;
- Planul de Dezvoltare Regională a Regiunii Vest 2007-2013;
- Definirea Conceptului Național de Dezvoltare Spațială și introducerea lui în structura Planului Național de Dezvoltare;
- Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030;
- Planul de Dezvoltare Regională a Regiunii Vest 2007-2013;
- Planul Național de Dezvoltare 2007-2013;
- Strategia de Dezvoltare Economico-Socială a județului Timiș, 2009-2015;
- Planul Integrat de Dezvoltare a Polului de Creștere Timișoara;
- Timișoara Vision 2030;

Correspondența cu politicile naționale și regionale

Programul Operațional Regional - POR 2007-2013

AXA PRIORITARĂ 1 - Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - potențiali poli de creștere

1.1. Planuri integrate de dezvoltare urbană implementate prin proiecte din următoarele domenii:

B. Dezvoltarea durabilă a mediului de afaceri

Subdomeniul Centre urbane

Subdomeniul Poli de dezvoltare urbană

Subdomeniul Poli de creștere

AXA PRIORITARĂ 4 - Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local

4.1 Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală

4.2 Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități

4.3 Sprijinirea dezvoltării microintreprinderilor

Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice - POS CCE 2007-2013

AXA PRIORITARĂ 1 – Un sistem inovativ și eco-eficient de producție

1.1. Investiții productive și pregătirea pentru concurența pe piață a întreprinderilor, în special IMM-uri;

111. Sprijin financiar în valoare de până la 1.065.000 lei acordat pentru investiții în IMM-uri

111. Sprijin financiar cu valoarea cuprinsă între 1.065.001 lei și 6.450.000 lei acordat pentru investiții în IMM-uri

111. Sprijin pentru consolidarea și modernizarea sectorului productiv prin investiții tangibile și intangibile pentru întreprinderile mari

112. Sprijin pentru implementarea standardelor internaționale

113. Sprijin pentru accesul pe noi piețe și internaționalizare

1.2. Accesul IMM-urilor la finanțare (prin inițiativa JEREMIE)

1.3. Dezvoltarea unui antreprenoriat sustenabil

131. Dezvoltarea structurilor de sprijin al afacerilor de interes național și internațional – poli de competitivitate

132. Sprijin pentru consultanță acordat IMM-urilor

133. Sprijin pentru integrarea întreprinderilor în lanțurile de furnizori sau clustere

AXA PRIORITARĂ 2 – Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare pentru competitivitate

2.1 CD în parteneriat între universități/ institute de cercetare-dezvoltare și întreprinderi, în vederea obținerii de rezultate aplicabile în economie;

211. Proiecte de cercetare în parteneriat între universități/ instituții de cercetare-dezvoltare și întreprinderi

212. Proiecte C-D de înalt nivel științific la care vor participa specialiști din străinătate

2.2 Investiții pentru infrastructura de CDI

221. Dezvoltarea infrastructurii C-D existente și crearea de noi infrastructuri C-D (laboratoare, centre de cercetare)

222. Dezvoltarea de poli de excelență

223. Dezvoltarea unor rețele de centre C-D, coordonate la nivel național și racordate la rețele europene și internaționale de profil (GRID, GEANT)

224. Întărirea capacității administrative

2.3 Accesul întreprinderilor la activități de CDI (în special IMM-urile).

231. Sprijin pentru start-up-urile și spin-off-urile inovative

232. Dezvoltarea infrastructurii de CD a întreprinderilor, cu crearea de noi locuri de muncă pentru CD

233. Promovarea inovării în cadrul întreprinderilor

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane – POSDRU 2007-2013

AXA PRIORITARĂ 1 Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere

1.1 Acces la educație și formare profesională inițială de calitate

1.2 Calitate în învățământul superior

1.3 Dezvoltarea resurselor umane din educație și formare profesională;

1.4 Calitate în formare profesională continuă

1.5 Programe doctorale și post-doctorale în sprijinul cercetării

AXA PRIORITARĂ 2 Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii

2.1 Tranziția de la școală la o viață activă

2.2 Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii

2.3 Acces și participare la FPC

AXA PRIORITARĂ 3 Creșterea adaptabilității lucrătorilor și a întreprinderilor

3.1 Promovarea culturii antreprenoriale

3.2 Formare și sprijin pentru întreprinderi și angajați pentru promovarea adaptabilității

3.3 Dezvoltarea parteneriatului și încurajarea inițiativelor pentru parteneri sociali și societatea civilă

AXA PRIORITARĂ 4 Modernizarea Serviciului Public de Ocupare

4.1 Întărirea capacității Serviciului Public de Ocupare pentru furnizarea serviciilor de

ocupare

4.2 Formarea personalului Serviciului Public de Ocupare

AXA PRIORITARĂ 5 Promovarea măsurilor active de ocupare

5.1. Dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare

5.2. Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă

AXA PRIORITARĂ 6 Promovarea incluziunii sociale

6.1 Dezvoltarea economiei sociale

6.2 Îmbunătățirea accesului și participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii

6.3 Promovarea egalității de șanse pe piața muncii

6.4 Inițiativele transnaționale pentru o piață inclusivă a muncii

Programul Național pentru Dezvoltare Rurală – PNDR 2007-2013

AXA 1: Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier

uman
1.1. Măsuri menite să îmbunătățească cunoștințele și să consolideze potențialul

1.1.1. Formare profesională (training), informare și difuzare de cunoștințe

1.1.2. Instalarea tinerilor fermieri

1.2. Măsuri menite să restructureze și să dezvolte capitalul fizic și să promoveze
inovația

1.2.1. Modernizarea exploatațiilor agricole

1.2.2. Îmbunătățirea valorii economice a pădurii

1.2.3. Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere

Schema de ajutor de stat nr. N578/ 2009 Stimularea dezvoltării regionale prin realizarea de investiții pentru procesarea produselor agricole și forestiere în vederea obținerii de produse neagricole

1.2.5. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii

1.4. Măsuri de tranziție pentru România

1.4.1. Sprijinirea fermelor agricole de semi-subsistență

1.4.2. Înființarea grupurilor de producători

1.4.3. Furnizarea de servicii de consiliere și consultanță pentru agricultori

AXA 2: Îmbunătățirea mediului și a spațiului rural

2.1. Măsuri privind utilizarea durabilă a terenurilor agricole

2.1.1. Sprijin pentru Zona Montană Defavorizată

2.1.2. Sprijin pentru zone defavorizate – altele decât zona montană

2.1.4. Plăți de Agro-mediu

2.1.5. Plăți în favoarea bunăstării animalelor

2.2. Măsuri privind utilizarea durabilă a terenurilor forestiere

2.2.1. Prima împădurire a terenurilor agricole

AXA 3: Calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale

3.1. Măsuri privind diversificarea economiei rurale

3.1.2. Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-intreprinderi

3.1.3. Încurajarea activităților turistice

3.2. Măsura privind îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale

3.2.2. Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale

AXA 4: Axa LEADER

4.1. Implementarea strategiilor de dezvoltare locală

4.1.1. Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier

4.1.2. Îmbunătățirea mediului și spațiului rural

4.1.3. Calitatea vieții și diversificarea economiei rurale

4.2.1. Implementarea proiectelor de cooperare

4.3.1 Funcționarea Grupurilor de Acțiune Locală, dobândirea de competențe și animarea teritoriului

4.3.1.1 Construcție parteneriate public-private

4.3.1.2 Funcționarea Grupului de Acțiune Locală, dobândirea de competențe și animarea teritoriului

Programul Operațional pentru Pescuit – POP 2007-2013

AXA 2: Acvacultura, pescuitul în apele interioare, procesarea și marketingul produselor obținute din pescuit și acvacultură

2.1. Acvacultura

Acțiunea 2.1.1. Creșterea capacității de producție datorită constituirii de noi exploatații

piscicole

Acțiunea 2.1.2. Creșterea producției datorită extinderii sau modernizării exploatațiilor piscicole existente

Acțiunea 2.1.3. Creșterea numărului de puiet provenit din stațiile de reproducere

Acțiunea 2.1.4. Măsuri pentru mediul acvatic

2.2. Pescuitul în apele interioare

2.3. Prelucrarea și comercializarea peștelui

2.4. Inginerie financiară

AXA 3: Măsuri de interes comun

3.1. Acțiuni colective

3.2. Protecția și dezvoltarea faunei și florei acvatice

3.4. Dezvoltarea de noi piețe și campanii de promovare

3.5. Acțiuni pilot

Obiectivul comun tuturor planurilor de amenajare a teritoriului este realizarea unei dezvoltări echitabile și durabile a teritoriului de referință prin adoptarea de comun acord de către administrațiile publice locale a unui set de politici (direcții de dezvoltare) pentru principalele domenii cu relevanță teritorială.

Obiectivul major general al planului de amenajare a teritoriului județean Timiș vizează pentru anul 2020 **"Dezvoltarea durabilă a județului Timiș - crearea unui mediu economico-social competitiv, stabil, sănătos și diversificat, capabil să asigure creșterea economică continuă, creșterea calității vieții cetățenilor și reducerea decalajelor de dezvoltare față de regiunile Uniunii Europene"**.

4. DIAGNOSTIC PROSPECTIV

Comisia Națională de Prognoză susține prin proiecțiile pe care le realizează o creștere a produsului intern brut pe termen scurt în județul Timiș. Această prognoză se bazează pe o evoluție de tendință a indicatorului în perioada recentă și evidențiază un spor mediu anual al creșterii de 1,06 pentru toată perioada 2008-2015, spor ce se accelerează puțin la 1,07 procente creștere în perioada 2013-2015.

Tabelul nr. 66 – Evoluția produsului intern brut în perioada 2008-2015.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PIB	23514,4	22714,4	24552,3	27799,1	29285,4	31317,5	33521,5	35688

Sursa – Comisia Națională de Prognoză, iunie 2012

Având în vedere aceste date privind evoluția economică posibilă a județului Timiș în corelație cu analiza de situație existentă în profil teritorial putem formula următoarele scenarii de evoluție:

I. Scenariu de creștere economică

Acest scenariu presupune o creștere a PIB-ului cu cel puțin două procente în perioada imediat următoare și ar însemna o multiplicare a efectelor economice pozitive în economie și în principal către acele zone ce nu sunt în prezent suficient exploatate în căutarea de noi locații pentru „plasarea „ activităților economice și pentru valorificarea resurselor naturale și umane existente. Concretizarea unui astfel de scenariu trebuie să aibă în vedere creșterea presiunii pentru locații destinate activităților economice, în principal în zonele identificate prin analiză cu potențial de creștere deja exprimat prin evoluția recentă și a celor posibile a se dezvolta pe baza resurselor endogene. Într-o asemenea situație, este necesar să se reglementeze prin planurile urbanistice o distribuție echilibrată în utilizarea funcțională a terenurilor și care să determine totodată o dezvoltare de tip durabil.

II. Scenariu de stagnare economică

Al doilea scenariu de presupune rămânerea la un spor al produsului intern brut în jurul valorii prezente de creștere de 1,06 procente. În aceste condiții evoluția posibilă a economiei teritoriale va continua pe linia de dezvoltare deja existentă, evidențiată prin zone de concentrare ale ocupării forței de muncă și de asemenea prin zone de atracție punctuală a capitalului. Aceste zone vor urma cel mai probabil același patern al dezvoltării, o zonă de aglomerare economică în municipiul Timișoara și în jurul acesteia și către ceilalți poli urbani din teritoriu.

III. Scenariu de declin economic

Situația de declin economic este caracterizat printr-o stagnare a produsului intern brut la o valoare de până în 0,5 procente pe o perioada de mai mult de trei trimestre sau involuția către valori mai mici. Realizarea unui astfel de scenariu ar conduce la o situație de sărăcire extremă a zonelor mai puțin bogate în resurse fie ele naturale sau umane și la declinul zonelor de tip monostructură care nu mai corespund cererii de produse specifice.

Toate aceste scenarii depind în realizarea lor de tendințele de evoluție ale economiei naționale, a celei a Uniunii Europene, dar și de economia mondială prin prisma relațiilor de schimburi necesare derulării activităților economice și a cererii apărute pentru diferite categorii de nevoi.

Sursele creșterii economice nu pot fi însă reduse la interpretarea unei anumite tendințe de creștere sau scădere a indicatorului PIB, ci trebuie avută în vedere o corelație cu sursele ce stau la baza creșterii economice pe termen lung și anume populația ocupată și nivelul de calificare al acestuia, productivitatea muncii la nivel individual și de grup, nivelul și gradul de modernizare al mijloacelor fixe, introducerea progresului tehnic, înzestrarea tehnica a muncii.

5. DIAGNOSTIC GENERAL

Diagnosticul general pune în relație problemele specifice relevate prin diagnosticul pe domenii și subdomenii în vederea evidențierii, prin tehnici de integrare, a disparităților, disfuncționalităților și potențialităților la nivel județean.

Prin sintetizarea și integrarea problemelor și elementelor de favorabilitate identificate se pot determina sinergiile și influențele dintre procesele și fenomenele ce se manifestă în teritoriu. Se creează astfel posibilitatea de a stabili cele mai semnificative disparități cu implicații sociale și economice, pentru a căror atenuare este necesar să se concentreze resursele disponibile în etapa de implementare a planului de amenajare a teritoriului.

Analiza anterioară detaliată a aspectelor teritoriale ce caracterizează județul Timiș permite identificarea unor areale mari cu probleme și factori de favorabilitate similari.

Se prezintă în continuare diagnosticul general prin sintetizarea elementelor de favorabilitate care pot influența evoluția pozitivă a teritoriului, precum și a principalelor probleme, disparități și disfuncționalități ce caracterizează structura teritoriului din arealul de referință.

Județul Timiș se bucură de toate premisele ce pot susține dezvoltarea – un mediu economic stabil, un mediu de afaceri implicat și cu inițiativă, un mediu instituțional suportiv, un mediu investițional atractiv pentru capitalul autohton și cel străin, relații de schimb dinamice și resurse locale naturale și umane suficiente și bine conturate. Poziția geografică la granița de vest a țării constituie un alt element de favorabilitate ce a susținut posibilitatea unor schimburi mai facile cu exteriorul

Informațiile statistice situau în anul 2009 județul Timiș pe a doua poziție la nivel național ca valoare a produsului intern brut după București având o pondere de 4,5% în produsul intern brut al României și de 46, 2 procente în produsul intern brut regional. Totodată, datele privind valoarea produsului intern brut pe cap de locuitor din Județul Timiș evidențiază valori superioare ale indicatorului atât față de valoarea regională cât și de cea națională. Indicatorii macroeconomici evidențiază prin valorile lor ridicate în raport cu nivelurile teritoriale superioare un nivel de dezvoltare economică ridicat, iar evoluția lor pozitivă din ultimii ani pe fondul perioadei de criză economică și urmată de o altă perioadă de recesiune, întărește totodată și ideea unui mediu economic matur și stabil, un sistem teritorial mai puțin

vulnerabil în fața fluctuațiilor economiei și caracterului ciclic al acesteia.

Mediul investițional denotă un grad de atractivitate ridicat, subliniat prin prezența unui număr mare de unități economice și o densitate teritorială a acestora apropiată de media înregistrată la nivelul Uniunii Europene și aproape dublă ca valoare celei naționale. Totuși, în contextul economic al ultimilor ani, context ce a determinat o contracție a cererii de piață pentru diferite produse sau bunuri mai puțin „necesare” consumului curent, valorile capitalului investit în economia județului Timiș s-au redus la aproape jumătate în ultimii ani.

Județul Timiș rămâne, cu toate astea, principalul pol de atracție a investițiilor în Regiunea Vest, mai mult de jumătate din investițiile regionale fiind atrase aici.

Domeniile spre care s-au îndreptat aceste investiții remarcă o preferință către activitățile industriale și în principal către industria prelucrătoare, ramură ce atrage 35% din totalul investițiilor din județ. O altă parte importantă a investițiilor se îndreaptă către sectorul serviciilor, cele mai atractive fiind cele din tranzacții imobiliare și activități prestate întreprinderilor. Dinamica investițiilor în serviciile de tranzacții imobiliare comportă un trend negativ ce are drept cauză scăderea cererii pentru acest tip de serviciu în condițiile contracției economiei globale. Scăderea cererii pentru servicii de tranzacții imobiliare se explică și prin restrângerea domeniului construcțiilor, acesta fiind domeniul cel mai afectat în ceea ce privește investițiile. Datele statistice evidențiază o scădere de 85 procente a investițiilor în construcții în ultimii ani în județul Timiș. Regresul construcțiilor s-a petrecut ca o consecință firească a recesiunii economice, el depinzând capital de creditare și de dezvoltarea activităților din sectoarele productive.

Pe de altă parte, condițiile economice ale ultimilor ani au pus firmele în fața luării unor măsuri de păstrare a echilibrului economic și la conturarea unor strategii de supraviețuire și mai puțin de dezvoltare, dezvoltarea făcându-se în condiții minimale impuse de prioritățile existente.

Investițiile se reduc într-o pondere mare și pentru serviciile de informații și comunicații și învățământ privat, servicii ce depind în mare măsură de sectoarele productive și respectiv de veniturile destinate nevoilor din categoria celor elevate, pentru cultură și educație și satisfăcute prin servicii private.

Contrar contextului general de scădere a investițiilor, există și domenii care continuă să atragă investiții, în această situație se găsește industria energetică și activitățile din sfera distribuției apei, salubritate, activități de decontaminare și într-o măsură mai mică serviciile de sănătate și asistență socială din sistemul privat.

Domeniul energetic și în special cel al energiilor regenerabile reprezintă un capitol de mare actualitate în condițiile caracterului limitat al resurselor și al scăderii depozitelor de combustibili tradiționali, precum și al cerințelor privind scăderea emisiilor de gaze poluante.

Județul Timiș are conform studiilor efectuate în domeniul energiilor regenerabile un important potențial solar, în special în partea de vest a județului, un potențial mediu eolian și un important potențial agricol pentru culturile ce pot fi utilizate ca și biocombustibil (rapia, dar și resturile din alte culturi vegetale și din producția agricolă animală).

În ceea ce privește investițiile de capital străin, acestea reprezintă o parte extrem de

importantă în economia județeană.

Ca și număr, unitățile economice având aport de capital străin nu sunt foarte multe, ele reprezentând cca. 16% din totalul unităților economice, însă contribuția lor în economia județeană este foarte importantă în condițiile în care asigură locuri de muncă pentru 43,2% din salariații județului și produce 53,3% din cifra de afaceri.

Teritorial municipiul Timișoara concentrează cea mai mare parte a unităților economice (68,5%) cu aport de capital străin, peste jumătate din salariații din cadrul acestor unități și 24,1% din totalul salariaților din județ precum și 71,4% din cifra de afaceri produsă de unitățile economice cu aport de capital străin și, respectiv, 38 procente din totalul cifrei de afaceri județene.

Deși ponderea unităților economice cu aport de capital străin din industria municipiului Timișoara este de numai cca. 8 procente din totalul unităților economice cu aport de capital străin, ele realizează aproape jumătate (48,9%) din cifra de afaceri a unităților economice cu capital străin și 26,1% din cifra de afaceri a județului.

De altfel, unitățile economice cu aport de capital străin aduc cea mai mare contribuție în formarea rezultatelor economice ale județului Timiș. Se remarcă în acest sens contribuția companiilor Continental Automotive Production, Delphi Packard România Srl, Continental Automotive România, Profi Rom Food Srl, Trw Automotive Safety Systems, Contttech Romania Srl, Hella Romania Srl, Enel Distribuție Banat SA, Smithfield Prod Srl, Linde Gaz România. Aceste companii se poziționează și în topul celor mai profitabile firme din județul Timiș. Ele sunt localizate în cea mai mare parte în municipiul Timișoara, cu excepția companiilor Delphi Packard România Srl ce se află în orașul Sănnicolaul Mare și Hella Romania Srl, aflată pe teritoriul administrativ al comunei Ghiroda.

Este de remarcat contribuția la formarea rezultatelor din economie a companiilor din industria automotive, industrie performantă și un domeniu de excelență în cadrul economiei județene.

Deși afectat de condițiile economiei naționale și a celei globale, mediul investițional al județului Timiș este în continuare atractiv și dinamic și constituie o sursă de venituri foarte importantă în economia regională. Investițiile străine sunt deosebit de importante în acest context, prin contribuția adusă la stabilitatea economiei și garanția unei dezvoltări viitoare.

O parte importantă în economia județului o reprezintă sectorul IMM, sector ce definește 99,8% din unitățile economice conform datelor furnizate de Direcția Generală a Finanțelor Publice Timiș.

În ceea ce privește sectorul IMM este de remarcat contribuția extrem de important pe care o are în economia județului și în locurile de muncă asigurate. Ultimele date analizate evidențiază un grad de ocupare a forței de muncă salarizată într-o proporție de 64,7% în cadrul IMM-urilor și o contribuție de 88,6% în totalul cifrei de afaceri.

IMM-urile formează acea parte a mediului antreprenorial cu o mai mare capacitate de adaptare și flexibilitate la modificările survenite în cererea de piață, însă reprezintă totodată și un punct de vulnerabilitate mai pregnant comparativ cu întreprinderile mari și foarte mari.

Mediul de afaceri este caracterizat prin dinamism, inițiativă și un interes crescut

pentru utilizarea avantajelor competitive ale județului (resursele naturale și umane, poziția geografică avantajoasă) în scopul maximizării efectelor în economie. Modul în care se concretizează acest interes, prin acțiuni și inițiative planificate arată o preocupare pentru o dezvoltare durabilă și pentru asigurarea unui echilibru de forțe între actorii economici.

Cooperarea în scopul dezvoltării economice reprezintă o practică exersată atât de comunitățile rurale în constituirea grupurilor de producători, și a grupurilor de acțiune locală, cât și în cadrul asociațiilor de tip cluster venite ca o confirmare și pentru scopul afirmării unor domenii de top ale județului cum este cazul industriei automotiv.

Vectorii cooperării funcționează pe paliere de cauzalitate, reflectând implicarea tuturor actorilor interesați (instituții publice, mediul de afaceri, cercetarea și inovarea din mediul universitar) și urmăresc aceeași finalitate a atragerii și susținerii efectelor pozitive în dezvoltarea economiei județului.

Distribuția activităților economice în teritoriu se raportează într-o măsură importantă la polul de creștere Timișoara. Aici sunt concentrate 64,8% din unitățile economice, 73,7% din numărul de salariați din unitățile economice și 61,5% din cifra de afaceri a județului.

Economia reședinței de județ este puternică și diversificată și antrenează în jurul său un inel de dezvoltare format din localitățile Giroc, Ghiroda, Dumbrăvița, Remetea Mare, Orțișoara, Șag și Parța. Informațiile privind cifra de afaceri la nivel de locuitor evidențiază un nivel de dezvoltare ridicat comparativ cu restul teritoriului județului.

În ultimii ani dinamica rezultatelor economice obținute de această zonă, cu mare concentrare de activități economice, se situează pe un trend de dezvoltare ascendent moderat. Acest tip de evoluție este într-un fel caracteristic unui sistem teritorial cu un mediu concurențial accentuat, în care piața este împărțită deja între actorii economici și în care relațiile sunt deja definite, dar rezultă și ca o consecință a raporturilor de schimb cu exteriorul, raporturi ce au fost determinate de evoluția de ansamblu a economiei naționale și nu numai.

Rezultatele economice, exprimate prin indicatorul cifra de afaceri, difuzează în teritoriu județului Timiș proporțional cu depărtarea de centrul economic și se reconcentrează în zona celorlalte centre urbane ale județului.

Densitatea teritorială a unităților economice evidențiază concentrări mari de unități economice în teritoriul administrativ-teritorial al orașului Sănnicolau Mare și în comunele Giroc și Dumbrăvița. și la un nivel cuprins în intervalul 24-70 unități economice la 1000 locuitori în zona de nord, nord-est și sud-vest a municipiului Timișoara, precum și în municipiul Lugoj, orașul Făget și Jimbolia, în comunele Bara, Topolovățu Mare, și Periam (vezi cartograma – Densitatea teritorială a unităților economice, 2011).

Evoluția unităților economice în perioada recentă evidențiază un interes pentru activitățile din domeniul serviciilor, construcțiilor și a activităților sectorului primar – agricultura, silvicultura, piscicultura. Ramurile industriei și comerțului scad ca și număr sub influența modificărilor conjuncturale ale economiei în ansamblu. Este de remarcat ca un semnal pozitiv creșterea interesului pentru activitățile agricole, domeniu cu un bun potențial de susținere a dezvoltării prin valorificare în economie.

Distribuția teritorială a salariaților remarcă trei zone de concentrare ocupațională - pe

un prim palier se află municipiului Timișoara, pe al doilea palier municipiul Lugoj, iar pe al patrulea palier orașele Sânnicolau Mare și Jimbolia precum și comunele Giroc, Ghiroda și Dumbrăvița. Fenomenul are parțial o conotație negativă datorită presiunii asupra orașelor pentru crearea de locuri de muncă și nu se exploatează suficient potențialul endogen al celorlalte zone.

Un alt aspect negativ, ce creează o problemă de vulnerabilitate în raport cu ciclicitatea economiei îl reprezintă acele zone de dependență ocupațională față de o activitate dominantă. Teritorial aceste zone sunt localizate astfel:

- ✓ zone cu salariați dependenți de activități agricole: Bara (87,5%), Giera (82,7%), Foeni (71,4%);
- ✓ zone cu salariați dependenți de activități industriale: Mănăștiur (95,2%) , Criciova (72,7%), orașul Făget (71,6%), orașul Jimbolia (71,4%);
- ✓ zone cu salariați dependenți de activitățile de construcții: Nițchidorf (73,9%);
- ✓ zone cu salariați dependenți de activități comerciale: Secaș (100%);
- ✓ zone cu salariați dependenți de activități de servicii: Dudeștii Noi (90,1%), Balinț (82,4%), Iecea Mare (70,6%).

Trebuie subliniat în acest context, ca un factor ce subliniază caracterul vulnerabil a acestor economii locale faptul că, exceptând localitățile urbane Făget și Jimbolia și comuna Dudeștii Noi, celelalte U.A.T.-uri au valori mici ale numărului de salariați. (vezi cartograma – Distribuția salariaților pe ramuri economice, 2011).

Pentru aceste zone se pune problema clară a diversificării ariei ocupaționale în unitățile economice.

Pe lângă aceste aspecte, se conturează în economia județeană, sub influența contextului economic al ultimilor ani, o evoluție diferențiată teritorial, a cărei caracteristici au fost argumentate de potențialul local și felul în care comunitățile au știut să-și valorifice acest potențial, respectiv structurile de producție deja existente. În acest sens, se fac remarcate următoarele zone cu potențial de creștere economică și, respectiv zone aflate în dificultate, clasificate pe diferite niveluri de importanță în funcție de nivelul de evoluție existent susținut, prin diferența relativă înregistrată pentru anul 2011 raportat la anul 2006 a indicatorului cifra de afaceri totală.

Zone cu potențial de creștere economică:

- ✓ deosebit - Giera, Checea, Foeni;
- ✓ important – Birda, Bethausen, Victor Vlad Delamar, Jamu Mare, Banloc, Liebling, Uivar, Boldur, Tormac, Remetea Mare, Orțișoara, Lovrin, Beba Veche;
- ✓ mare – Gătaia, Darova, Giulvăz, Variaș, Otelec, Ghilad, Iecea Mare, Brestovăț, Voiteg, Șandra, Racovița, Becicherecu Mic, Mașloc, Balinț, Fibiș, Sacoșu Turcesc, Peciu Nou, Ghizela, Mănăștiur, Comloșu Mare, Biled, Cenad, Recăș, Săcălaz, Jimbolia, Cărpiniș, Topolovățu Mare, Giarmata, Bara, Saravale, Livezile;
- ✓ medie – Traian Vuia, Ghiroda, Cenei, Buziaș, Sânnicolau Mare, Denta, Dumbrava, Sânpetru Mare, Parța, Ohaba Lungă, Periam, Făget, Dumbrăvița,

Gavojdia, Teremia Mare, Belinț, Bucovăț, Jebel, Tomnatic, Ciacova, Dudeștii Vechi, Moravița și Bogda;

✓ moderată – Pădureni, municipiul Timișoara, Lenauheim, Șag, Tomești, Bârna, Pișchia, municipiul Lugoj, Coșteiu și Giroc;

Zone aflate în dificultate economică:

✓ declin economic - Moșnița Nouă, Știuca, Fârdea, Pesac, Curtea, Sânmihaiu Român, Sânanđrei, Secaș, Gottlob, Valcani, Criciova, orașul Deta, Margina;

✓ declin economic profund – Nițchidorf, Chevereșu Mare, Pietroasa, Nădrag, Satchinez.

Distribuția teritorială a activităților economice evidențiază câteva aspecte esențiale vizând dezvoltarea localităților și anume:

✓ existența unei potențial ridicat de dezvoltare în perspectivă a localităților din zona de sud-vest la graniță cu Serbia – Giera, Foeni, Uivar, Checea, în sud localitățile Banloc, Jamu Mare, Birda, Tormac și în partea de sud-est, localitățile Victor Vlad Delamarina și Boldur, aceste zone s-au dezvoltat pe seama activităților agricole;

✓ existența unor zone aflate în dificultate economică și care sunt situate cu precădere în partea de vest a județului, zonă care cuprinde și localități defavorizate de condițiile de relief.

Capitolul 3

III. STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ

1. INTRODUCERE

Scopul celui de-al treilea capitol îl constituie formularea unor elemente ale strategiei de dezvoltare spațială a județului pe baza problemelor identificate și a priorităților stabilite, strategie care cuprinde acțiunile și măsurile necesare pentru asigurarea cerințelor prioritare pe domeniile țintă analizate.

Strategia de dezvoltare spațială a județului este orientată către atingerea celor trei ținte care asigură coeziunea economică, socială și teritorială, creșterea competitivității și anume: dezvoltarea policentrică și noi relații urban - rural, accesul egal la infrastructuri și cunoaștere și dezvoltarea durabilă, managementul prudent al resurselor naturale și al patrimoniului.

Strategia stabilește în general *obiectivele strategice generale și obiectivele specifice pentru domeniile țintă*. Primele vizează dezvoltarea teritoriului pe termen lung și indică direcțiile clare de dezvoltare prin valorificarea potențialului natural, material și uman propriu urmărind eliminarea/reducerea decalajelor dintre situația actuală și cea dorită. Obiectivele specifice se referă la fiecare componentă ce influențează atingerea obiectivului general, iar în acest capitol vor fi formulate cele care au ca scop valorificarea resursei demografice.

Obiectivele specifice pentru domeniile țintă și pentru componentele acestora corespund problemelor și disfuncționalităților identificate și trebuie să se încadreze în obiectivele strategice generale. Totodată obiectivele specifice sunt corelate cu strategiile naționale, regionale sau locale, precum și cu cele sectoriale. *Documentele strategice* pe care se bazează formularea obiectivelor de dezvoltare a teritoriului județean și orizontul de timp la care se referă sunt:

- ✓ Planul Național de Dezvoltare 2007 – 2013
- ✓ Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială – România 2030
- ✓ Strategia de Dezvoltare Regională a Regiunii Vest, 2007 – 2013
- ✓ Planul de Dezvoltare Regională 2007 – 2013 – Regiunea Vest
- ✓ Strategia Regională de Inovare a Regiunii Vest România 2009 – 2013
- ✓ Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 (POS DRU)

De asemenea s-a formulat *programul de măsuri* etapizat pe termen scurt (3-5 ani), mediu (5-10 ani) și lung și de perspectivă (10-20 ani), care include măsurile de amenajare a teritoriului pentru domeniul respectiv, relaționate cu obiectivul specific și direcția de acțiune stabilită. Măsurile de amenajare a teritoriului, subordonate obiectivelor specifice amenajării teritoriului, au dimensiune spațială și caracter director, din acestea decurgând implicații cu caracter economic, social și de protecția mediului, susținute organizatoric și juridic, structurate pe etape. De regulă, în funcție de tipul de intervenție, măsurile au fost localizate spațial, pentru

a se contura arii specifice de intervenție în teritoriul județean. Pentru fiecare măsură sau set de măsuri s-au propus instituțiile cu responsabilitate în implementarea și monitorizarea acestora.

Măsurile de amenajare a teritoriului au în vedere anticiparea efectelor acestora în domeniile economic și socio-demografic. Prin dirijarea acestor efecte cu ajutorul amenajării se urmărește eliminarea/diminuarea disfuncțiilor și utilizarea superioară a potențialelor puse în evidență în faza de diagnostic. Activitatea de planificare se încheie în punctul de plecare, domeniul socio-demografic, în care efectul prezumat al dezvoltărilor propuse de strategia de amenajare va trebui să soluționeze în mod satisfăcător problemele specifice ale teritoriului județean.

Strategia de dezvoltare economică în teritoriu a județului Timiș ține cont în formularea sa de documentele de planificare strategică de la nivel superior dar și de documentele de planificare strategică sectorială în scopul integrării pe verticală și pe orizontală a direcțiilor de dezvoltare urmărite. În acest sens s-a avut în vedere în primul rând Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Timiș și programul strategic pentru perioada 2009-2013 și de Strategia de dezvoltare a Regiunii Vest 2007-2013 și de asemenea de Programul național de reformă 2011-2013, Planul Național de Dezvoltare 2007-2013, Planul de Dezvoltare Regională a Regiunii VEST 2007 – 2013, Planul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013.

Obiectivele strategice și direcțiile de dezvoltare propuse țin cont de asemenea de situația dezvoltării economice, de tendințele de dezvoltare existente și urmărește totodată direcționarea către acel tip de acțiuni necesare a fi întreprinse pentru corectarea dezechilibrelor în dezvoltarea economică în profil teritorial.

Nivelul de dezvoltare al economiei județului Timiș este un nivel dezvoltat raportat la structurile teritoriale superioare, reprezentând după cum o arată analiza situației economice existente, principalul motor de dezvoltare al Regiunii Vest și al doilea județ ca importanță în economia națională.

Distribuția teritorială a rezultatelor din economia județului scoate în evidență o serie de dezechilibre în dezvoltarea economică. Acest dezechilibru remarcă o concentrare a efectelor pozitive către partea centrală a județului și zona adiacentă acesteia.

Teritorial municipiul Timișoara concentrează cea mai mare parte a unităților economice (68,5%) cu aport de capital străin, peste jumătate din salariații din cadrul acestor unități și 24,1% din totalul salariaților din județ precum și 71,4% din cifra de afaceri produsă de unitățile economice cu aport de capital străin și, respectiv, 38 procente din totalul cifrei de afaceri județene.

Economia reședinței de județ este puternică și diversificată și antrenează în jurul său un inel de dezvoltare format din localitățile Giroc, Ghiroda, Dumbrăvița, Remetea Mare, Orțișoara, Șag și Parța.

Rezultatele economice difuzează în teritoriu județului Timiș proporțional cu depărtarea de centrul economic și se reconcentrează în zona celorlalte centre urbane ale județului.

Din păcate există și o zonă aflată în dificultate economică în partea de est a județului,

zonă ce cuprinde localități cu un grad scăzut al dezvoltării economice, o evoluție negativă în ultimii ani și totodată o zonă defavorizată de condițiile de relief.

Între aceste două tendințe extreme se situează cea mai mare parte a localităților din județul Timiș având diferite particularități ale specializării economiei locale și evoluției în perioada recentă.

Având în vedere aspectele dominante ale economiei județene și modul cum sunt difuzate la nivel teritorial se formulează ca obiectiv sectorial al strategiei de dezvoltare economică în profil teritorial **„Creșterea competitivității economiei județene prin utilizarea potențialului endogen și reducerea disparităților în dezvoltarea economică teritorială”**

2. OBIECTIV SECTORIAL

Obiectivul sectorial al strategiei de dezvoltare teritorială urmărește **„Creșterea competitivității economiei județene prin utilizarea potențialului endogen și reducerea disparităților în dezvoltarea economică teritorială”**

Pentru realizarea acestui obiectiv propunem următorul set de obiective specifice și măsuri prioritare:

1. Dezvoltarea capacității competitive a mediului de afaceri
2. Creșterea competitivității sectoarelor agricol și silvic
3. Crearea de noi capacități de producție prin utilizarea potențialului endogen
4. Stimularea asocierilor și relațiilor de cooperare teritorială în scopul creării unei dezvoltări economice sustenabile
5. Integrarea inovării și cunoașterii în cadrul politicilor publice și a activității curente a întreprinderilor, în vederea creșterii competitivității produselor și serviciilor inovatoare pe piață globală

3. OBIECTIVE SPECIFICE

1. Dezvoltarea capacității competitive a mediului de afaceri

Oportunitatea dezvoltării capacității competitive a mediului de afaceri vine din necesitatea creării acelor abilități și capacități necesare susținerii demersului unei inițiative economice și transformării ei într-o afacere sustenabilă și viabilă economic pe termen lung. În acest sens propunem luarea următoarelor măsuri:

- ✓ stimularea dezvoltării infrastructurii de sprijin a mediului de afaceri prin înființarea de parcuri industriale, incubatoare de afaceri și centre de consultanță;
- ✓ sprijinirea integrării întreprinderilor în lanțurile de furnizori sau clustere;

- ✓ stimularea transferului de cunoștințe și informații către antreprenoriatul din zonele rurale slab dezvoltate economic;
- ✓ extinderea gamei serviciilor de consultanță și formare pentru IMM-uri și microîntreprinderi

Potențialul agricol ridicat al Timișului constituie una din principalele forțe de dezvoltare a unei părți importante din teritoriul județului. Zona de sud, sud-vest și o mică parte din zona de sud-est a județului au cunoscut în ultimii ani o dezvoltare destul de mare pe seama exploatarei potențialului agricol. Pe de altă parte zona periferică estică a județului, deși dispune de resurse forestiere importante și exploatabile economic, totuși marea lor majoritate au un nivel scăzut de dezvoltare, aici fiind localizate U.A.T.-uri ce înregistrează cele mai slabe rezultate în economia județului. Astfel, în scopul potențării efectelor favorabile ale primei situații și contracarării efectelor negative ale celei de-a doua situații se recomandă creșterea competitivității celor două ramuri.

2. Creșterea competitivității sectoarelor agricol și silvic prin măsuri de:

- ✓ îmbunătățirea competențelor fermierilor prin oferirea unor programe specializate pe informații necesare susținerii activităților agricole;
- ✓ amplasarea de centre pentru colectare, prelucrare, marketing și desfacere a produselor agricole;
- ✓ modernizarea exploatațiilor agricole prin intermediul măsurilor de finanțare accesibile prin PNDR;
- ✓ dezvoltarea unui antreprenoriat sustenabil în zonele de creștere economică pe baza activităților agricole prin crearea unor rețele de producție;
- ✓ stimularea dezvoltării unui sector zootehnic performant și diversificat bazat pe potențialul existent;
- ✓ încurajarea și susținerea exploatațiilor agricole individuale de subzistență în procesul de comasare și transformare a acestora în exploatații agricole comerciale;
- ✓ introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee pentru obținerea de noi produse agricole și forestiere competitive;
- ✓ creșterea valorii adăugate a produselor forestiere precum și a eficienței economice a activității microîntreprinderilor, prin dezvoltarea și modernizarea echipamentelor, proceselor și tehnologiilor de prelucrare.

Mediul de afaceri din județul Timiș se bazează destul de mult pe firmele ce au aport de capital străin sau sunt formate exclusiv din acesta. Aceste condiții creează un potențial de vulnerabilitate ridicat al economiei județului în condițiile migrării capitalului spre destinații considerate mai avantajoase de către de către companii la un moment dat. Contracarea unui asemenea posibilă evoluții a economiei județene conduce la ideea creării unui echilibru de forțe în susținerea economiei județene printr-o utilizare la capacitate optimă și cu urmărirea unei situații de eficiență economică a potențialului endogen.

În acest sens se întrevide ca oportună crearea de noi capacități de producție și unități economice din sfera serviciilor prin care să se valorifice potențialul endogen al județului.

3. Crearea de noi capacități de producție și servicii prin utilizarea potențialului

endogen prin măsuri de:

- ✓ sprijinirea creării de capacități de producție din domeniul industrie alimentare în zonele cu potențial agricol ridicat;
- ✓ sprijinirea creării de capacități de producție din domeniul industriei energetice în zonele cu potențial al resurselor de energie regenerabilă;
- ✓ stimularea înființării de servicii din sfera informațiilor și comunicațiilor;

Județul Timiș are deja o experiență bine conturată în înființarea de asociații și crearea de relații de cooperare în scopul promovării intereselor economice comune ale unor producători, ale unor comunități locale sau ale unor domenii sectoriale în dezvoltare. Aceste experiențe și-au demonstrat viabilitatea în promovarea intereselor actorilor implicați și au reușit implementarea unor proiecte concrete de dezvoltare prin atragerea de fonduri destinate acestor tipuri de asocieri.

În acest sens considerăm necesară luarea în continuare a unor măsuri de stimulare a asocierilor pe diferite sectoare ale economiei precum și a relațiilor de cooperare teritorială constituite în scopul promovării intereselor economice.

4. Stimularea asocierilor și relațiilor de cooperare teritorială în scopul creării unei dezvoltări economice sustenabile prin măsuri de:

- ✓ realizarea unor noi grupuri de acțiune locală care să acopere necesitățile de asociere în vederea susținerii dezvoltării economice;
- ✓ încurajarea asocierii dintre întreprinderile unui sector și formarea de clustere sectoriale;
- ✓ încurajarea asocierii în grupuri de producători a fermierilor din zonele cu potențial agricol;
- ✓ încurajarea asocierii în grupuri de producători a întreprinzătorilor din domeniul silvic.

Creșterea economică re apare conform teoriei economice prin inserția de progres tehnic. Orice domeniu în care nu sunt periodic realizate investiții în mijloace de producție noi, îmbunătățite nu reușește într-un mediu concurențial dinamic să facă față provocărilor competitorilor de pe piața de profil. În acest context apare ca esențial obiectivul de sprijinire a inovării și cunoașterii cu scopul de a crește competitivitatea produselor și serviciilor.

5. Sprijinirea inovării și cunoașterii în vederea creșterii competitivității produselor și serviciilor inovatoare pe piața globală

- ✓ sprijinirea proiectelor de cercetare în parteneriat între universități/ instituții de cercetare-dezvoltare și întreprinderi;
- ✓ crearea și dezvoltarea infrastructurii de inovare: centre de inovare și transfer tehnologic în cadrul polilor urbani secundari de creștere.

Capitolul 4

IV. PROGRAMUL DE MASURI

Pentru realizarea Strategiei de dezvoltare spațială a Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Timiș sunt prezentate principalele măsuri care concură la fundamentarea politicilor publice privind valorificarea durabilă și protejarea resurselor naturale, dezvoltarea armonioasă și echilibrată a tuturor zonelor și localităților, realizarea unei infrastructuri tehnice moderne care să optimizeze integrarea teritoriului studiat în structurile regionale, naționale și europene, precum și conservarea și protecția calității mediului.

Măsurile sunt prezentate pe domenii și subdomenii prioritare definite prin opțiunile strategiei de dezvoltare spațială.

Pentru fiecare domeniu și subdomeniu au fost evidențiate principalele direcții de acțiune și măsuri care concură la implementarea obiectivelor specifice, precum și etapa de realizare a acestora.

În acest sens au fost luate în considerare trei etape: etapa I – termen scurt (3 – 5 ani), etapa a II-a – termen mediu (5-10 ani) și etapa a III-a - termen lung și de perspectivă (10-20 ani).

Pentru fiecare măsură sau set de măsuri s-au propus instituțiile cu responsabilitate în implementarea și monitorizarea acestora.

Datele și elementele de potențial prezentate în programul de măsuri constituie un suport informațional de fundamentare a deciziilor pe plan local și județean pentru pregătirea și aprobarea programelor de dezvoltare socio-economică anuale și de perspectivă ale unităților administrativ-teritoriale și a județului Timiș. De asemenea, sunt prezentate obiective a căror realizare necesită o colaborare interjudețeană.

Obiectivul major general al Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Timiș vizează pentru anul 2020 "Dezvoltarea durabilă a județului Timiș - crearea unui mediu economico-social competitiv, stabil, sănătos și diversificat, capabil să asigure creșterea economică continuă, creșterea calității vieții cetățenilor și reducerea decalajelor de dezvoltare față de regiunile Uniunii Europene".

1. STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE**1.1. MĂSURI ȘI PROPUNERI PRIVITOARE LA STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE**

Obiectiv sectorial: ***Creșterea competitivității economiei județene prin utilizarea potențialului endogen și reducerea disparităților în dezvoltarea economică teritorială***

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare	Etapa de realizare	Propuneri de responsabilități
1	Dezvoltarea capacității competitive a mediului de afaceri	- Stimularea dezvoltării infrastructurii de sprijin a mediului de afaceri prin înființarea de parcuri industriale, incubatoare de afaceri și centre de consultanță prin identificarea unor locații adecvate și atragerea actorilor interesați. - Propunere de localizare de parcuri industriale în cadrul U.A.T.-urilor Lugoj, Săcălaz - Propunere pentru localizarea de centre de consultanță în afaceri în cadrul U.A.T.-urilor urbane	I	CCIAT Centrul de Afaceri Regional Consiliile locale Consiliul Județean
		- sprijinirea integrării întreprinderilor în lanțurile de furnizori sau clustere	I -II	
		- Stimularea transferului de cunoștințe și informații către antreprenoriatul din zonele rurale slab dezvoltate economic din zona de est a județului	I -II	
2	Creșterea competitivității sectoarelor agricol și silvic	- Îmbunătățirea competențelor fermierilor prin oferirea unor programe specializate pe informații necesare susținerii activităților agricole	I-II-III	CCIAT, Camera Agricolă a Județului Timiș, Centrele locale de consultanță agricolă

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare	Etapă de realizare	Propuneri de responsabilități
		- Amplasarea centrelor pentru colectare, prelucrare, marketing și desfacere a produselor agricole pentru legume, în special pentru cultura de cartof și varză, în localitățile Belinț, Lovrin, Gottlob și Giulvăz și pentru fructe în localitățile Sănnicolau Mare și Periam.	I	DAJT Camera Agricolă a Județului Timiș Consiliile locale Întreprinzătorii
		- Modernizarea exploatațiilor agricole prin intermediul măsurilor de finanțare accesibile prin PNDR	I	Centrele locale de consultanță agricolă
		- dezvoltarea unui antreprenariat sustenabil în zonele de creștere economică pe baza activităților agricole din partea de sud a județului prin creare unor grupuri de producători – zona localităților Giera, Foeni, Checea, Jamu Mare, Birda, Tormac, în vest la Beba Veche și în zona de est în zona localităților Boldur și Victor Vlad Delamarina	I-II	Camera Agricolă a Județului Timiș, Centrele locale de consultanță agricolă Producătorii
		- Introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee pentru obținerea de noi produse agricole și forestiere competitive;	I-II	Camera Agricolă a Județului Timiș, Centrele locale de consultanță agricolă
		- Stimularea dezvoltării unui sector zootehnic performant și diversificat bazat pe potențialul existent;	I-II	Camera Agricolă a Județului Timiș, Centrele locale de consultanță agricolă
		- Încurajarea și susținerea exploatațiilor agricole individuale de subzistență în procesul de comasare și transformare a acestora în exploatații agricole comerciale	I-II	CCIAT Camera Agricolă a Județului Timiș, Centrele locale de consultanță agricolă Consiliile locale

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare	Etapă de realizare	Propuneri de responsabilități
		- Creșterea valorii adăugate a produselor forestiere precum și a eficienței economice a activității microîntreprinderilor din domeniu prin dezvoltarea și modernizarea echipamentelor, proceselor și tehnologiilor de prelucrare	I-II-III	Întreprinzătorii privați
3	Crearea de noi capacități de producție prin utilizarea potențialului endogen	- Sprijinirea creării de capacități de producție din domeniul industriei alimentare în zonele cu potențial agricol ridicat	I-II-III	CCIAT Consiliul județean Consiliile locale
		- Sprijinirea creării de capacități de producție din domeniul industriei energetice în zonele cu potențial al resurselor de energie regenerabilă	I-II-III	CCIAT Consiliul județean Consiliile locale
		- Stimularea înființării de servicii din sfera informațiilor și comunicațiilor	I-II-III	CCIAT
4	Stimularea asocierilor și relațiilor de cooperare teritorială în scopul creării unei dezvoltări economice sustenabile	-Realizarea unor noi grupuri de acțiune locală care să acopere necesitățile de asociere în vederea susținerii dezvoltării economice astfel: • Grupul de Acțiune Locală ce cuprinde aria unităților administrativ-teritoriale: oraș Recaș și comunele Giarmata, Topolovău Mare, Remetea Mare, Pișchia, Fibiș, Masloc, Bogda, Brestovăț, Bara și Ohaba Lungă în Timiș și Dorgoș, Zăbrani și Șiștarovăț în județul Arad; • Grupul de Acțiune Locală ce cuprinde aria unităților administrativ-teritoriale: oraș Buziaș și comunele Tormac, Racovita, Sacoșu Turcesc, Chevereșu Mare, Racovița, Boldur, VV Delamarina, Gavojdia, Știuca, Criciova, Belinț și Coșteiu în Timiș și comunele Ezeriș, Ramna și Vermeș în Caraș Severin.		

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare	Etapă de realizare	Propuneri de responsabilități
		- Încurajarea asocierii întreprinderilor unui sector și formarea de clustere prin formarea a două asociații tip cluster pentru industria alimentară și industria textilă prin: - Propunere a unei asocieri tip cluster în industria alimentară în zona concentrată geografic a U.A.T.-urilor Cărpiniș, Dumbrăvița, Giroc, Jebel, Jimbolia, Liebling, Lugoj, Periam, Recaș, Remetea Mare, Sânnandrei, Timișoara; - Propunere a unei asocieri tip cluster în industria textilă în zona concentrată geografic a U.A.T.-urilor Buziaș, Darova, Deta, Dumbrăvița, Făget, Ghiroda, Giroc, Jimbolia, Lugoj, Moșnița Nouă, Orțișoara, Remetea Mare, Sânnandrei, Sânnicolau Mare, Timișoara - Propunere a unei asocieri tip cluster în industria lemnului în zona concentrată geografic a U.A.T.-urilor Făget, Lugoj, Mănăștiur, Sânnicolau Mare, Timișoara și Tomești	III	CCIAT Consiliul Județean Consiliile locale
		- Încurajarea asocierii în grupuri de producători a fermierilor din zonele cu potențial agricol ridicat	I	Consiliile locale, Producătorii
		- Încurajarea asocierii în grupuri de producători a întreprinzătorilor din domeniul silvic în zona localităților Bârna, Coșteiu, Nădrag, Margina, Ghizela, Dumbrava, Criciova, Tomești, Pietroasa.	I-II	Consiliile locale, Producătorii
		- Încurajarea proiectelor de cooperare transnațională desfășurate de asociații sectoriale, în scopul sprijinirii exportului și a promovării produselor oferite	III	CCIAT, ADR Vest, Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri
5	Sprijinirea inovării și cunoașterii în vederea creșterii competitivității produselor și	- Sprijinirea proiectelor de cercetare în parteneriat între universități/instituții de cercetare-dezvoltare și întreprinderi;	I-II-III	Universitatea de Vest, Institute de cercetare, Întreprinzători privați

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Nr. crt.	Obiective specifice	Măsuri și acțiuni prioritare	Etapa de realizare	Propuneri de responsabilități
	serviciilor inovatoare pe piața globală	- Crearea și dezvoltarea infrastructurii de inovare: centre de inovare și transfer tehnologic în cadrul polilor urbani secundari de creștere municipiul Lugoj și orașul Jimbolia	I-II	Consiliile locale

Referințe bibliografice

BIBLIOGRAFIE

1. Activitatea de cercetare-dezvoltare în anul 2010, Comunicat de presă Nr. 203 din 27 septembrie 2011, Institutul Național de Statistică INS;
2. Agenția de Dezvoltare Regională Vest – Sectorul logistică în Regiunea Vest
3. Ancheta Structurală în Agricultură 2007, Institutul Național de Statistică, decembrie 2008;
4. Anghelache C-tin, Statistică teoretică și economică. Teorie și aplicații, Ed. Economică, București, 2004
5. Competitivitatea la nivelul regiunilor de dezvoltare – 2011, Institutul Român de Cercetări Economico - Sociale și Sondaje – IRECSON;
6. Comunicat de presă al Comisiei Europene IP/10/1288 din 06/10/2010 „Uniunea inovării” - modul în care în Europa ideile pot deveni locuri de muncă, creștere economică și progres social;
7. Comunicatul de presă al Institutului Național de Statistică din martie 2012 privind producția vegetală la principalele culturi
8. Dezvoltarea infrastructurilor de afaceri din Regiunea Vest - Plan de acțiune, ADR Vest, 2011;
9. Dobrotă, N. – Dicționar de economie, Ed. Economica, București, 1999
10. Europa 2020 - O strategie pentru creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii
11. Eurostat regional yearbook 2012, Publications Office of the European Union, 2012;
12. Ghid pentru aplicarea Axei Leader din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013 finanțat de FEADER
13. Mircea-Iosif RUS Activitatea de cercetare – dezvoltare și inovare în viziunea strategiei Europa 2020;
14. P.A.T.J. Timiș – elaborat de către IPROTIM în 1998;
15. Particularități și provocări privind industria auto la nivelul Regiunii Vest, ADR Vest, 2008;
16. Particularități și provocări privind sectorul ICT la nivelul Regiunii Vest, ADR Vest, 2009;
17. Pârlog, C. – Metode de analiză previzională, Ed. Oscar Print, București, 1998
18. Planul de Dezvoltare Locală Asociația GAL "Triplex Confinium"
19. Planul de Dezvoltare Locală Asociația GAL "Țara Făgetului"
20. Planul de Dezvoltare Regională a Regiunii VEST 2007 – 2013
21. Planul național de cercetare-dezvoltare și inovare II, pentru perioada 2007 – 2013;
22. Planul Urbanistic General al municipiului Timișoara. Etapa 2. Concept general de dezvoltare urbană, beneficiar Municipiul Timișoara, 2012

23. Preliminary Urban Plan, beneficiar Municipiul Timișoara, 2009
24. Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007 - 2013 - versiunea martie 2012;
25. Programul Național de Reformă 2011-2013
26. Programul strategic al județului Timiș 2009-2015
27. Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în profil teritorial până în 2014, Comisia Națională de Prognoză, martie 2011;
28. Raport anual OSIM 2010;
29. Recensământul General Agricol 2010, Rezultate provizorii, Institutul Național de Statistică
30. Strategia creșterii bovinelor pentru carne în România, Agenția Națională pentru Ameliorare și Reproducție în Zootehnie „Prof.dr.G.K.Constantinescu” (A.N.A.R.Z.), 2009;
31. Strategia creșterii ovinelor în România, A.N.A.R.Z.;
32. Strategia de Dezvoltare a Regiunii Vest pentru perioada 2007-2013
33. Strategia de Dezvoltare Economico - Socială a județului Timiș 2009-2015
34. Strategia Europa 2020;
35. Strategia Guvernamentală pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii 2009-2013
36. Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2007 – 2013, Decembrie 2006
37. Strategia națională în domeniul cercetării-dezvoltării și inovării pentru perioada 2007 – 2013;
38. Strategia Regională de Inovare a Regiunii Vest România 2009 – 2013, ADR Vest;
39. Studiu INOBAROMETRU, Raport INOBAROMETRU, Raport Bariere în Calea Inovării 2011, ANCS;
40. Studiu privind evaluarea potențialului energetic actual al surselor regenerabile de energie în România (solar, vânt, biomasă, microhidro, geotermie), identificarea celor mai bune locații pentru dezvoltarea investițiilor în producerea de energie electrică neconvențională
41. Tabloul de bord al Uniunii Inovării pentru 2011;
42. Timișoara 2020 – viziune de ansamblu. Un studiu de caz, Municipiul Timișoara, 2007
43. Vision 2030 – Timișoara, beneficiar Municipiul Timișoara, 2008

WEBOGRAFIE

<http://clustero.eu/en/> - Asociația Clusterelor din România;
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/> - Comisia de Statistică a Uniunii Europene – EUROSTAT;
<http://far.info.ro/> - Proiectul Femeia antreprenor în rural;
<http://incubat.ro/> - IncubAT "Programul Național Multianual pe perioada 2002-2012 de Înființare și Dezvoltare de Incubatoare Tehnologice și de Afaceri";
<http://incubatorafaceritm.ro/> - Incubatorul de Afaceri PITT Timișoara;
<http://leader-romania.ro/index.php> - platformă de informare și comunicare a Grupurilor de Acțiune Locală;
<http://romaniainoveaza.ro/> - site de informare în domeniul politicilor publice de inovare și transfer tehnologic;
<http://rosenc.ro/> - Clusterul de Energii Sustenabile din România – ROSENC;
<http://www.adrvest.ro/> - Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest;
<http://www.aicar.ro/index.php> - Asociația Incubatoarelor și Centrelor de Afaceri;
<http://www.aippimm.ro/> - Agenția pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru IMM-uri;
<http://www.ampeste.ro/> - Autoritatea de Management pentru Programul Operațional pentru Pescuit;
<http://www.anarz.eu/AnarzAdministratorSite/public/default.aspx> - Agenția Națională pentru Ameliorare și Reproducție în Zootehnie „Prof.dr.G.K.Constantinescu” (A.N.A.R.Z.);
<http://www.ancs.ro/> - Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului - Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică (ANCS);
<http://www.apdrp.ro/> - Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit;
<http://www.apia.org.ro/> - Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA);
<http://www.automotivest.ro/> - Clusterul Automotive al Regiunii Vest România;
<http://www.cațimis.ro/> - Camera Agricolă a județului Timiș;
<http://www.cnp.ro/> - Comisia Națională de Prognoză;
<http://www.fonduri-structurale.ro/> - site de informare și consiliere în domeniul fondurilor structurale, proiect marca Structural Consulting™ Group;
<http://www.icpa.ro/> - Institutul de Cercetări pentru Pedologie și Agrochimie;
<http://www.irecson.ro/> - Institutul Român de Cercetări Economico - Sociale și Sondaje – IRECSON;
<http://www.it-incubator.biz/ro/home/> - Incubatorul de Afaceri Software Timișoara;
<http://www.madr.ro/> - Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
<http://www.minind.ro/> - Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri;
<http://www.mmediu.ro/> - Ministerul Mediului și Pădurilor;
<http://www.osim.ro/> - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci;
<http://www.pndr.ro/> - Programul Național de Dezvoltare Rurală;
<http://www.proinno-europe.eu/> - PRO INNO Europe;
<http://www.proinno-europe.eu/inno-metrics/page/innovation-union-scoreboard-2011> - Tabloul de bord al Uniunii Inovării pentru 2011;
<http://www.regiuneavest.ro/> - Regiunea Vest;
<http://www.rosilva.ro/> - Regia Națională a Pădurilor – Romsilva;
<http://www.tehimpuls.ro/> - Asociația Tehimpuls, Centrul Regional de Inovare și Transfer Tehnologic;
<http://www.timistorontal.ro/> - Asociația de Dezvoltare Intercomunitară “Timiș Torontal”, Grup de Acțiune Locală (GAL);

<http://www.uscomtm.ro/faq/9/Informatii/i-9.html> - Uniunea Județeană a Societăților Cooperative Meșteșugărești UJ-SCOM TIMIȘ;
www.arott.ro - Asociația Română pentru Transfer Tehnologic și Inovare – AroTT;

LEGISLAȚIE

Ordonanța 37 din 14 iulie 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice - Monitorul Oficial 652 din 22 iulie 2005;

Legea 566 din 9 decembrie 2004 Legea cooperației agricole - Monitorul Oficial 1236 din 22 decembrie 2004;

Hotărârea Guvernului Nr. 217 din 28 februarie 2007 privind aprobarea Strategiei naționale în domeniul cercetării-dezvoltării și inovării pentru perioada 2007 – 2013 - Monitorul Oficial 214 din 29 martie 2007;

Hotărârea Guvernului Nr. 475/23 din mai 2007 privind aprobarea Planului național de cercetare-dezvoltare și inovare II, pentru perioada 2007-2013 - Monitorul Oficial 371 din 31 mai 2007;

Legea nr. 346 din 14/07/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii

Lege nr.134 din 21 iulie 2000 privind regimul parcurilor industriale

OUG 108 privind exploatațile agricole

Legea nr.338 din 29 noiembrie 2005 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole si silvice

Ordonanța nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații

Legea 317/2009 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 23/2008 privind pescuitul și acvacultura

Decizia Consiliului din 20 februarie 2006 privind orientările strategice ale Comunității pentru dezvoltare rurală (perioada de programare 2007-2013)

Recomandarea Comisiei Europene 2003/361/CE privind definiția întreprinderilor micro, mici si mijlocii

Anexe

Anexa 1 - Potențialul pentru cultura vegetală de grâu, orz, porumb și floarea soarelui pentru localitățile din județul Timiș (identificate prin nume și prin ultima variantă oficială a codului SIRSUP furnizat de Institutul Național de Statistică (2003))

JUDEȚ	COMUNA	SIRSUP	RELIEF	GRAU	ORZ	PORUMB	F.SOARELUI
TM	BACOVA	155403	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	BALINT	155546	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BANLOC	155591	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	BARA	155662	deal	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BARNA	155957	deal	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BATESTI	156801	câmpie	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	BEBA VECHE	155724	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BECICHERECU MIC	155760	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	BEGHEIU MIC	156801	câmpie	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	BELINT	155797	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	BETHAUSEN	155840	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BICHIGI	156801	câmpie	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	BILED	155911	câmpie	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	BOGDA	156035	deal	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BOLDUR	156106	câmpie	Scăzut	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	BRANESTI	156801	câmpie	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	BRESTOVAT	156151	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BUNEA MARE	156801	câmpie	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	BUNEA MICA	156801	câmpie	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	BUZIAȘ	155403	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	CARPINIS	156213	câmpie	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	CENAD	156259	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	CENEI	156277	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	CHEVERESU MARE	156311	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	CIACOVA	156357	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	COLONIA MICA	156801	câmpie	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	COMLOSU MARE	156437	câmpie	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	COSTEIU	156473	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	CRICIOVA	156534	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	CURTEA	156589	câmpie	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	DAROVA	156623	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	DENTA	156669	câmpie	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	DETA	155458	câmpie	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	DUDESTII VECHI	156712	câmpie	Scăzut	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	DUMBRAVA	156767	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	DUMBRAVITA	155261	câmpie	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	FĂGET	156801	câmpie	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	FARDEA	156927	parțial munte	Mediu	Scăzut	Mediu	Scăzut
TM	FOENI	157004	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	GĂTAIA	157086	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	GAVOJDIA	157031	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	GHIRODA	155289	câmpie	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

JUDEȚ	COMUNA	SIRSUP	RELIEF	GRAU	ORZ	PORUMB	F.SOARELUI
TM	GHIZELA	157193	câmpie	Scăzut	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	GIARMATA	157246	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	GIERA	157273	câmpie	Scăzut	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	GIROC	155314	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Ridicat
TM	GIULVAZ	157317	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	JAMU MARE	157362	deal	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	JEBEL	157424	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	JIMBOLIA	155494	câmpie	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	JUPANESTI	156801	câmpie	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	LENAUHEIM	157451	câmpie	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	LIEBLING	157497	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	LOVRIN	157530	câmpie	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	LUGOJ	155350	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	MAGURI	155350	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	MANASTIUR	157736	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	MARGINA	157585	parțial munte	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	MASLOC	157683	deal	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	MORAVITA	157781	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	MOSNITA NOUA	157834	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	NADRAG	157898	munte	Scăzut	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	NITCHIDORF	157923	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	OHABA LUNGA	157969	deal	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	OPATITA	155458	câmpie	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	ORTISOARA	158010	câmpie	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	PECIU NOU	158065	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	PERIAM	158109	câmpie	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	PIETROASA	158136	parțial munte	Scăzut	-	-	-
TM	PISCHIA	158181	deal	Mediu	Mediu	Ridicat	Ridicat
TM	POVARGINA	156801	câmpie	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	RACOVITA	158243	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	RECAȘ	158314	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	REMETEA MARE	158396	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	SACALAZ	158564	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	SACOSU TURCESC	158449	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	SAG	158779	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	SANANDREI	158653	câmpie	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	SANMIHAU ROMAN	158699	câmpie	Scăzut	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	SANNICOLAU MARE	155528	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Ridicat
TM	SANPETRU MARE	158733	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	SATCHINEZ	158528	câmpie	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	SECAS	158608	deal	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	SILAGIU	155403	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	STIUCA	158804	câmpie	Scăzut	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	TAPIA	155350	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	TEMERESTI	156801	câmpie	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	TEREMIA MARE	158859	câmpie	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	TIMIȘOARA	155243	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

JUDEȚ	COMUNA	SIRSUP	RELIEF	GRAU	ORZ	PORUMB	F.SOARELUI
TM	TOMESTI	158895	parțial munte	Scăzut	-	-	-
TM	TOPOLOVATU MARE	158966	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	TORMAC	159035	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	TRAIAN VUIA	159071	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	UIVAR	159142	câmpie	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	VARIAS	159213	câmpie	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	VICTOR VLAD DELAMARINA	159259	câmpie	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	VOITEG	159339	câmpie	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu

Sursa – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR)

Anexa 2 - Potențialul pentru cultura vegetală de soia, mazăre, fasole, sfeclă de zahăr, cartof și rapiță pentru localitățile din județul Timiș (identificate prin nume și prin ultima variantă oficială a codului SIRSUP furnizat de Institutul Național de Statistică (2003))

JUDEȚ	COMUNA	SOIA	MAZARE	FASOLE	SF.ZAHAR	CARTOF	RAPITA
TM	BACOVA	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu	Ridicat
TM	BALINT	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BANLOC	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat
TM	BARA	Scăzut	Mediu	Mediu	Scăzut	-	Mediu
TM	BARNA	Scăzut	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu	Ridicat
TM	BATESTI	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BEBA VECHE	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Ridicat
TM	BECICHERECU MIC	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	BEGHEIU MIC	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BELINT	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu	Ridicat
TM	BETHAUSEN	Scăzut	Ridicat	Ridicat	Mediu	Scăzut	Ridicat
TM	BICHIGI	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BILED	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	BOGDA	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BOLDUR	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BRANESTI	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BRESTOVAT	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Scăzut	Ridicat
TM	BUNEA MARE	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BUNEA MICA	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BUZIAȘ	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu	Ridicat
TM	CARPINIS	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	CENAD	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	CENEI	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	CHEVERESU MARE	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Ridicat
TM	CIACOVA	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	COLONIA MICA	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	COMLOSU MARE	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	COSTEIU	Scăzut	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu	Ridicat
TM	CRICIOVA	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Ridicat
TM	CURTEA	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	DAROVA	Scăzut	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu	Ridicat
TM	DENTA	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	DETA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	DUDESTII VECHI	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu	-	Mediu
TM	DUMBRAVA	Scăzut	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu	Ridicat
TM	DUMBRAVITA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	FĂGET	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	FARDEA	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	FOENI	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat
TM	GĂTAIA	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Ridicat
TM	GAVOJDIA	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Ridicat
TM	GHIRODA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	GHIZELA	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	GIARMATA	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

JUDEȚ	COMUNA	SOIA	MAZARE	FASOLE	SF.ZAHAR	CARTOF	RAPITA
TM	GIERA	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	GIROC	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	GIULVAZ	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat
TM	JAMU MARE	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	JEBEL	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat
TM	JIMBOLIA	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	JUPANESTI	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	LENAUHEIM	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	LIEBLING	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat
TM	LOVRIN	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	LUGOJ	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu	Ridicat
TM	MAGURI	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu	Ridicat
TM	MANASTIUR	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Scăzut	Ridicat
TM	MARGINA	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	MASLOC	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	MORAVITA	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat
TM	MOSNITA NOUA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	NADRAG	Scăzut	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	NITCHIDORF	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Ridicat
TM	OHABA LUNGA	Scăzut	Ridicat	Ridicat	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	OPATITA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	ORTISOARA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	PECIU NOU	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat
TM	PERIAM	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	PIETROASA	-	Mediu	Mediu	-	Scăzut	Scăzut
TM	PISCHIA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	POVARGINA	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	RACOVITA	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat
TM	RECAȘ	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat
TM	REMETEA MARE	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat
TM	SACALAZ	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu	Mediu	Mediu
TM	SACOSU TURCESC	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat
TM	SAG	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	SANANDREI	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	SANMIHAIU ROMAN	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	SANNICOLAU MARE	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat
TM	SANPETRU MARE	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat
TM	SATCHINEZ	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	SECAS	Scăzut	Ridicat	Ridicat	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	SILAGIU	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu	Ridicat
TM	STIUCA	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	TAPIA	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu	Ridicat
TM	TEMERESTI	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	TEREMIA MARE	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	TIMIȘOARA	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu	Ridicat
TM	TOMESTI	-	Mediu	Mediu	-	-	Scăzut
TM	TOPOLOVATU MARE	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat
TM	TORMAC	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Ridicat

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚULUI TIMIȘ

volumul 7 – structura activităților și zonificarea teritoriului

s.c. urban team s.r.l., s.c. velplan design s.r.l., s.c. urban profesional consulting s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

JUDEȚ	COMUNA	SOIA	MAZARE	FASOLE	SF.ZAHAR	CARTOF	RAPITA
TM	TRAIAN VUIA	Scăzut	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu	Ridicat
TM	UIVAR	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	VARIAS	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	VICTOR VLAD DELAMARINA	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	VOITEG	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat

Sursa – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR)

Anexa 3 - Potențialul pentru cultura vegetală de cânepă, tutun, orez, lucernă, in ulei și in fuior pentru localitățile din județul Timiș (identificate prin nume și prin ultima variantă oficială a codului SIRSUP furnizat de Institutul Național de Statistică (2003))

JUDEȚ	COMUNA	IN ULEI	IN FUIOR	CANEPA	TUTUN	OREZ	LUCERNA
TM	BACOVA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	BALINT	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	BANLOC	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BARA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Mediu	-	Mediu
TM	BARNA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	BATESTI	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	BEBA VECHE	Scăzut	Scăzut	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	BECICHERECU MIC	Ridicat	Mediu	Ridicat	Mediu	-	Ridicat
TM	BEGHEIU MIC	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	BELINT	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	BETHAUSEN	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	BICHIGI	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	BILED	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-	Ridicat
TM	BOGDA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	BOLDUR	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	BRANESTI	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	BRESTOVAT	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	BUNEA MARE	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	BUNEA MICA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	BUZIAȘ	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	CARPINIS	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-	Ridicat
TM	CENAD	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	CENEI	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	CHEVERESU MARE	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	CIACOVA	Ridicat	Mediu	Ridicat	Mediu	-	Ridicat
TM	COLONIA MICA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	COMLOSU MARE	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-	Ridicat
TM	COSTEIU	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	CRICIOVA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	CURTEA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Scăzut
TM	DAROVA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	DENTA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-	Ridicat
TM	DETA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-	Ridicat
TM	DUDESTII VECHI	Scăzut	-	-	Mediu	-	-
TM	DUMBRAVA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	DUMBRAVITA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-	Ridicat
TM	FĂGET	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	FARDEA	Scăzut	Mediu	Mediu	Scăzut	-	Scăzut
TM	FOENI	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	GĂTAIA	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	-	Mediu
TM	GAVOJDIA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	GHIRODA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-	Ridicat
TM	GHIZELA	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	-	Mediu
TM	GIARMATA	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu	-	Ridicat

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

JUDEȚ	COMUNA	IN ULEI	IN FUIOR	CANEPA	TUTUN	OREZ	LUCERNA
TM	GIERA	Scăzut	Scăzut	Mediu	Mediu	-	Scăzut
TM	GIROC	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-	Ridicat
TM	GIULVAZ	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	JAMU MARE	Mediu	Scăzut	Scăzut	Mediu	-	Mediu
TM	JEBEL	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu	-	Mediu
TM	JIMBOLIA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-	Ridicat
TM	JUPANESTI	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	LENAUHEIM	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-	Ridicat
TM	LIEBLING	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu	-	Mediu
TM	LOVRIN	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-	Ridicat
TM	LUGOJ	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	MAGURI	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	MANASTIUR	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	MARGINA	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	-	-
TM	MASLOC	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	-	Ridicat
TM	MORAVITA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	MOSNITA NOUA	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	NADRAG	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Scăzut
TM	NITCHIDORF	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	OHABA LUNGA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	OPATITA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-	Ridicat
TM	ORTISOARA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-	Ridicat
TM	PECIU NOU	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu	-	Mediu
TM	PERIAM	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-	Ridicat
TM	PIETROASA	Scăzut	Scăzut	-	Scăzut	-	-
TM	PISCHIA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-	Ridicat
TM	POVARGINA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	RACOVITA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	RECAȘ	Ridicat	Mediu	Ridicat	Mediu	-	Ridicat
TM	REMETEA MARE	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Ridicat
TM	SACALAZ	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	SACOSU TURCESC	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	SAG	Ridicat	Mediu	Ridicat	Ridicat	-	Ridicat
TM	SANANDREI	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-	Ridicat
TM	SANMIHAIU ROMAN	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	SANNICOLAU MARE	Mediu	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat
TM	SANPETRU MARE	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	SATCHINEZ	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-	Ridicat
TM	SECAS	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	SILAGIU	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	STIUCA	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	-	-
TM	TAPIA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	TEMERESTI	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	TEREMIA MARE	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-	Ridicat
TM	TIMIȘOARA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	TOMESTI	Scăzut	-	-	Scăzut	-	-
TM	TOPOLOVATU MARE	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Ridicat
TM	TORMAC	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚULUI TIMIȘ

volumul 7 – structura activităților și zonificarea teritoriului

s.c. urban team s.r.l., s.c. velplan design s.r.l., s.c. urban profesional consulting s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

JUDEȚ	COMUNA	IN ULEI	IN FUIOR	CANEPA	TUTUN	OREZ	LUCERNA
TM	TRAIAN VUIA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu
TM	UIVAR	Scăzut	-	Scăzut	Mediu	-	-
TM	VARIAS	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-	Ridicat
TM	VICTOR VLAD DELAMARINA	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	-	Mediu
TM	VOITEG	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu	-	Ridicat

Sursa – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR)

Anexa 4 - Potențialul pentru cultura vegetală de trifoi, pășuni, fânețe, legume timpurii, legume crio, vie vin și vie masă pentru localitățile din județul Timiș (identificate prin nume și prin ultima variantă oficială a codului SIRSUP furnizat de Institutul Național de Statistică (2003))

JUDEȚ	COMUNA	TRIFOI	PASUNI	FANETE	LEG.T	LEG.CRIO	VIE VIN	VIE MASA
TM	BACOVA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BALINT	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BANLOC	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat	Mediu	Scăzut
TM	BARA	Mediu	Mediu	Scăzut	-	Scăzut	Mediu	Ridicat
TM	BARNA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BATESTI	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BEBA VECHE	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut
TM	BECICHERECU MIC	Mediu	Ridicat	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	BEGHEIU MIC	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BELINT	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	BETHAUSEN	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BICHIGI	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BILED	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	BOGDA	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu	Ridicat	Ridicat
TM	BOLDUR	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BRANESTI	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BRESTOVAT	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BUNEA MARE	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BUNEA MICA	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BUZIAȘ	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	CARPINIS	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	CENAD	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut
TM	CENEI	Mediu	Ridicat	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut
TM	CHEVERESU MARE	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	CIACOVA	Mediu	Ridicat	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	COLONIA MICA	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	COMLOSU MARE	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	COSTEIU	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	CRICIOVA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	CURTEA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut
TM	DAROVA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	DENTA	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	DETA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	DUDESTII VECHI	Scăzut	Mediu	Mediu	-	-	Scăzut	Scăzut
TM	DUMBRAVA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut
TM	DUMBRAVITA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	FĂGET	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	FARDEA	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	FOENI	Mediu	Ridicat	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Scăzut
TM	GĂTAIA	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu	Scăzut	Scăzut
TM	GAVOJDIA	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	Scăzut	Scăzut
TM	GHIRODA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	GHIZELA	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	GIARMATA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu	Mediu

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

JUDEȚ	COMUNA	TRIFOI	PASUNI	FANETE	LEG.T	LEG.CRIO	VIE VIN	VIE MASA
TM	GIERA	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut
TM	GIROC	Mediu	Ridicat	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	GIULVAZ	Mediu	Ridicat	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Scăzut
TM	JAMU MARE	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu
TM	JEBEL	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	JIMBOLIA	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Scăzut
TM	JUPANESTI	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	LENAUHEIM	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	LIEBLING	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Scăzut
TM	LOVRIN	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	LUGOJ	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	MAGURI	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	MANASTIUR	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	MARGINA	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Scăzut
TM	MASLOC	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Ridicat	Ridicat
TM	MORAVITA	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut
TM	MOSNITA NOUA	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut
TM	NADRAG	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu
TM	NITCHIDORF	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu
TM	OHABA LUNGA	Mediu	Mediu	Mediu	-	Scăzut	Mediu	Ridicat
TM	OPATITA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	ORTISOARA	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	PECIU NOU	Mediu	Ridicat	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Scăzut
TM	PERIAM	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	PIETROASA	Scăzut	Mediu	Mediu	-	-	Scăzut	Mediu
TM	PISCHIA	Mediu	Ridicat	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	POVARGINA	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	RACOVITA	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	RECAȘ	Mediu	Ridicat	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	REMETEA MARE	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	SACALAZ	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut
TM	SACOSU TURCESC	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	SAG	Mediu	Ridicat	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	SANANDREI	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	SANMIHAIU ROMAN	Scăzut	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut
TM	SANNICOLAU MARE	Mediu	Ridicat	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut
TM	SANPETRU MARE	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	SATCHINEZ	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu
TM	SECAS	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu	Mediu	Ridicat
TM	SILAGIU	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	STIUCA	Scăzut	Mediu	Mediu	-	Scăzut	Scăzut	Scăzut
TM	TAPIA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	TEMERESTI	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	TEREMIA MARE	Mediu	Ridicat	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	TIMIȘOARA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu	Scăzut
TM	TOMESTI	Scăzut	Mediu	Mediu	-	-	Scăzut	Scăzut
TM	TOPOLOVATU MARE	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	TORMAC	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu	Scăzut	Scăzut

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚULUI TIMIȘ

volumul 7 – structura activităților și zonificarea teritoriului

s.c. urban team s.r.l., s.c. velplan design s.r.l., s.c. urban profesional consulting s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

JUDEȚ	COMUNA	TRIFOI	PASUNI	FANETE	LEG.T	LEG.CRIO	VIE VIN	VIE MASA
TM	TRAIAN VUIA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut
TM	UIVAR	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut
TM	VARIAS	Mediu	Ridicat	Mediu	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	VICTOR VLAD DELAMARINA	Mediu	Mediu	Mediu	-	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	VOITEG	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu	Mediu

Sursa – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR)

Anexa 5 - Potențialul pentru cultura vegetală de piersic, cais, prun, cireș/vișin, măr termu și măr crio pentru localitățile din județul Timiș (identificate prin nume și prin ultima variantă oficială a codului SIRSUP furnizat de Institutul Național de Statistică (2003))

JUDEȚ	COMUNA	PIERSIC	CAIS	PRUN	CIRES/VISIN	MAR TERMO	MAR CRIO
TM	BACOVA	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	-
TM	BALINT	Scăzut	Scăzut	-	-	-	-
TM	BANLOC	-	-	-	-	-	-
TM	BARA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-
TM	BARNA	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	-
TM	BATESTI	-	-	-	-	-	-
TM	BEBA VECHE	-	-	-	-	-	-
TM	BECICHERECU MIC	Mediu	Mediu	Scăzut	-	-	-
TM	BEGHEIU MIC	-	-	-	-	-	-
TM	BELINT	Scăzut	Scăzut	-	-	-	-
TM	BETHAUSEN	Scăzut	Scăzut	-	-	-	-
TM	BICHIGI	-	-	-	-	-	-
TM	BILED	Mediu	Mediu	Scăzut	-	Scăzut	-
TM	BOGDA	Mediu	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-
TM	BOLDUR	Mediu	Mediu	-	Scăzut	Scăzut	-
TM	BRANESTI	-	-	-	-	-	-
TM	BRESTOVAT	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	-
TM	BUNEA MARE	-	-	-	-	-	-
TM	BUNEA MICA	-	-	-	-	-	-
TM	BUZIAȘ	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	-
TM	CARPINIS	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	-
TM	CENAD	-	-	-	-	-	-
TM	CENEI	-	-	-	-	-	-
TM	CHEVERESU MARE	Mediu	Mediu	-	-	-	-
TM	CIACOVA	Mediu	Mediu	Scăzut	-	Scăzut	-
TM	COLONIA MICA	-	-	-	-	-	-
TM	COMLOSU MARE	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	-
TM	COSTEIU	Scăzut	Scăzut	-	-	-	-
TM	CRICIOVA	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	-
TM	CURTEA	-	-	-	Scăzut	Scăzut	-
TM	DAROVA	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	-
TM	DENTA	Mediu	Mediu	-	-	Scăzut	-
TM	DETA	Mediu	Mediu	-	-	Scăzut	-
TM	DUDESTII VECHE	-	-	-	-	-	-
TM	DUMBRAVA	Scăzut	Scăzut	-	-	-	-
TM	DUMBRAVITA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-
TM	FĂGET	-	-	-	-	-	-
TM	FARDEA	-	-	Ridicat	Mediu	Mediu	Mediu
TM	FOENI	-	-	-	-	-	-
TM	GĂTAIA	-	-	-	-	-	-
TM	GAVOJDIA	-	-	-	Scăzut	Scăzut	-
TM	GHIRODA	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	-
TM	GHIZELA	Scăzut	Scăzut	-	-	-	-
TM	GIARMATA	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut	Mediu	-

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

JUDEȚ	COMUNA	PIERSIC	CAIS	PRUN	CIRES/VISIN	MAR TERMO	MAR CRIO
TM	GIERA	-	-	-	-	-	-
TM	GIROC	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-
TM	GIULVAZ	-	-	-	-	-	-
TM	JAMU MARE	-	-	Mediu	Mediu	Mediu	-
TM	JEBEL	Scăzut	Scăzut	-	-	Scăzut	-
TM	JIMBOLIA	Mediu	Mediu	Scăzut	-	Scăzut	-
TM	JUPANESTI	-	-	-	-	-	-
TM	LENAUHEIM	Mediu	Mediu	Scăzut	-	Scăzut	-
TM	LIEBLING	-	-	-	-	-	-
TM	LOVRIN	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	-
TM	LUGOJ	Mediu	Mediu	-	Scăzut	Scăzut	-
TM	MAGURI	Mediu	Mediu	-	Scăzut	Scăzut	-
TM	MANASTIUR	-	-	-	-	-	-
TM	MARGINA	-	-	-	-	-	-
TM	MASLOC	Mediu	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu
TM	MORAVITA	-	-	-	-	-	-
TM	MOSNITA NOUA	-	-	-	-	-	-
TM	NADRAG	-	-	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-
TM	NITCHIDORF	-	-	-	-	-	-
TM	OHABA LUNGA	Scăzut	Scăzut	Ridicat	Mediu	Ridicat	-
TM	OPATITA	Mediu	Mediu	-	-	Scăzut	-
TM	ORTISOARA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu
TM	PECIU NOU	-	-	-	-	-	-
TM	PERIAM	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	-
TM	PIETROASA	-	-	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	PISCHIA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	POVARGINA	-	-	-	-	-	-
TM	RACOVITA	Mediu	Mediu	-	-	-	-
TM	RECAȘ	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu	-
TM	REMETEA MARE	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	-
TM	SACALAZ	Scăzut	Scăzut	-	-	-	-
TM	SACOSU TURCESC	-	-	-	-	-	-
TM	SAG	Mediu	Mediu	Scăzut	-	Scăzut	-
TM	SANANDREI	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu	Mediu	-
TM	SANMIHAU ROMAN	-	-	-	-	-	-
TM	SANNICOLAU MARE	-	-	-	-	-	-
TM	SANPETRU MARE	Scăzut	Scăzut	-	-	-	-
TM	SATCHINEZ	Mediu	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu
TM	SECAS	Scăzut	Scăzut	Ridicat	Ridicat	Ridicat	-
TM	SILAGIU	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	-
TM	STIUCA	-	-	-	-	-	-
TM	TAPIA	Mediu	Mediu	-	Scăzut	Scăzut	-
TM	TEMERESTI	-	-	-	-	-	-
TM	TEREMIA MARE	Mediu	Mediu	Scăzut	-	Scăzut	-
TM	TIMIȘOARA	-	-	-	-	-	-
TM	TOMESTI	-	-	-	-	-	-
TM	TOPOLOVATU MARE	Mediu	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	-
TM	TORMAC	-	-	-	-	-	-

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚULUI TIMIȘ

volumul 7 – structura activităților și zonificarea teritoriului

s.c. urban team s.r.l., s.c. velplan design s.r.l., s.c. urban profesional consulting s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

JUDEȚ	COMUNA	PIERSIC	CAIS	PRUN	CIRES/VISIN	MAR TERMO	MAR CRIO
TM	TRAIAN VUIA	Scăzut	Scăzut	-	-	-	-
TM	UIVAR	-	-	-	-	-	-
TM	VARIAS	Mediu	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu	-
TM	VICTOR VLAD DELAMARINA	-	-	-	-	-	-
TM	VOITEG	Mediu	Mediu	-	-	-	-

Sursa – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR)

Anexa 6 - Potențialul pentru cultura vegetală de nuc, gutui, nectarine, migdal, și arbuști pentru localitățile din județul Timiș (identificate prin nume și prin ultima variantă oficială a codului SIRSUP furnizat de Institutul Național de Statistică (2003))

JUDEȚ	COMUNA	NUC	GUTUI	NECTARINE	MIGDAL	ARBUSTI
TM	BACOVA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BALINT	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	BANLOC	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	BARA	Ridicat	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Ridicat
TM	BARNA	Ridicat	Mediu	Mediu	Mediu	Ridicat
TM	BATESTI	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	BEBA VECHE	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	BECICHERECU MIC	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	BEGHEIU MIC	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	BELINT	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	BETHAUSEN	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	BICHIGI	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	BILED	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BOGDA	Ridicat	Mediu	Mediu	Mediu	Ridicat
TM	BOLDUR	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BRANESTI	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	BRESTOVAT	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BUNEA MARE	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	BUNEA MICA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	BUZIAȘ	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	CARPINIS	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	CENAD	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	CENEI	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	CHEVERESU MARE	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	CIACOVA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	COLONIA MICA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	COMLOSU MARE	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	COSTEIU	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	CRICIOVA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	CURTEA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	DAROVA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	DENTA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	DETA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	DUDESTII VECHI	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	DUMBRAVA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	DUMBRAVITA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	FĂGET	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	FARDEA	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	FOENI	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	GĂTAIA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	GAVOJDIA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	GHIRODA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	GHIZELA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	GIARMATA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

JUDEȚ	COMUNA	NUC	GUTUI	NECTARINE	MIGDAL	ARBUSTI
TM	GIERA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	GIROC	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	GIULVAZ	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	JAMU MARE	Ridicat	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Ridicat
TM	JEBEL	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	JIMBOLIA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	JUPANESTI	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	LENAUHEIM	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	LIEBLING	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	LOVRIN	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	LUGOJ	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	MAGURI	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	MANASTIUR	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	MARGINA	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	MASLOC	Ridicat	Mediu	Mediu	Mediu	Ridicat
TM	MORAVITA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	MOSNITA NOUA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	NADRAG	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Scăzut
TM	NITCHIDORF	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Scăzut
TM	OHABA LUNGA	Ridicat	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Ridicat
TM	OPATITA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	ORTISOARA	Mediu	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu
TM	PECIU NOU	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	PERIAM	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	PIETROASA	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	PISCHIA	Ridicat	Mediu	Mediu	Mediu	Ridicat
TM	POVARGINA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	RACOVITA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	RECAȘ	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	REMETEA MARE	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	SACALAZ	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	SACOSU TURCESC	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	SAG	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	SANANDREI	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	SANMIHAU ROMAN	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	SANNICOLAU MARE	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	SANPETRU MARE	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	SATCHINEZ	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	SECAS	Ridicat	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Ridicat
TM	SILAGIU	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	STIUCA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	TAPIA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	TEMERESTI	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	TEREMIA MARE	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	TIMIȘOARA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	TOMESTI	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	TOPOLOVATU MARE	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	TORMAC	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

JUDEȚ	COMUNA	NUC	GUTUI	NECTARINE	MIGDAL	ARBUSTI
TM	TRAIAN VUIA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	UIVAR	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	VARIAS	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	VICTOR VLAD DELAMARINA	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu
TM	VOITEG	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut	Mediu

Sursa – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR)

Anexa 7 - Potențialul pentru creșterea taurinelor, procinelor, ovinelor și păsărilor pentru localitățile din județul Timiș (identificate prin nume și prin ultima variantă oficială a codului SIRSUP furnizat de Institutul Național de Statistică (2003))

JUDEȚ	COMUNA	TAURINE	PORCINE	OVINE	PASARI
TM	BACOVA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BALINT	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BANLOC	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu
TM	BARA	Mediu	Scăzut	Ridicat	Mediu
TM	BARNA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BATESTI	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BEBA VECHE	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BECICHERECU MIC	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	BEGHEIU MIC	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BELINT	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu
TM	BETHAUSEN	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BICHIGI	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BILED	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	BOGDA	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	BOLDUR	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	BRANESTI	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BRESTOVAT	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	BUNEA MARE	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BUNEA MICA	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	BUZIAȘ	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	CARPINIS	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	CENAD	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	CENEI	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	CHEVERESU MARE	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu
TM	CIACOVA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	COLONIA MICA	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	COMLOSU MARE	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	COSTEIU	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	CRICIOVA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	CURTEA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	DAROVA	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	DENTA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	DETA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	DUDESTII VECHI	Mediu	Scăzut	Scăzut	Scăzut
TM	DUMBRAVA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	DUMBRAVITA	Ridicat	Ridicat	Scăzut	Ridicat
TM	FĂGET	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	FARDEA	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	FOENI	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu
TM	GĂTAIA	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	GAVOJDIA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	GHIRODA	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat
TM	GHIZELA	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	GIARMATA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

JUDEȚ	COMUNA	TAURINE	PORCINE	OVINE	PASARI
TM	GIERA	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	GIROC	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	GIULVAZ	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	JAMU MARE	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	JEBEL	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	JIMBOLIA	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	JUPANESTI	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	LENAUHEIM	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	LIEBLING	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	LOVRIN	Ridicat	Ridicat	Mediu	Ridicat
TM	LUGOJ	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	MAGURI	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	MANASTIUR	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	MARGINA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	MASLOC	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu
TM	MORAVITA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu
TM	MOSNITA NOUA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	NADRAG	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	NITCHIDORF	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	OHABA LUNGA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	OPATITA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	ORTISOARA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	PECIU NOU	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu
TM	PERIAM	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	PIETROASA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	PISCHIA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	POVARGINA	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	RACOVITA	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu
TM	RECAȘ	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu
TM	REMETEA MARE	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	SACALAZ	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	SACOSU TURCESC	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	SAG	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	SANANDREI	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	SANMIHAIU ROMAN	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	SANNICOLAU MARE	Ridicat	Ridicat	Mediu	Mediu
TM	SANPETRU MARE	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu
TM	SATCHINEZ	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	SECAS	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	SILAGIU	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	STIUCA	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	TAPIA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	TEMERESTI	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	TEREMIA MARE	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	TIMIȘOARA	Mediu	Mediu	Scăzut	Mediu
TM	TOMESTI	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	TOPOLOVATU MARE	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Mediu
TM	TORMAC	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

JUDEȚ	COMUNA	TAURINE	PORCINE	OVINE	PASARI
TM	TRAIAN VUIA	Mediu	Mediu	Mediu	Mediu
TM	UIVAR	Mediu	Mediu	Ridicat	Mediu
TM	VARIAS	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat
TM	VICTOR VLAD DELAMARINA	Mediu	Scăzut	Mediu	Mediu
TM	VOITEG	Ridicat	Ridicat	Ridicat	Ridicat

Sursa – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR)

Anexa 8 - Producțiile medii orientative în funcție de potențial ale principalelor culturi

	CULTURĂ	UM	Productie								
			Campie			Deal			Munte		
			Scazut	Mediu	Ridicat	Scazut	Mediu	Ridicat	Scazut	Mediu	Ridicat
	CULTURĂ MARE										
1	Grâu - irigat		4000	5000	6000						
2	Grâu - neirigat	Kg/ha	2800	3500	4200	2400	3000	3600	2000	2500	3000
3	Orz irigat	Kg/ha	4800	6000	7200						
4	Orz - neirigat	Kg/ha	3200	4000	4800	2800	3500	4200	2240	2800	3360
5	Orzoaică de toamnă - irigat	Kg/ha	4800	6000	7200						
6	Orzoaică de toamnă - neirigat	Kg/ha	3200	3500	4200	2800	3500	4200			
7	Orzoaică de primăvară - neirigat	Kg/ha	2800	3500	4200	2400	3000	3600			
8	Porumb boabe - irigat	Kg/ha	4800	6000	7200						
9	Porumb boabe - neirigat	Kg/ha	3200	4000	4800	2800	3500	4200			
10	Orez	Kg/ha	3200	3500	4200						
11	Mazăre boabe neirigat	Kg/ha	2400	3000	3600	2000	2500	3000			
12	Fasole boabe -irigat	Kg/ha	1600	2000	2400						
13	Fasole boabe -neirigat	Kg/ha	960	1200	1440	800	1000	1200			
14	Cartofi de toamnă	Kg/ha	14400	18000	21600	16000	20000	24000			
15	Sfeclă de zahăr- irigat	Kg/ha	32000	40000	48000						
16	Sfeclă de zahăr- neirigat	Kg/ha	20000	25000	30000	24000	30000	36000			
17	Rapiță ulei - neirigat	Kg/ha	1440	1800	2160						
18	Floarea soarelui -irigat	Kg/ha	1760	2200	2640						
19	Floarea soarelui -neirigat	Kg/ha	1280	1600	1920	1040	1300	1560			
20	Soia - irigat	Kg/ha	1760	2200	2640						
21	Soia - neirigat	Kg/ha	1200	1500	1800	1300	1700	2040			
22	In pentru ulei	Kg/ha	1200	1500	1800						
23	In pentru fibră - neirigat	Kg/ha	4800	6000	7200	4000	5000	6000			
25	Câneapă pentru fibră -neirigat	Kg/ha	4800	6000	7200	4000	5000	6000			
26	Tutun Semiorientat - irigat	Kg/ha	960	1200	1440						
27	Tutun Mare Consum - irigat	Kg/ha	1120	1400	1680						
28	Tutun Burley - irigat	Kg/ha	1280	1600	1920						
29	Tutun Virginia - irigat	Kg/ha	1360	1700	2040						
	FLORICULTURĂ										
30	Crizantemă	buc/ha	720.000	900.000	1.080.000						
31	Garofale	buc/ha	720.000	900.000	1.080.000						
	LEGUMICULTURĂ										
32	Ardei, gogoșari	Kg/ha	20.000	25.000	30.000						
33	Ardei lung	Kg/ha	20.000	25.000	30.000						
34	Castraveți	Kg/ha	24.000	30.000	36.000						
35	Ceapă arpagic	Kg/ha	20.000	25.000	30.000	12.000	15.000	18.000			
36	Morcov	Kg/ha	24.000	30.000	36.000	12.000	15.000	18.000			
37	Tomate timpurii	Kg/ha	20.000	25.000	30.000						
38	Tomate vară-toamnă	Kg/ha	32.000	40.000	48.000	24.000	30.000	36.000			
39	Varză timpurie	Kg/ha	28.000	35.000	42.000						
40	Varză de vară	Kg/ha	36.000	45.000	54.000	36.000	45.000	54.000			
42	Varză toamnă	Kg/ha	44.000	55.000	66.000	48.000	60.000	72.000			
43	Pătlăgele vinete	Kg/ha	20.000	25.000	30.000						
44	Ardei gras - seră cu subvenție	Kg/ha	40.000	50.000	60.000						
45	Ardei gras - seră fără subvenție	Kg/ha	40.000	50.000	60.000						
46	Castraveți - seră cu subvenție	Kg/ha	160.000	200.000	240.000						
47	Castraveți - seră fără subvenție	Kg/ha	160.000	200.000	240.000						
49	Conopidă -seră cu subvenție	Kg/ha	22.400	28.000	33.600						
50	Conopidă -seră fără subvenție	Kg/ha	22.400	28.000	33.600						
51	Pătlăgele vinete -seră cu subvenție	Kg/ha	40.000	50.000	60.000						
52	Pătlăgele vinete-seră fără subv.	Kg/ha	40.000	50.000	60.000						
53	Tomate -seră cu subventie	Kg/ha	72.000	90.000	108.000						
54	Tomate -seră fără subvenție	Kg/ha	72.000	90.000	108.000						
55	Varză albă- seră cu subvenție	Kg/ha	30.400	38.000	45.600						
56	Varză albă-seră fără subvenție	Kg/ha	30.400	38.000	45.600						

Sursa – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR)

Anexa 9 - Sporurile orientative ale principalelor specii de animale în funcție de potențial

		POTENȚIAL			
		UM	Scazut	Mediu	Ridicat
BOVINE					
	SUB 1 AN				
108	Vițele reproducție	gr/zi/cap	500	600	700
109	Tineret mascul pentru carne	gr/zi/cap	600	700	800
	SUB 2 ANI				
110	Vițele reproducție	gr/zi/cap	490	540	580
111	Tineret mascul pentru carne	gr/zi/cap	770	850	930
	DE 2 ANI ȘI PESTE 2 ANI				
112	Junici (24-27 luni)	gr/zi/cap	380	540	650
113	Vaci de lapte - lapte	l/cap/an	4000	5000	6000
OVINE					
114	Oi mame și mioare - modul 100 capete - lapte	l/cap/an	35	45	60
115	Berbecuți la îngrășat - modul 100 capete	Kg/cap/an	35	45	55
CAPRINE					
116	Mame și tineret femel montat- modul 100 capete	l/cap/an	300	400	500
PORCINE					
117	Purcei 9-25 Kg (nr. serii/an 8,7; 7,3; 5,8) carne	gr/zi/cap	300	400	500
118	Scroafe cu 17 purcei - purcei	nr.		17	
119	Porci la îngrășat (serii/an 3,2; 2,8; 2,3) -carne	gr/zi/cap	500	600	700
PĂSĂRI					
120	Pui pentru carne (nr. serii /an 5,7; 5,2; 4,7) - modul 100 capete-carne	gr/zi/cap	35	40	45
121	Găini outoare- modul 100 capete - ouă	Buc/cap/an	250	260	270
122	Curci ptr. carne (nr. serii/an 3; 2,6; 2,3) -modul 100 capete- Carne	gr/zi/cap	30	35	40
123	Rațe ptr. carne (nr. serii/an 5,5; 5,2; 4,3) -modul 100 capete- Carne	gr/zi/cap	35	42	45
124	Gâște ptr. carne (nr. serii/an 6,1; 5,2; 4,6) -modul 100 capete- Carne	gr/zi/cap	60	70	80

Sursa – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR)

Anexa 10 – Gradul de sărăcie

Denumire localitate	Număr gospodării la recensământ	Număr persoane în gospodării la recensământ	Rata Sărăciei	Profundimea Sărăciei (Deficitul de Consum) - Index	Severitatea Sărăciei - Index	Număr Sărăci
DUMBRAVITA	881	2689	22,0%	5,9%	2,3%	592
GHIRODA	1444	4896	25,1%	6,7%	2,7%	1,231
GIROC	1270	4270	30,0%	8,5%	3,6%	1,283
BALINT	633	1746	25,5%	7,0%	2,9%	445
BANLOC	1514	4507	28,8%	8,4%	3,6%	1,300
BARA	154	377	17,0%	4,3%	1,7%	64
BEBA VECHE	548	1589	24,7%	7,3%	3,1%	393
BECICHERECU MIC	1417	4797	32,0%	9,7%	4,2%	1,537
BELINT	1002	3033	35,7%	10,3%	4,4%	1,083
BETHAUSEN	911	3024	42,2%	13,3%	6,0%	1,277
BILED	1873	6288	23,0%	6,5%	2,7%	1,449
BARNA	434	1569	42,3%	13,2%	5,8%	664
BOGDA	205	466	16,0%	4,0%	1,5%	74
BOLDUR	847	2567	26,3%	7,1%	2,9%	674
BRESTOVAT	310	818	22,7%	5,9%	2,3%	186
CARPINIS	2122	7134	23,4%	6,9%	3,0%	1,669
CENAD	1391	4249	23,5%	6,5%	2,7%	998
CENEI	1521	4725	34,3%	10,9%	5,0%	1,620
CHEVERESU MARE	616	1844	25,1%	7,5%	3,3%	463
CIACOVA	2396	6886	25,6%	7,2%	3,0%	1,766
COMLOSU MARE	1483	4711	34,0%	10,7%	4,8%	1,600
COSTEIU	1201	3822	32,9%	9,7%	4,2%	1,259
CRICIOVA	540	1705	36,6%	10,4%	4,4%	624
CURTEA	438	1320	33,3%	9,8%	4,2%	440
DAROVA	859	3208	44,7%	14,0%	6,2%	1,435
DENTA	1028	3166	27,5%	7,8%	3,3%	872
DUDESTII VECHI	2048	5771	15,0%	4,0%	1,6%	866
DUMBRAVA	846	2797	53,1%	16,5%	7,3%	1,484
FARDEA	582	1919	45,1%	13,7%	6,0%	866
FOENI	569	1713	26,0%	7,1%	2,9%	446
GAVOJDIA	843	2776	29,2%	8,5%	3,7%	810
GĂTAIA	2601	7901	30,4%	8,8%	3,7%	2,404
GHIZELA	465	1299	31,8%	8,8%	3,6%	413
GIARMATA	1506	5346	27,8%	8,1%	3,5%	1,488
GIERA	459	1319	22,6%	6,1%	2,5%	298
GIULVAZ	989	3004	32,3%	9,4%	4,0%	970
JAMU MARE	1198	3324	29,9%	8,5%	3,6%	995
JEBEL	1529	4969	28,0%	8,0%	3,4%	1,392
LENAUHEIM	1709	5601	34,1%	10,4%	4,6%	1,911
LIEBLING	1060	3721	21,5%	5,9%	2,5%	799
LOVRIN	2818	8885	27,5%	7,8%	3,3%	2,441
MARGINA	811	2353	35,6%	10,8%	4,7%	838
MASLOC	1327	3980	28,6%	8,1%	3,4%	1,140

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Denumire localitate	Număr gospodării la recensământ	Număr persoane în gospodării la recensământ	Rata Sărăciei	Profundimea Sărăciei (Deficitul de Consum) - Index	Severitatea Sărăciei - Index	Număr Sărăci
MANASTIUR	559	1777	48,4%	15,2%	6,8%	860
MORAVITA	734	2392	28,4%	8,4%	3,6%	681
MOSNITA NOUA	1308	4267	24,0%	6,7%	2,7%	1,026
NADRAG	1075	2924	30,4%	8,6%	3,6%	889
NITCHIDORF	479	1566	33,5%	9,7%	4,1%	525
OHABA LUNGA	370	1225	48,4%	14,4%	6,2%	593
ORTISOARA	1341	4079	19,7%	5,3%	2,1%	802
PECIU NOU	1584	4933	22,4%	6,1%	2,4%	1,106
PERIAM	2079	6512	31,0%	9,3%	4,0%	2,021
PIETROASA	253	1073	86,8%	36,4%	18,9%	931
PISCHIA	1005	3006	31,3%	8,9%	3,7%	942
RACOVITA	1020	3292	34,8%	10,2%	4,4%	1,147
RECAȘ	2696	8293	33,6%	9,9%	4,2%	2,786
REMETEA MARE	1113	3518	23,8%	6,7%	2,8%	836
SACOSU TURCESC	1089	3151	30,7%	9,0%	3,9%	967
SATCHINEZ	1361	4609	39,0%	12,2%	5,5%	1,799
SACALAZ	1856	6245	22,7%	6,4%	2,6%	1,415
SECAS	113	306	13,1%	3,3%	1,3%	40
SANANDREI	1538	5297	23,2%	6,4%	2,6%	1,228
SANMIHAIU ROMAN	1281	4383	24,4%	6,7%	2,7%	1,071
SANPETRU MARE	1842	5830	35,4%	11,0%	4,9%	2,066
SAG	1422	4460	23,6%	6,5%	2,7%	1,051
STIUCA	541	1836	44,7%	14,2%	6,4%	822
TEREMIA MARE	1270	4093	32,2%	10,0%	4,5%	1,320
TOMESTI	815	2246	31,1%	8,7%	3,6%	699
TOPOLOVATU MARE	1040	2960	30,7%	9,1%	3,9%	908
TORMAC	934	2736	37,6%	11,0%	4,7%	1,029
TRAIAN VUIA	698	2239	32,6%	9,3%	3,9%	729
UIVAR	1467	4418	27,9%	8,2%	3,5%	1,235
VARIAS	1908	6057	31,6%	9,4%	4,1%	1,912
VICTOR VLAD	945	2851	31,9%	9,3%	3,9%	910
VOITEG	761	2427	27,9%	7,8%	3,3%	676

Sursa – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR)

Anexa 11 – Licențe în exploatare pentru resurse minerale în județul Timiș, iunie 2011

U.A.T.	Perimetru	Substanța	Agentul Economic
Timișoara	Costeiu de Sus Nord	Andezit	SC PRORED SRL
Timișoara	Valea Nadrag	Andezit industrie si de construcții	TRUST CONSTRUCTII RADLINGER
Nadrag	Cernabora	Argila comuna	TECHNOCER SRL NADRAG
Nădrag	Valea Radului	Diorit	TECHNOCER SRL NADRAG
Timișoara	Jdioara Vest	Granodiorit	MILUCINIA
Petriș	Rozalia	Minereu polimetalic	GEO EXPLO TOPO
Nadrag	Cernabora	Nisip si pietris	TECHNOCER SRL NADRAG
Timișoara	Dealul Cocor Sud	Nisip si pietris	INVEST S.A. TIMIȘOARA
Nadrag	Ochiu Ciresu	Nisip si pietris	TECHNOCER SRL NADRAG
Timișoara	Jena Nord	Nisip si pietris	TIMCON S.A. TIMIȘOARA

Sursa – Agenția Națională Pentru Resurse Minerale, Direcția generală inspecție și supraveghere teritorială a activităților miniere și a operațiunilor petroliere - Compartimentul de Inspecție Teritorială Timișoara

Anexa 12 – Permisele de exploatare activă, noiembrie 2012

Perimetrul	Resursa exploatată	Agentul economic	Sediu agent
Drinova	Andezit ind. și de constr.	DRUMCO S.A TIMIȘOARA	Timișoara
Seceani Nord-Vest km 28	Nisip si pietris	FCC CONSTRUCCION S.A. BARCELONA - SUC.BUC.	București
Gladna Romana II	Granodiorit	ZIMB CONSTRUCT S.R.L. FĂGET	FĂGET
Jena terasa	Nisip si pietris	TECHNOCER SRL NADRAG	Nadrag
Gavojdia terasa-laz 3	Nisip si pietris	AGREGATE MINERALE SRL OTELU ROSU	Otelu rosu
Criciova CSA 121-122	Nisip si pietris	TIMCON S.A. TIMIȘOARA	Timișoara
Gavojdia III-zona C	Nisip si pietris	PARABELUM S.R.L. GAVOJDIA	Gavojdia
Hitiș Rau Timis CSA 77	Nisip si pietris	CONSTRUCTIM S.A. TIMIȘOARA	Timișoara
Gladna Romana 1	Sisturi cuarțoase	ZIMB CONSTRUCT S.R.L. FĂGET	Făget
Seceani Nord	Argila comuna	FCC CONSTRUCCION S.A. BARCELONA - SUC.BUC.	București
Ciresu Rau Timis CSA 115	Nisip si pietris	DRUMURI MUNICIPALE TIMIȘOARA	Timișoara
Cheveres Bazosu csa 67	Nisip si pietris	FASINGOS T.R.P. S.R.L. TOPOLOVATU MIC	Topolovatu mic
Gavojdia III-zona A	Nisip si pietris	PARABELUM S.R.L. GAVOJDIA	Gavojdia
Gavojdia III-zona B	Nisip si pietris	PARABELUM S.R.L. GAVOJDIA	Gavojdia
Maguri II, Rau Timis-CSA 115-116	Nisip si pietris	CON BALAST S.R.L. LUGOJ	Lugoj
Lugoj Vest II	Nisip si pietris	MOTICICA GRUP SA TIMIȘOARA	Timișoara
Cornet	Nisip si pietris	GIARMAFISH PROD SRL	Timișoara
Gladna Romana Sud 2	Sisturi cuarțoase	NORDIK AGREGATE S.R.L. DUDESTII NOI	
Seceani I	Argila comuna	APOLODOR COM IMPEX SRL BUCUREȘTI	București
Tapia Sud Terasa II	Nisip si pietris	DAMINIX SRL LUGOJ	

Anexa 13 – Suprafața fondului funciar după modul de folosință, pe județe și localități în 2010
(ha) – subclase terenuri agricole

Localități	Total	Agricolă	Arabilă	Pășuni	Fânețe	Vii și pepiniere viticole	Livezi și pepiniere pomicole	Terenuri neagricole total
TOTAL	869665	693417	531037	121347	28619	3871	8543	176248
TIMIȘOARA	12927	4438	4022	151	251	8	6	8489
LUGOJ	9851	5588	2794	2254	141	287	112	4263
BUZIAȘ	10594	7995	5383	1414	308	849	41	2599
CIACOVA	13849	12505	10218	1964	264	1	58	1344
DETA	3274	2904	2379	463	56		6	370
FĂGET	15087	9155	4781	3547	806		21	5932
GĂTAIA	14385	13360	10818	1977	545	17	3	1025
JIMBOLIA	10861	9730	8990	710	12	9	9	1131
RECAȘ	22988	19665	12000	4787	968	1680	230	3323
SANNICOLAU MARE	13903	12689	10669	1607	47	12	354	1214
BALINT	5560	4935	3601	1160	103		71	625
BANLOC	11782	10234	8056	1987	184		7	1548
BARA	7067	5695	2193	2350	708		444	1372
BARNA	7862	3935	1792	1568	513	2	60	3927
BEBA VECHE	9404	8817	7792	976	3	16	30	587
BECICHERECU MIC	4665	4217	3545	418	251		3	448
BELINT	6320	5711	4518	1104	45		44	609
BETHAUSEN	9027	7255	4764	2066	318		107	1772
BILED	5511	4946	4467	463	12	3	1	565
BIRDA	6868	6149	5201	663	284		1	719
BOGDA	7868	4295	2002	1384	770	1	138	3573
BOLDUR	8488	6672	5618	861	187	1	5	1816
BRESTOVAT	10315	6665	2595	2674	1365		31	3650
BUCOVAT	3252	2827	2357	399	70	1		425
CARPINIS	4576	4126	3946	180				450
CENAD	8491	7383	6773	463	43	4	100	1108
CENEI	6823	6364	5125	1081	150	1	7	459
CHECEA	5708	5395	5174	217	4			313
CHEVERESU MARE	8117	5988	4371	1040	572		5	2129
COMLOSU MARE	9479	8724	8221	495	3		5	755
COSTEIU	8363	6839	4933	1689	191	1	25	1524
CRICIOVA	5051	3021	1484	1053	259		225	2030
CURTEA	4434	2408	862	1211	225		110	2026
DAROVA	10459	9372	7343	1188	697		144	1087

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Localități	Total	Agricolă	Arabilă	Pășuni	Fânețe	Vii și pepiniere viticole	Livezi și pepiniere pomicole	Terenuri neagricole total
DENTA	9139	8413	7419	849	133		12	726
DUDESTII NOI	5393	4988	3675	1113	195	5		405
DUDESTII VECHI	13393	12398	10115	2270	13			995
DUMBRAVA	5667	4815	3335	977	328	1	174	852
DUMBRAVITA	1899	970	916	53		1		929
FARDEA	13106	4694	1477	2416	589	3	209	8412
FIBIS	5309	5050	3854	668	474		54	259
FOENI	6406	5816	4728	931	151		6	590
GAVOJDIA	7494	6457	4371	1783	232		71	1037
GHILAD	11427	10486	8223	2076	162		25	941
GHIRODA	3413	2812	2241	338	218	3	12	601
GHIZELA	9206	5740	3191	1670	869		10	3466
GIARMATA	7151	6531	5977	54	148	60	292	620
GIERA	9175	8556	6446	2002	101		7	619
GIROC	5277	3903	3580	291	32			1374
GIULVAZ	10296	8908	7083	1804	20		1	1388
GOTTLOB	4375	4105	4002	102			1	270
IECEA MARE	3509	3273	3095	164			14	236
JAMU MARE	19688	16617	11343	3260	1318	274	422	3071
JEBEL	6743	6182	5272	753	155		2	561
LENAUHEIM	11275	10521	10089	403	17	12		754
LIEBLING	8226	7773	6499	855	406		13	453
LIVEZILE	5579	5231	4364	833	31		3	348
LOVRIN	4545	3807	3625	78	6	13	85	738
MANASTIUR	4186	3096	1830	1034	180		52	1090
MARGINA	13285	4950	1821	1843	1224		62	8335
MASLOC	8291	6967	5177	1120	507		163	1324
MORAVITA	8478	7912	5520	2085	304	1	2	566
MOSNITA NOUA	6887	4702	4134	548	20			2185
NADRAG	13251	623	231	262	129		1	12628
NITCHIDORF	6413	5374	4105	820	193	2	254	1039
OHABA LUNGA	10479	4950	2209	1948	736	4	53	5529
ORTISOARA	14563	13768	11610	1558	524	2	74	795
OTELC	8315	7747	7095	618	21	1	12	568
PADURENI	5331	3740	2753	881	103		3	1591
PARTA	6137	5560	4845	672	42	1		577
PECIU NOU	12974	12188	9113	1959	882	24	210	786
PERIAM	6417	5886	4663	583	37	3	600	531
PESAC	3417	3148	2981	166		1		269

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚULUI TIMIȘ

volumul 7 – structura activităților și zonificarea teritoriului
s.c. urban team s.r.l., s.c. velplan design s.r.l., s.c. urban profesional consulting s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Localități	Total	Agricolă	Arabilă	Pășuni	Fânețe	Vii și pepiniere viticole	Livezi și pepiniere pomicole	Terenuri neagricole total
PIETROASA	15646	4364	570	2450	1298		46	11282
PISCHIA	12361	9696	7203	1206	513	285	489	2665
RACOVITA	11718	9132	7235	1666	225	1	5	2586
REMETEA MARE	7289	5990	4881	908	126	61	14	1299
SACALAZ	11949	10739	9311	1230	188	3	7	1210
SACOSU TURCESC	12453	11066	9201	1509	238	4	114	1387
SAG	3402	2760	2476	216	28	30	10	642
SANANDREI	9240	8365	6707	1419	233	1	5	875
SANDRA	5181	4851	4338	509	4			330
SANMIHAIU ROMAN	7526	6850	5343	1138	361	4	4	676
SANPETRU MARE	10159	9176	8162	946	56	2	10	983
SARAVALE	10247	9620	7376	2138	99	6	1	627
SATCHINEZ	9988	8925	8027	575	314	2	7	1063
SECAS	5768	5006	1946	2265	569		226	762
STIUCA	10357	8766	4491	3502	554	1	218	1591
TEREMIA MARE	8365	7782	7088	552	4	136	2	583
TOMESTI	14094	3996	627	2370	975		24	10098
TOMNATIC	3715	3549	3303	102			144	166
TOPOLOVATU MARE	9988	8928	6772	1688	212	28	228	1060
TORMAC	13408	12732	10895	1383	448	1	5	676
TRAIAN VUIA	6976	5991	4111	1386	176	1	317	985
UIVAR	11217	11210	10566	644				7
VALCANI	7171	6664	6196	445	23			507
VARIAS	11167	10366	9485	722	157	1	1	801
VICTOR VLAD DELAMARINA	13994	11715	7496	2045	812		1362	2279
VOITEG	6962	6519	5437	929	151		2	443

Sursa: Institutul Național de Statistică INS, Tempo Online, AGR101B - Suprafața fondului funciar după modul de folosință, pe județe și localități

Anexa 14 – Suprafața fondului funciar după modul de folosință, pe județe și localități în 2010
(ha) – subclase terenuri neagricole

Localități	Total	Agricolă	Terenuri neagricole total	Păduri și altă vegetație forestieră	Ocupată cu ape, bălți	Ocupată cu construcții	Căi de comunicații și căi ferate	Terenuri degradate și neproductive
TOTAL	869665	693417	176248	107768	15736	28923	18950	4871
TIMISOARA	12927	4438	8489	767	293	6374	1039	16
LUGOJ	9851	5588	4263	2418	410	956	375	104
BUZIAS	10594	7995	2599	1705	41	474	330	49
CIACOVA	13849	12505	1344	299	353	393	289	10
DETA	3274	2904	370	35	32	234	37	32
FAGET	15087	9155	5932	4328	95	469	519	521
GATAIA	14385	13360	1025	22	191	395	377	40
JIMBOLIA	10861	9730	1131	6	234	471	287	133
RECAS	22988	19665	3323	1810	403	436	510	164
SANNICOLAU MARE	13903	12689	1214	36	320	470	340	48
BALINT	5560	4935	625	242	93	104	156	30
BANLOC	11782	10234	1548	562	409	329	240	8
BARA	7067	5695	1372	823	335	47	150	17
BARNA	7862	3935	3927	3750	11	50	111	5
BEBA VECHE	9404	8817	587	4	216	189	164	14
BECICHERECU MIC	4665	4217	448			255	53	140
BELINT	6320	5711	609	59	142	217	185	6
BETHAUSEN	9027	7255	1772	1265	139	136	178	54
BILED	5511	4946	565		173	228	146	18
BIRDA	6868	6149	719	319	107	124	152	17
BOGDA	7868	4295	3573	3416	24	35	94	4
BOLDUR	8488	6672	1816	1336	111	207	150	12
BRESTOVAT	10315	6665	3650	3384	28	62	163	13
BUCOVAT	3252	2827	425	207	45	58	68	47
CARPINIS	4576	4126	450		146	112	146	46
CENAD	8491	7383	1108	366	242	237	195	68
CENEI	6823	6364	459	4	109	195	141	10
CHECEA	5708	5395	313		89	92	116	16
CHEVERESU MARE	8117	5988	2129	1092	241	585	180	31
COMLOSU MARE	9479	8724	755	8	182	259	271	35
COSTEIU	8363	6839	1524	993	155	139	222	15
CRICIOVA	5051	3021	2030	1686	120	46	80	98
CURTEA	4434	2408	2026	1872	22	33	80	19
DAROVA	10459	9372	1087	629	76	115	247	20

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Localități	Total	Agricolă	Terenuri neagricole total	Păduri și altă vegetație forestieră	Ocupată cu ape, bălți	Ocupată cu construcții	Căi de comunicații și căi ferate	Terenuri degradate și neproductive
DENTA	9139	8413	726	195	158	117	240	16
DUDESTII NOI	5393	4988	405	6	142	153	85	19
DUDESTII VECHI	13393	12398	995	18	472	130	353	22
DUMBRAVA	5667	4815	852	548	39	92	154	19
DUMBRAVITA	1899	970	929	1	46	806	67	9
FARDEA	13106	4694	8412	7727	426	94	150	15
FIBIS	5309	5050	259	59	19	57	124	
FOENI	6406	5816	590	3	194	217	133	43
GAVOJDIA	7494	6457	1037	316	220	165	196	140
GHILAD	11427	10486	941	41	350	288	218	44
GHIRODA	3413	2812	601	5	125	336	108	27
GHIZELA	9206	5740	3466	3056	95	92	164	59
GIARMATA	7151	6531	620	16	86	347	170	1
GIERA	9175	8556	619	6	278	208	122	5
GIROC	5277	3903	1374	419	128	656	141	30
GIULVAZ	10296	8908	1388		268	280	177	663
GOTTLOB	4375	4105	270		21	96	117	36
IECEA MARE	3509	3273	236	2	14	153	61	6
JAMU MARE	19688	16617	3071	2303	120	218	401	29
JEBEL	6743	6182	561	18	148	178	166	51
LENAUHEIM	11275	10521	754	1	165	318	251	19
LIEBLING	8226	7773	453	23	125	145	156	4
LIVEZILE	5579	5231	348	5	133	98	103	9
LOVRIN	4545	3807	738	34	79	250	285	90
MANASTIUR	4186	3096	1090	878	40	73	90	9
MARGINA	13285	4950	8335	7930	63	126	190	26
MASLOC	8291	6967	1324	983	25	137	173	6
MORAVITA	8478	7912	566	20	135	219	189	3
MOSNITA NOUA	6887	4702	2185	174		1509	432	70
NADRAG	13251	623	12628	12291	16	76	47	198
NITCHIDORF	6413	5374	1039	694	71	131	131	12
OHABA LUNGA	10479	4950	5529	5256	21	43	168	41
ORTISOARA	14563	13768	795	57	112	278	293	55
OTELC	8315	7747	568	28	198	165	123	54
PADURENI	5331	3740	1591	1243	171	76	98	3
PARTA	6137	5560	577	35	181	213	112	36
PECIU NOU	12974	12188	786	54	206	279	218	29
PERIAM	6417	5886	531	26	115	154	199	37

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚULUI TIMIȘ

volumul 7 – structura activităților și zonificarea teritoriului
s.c. urban team s.r.l., s.c. velplan design s.r.l., s.c. urban profesional consulting s.r.l.

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Localități	Total	Agricolă	Terenuri neagricole total	Păduri și altă vegetație forestieră	Ocupată cu ape, bălți	Ocupată cu construcții	Căi de comunicații și căi ferate	Terenuri degradate și neproductive
PESAC	3417	3148	269	48	37	94	88	2
PIETROASA	15646	4364	11282	11095	27	44	98	18
PISCHIA	12361	9696	2665	1963	188	219	269	26
RACOVITA	11718	9132	2586	1870	244	214	228	30
REMETEA MARE	7289	5990	1299	633	196	292	139	39
SACALAZ	11949	10739	1210	1	356	575	264	14
SACOSU TURCESC	12453	11066	1387	381	452	176	317	61
SAG	3402	2760	642	42	75	392	93	40
SANANDREI	9240	8365	875	23	171	420	195	66
SANDRA	5181	4851	330		68	123	132	7
SANMIHAIU ROMAN	7526	6850	676	10	225	200	174	67
SANPETRU MARE	10159	9176	983	120	377	214	184	88
SARAVALE	10247	9620	627	81	184	126	172	64
SATCHINEZ	9988	8925	1063	10	482	261	222	88
SECAS	5768	5006	762	607	20	29	92	14
STIUCA	10357	8766	1591	533	801	89	164	4
TEREMIA MARE	8365	7782	583	1	141	175	243	23
TOMESTI	14094	3996	10098	9673	45	51	94	235
TOMNATIC	3715	3549	166	9		136	21	
TOPOLOVATU MARE	9988	8928	1060	343	236	221	240	20
TORMAC	13408	12732	676	100	93	225	240	18
TRAIAN VUIA	6976	5991	985	577	112	120	149	27
UIVAR	11217	11210	7		7			
VALCANI	7171	6664	507		100	305	79	23
VARIAS	11167	10366	801	1	148	320	271	61
VICTOR VLAD DELAMARINA	13994	11715	2279	1722	58	177	291	31
VOITEG	6962	6519	443	11	101	226	95	10

Sursa: Institutul Național de Statistică INS, Tempo Online, AGR101B - Suprafața fondului funciar după modul de folosință, pe județe și localități